

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

22 JUNI 1994

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

VERSLAG

namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de mevrouw A. Leysen en de heer R. Swinnen

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer C. Moors.

Vaste leden : de heer J. De Meyer, mevrouw A. Leysen, de heren L. Martens, C. Moors en G. Vanleenhove ;

de heren P. Hostekint, A. Schellens, R. Swinnen en I. Verleyen ;

de heer R. Deswaene, mevrouw J. Leduc en mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck ;

de heer G. Annemans ;

de heer L. Appeltans ;

de heer J. Tavernier.

Plaatsvervangers:

de heren P. Breyne, H. Candries, P. Deprez, F. Sarens en M. Van Peel ;

de heren E. Baldewijns, E. Pinoie, W. Seeuws en R. Vanlerberghe ;

de heren E. Beysen, A. Denys en J. Eeman ;

mevrouw M. Dillen ;

de heer R. Van Hooland ;

de heer M. Maertens.

Zie:

546 (1993-1994)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

— Nrs. 2 tot 8 : Amendementen

— Nr. 9 : Verslag van de hoorzittingen

— Nrs. 10 tot 13 : Amendementen

— Nr. 14-B : Tekst aangenomen door de Commissie

INHOUD

Vergaderingen van 1 en 2 juni 1994

1. Proceduredebat	4
II. Algemene bespreking	
A. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van onderwijs en ambtenarenzaken	7
B. Toelichting van het standpunt van de verschillende fracties, met bijkomende vragen en bemerkingen voor de minister	20
C. Antwoord en replieken van de minister, met wederwoord van de leden	
1. Enkele algemene aanvullende beschouwingen van de minister	39
2. Het financieringssysteem	
a) Het progressief financieringssysteem en de optimale schaalgrootte van een hogeschool	40
b) De gebetonneerde financieringsenveloppe	41
c) De puntengewichten in het financieringssysteem	42
3. Het samengaan van HOLT en HOKT	42
4. De netoverschrijdende samenwerking en de constructie van de Vlaamse autonome hogeschool	43
5. Overige aspecten	
a) Zending van de hogescholen	45
b) Centralistische tendenzen in het decreet ?	46
c) Medezeggenschap	46
d) De inschrijvingsgelden	47
e) Lerarenopleiding en OSP	47
f) Vier concrete dossiers	48

Vergaderingen van 9, 10, 13 en 14 juni 1994

1. Bijkomende vragen van een lid, met antwoord van de minister	50
II. Een voorstel voor een nieuw financieringssysteem : toelichting door de minister en reacties van de leden	50
III. Artikelsgewijze bespreking	54
Eindstemming	168
Bijlagen	
Bijlage 1 : Concordantietabel van oude en nieuwe artikels	170
Bijlage 2 : Inhoudstafel van het decreet	176
Bijlage 3 : Evolutie van het budget hoger onderwijs 1996-2006	179

DAMES EN HEREN,

De bespreking en stemming van voorliggend ontwerp van decreet in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid kent een lange voorgeschiedenis.

In uitvoering van artikel 33 van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap bracht een ambtelijke commissie van het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op 23 oktober 1992 haar rapport over het Hoger Onderwijs buiten de Universiteit uit. Op basis van dit rapport stelde de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, een 'Beleidsnota in verband met de herstructurering van het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap' op waarin een decretaal initiatief inzake de herstructurering van het hoger onderwijs werd aangekondigd. Deze Beleidsnota werd door de minister op 26 januari 1993 in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid toegelicht.

Op 16 februari 1993 organiseerde uw Commissie een eerste reeks hoorzittingen om de reactie van de betrokkenen op het aangekondigde decreet te peilen (Stuk 293 (1992-1993)-Nr. 1). Tenslotte organiseerde de Commissie op 6 juli 1993 een tweede vraaggesprek met de minister over de stand van zaken inzake de hervormingsplannen voor het HOBV.

Het aangekondigde ontwerp van decreet betreffende de hervorming van het hoger onderwijs werd op 16 mei 1994 bij de Vlaamse Raad ingediend. Ondertussen was door de heren L. Appeltans en J. Tavernier een analoog voorstel van decreet houdende regeling van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap ingediend (Stuk 522 (1993-1994) — Nr. 1). Conform artikel 18, 2° van het Reglement van de Vlaamse Raad werden het ontwerp en het voorstel van decreet aan elkaar gekoppeld, en conform artikel 18, 1°b werd het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking genomen.

Op verzoek van 5 leden besloot de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid op haar vergadering van 25 mei 1994 om voorafgaandelijk aan de bespreking van het voorliggend ontwerp van decreet een tweede reeks hoorzittingen met de betrokkenen uit het onderwijsveld te organiseren (Regl. art. 31, 2c). Deze hoorzittingen – 17 in totaal – werden georganiseerd tijdens de vergaderingen van 31 mei en 1 juni 1994 en het verslag werd gepubliceerd als Stuk 546 (1993-1994) – Nr. 9.

Uiteindelijk vatte de Commissie tijdens de namiddagvergadering van 1 juni 1994 de bespreking van het voorliggend ontwerp van decreet aan. Op dat moment hadden de meerderheidspartijen, met steun van de regering, reeds een 150-tal amendementen op het ontwerp van decreet ingediend (Stuk 546 (1993-1994) – Nr. 2). Met deze amendementen werd de inhoud van het ontwerp aanzienlijk gewijzigd. Deze toelichting is van belang omdat zowel de minister in zijn inleidende uiteenzetting als de verschillende partijen in hun tussenkomsten vertrokken zijn vanuit het de facto geamendeerde ontwerp.

De Commissie vergaderde tevens op 2 juni, maar op vraag van een bepaalde politieke fractie werd de verdere bespreking opgeschort. Het verslag van deze eerste fase van de bespreking werd opgenomen onder I. De Commissie hervatte haar werkzaamheden op 9 juni en vergaderde verder op 10 en 13 juni om uiteindelijk op 14 juni af te ronden met de eindstemming. Het verslag van deze tweede fase van de werkzaamheden werd opgenomen onder II.

In totaal vergaderde de Commissie 45 uur over het voorliggend ontwerp van decreet.

Samen met het voorliggende ontwerp van decreet werden ook twee gekoppelde voorstellen van bijzonder decreet, respectievelijk van de heren J. Tavernier en L. Appeltans (Stuk 519 (1993-1994) — Nr. 1) en mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 541 (1993-1994) — Nr. 1) houdende inrichting van het bestuur van de Vlaamse autonome hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap behandeld, waarbij het laatstgenoemde voorstel van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Voor het verslag van de bespreking van dit voorstel van bijzonder decreet wordt verwezen naar het Stuk 541 (1993-1994) — Nr. 5).

1. VERGADERINGEN VAN 1 EN 2 JUNI 1994

1. PROCEDUREDEBAT

Een lid vraagt dat de Commissie de tijd zou nemen om de resultaten van de recente hoorzittingen te verwerken (cf. Stuk 546 (1993-1994) — Nr. 9). Volgens hem kunnen de belangrijkste conclusies van deze hoorzittingen als volgt samengevat worden :

1) Er heerst nog grote onduidelijkheid en veel vrees over de concrete gevolgen van het voorgestelde financieringssysteem. De spreker vraagt dat de minister de simulaties die de administratie ter beschikking heeft aan de Commissie kenbaar zou maken.

2) Er bestaat geen uitsluitsel over de ideale schaalgrootte van een hogeschool. Het in het ontwerp van decreet voorgestelde financieringsstelsel dat een maximum financiering geeft aan scholen van 3.500 studenten is volgens de spreker dan ook niet houdbaar. Volgens de spreker dient deze progressiviteit geschrapt en vervangen door een volledig lineair financieringssysteem.

3) Het concept van de Vlaamse Autonome Hogeschool (VAH) als middel om netoverschrijdende fusies tussen hogescholen mogelijk te maken zal in praktijk niet ingevuld worden omdat de geesten hiervoor momenteel niet rijp zijn. Om netoverschrijdende fusies op termijn een echte kans te geven dient volgens de spreker voorzien in een tussenstap, namelijk samenwerkings- of associatieverdragen tussen hogescholen. Dergelijke samenwerkingsverbanden bieden de scholen enerzijds de mogelijkheid om voor bepaalde aspecten van hun werking netoverschrijdend samen te werken, maar anderzijds laten ze hen toe hun pedagogische eigenheid te bewaren. De mogelijkheid om associatieverdragen af te sluiten zou volgens de spreker decretaal vastgelegd moeten worden.

De spreker is van mening dat de Commissie rekening dient te houden met de resultaten van de hoorzittingen en dat het ontwerp van decreet dan ook op twee fundamentele punten aangepast moet worden : het progressief financieringssysteem dient vervangen door een volledig lineair systeem, en naast het concept van de VAH moet ook het systeem van associatieverdragen in het decreet ingeschreven worden.

De spreker vraagt of de andere fracties het ermee eens zijn dat deze belangrijke conclusies van de hoorzittingen geïmplementeerd moeten worden in het ontwerp van decreet. In voorkomend geval stelt hij voor de vergadering op te schorten om de regering de kans te geven de heroriëntering van het ontwerp van decreet concreet gestalte te geven. Op

deze voorwaarde is zijn fractie bereid om constructief mee te werken aan de verdere bespreking van het ontwerp.

Ingaande op de eerste insinuatie van de spreker, namelijk dat de administratie over simulaties met de verdeling van de financiële middelen over de verschillende hogescholen zou beschikken, antwoordt de minister dat dergelijke simulaties niet bestaan en ook niet kunnen bestaan om de eenvoudige reden dat, gegeven het gesloten financieringssysteem, simulaties pas gemaakt kunnen worden op het moment dat de samenstelling van het veld bekend is. Aangezien dit momenteel niet het geval is, heeft de administratie momenteel nog geen simulaties uitgevoerd.

De minister voegt er aan toe dat hij steeds bereid is dergelijke simulatie te laten uitvoeren indien de spreker de minister de cruciale variabele bezorgt, namelijk de samenstelling van het veld. Hieronder wordt zowel het totaal aantal hogescholen volgens grootte als het opleidingsaanbod verstaan. Aangezien ook de spreker hierover geen uitsluitsel heeft, zal steeds gewerkt moeten worden met een hypothetisch uitgangspunt, maar het is aan het lid om de minister dergelijk hypothetisch model van de samenstelling van het hoger onderwijs na de inwerkingtreding van dit decreet voor te leggen. Hijzelf is niet bereid op basis van dergelijke hypothese simulaties te laten uitvoeren.

De minister ontkent formeel dat er op de administratie Onderwijs dergelijke simulaties zouden bestaan. Hij sluit daarentegen niet uit dat anderen — in casu de directeur van een bepaalde hogeschool — dergelijke simulaties uitgevoerd zou hebben, maar deze zijn volledig voor de rekening van deze directeur en kunnen door de minister niet onderschreven worden.

De minister is wel bereid om de Commissie de basisgegevens met betrekking tot de berekening van de **studiepunte**gewichten van de verschillende opleidingen te verschaffen. Deze werden berekend op basis van de huidige gemiddelde kostprijs van de studenten in de verschillende opleidingen. De minister waarschuwt de Commissie voor de grote verschillen in **kostprijs/student/opleiding** die momenteel in de verschillende hogescholen bestaan, en hij vraagt zich dan ook af of het meedelen van deze gegevens de sereniteit van het debat wel ten goede zou komen.

De minister is het ten slotte niet volledig eens met de spreker wanneer hij stelt dat de gevolgen van het nieuwe financieringssysteem totaal ondoorzichtig zouden zijn. Volgens hem kunnen op basis van het mechanisme reeds een aantal conclusies getrokken worden. Zo bijvoorbeeld dat het HOKT, met het grootste aantal kleine hogescholen, in het nieuwe systeem zal inleveren omdat het nieuwe systeem juist grotere hogescholen bevoordeelt. De insinuatie van de vertegenwoordigers van het HOLT op de hoorzitting, namelijk dat er een netto-transfert van middelen van het HOLT naar het HOKT zou ontstaan, kan dus reeds op basis van deze louter theoretische redenering ontkracht worden.

Een tweede spreker is eveneens van oordeel dat er nood is aan cijfermateriaal om de gevolgen van de hervorming beter te kunnen inschatten. Hij is zich bewust van het hypothetisch karakter van elke simulatie, maar dergelijk hypothetisch resultaat is volgens hem nog te verkiezen boven het abstracte karakter van de voorliggende teksten die de leden dreigen te doen vergeten dat uiteindelijk met mensen — personeel en studenten — wordt gecijferd. De spreker is er bovendien niet van overtuigd dat de minister er momenteel geen idee van heeft hoe het veld eruit zal zien. Hij is des-

noods bereid de minister enkele fusiemodellen aan te reiken van bepaalde regio's.

De minister herhaalt zijn stelling, namelijk dat hij steeds bereid is de administratie simulaties te laten uitvoeren op basis van een door het lid aangereikt model over de samenstelling van het veld, eventueel van een bepaalde regio.

De spreker antwoordt dat hij de minister dergelijk model zal bezorgen.

Een derde spreker vestigt de aandacht op de vraag van een aantal deelnemers aan de hoorzittingen, namelijk dat men het veld een zekere rustpauze zou gunnen om de amendementen op het ontwerp van decreet te analyseren. De spreker kan zich aansluiten bij deze vraag — ook zijn fractie beschikt slechts sinds 1 dag over de meer dan 150 amendementen die het ontwerp fundamenteel herzien — en hij vraagt dan ook of de meerderheid er zich akkoord mee kan verklaren om de bespreking van het ontwerp uit te stellen tot september.

Een vierde spreker vraagt namens zijn fractie dat de meerderheid zich hier niet bij zou aansluiten. Volgens deze spreker heeft het voorliggend ontwerp van decreet reeds enorm veel discussie losgeweekt, op het veld maar ook in de Commissie — hoorzitting op 16 februari 1993, bespreking van de beleidsnota van de minister, en opnieuw een hoorzitting bij de aanvang van deze bespreking — en is het inlassen van een nieuwe rustpauze overbodig. Het moment is gekomen om de ideeën die reeds lang leven te vertolken in een decreetale tekst. Volgens de spreker is een groot deel van het veld trouwens vragende partij voor een snelle decretale afhandeling van het dossier.

De voorzitter van de commissie sluit zich hierbij aan. De tijd voor inspraak is voorbij, het moment van besluitvorming is aangebroken. Dit neemt echter niet weg dat er geen ruimte meer is voor aanpassing van het voorliggend ontwerp van decreet. Ingaande op de concrete suggesties van de eerste spreker, namelijk dat het ontwerp op minstens twee punten fundamenteel aangepast moet worden teneinde rekening te houden met de vragen van het veld, stelt de **commissievoorzitter** dat de fractie van de spreker bij de algemene en artikelsgewijze bespreking ruimschoots de tijd zal krijgen om aanpassingen voor te stellen. Een opschorting van de vergadering is hiervoor niet noodzakelijk.

De betrokken woordvoerder is het hiermee niet eens. Volgens hem hebben de beoogde aanpassingen betrekking op het fundamenteel concept van de tekst, en kunnen deze dan ook niet in het kader van een gewone amendering tijdens de algemene of artikelsgewijze bespreking verwerkt worden. De spreker herhaalt dat zijn fractie bereid is om op een constructieve manier mee te werken aan de bespreking van het voorliggend ontwerp van decreet op voorwaarde dat het ontwerp ten gronde wordt aangepast om rekening te houden met de resultaten van de hoorzittingen.

De commissievoorzitter blijft bij zijn stelling, namelijk dat de fractie van de spreker bij de algemene en artikelsgewijze bespreking de kans zal krijgen om haar stelling uitvoerig uiteen te zetten en de geciteerde aanpassingen aan het ontwerp voor te stellen. Op dat moment zullen ook de andere fracties en de minister hun visie ter zake uiteen kunnen zetten. Men kan niet verwachten dat dit bij de aanvang van de bespreking gebeurt.

Hierop vraagt de spreker een schorsing van de vergadering om zijn fractie toe te laten zich over haar verdere houding te beraden.

– De vergadering wordt gedurende 5 minuten geschorst

De woordvoerder van de betrokken fractie deelt mee dat zijn fractie bereid is de algemene bespreking mee aan te vatten op voorwaarde dat de fractie na het afsluiten van de lopende vergadering de kans zou krijgen om zich opnieuw over haar standpunt te beraden en dat de vergaderingen ondertussen opgeschort zouden worden.

Een woordvoerder van een andere partij merkt op dat deze houding indruist tegen de regeling van de werkzaamheden die door alle partijen was aanvaard. Andere sprekers suggereren dat de fractie van de spreker bewust een vertragingmanoeuvre uitvoert.

De woordvoerder van deze fractie ontkent dit ten stelligste. Hij stelt dat hij rekening wil houden met de resultaten van de hoorzittingen, dat hij deze resultaten wil implementeren in de tekst van het ontwerp, en dat hij hiervoor het fiat van zijn fractie wil vragen. De commissievoorzitter besluit dat hij de woordvoerder van de betrokken fractie de kans wil geven zijn fractie te raadplegen.

Afgesproken wordt dat de lopende en de eerstvolgende aangekondigde vergadering gewoon volgens de afgesproken agenda afgehandeld worden, en dat de besprekingen vervolgens opgeschort worden om de partijen die dit wensen de kans te geven hun fracties te raadplegen.

II. ALGEMENE BESPREKING

A. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Bosch, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

– De minister vat zijn uiteenzetting aan met een korte schets van de huidige toestand in het hoger onderwijs buiten de universiteit

In het academiejaar 1993-1994, dat nu ten einde loopt, telt het voltijds hoger onderwijs buiten de universiteit bijna 87.800 studenten, verspreid over meer dan 160 hogescholen. Hiermee is Vlaanderen internationaal recordhouder inzake het aantal instellingen voor hoger onderwijs.

Deze versnippering aan hogescholen en opleidingen is historisch gegroeid. De meeste hogescholen, vooral deze van het korte type, zijn ontstaan als voortzetting van het technisch en middelbaar onderwijs. Het huidige hoger onderwijs buiten de universiteit draagt daarvan nog steeds de sporen. De bestaande regelgeving is erg stringent op het vlak van personeelsstatuut, organisatie en beheer, en het bestaande degressieve omkaderingsmechanisme bevoordeelt kleine instellingen ten opzichte van grotere.

De lonen van de personeelsleden aangesteld binnen deze omkadering worden rechtstreeks door de overheid als derde betaler betaald. Vastbenoemde personeelsleden waarvoor binnen de omkadering geen plaats meer is, komen terecht in een circuit van terbeschikkingstelling en reffectatie/wedertewerkstelling. De hogescholen zijn en voelen zich dan ook niet echt verantwoordelijk voor hun personeelsbeheer. De personeelsleden zelf beschouwen meestal het verstrekken van onderwijs als hun enige opdracht en hebben zelden oog voor wetenschappelijk onderzoek of voor maatschappelijk dienstbetoon.

In Vlaanderen is de schaalgrootte van de meeste hogescholen klein, vooral in het hoger onderwijs van het korte type. Vorig jaar waren er in meer dan honderd van de 135 hoge-

scholen die hoger onderwijs van het korte type aanbieden, minder dan 600 studenten ingeschreven ; hetzelfde gold voor 7 van de 26 hogescholen van het lange type, en geen enkele van de 14 kunsthogescholen telde 600 of meer studenten.

Maar ook het onderwijsaanbod van de hogescholen is relatief groot en diffuus. In het hoger onderwijs van het korte type, kunnen/moeten de studenten kiezen uit een **opleidingsaanbod** van 61 afdelingen en 57 opties. Uit de beschikbare statistische gegevens kan men onder meer afleiden dat :

- het aantal inplantingen van een afdeling nogal uiteenlopend is, namelijk variërend van 1 tot 29 ;

het aantal in een afdeling ingeschreven studenten **eveneens** grote verschillen toont namelijk : van 22 tot 6.166 ;

- het gemiddeld aantal inschrijvingen in 44 van de 61 afdelingen beneden de 150 ligt.

Dit alles werkt maatschappelijke onduidelijkheid van het aanbod in de hand en heeft een ongelijkheid in de kwaliteit tussen de verschillende aangeboden opleidingen en tussen de instellingen als gevolg. De doorlichtingen uitgevoerd door de inspectie hebben dit aangetoond voor het HOKT. Opvallend voor het HOKT is de zeer grote verschillen in kwaliteit, en dit in tegenstelling tot de andere onderwijsniveaus waar deze zeer opvallende kwaliteitsverschillen niet aanwezig zijn.

Deze ongelijkheid is onder meer te wijten aan :

- het vaak ontbreken van een goed werkend systeem van programmabewaking, zowel naar inhoud als naar omvang. Het opleidingsaanbod wordt meestal versnipperd over een ongehoord aantal vakken en vakjes. Tussen de docenten van de eigen en andere hogescholen is er zelden geregeld overleg met het oog op het voorkomen van leemten, overlappingsen, tegenstrijdigheden enz. ;

- het ontbreken van een permanente en consistente interne kwaliteitsbewaking. Vooralsnog werden in 111 hogescholen opleidingen doorgelicht. In geen van deze hogescholen werd aan het doorlichtingsteam een door de hogeschool zelf uitgevoerde 'sterkte-zwakte' analyse voorgelegd.

In het HOLT wordt er nog geen kwaliteitsbewaking georganiseerd.

Daarenboven hebben de 'academic drift' van het HOLT enerzijds en de 'vocational drift' van de universiteiten anderzijds tot gevolg dat taakafbakening tussen beide vormen van onderwijs soms vervaagt, waardoor eens te meer onduidelijkheid naar het publiek toe ontstaat.

De minister voegt er nog aan toe dat deze onduidelijkheid samenhangt met de ternaire structuur van het Belgisch en Vlaams hoger onderwijs. Deze ternaire opbouw is uniek in Europa en verschaft bepaalde opleidingen uit het hoger onderwijs — bijvoorbeeld de vertalers-tolken — het argument om te pleiten voor de integratie van hun opleiding in het universitair onderwijs.

— Vervolgens kadert de minister de hervormingsplannen voor het HOBV in de Europese context

Vlaanderen heeft deel aan de opkomst van een nieuwe maatschappijvorm, waarvan het internationale aspect een wezenlijk onderdeel is. Sinds het Verdrag van Maastricht is ook onderwijs een werkelijk Europese materie geworden. Voor Maastricht beschikte Europa inzake onderwijs enkel over zijdelingse bevoegdheden, en dit als afgeleiden van het economisch denken en het denken over de mobiliteit van arbeidskrachten. In de jaren 1980 heeft zich hieraan een

‘para-legale’ activiteit inzake onderwijs aan toegevoegd. Strikt juridisch beschikte Europa inderdaad niet over de bevoegdheid om programma’s als Erasmus, Comett, Lingua, Tempus, enz. te lanceren.

Het Verdrag van Maastricht heeft onderwijs en beroepsopleiding — in België verdeeld over onderwijs en VDAB — uitdrukkelijk tot materies verklaard waarvoor Europa bevoegd is (artikelen 126 en 127).

Deze stroomversnelling inzake europeanisering van het onderwijsgebeuren zal zich zowel uiten in het **onderwijscurriculum** waarin meer dan vroeger een Europese dimensie aanwezig zal zijn zowel in inhoudelijke zin, namelijk in de inhoud van de verschillende vakken, als in de structuur van het onderwijs, bv. in de uitwisseling van leerkrachten en studenten — als in de opening van de Europese onderwijsmarkt. Dit betekent concreet dat de industrie, de bedrijfsleiders en de nationale en internationale instellingen in een nabije toekomst niet meer vragen wat u gestudeerd heeft, maar wel waar u wat gestudeerd heeft. Indien de Vlaamse instellingen niet het niveau van de ons omringende landen halen, zullen studenten uit gegoede kringen wel kunnen studeren aan verre en betere buitenlandse instellingen, terwijl de economisch zwakkeren daarvoor niet over voldoende horizon en niet over de nodige middelen zullen beschikken, en dus minder gewaardeerde diploma’s aan instellingen op fietsafstand zullen behalen.

Indien Vlaanderen er niet in slaagt om zijn hoger onderwijs met een kwalitatief en concurrentieel label te sieren, en als de universiteiten en hogescholen niet omgebouwd kunnen worden tot kwalitatief hoogstaande, aantrekkelijke, goed beheerde en dynamische entiteiten, dan faalt Vlaanderen in deze internationale degelijkheidswedloop en dreigt de gedeeltelijk verworven democratisering van het onderwijs verloren te gaan.

Onder deze dwingende, internationale druk dient het Vlaamse onderwijssysteem, in casu het hoger onderwijs, tot een alert en kwaliteitsgericht instrument te worden omgebouwd.

Dit is dus een van de fundamentele redenen van de voorliggende herstructurering. Om in de Europese en internationale ruimte te overleven, moet de Vlaamse realiteit ingrijpend worden gewijzigd.

Kleine entiteiten zullen in deze context onvoldoende gewapend zijn om de kwalitatieve concurrentieslag te winnen. Dit blijkt momenteel duidelijk uit het feit dat de hogescholen slechts in zeer beperkte mate deelnemen aan internationale programma’s zoals Erasmus en Tempus. Dergelijke kleinere entiteiten kunnen het zich qua organisatiestructuur niet veroorloven om mensen vrij te stellen om dergelijke projecten uit te stippelen. Grote multidisciplinaire hogescholen maken daarentegen wel een kans in de toekomstige internationale samenleving. Enkel op deze wijze kunnen de Vlaamse hogescholen de internationale uitdaging aan. Het is ter zake tekenend dat de trend naar schaalvergroting in de omringende landen reeds grotendeels gerealiseerd is.

— Doelstellingen van de herstructurering

De algemene doelstelling van het nieuwe onderwijsbeleid legt de klemtoon ontegensprekelijk op de student. Niet enkel het welzijn van de instelling staat voorop, maar vooral de functionele en geestelijke integriteit van degenen die zullen afstuderen. De middelen moeten dus in functie van dit doel

worden gesteld, met andere woorden niet meer de kwantiteit maar de kwaliteit is het uitgangspunt.

Het gaat hier om een nieuwe beleidsfilosofie, namelijk een filosofie gestoeld op een totaal nieuwe verhouding tussen de overheid en het onderwijsveld, waarbij de overheid de bakens van het beleid uitzet, de middelen voor de realisatie ervan aanreikt, namelijk de enveloppe-financiering en een soepel personeelsstatuut, en het onderwijsveld de grootste mogelijke vrijheid krijgt voor deze realisatie.

De minister benadrukt dat dit ontwerp van decreet zowel voor wat het financieringssysteem als het personeelsstatuut betreft belangrijke bakens verzet. De enveloppefinanciering wordt voor de eerste maal toegepast en geeft de hogescholen een verregaande verantwoordelijkheid bij de uitstippeling van het beleid, het personeelsstatuut is voor de eerste maal in de Belgische en Vlaamse onderwijsgeschiedenis voor alle netten gelijk.

Dit is de concrete betekenis van het door velen gevreesde begrip deregulering. Deregulering houdt verantwoordelijkheid en zelfdiscipline in. De inrichtende machten en de hogeschoolbesturen moeten leren budgetteren. Met de globale enveloppe moeten zowel personeelskosten als werkkosten kunnen betaald worden. Het is van wezenlijk belang dat ook deze laatste post niet veronachtzaamd wordt.

Deregulering verwijst onmiddellijk naar een tweede begrip, namelijk kwaliteitszorg. De kwaliteitsbewaking is daarom een drijvende kracht voor interne evaluatie van het hoger onderwijs en is van wezenlijk belang voor de controle op het naleven van het contract tussen overheid en onderwijsveld.

– Het beheer van de hogescholen

Tot op heden was het onderwijsbeleid van de overheid sterk regulerend. Alle onderwijswetgeving bepaalde, gehoorzaamend aan de regulerende visie, centraal het doen en laten van onder meer de hogescholen. Jarenlang stapelde de regelgeving van vaak detailproblemen zich op, totdat de globale regelgeving onoverzichtelijk was, en dikwijls zelfs incoherent.

Het laat zich aanzien dat de limieten van de regulerende visie zijn bereikt. Daarom heeft de Vlaamse overheid deregulering voorop gesteld. Het universiteitsdecreet heeft dit principe gehanteerd en kende aan de universiteiten een grote autonomie toe, onder meer op het gebied van het beheer van de instelling. Deze tendens wordt verder getrokken naar de hogescholen toe. Het betreft hier dus geen revolutionaire vernieuwing.

De autonomie die de hogescholen wordt verleend, strekt zich uit op het beheersmatige vlak en de hogescholen zullen voortaan financiële verantwoordelijkheid dragen.

Het is van groot belang dat de hogescholen beseffen dat verantwoordelijkheid inherent is aan autonomie. Deze verantwoordelijkheid zal resulteren in een vernieuwde financiële aanpak en een andere vorm van beheer. De hogescholen zullen het beheer van hun instelling veel meer moeten structureren als een resultaatgericht management.

Het beheer van de gefuseerde en dus grotere hogescholen moet noodzakelijkerwijs geprofessionaliseerd worden. Het dragen van de financiële verantwoordelijkheid van het beheer van een grote instelling kan men geenszins vergelijken met wat tot nog toe onder beheer van een hogeschool werd verstaan. Professionalisering dringt zich dus op.

Men zal voorwaarden moeten scheppen waarbinnen be-

heersresultaten kunnen worden behaald. Het beheer zal zich moeten spiegelen aan het moderne bedrijfsbeheer en zich dynamische managementsprincipes moeten eigen maken, onder meer het ontwikkelen van een visie omtrent de eigen hogeschool, het formuleren van een meerjarenstrategie, het vormgeven van de organisatie via een welbepaalde structuur, het geven van duidelijke werkrichtlijnen, het vrijmaken van de benodigde middelen, enz.

De hogescholen moeten zelf op eigen verantwoordelijkheid hun beheerstaak zo optimaal mogelijk vervullen. De overheid moet enkel als coördinerende en controlerende instantie blijven fungeren. In die zin bezit de overheid een signaalfunctie om ontsporingen inzake het beheer tijdig op te sporen en aan de betrokken hogeschool mee te delen. De controle vanwege de overheid wordt een ex-post controle. Ook dit betreft een revolutionaire vernieuwing, inspelend op de grote verantwoordelijkheid die aan de hogescholen wordt gegeven.

Het vervullen van de zending leidt voor de hogescholen tot een complex proces, waarin zowel de input — het geheel aan tijd, geld, materialen, personeel, enz. — als de toegevoegde waarde — het geheel aan handelingen, dat zorgt voor de overdracht van kennis en het inoefenen van vaardigheden — en de output — het bereikte kennisniveau en beroepsbekwaamheid van de studenten — op elkaar inwerken. Een accurate analyse van dit proces zal reeds voor een groot gedeelte de te volgen managementstrategie bepalen.

Met een grote beheersvrijheid zullen de verantwoordelijken van de hogescholen binnen de hen toegekende financiële enveloppe de strategie uitvoeren en hun gestelde eindresultaat bereiken. Hier gelden de regels van het ondernemerschap, waarbij de beheerders die zich verantwoordelijk stellen voor het realiseren van de vooropgestelde resultaten, zelf alle initiatieven kunnen ontplooien om die resultaten te bereiken.

– Schaalvergroting is een wezenlijk onderdeel van de voorgestelde herstructurering

Het schaalvergrotingsproces dient zich op 2 niveaus te voltrekken, namelijk op het niveau van de hogescholen en de inrichtende machten en op het niveau van de opleidingen. De voordelen van schaalvergroting zijn vanuit organisatorisch vlak gezien vijfvoudig :

1. Een vergroting van de omvang van de hogescholen bewerkstelligt een wisselwerking tussen de studierichtingen en de interdisciplinaire uitwisseling van docenten en studenten. Dit resulteert in een spreiding van de kennis en de ervaring van de docenten en verhoogt de keuzemogelijkheden van de studenten. Tevens kunnen de voortgezette opleidingen gemakkelijker worden ontwikkeld en ontstaan er betere mogelijkheden tot dienstverlening en onderzoek. Het onderzoek wordt in het HOLT momenteel te veel verwaarloosd. Ten slotte heeft een grotere entiteit een grotere innovatiecapaciteit, wat het studie-aanbod ten goede komt.

2. De verruiming van de verantwoordelijkheid van de hogescholen zal een meer adequate besteding van de financiële middelen teweeg brengen, evenals een soepeler personeelsbeleid en een versterking van het management van de hogescholen.

3. Er zal een grotere doelmatigheid kunnen optreden in de besteding van het budget. Het wordt namelijk mogelijk om kostbare apparatuur, bibliotheken, sociale voorzieningen en andere vormen van dienstverlening aan de studenten te concentreren.

4. Grotere hogescholen kunnen zich opstellen als volwaardige alternatieven voor en als partners van de universiteiten.

5. Ten slotte schept de schaalvergroting onvermoede mogelijkheden inzake internationale profilering en herwaardering, zowel naar de hogeschool, als naar het personeel toe.

Het is evenwel nuttig om de voordelen van het schaalvergrotingsproces ook vanuit het oogpunt van de factoren van de hogeschool te bekijken :

1. Schaalvergroting brengt voor de studenten een verhoging van het aanbod en mogelijkheid tot voortgezette opleidingen mee. Studenten zullen over meer en betere sociale voorzieningen beschikken. De minister wijst erop dat het VVS deze eis reeds sinds de jaren 1970 stelt, maar dat de opeenvolgende regeringen er nooit aan tegemoet zijn gekomen. Tevens creëert schaalvergroting een studieklimaat dat vergelijkbaar is met het universitaire, wat de eenheid van het hoger onderwijs beklemtoont. Qua internationalisering en bibliotheekvoorzieningen worden onverhoopte horizons geopend, die studenten in kleine entiteiten moeten ontberen.

2. Het personeel van grote hogescholen heeft een grotere rechtszekerheid dan dat van kleinere. Tevens zijn er promotiemogelijkheden en dienen de lessenroosters nietodeloos versnipperd te zijn. Terbeschikkingstelling zal verdwijnen en globaal gezien kan men stellen dat er een soepeler en doelmatiger personeelsbeleid gevoerd kan worden.

De minister wijst erop dat de rechtszekerheid van het personeel momenteel eigenlijk vrij klein is. Voor vastbenoemden is er steeds de dreiging van re-affectatie, voor het groot aantal tijdelijken zijn de carrièremogelijkheden per definitie beperkt.

3. Het hogeschoolbestuur zal via de schaalvergroting een grotere verantwoordelijkheid krijgen en kan een betere en rationelere besteding van de geldmiddelen realiseren. Vooral op het vlak van apparatuur, dienstverlening, sociale voorzieningen enz.. zal dit grote voordelen opleveren.

4. Het spreekt vanzelf dat ook de samenleving gediend is met grotere hogescholen. Grotere entiteiten kunnen hun dienstverlenende taken beter en efficiënter, en dus ook economischer, uitoefenen dan kleine.

Het mogelijk — niet verplicht — samenbrengen van het hoger onderwijs van het lange en het korte type zal geenszins een invloed hebben op de af te leveren diploma's. Het is niet omdat het HOKT en het HOLT in één hogeschool zitten, dat ze automatisch qua onderwijsniveau of diploma's zijn gelijkgeschakeld.

In deze context dient te worden benadrukt dat de vermeende benadeling van studenten en docenten omwille van het samengaan van HOKT en HOLT in één hogeschool compleet onbestaande is. Nu reeds studeert een derde van de HOLT-studenten af aan hogescholen waar ook het korte type wordt aangeboden. Nu reeds bestaan er twaalf hogescholen waar het korte en lange type jarenlang, zonder enig probleem voor erkenning en herkenning van de diploma's, samen georganiseerd worden.

De minister voegt er nog aan toe dat de HOLT-scholen — terecht — zeer verontwaardigd zouden reageren indien de universiteiten zich tegenover hen moesten opstellen zoals het HOLT zich de voorbije maanden tegenover het HOKT heeft opgesteld.

Bovendien is de stelling dat het HOLT financieel zou inleveren ten voordele van het HOKT bij de hervormingsopera-

tie niet correct omdat het financieringsmechanisme juist de kleinere hogescholen en dus de gemiddeld kleinere HOKT-scholen benadeelt (cf. supra, procedure).

– Vestiging van de hogescholen

Daar waar voldoende schaalgrootte voor een hogeschool noodzakelijk is om een optimaal financieel draagvlak te bereiken, is het organisatorisch wel mogelijk om een hogeschool uit te bouwen met gedecentraliseerde entiteiten. Niet alle reeds bestaande entiteiten moeten verdwijnen in het schaalvergrotingsproces. Daarom werd de notie vestiging ingevoerd. Met vestiging wordt bedoeld één of meer aaneengrenzende gemeenten waarin de hogeschool op dit ogenblik opleidingen aanbiedt, en waarbij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschouwd wordt als één gemeente.

Als algemene voorwaarde geldt dat elke hogeschool maximaal 1 – de hoofdzetel – + 3 vestigingen kan hebben en dat elke vestiging minimaal 200 studenten telt. De vestigingen zelf moeten zich bevinden binnen dezelfde of een aangrenzende provincie. Deze maatregel bevordert de vorming van hogescholen met vestigingen op redelijke afstand en vermijdt tegelijk dat te kleine vestigingen – minder dan 200 studenten – in stand worden gehouden.

Kleine vestigingen – van 200 tot 600 studenten – kunnen worden behouden, maar hun opleidingsaanbod wordt bevroren op de huidige situatie. Er kunnen hier geen nieuwe opleidingen ontstaan.

Een vestiging met meer dan 600 studenten daarentegen wordt, binnen een schaalvergrote hogeschool, beschouwd als een leefbare entiteit. Binnen dergelijke vestigingen kunnen nieuwe opleidingen en opties onder bepaalde voorwaarden worden georganiseerd. Zij worden als volwaardige entiteiten van de hogeschool beschouwd.

– Cruciaal in de hervorming is de invoering van het systeem van enveloppefinanciering

Via de enveloppefinanciering worden financiële prikkels tot schaalvergroting ingebouwd. Beiden – enveloppefinanciering en schaalvergroting – zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker vanuit het oogpunt van een grondig vernieuwd personeelsbeleid en personeelsstatuut waarbij onder meer het stelsel van boventalligheid en reffectatie – inherent aan een derde betalersysteem – komt te vervallen. Enkel schaalvergrote hogescholen hebben een voldoende financieel draagvlak om dit te kunnen realiseren.

Aan de andere kant mag de beheersbaarheid van het onderwijsbudget niet uit het oog worden verloren. Deze kan enkel worden gerealiseerd via responsabilisering van de hogescholen en via deregulering. Ook in dit licht past enveloppefinanciering. Het is een objectieve – de overheid houdt bij het toekennen van het budget rekening met objectieve criteria – globale – personeel en werking zitten in de enveloppe – en forfaitaire – de overheid treedt niet meer op als derde betaler financiering. Dit systeem bevordert ten eerste het autonome beleid, in concreto de budgettering op halflange en lange termijn.

De enveloppefinanciering van het HOBV vormt een beheersbaar systeem. Het jaarlijks reserveren van een globaal bedrag voor het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen leidt voor de overheid tot budgettaire beheersbaarheid. Dit dossier kan dan ook worden beschouwd als een voorloper in het licht van de algemene beheersing van de overheidsuitgaven inzake onderwijs.

De werkingsuitkeringen worden volgens een bepaald financieringsmechanisme berekend.

Tachtig percent van het globale bedrag wordt verdeeld onder de hogescholen naargelang van hun onderwijsbelastingseenheden per studiegebied en opleiding. De minister herhaalt (cf. supra) dat de onderwijsbelastingseenheden onrechtstreeks gebaseerd zijn op de huidige gemiddelde kostprijs per student per opleiding, wat impliceert dat scholen waarvan de opleiding momenteel meer kost dan het gemiddelde, in de toekomst aan financiële middelen zullen inboeten. Het omgekeerde is waar voor scholen die nu onder de gemiddelde kostprijs liggen. Deze gemiddelden hangen op hun beurt nauw samen met de grootte van de huidige hogescholen, waarbij de kleinste hogescholen gemiddeld de hoogste kostprijs per student per opleiding kennen.

De minister vestigt hier de speciale aandacht op de specifieke toestand van het kunstonderwijs. Deze sector is **niet-gereguleerd** gegroeid, met als 1 van de opmerkelijkste gevolgen dat de verschillen in kostprijs per student per school in deze sector enorm zijn, namelijk tot meer dan 50 % verschil zonder dat dit gepaard gaat met evenredige kwaliteitsverschillen in opleiding. Het groot probleem van de kunstsector is dat deze sector er volgens het verslag van de Ambtelijke Commissie niet in geslaagd is een adequaat toegangsbeleid uit te stippelen, wat enerzijds tot gevolg heeft dat deze sector te veel niet-getalenteerden telt, en er anderzijds te weinig middelen zijn om de **écht** getalenteerden te begeleiden. Ingaande op de suggestie van de Ambtelijke Commissie werd in het voorliggend ontwerp van decreet voor de kunstsector geopteerd voor een financieringssysteem dat de drift om maximaal studenten aan te trekken afremt. Een directer systeem zou erin bestaan een centraal ingangsexamen op te leggen.

Twintig percent van het budget wordt verdeeld naargelang van het aantal studenten — ongeacht de opleiding — maar wel rekening houdend met het totaal aantal studenten van de betrokken hogeschool. Het gemiddeld 'semi-forfaitair' bedrag per student is optimaal wanneer de hogeschool 3.500 studenten of meer telt.

Ook de voortgezette opleidingen kunnen onder een aantal voorwaarden worden gefinancierd. Voor de hogescholen werd gekozen voor een systeem dat afwijkt van wat nu in het universitair onderwijs gebeurt. De ervaring met de voortgezette academische opleidingen aan de universiteiten heeft duidelijk gemaakt dat :

- een financiering van de voortgezette opleidingen per student leidt tot een onverantwoorde proliferatie ;
- de universiteiten niet gestimuleerd worden tot het zoeken naar alternatieve financieringsbronnen voor **vervolgopleidingen**, nochtans dikwijls afgestemd op de bedrijfswereld.

Een wijziging van het universitair decreet inzake de financiering van de voortgezette opleidingen zal dan ook binnenkort aan de Vlaamse Raad worden voorgelegd.

De overstap naar een enveloppefinanciering grotendeels gebaseerd op het aantal studenten, afhankelijk van de aard en de kostprijs van de opleiding, en met een extra stimulans voor grote hogescholen, noodzaakt het inbouwen van een voldoende lange overgangsperiode waarin de hogescholen de kans krijgen geleidelijk naar de op nieuwe leest geschoeide organisatie en financiering toe te groeien.

— Het personeelsstatuut

Een belangrijke doelstelling van dit ontwerp van decreet is het invoeren van een éénheidsstatuut voor het personeel.

Voor de eerste maal in de onderwijsgeschiedenis in Vlaanderen zullen alle personeelsleden, onder welke inrichtende macht zij ook ressorteren, publiek- of privaatrechtelijk, tot welk 'net' zij ook behoren, een identieke rechtspositie genieten. De doelstelling van de nieuwe rechtspositieregeling is vierledig : het levert voor het onderwijsveld een bijdrage tot de kwaliteit van het hoger onderwijs, het reikt de hogescholen een beleidsinstrument aan om deze kwaliteit waar te maken, het houdt een herwaardering in voor de personeelsleden van de hogeschool en het vereenvoudigt en harmoniseert de huidige regelgeving.

In de huidige context kunnen de regelgevingen van de drie geledingen van het hoger onderwijs niet meer los gezien worden van elkaar. Een harmonisering van de regelgeving voor de totaliteit van het hoger onderwijs — met respect voor de specificiteit van de drie geledingen — dringt zich dan ook op, los van de regelgeving van het secundair onderwijs.

Gelet op de gelijklopende opdracht van universiteiten en hogescholen wordt in de rechtspositieregeling van het hogeschoolpersoneel de ruimte geschapen voor verregaande samenwerking met het academisch onderwijs. Een parallelle rechtspositieregeling is daarom vereist. Enkel waar de specificiteit van het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen dit vereist, zijn er afwijkingen. De eenheid in relatieve verscheidenheid wordt aldus nagestreefd.

De schaalvergroete hogeschool wordt autonoom en beschikt veel meer dan vroeger over de mogelijkheden om een adequaat personeelsbeleid te voeren. Binnen de financiële mogelijkheden kan zij een personeelskader op lange termijn uitwerken. In hoofde van de werking van de hogeschool worden taakinhouden gedefinieerd, mandaten verleend en werkzaamheden herverdeeld. Het werkingsveld strekt zich verder uit dan het domein van de loutere onderwijsopdrachten.

De kwaliteit van het hoger onderwijs is in zeer grote mate afhankelijk van de kwaliteit en professionaliteit van het onderwijzend personeel. De prestatieregeling van het personeel wordt herdacht in hoofde van het criterium beschikbaarheid voor de instelling. Volledige beschikbaarheid voor de instelling wordt gedefinieerd overeenkomstig de gangbare algemene arbeidsduur en evolueert op dezelfde wijze. Aldus creëert men een ideaal platform om de volledige opdracht van het hoger onderwijs te verwezenlijken ; dit impliceert onderwijs, en, zo daarvoor geopteerd wordt, ook onderzoek en dienstverlening.

Herwaardering van de personeelsleden is in deze context noodzakelijk. De herwaardering gebeurt via het scheppen van promotiekansen, het doorbreken van vlakke loopbanen, het creëren van interessante taakinhouden, extra-verloning enz. Het loopbaanverloop en de verloning zijn in eerste instantie gebaseerd op de kwaliteit van het personeel en niet meer uitsluitend op anciënniteitsprincipes. Nieuwe soepele voorwaarden inzake werving, weddevaststelling en loopbaanverloop worden uitgewerkt en dit met het nodige respect voor de eigenheid van de studiegebieden en hun respectieve opleidingen, inzonderheid voor het hoger kunstonderwijs.

Naast deze herwaardering is ook de bescherming van het personeel een wezenlijke component. De vergroete autonomie van de hogeschool verhindert niet dat de minimale regelgeving inzake werving, benoeming, lonen, ambten, diplomaverrechten, enz. nog steeds centraal zal worden uitgevaardigd. Autonomie mag immers niet willekeur betekenen. Overgangsbepalingen zullen dan ook voldoende waarborgen voor

het huidige personeel bieden. Er is tevens voorzien in een degelijke vorm van medezeggenschap of medebeheer. Via de geëigende organen zullen de personeelsleden een gewaarborgde inspraak bezitten.

– *Herschikking van het studietoelaat van de hogescholen*

Het bestaande onderwijsaanbod wordt geherstructureerd in 10 studiegebieden : architectuur, gezondheidszorg, kunst, onderwijs, produktontwikkeling, sociaal-agogisch werk, industriële wetenschappen en technologie, landbouwkunde, handelswetenschappen en bedrijfskunde, taalkunde.

Een studiegebied omvat het geheel van opleidingen tot beroepen die elkaar aanvullen of met elkaar verwant zijn. Deze term verwijst naar werkgebieden waarbinnen meestal verschillende elkaar aanvullende of met elkaar verwante beroepen uitgeoefend worden.

Een opleiding is het geheel van georganiseerde onderwijsactiviteiten, gericht op de uitoefening van een bepaald beroep en geklasseerd op basis van een beroepsprofiel. Een opleiding bestaat uit één cyclus – korte type – of uit twee cycli – lange type.

Een optie is een differentiatie binnen een opleiding. Een opleiding wordt onderverdeeld in opties op basis van specifieke, maatschappelijk relevante beroepsprofielen. Een optie is dus geen hiërarchische, maar een organisatorische classificatie.

Op basis van de hierboven vermelde begripsomschrijvingen wordt het aanbod van opleidingen vastgesteld. De studiegebieden worden in het decreet vastgelegd. Als bijlage bij het decreet is een lijst bijgevoegd – bijlage 1 – waarin de opleidingen in deze studiegebieden worden geklasseerd met vermelding van de eventuele opties, van de graden en de eventuele kwalificaties. De Vlaamse regering kan na een ‘rustperiode’ van drie jaar deze lijst aanvullen of wijzigen, indien de maatschappelijke noodzaak zich voordoet.

Eveneens als bijlage bij het decreet is de onderwijsbevoegdheid van elke hogeschool – wie wat waar kan organiseren – bijgevoegd (bijlage 2). De Vlaamse regering zal ook deze lijst in de toekomst kunnen aanvullen of wijzigen.

– *Kwaliteitszorg in de schaalvergroting instellingen*

Kwalitatief hoogstaande opleidingen zijn in een voortdurend evoluerende samenleving van het grootste belang. Het kwaliteitsmerk van ons hoger onderwijs moet worden behouden en versterkt. Kwalitatieve concurrentie zal hoe langer hoe meer van doorslaggevend belang worden. De kwaliteit van het hoger onderwijs, is zoals reeds gezegd, in het debat betreffende de herstructurering één van de centrale thema's. De zorg voor de kwaliteit is daarom ook een topprioriteit.

Inzake kwaliteitszorg en -bewaking moet men de rol van respectievelijk de overheid en de instelling duidelijk profileren. Toekenning van pedagogische vrijheid aan de instellingen houdt in dat zij zelf verantwoordelijkheid dragen voor de uitbouw van een zo optimaal mogelijk project dat aansluit bij hun specificiteit. Dit sluit echter niet uit dat zij tegelijk verantwoording verschuldigd blijven aan de gemeenschap die hen gemandateerd heeft en hen de nodige middelen verschaft om dat mandaat uit te voeren.

Het is dan ook logisch dat de overheid, in opdracht van de gemeenschap, eraan gehouden is te bewaken of het mandaat correct vervuld wordt en of de middelen verantwoord

gebruikt worden. De controle van de kwaliteit van de aangeboden studie kan niet worden gestandariseerd. Kwantitatieve indicatoren volstaan niet. Voor een degelijke kwaliteitszorg dient een fijnmazig communicatief netwerk te worden gecreëerd.

Het spreekt vanzelf dat er zoveel mogelijk gestreefd wordt naar een eenvormig systeem van kwaliteitszorg in gans het hoger onderwijs, universiteiten inbegrepen.

De kwaliteitsbewaking zal gebeuren op drie niveaus :

1. Een permanente zelfevaluatie door iedere hogeschool zelf. Dit is de interne kwaliteitszorg van een hogeschool.
2. Een periodieke kwaliteitsevaluatie van de opleidingen over de hogescholen heen, door het instellen van *visitatiecommissies*. Dit is de externe kwaliteitszorg door gezamenlijke hogescholen zelf.

3. De kwaliteitsbewaking door de overheid die gebeurt op 2 vlakken :

- 1) De meta-evaluatie of de evaluatie van de evaluatie die door de hogescholen zelf gebeurt.

- 2) Zelfstandig toezicht op de kwaliteit over alle hogescholen heen door middel van door de overheid zelf ingestelde *visitatiecommissies*. Deze *visitatiecommissies* worden ingesteld per opleiding en de commissies zijn samengesteld uit internationale specialisten. De minister verwijst hier naar het voorbeeld van de *visitatiecommissies* voor het universitair onderwijs, met name deze voor geologie en farmacie. Deze commissies hebben schitterend werk geleverd, maar het blijkt niet zo eenvoudig om ook tot de praktische implementatie van deze resultaten over te gaan. Met de instelling van *visitatiecommissies* wordt de inspectie voor het hoger onderwijs afgeschaft.

– Het concept van de Vlaamse autonome hogeschool

Via de ingediende amendementen wordt afstand genomen van het systeem van de zes voorgeprogrammeerde hogescholen die in het eerste ontwerp van decreet voorzien waren. In de plaats daarvan wordt decretaal de constructie van de Vlaamse autonome hogescholen opgezet. Deze constructie is publiekrechtelijk van aard. Daarbij dient opgemerkt dat dit publiekrechtelijk aspect geenszins een handicap uitmaakt in het functioneren, gezien én de volledige autonomie, én het feit dat voor alle hogescholen de rechtspositie van het personeel op dezelfde wijze wordt bepaald. Wie intreedt in dergelijke hogeschool, wordt volledig opengelaten. In deze Vlaamse autonome hogescholen, waarvan het aantal niet vooraf wordt bepaald, kan elke bestaande hogeschool, ongeacht het net, vrij intreden. Ook kan één inrichtende macht beslissen om de structuur van de Vlaamse autonome hogeschool aan te nemen.

De bestuursstructuren van de Vlaamse autonome hogeschool passen binnen een nieuw concept van modern en efficiënt beheer. De vertegenwoordiging van de verschillende geledingen in de raad van bestuur van de hogeschool is als volgt :

- acht vertegenwoordigers van het personeel ;
- drie vertegenwoordigers van de studenten ;
- maximum twaalf vertegenwoordigers van de inrichtende machten en van sociaal-economische en culturele milieus aangeduid door SERV. Bovendien wordt er een onderscheid

gemaakt naargelang de hogeschool tot stand komt door fusie van verschillende inrichtende machten dan wel dat deze bestuursvorm wordt aangenomen door één inrichtende macht. Bij fusie van verschillende inrichtende machten kunnen tijdens een eerste mandaatsperiode — vier jaar — de inrichtende machten alle zetels zelf invullen — maximum 12. Na de eerste mandaatsperiode moeten ten minste drie zetels worden ingenomen door vertegenwoordigers van de sociaal-economische en culturele milieus aangeduid door de SERV. Indien slechts één inrichtende macht dergelijke hogeschool tot stand brengt, moeten van bij de aanvang ten minste zes zetels worden ingenomen door vertegenwoordigers van buitenaf aangeduid door de SERV ; de andere zes — maximum — kunnen door de ‘oude’ inrichtende macht worden aangesteld.

Deze zorgvuldig afgewogen verdeling zorgt voor voldoende inspraak van de geledingen enerzijds, en voor een zeer grote bestuurbaarheid anderzijds.

Deze raad van bestuur kiest zelf zijn voorzitter en benoemt zelf de algemeen directeur.

De raad van bestuur is de facto de inrichtende macht van de hogeschool. De verantwoordelijkheid van deze raad van bestuur situeert zich hoofdzakelijk op financieel en juridisch vlak. De concrete leiding van de hogeschool berust evenwel bij het bestuurscollege, de algemeen directeur en, voor wat de onderwijs-organisatorische aspecten betreft, bij de departementsraden.

Het bestuurscollege, dat de dagelijkse leiding van de hogeschool waarneemt, is samengesteld als volgt :

- de voorzitter van de raad van bestuur ;
- de algemeen directeur ;

3 personeelsleden van de hogeschool of leden van de raad van bestuur.

Alle bevoegdheden die niet expliciet aan de raad van bestuur zijn toegewezen, worden uitgeoefend door het bestuurscollege — residuaire bevoegdheid bij het bestuurscollege. Het bestuurscollege is wel verslaggeving en verantwoording over de eigen activiteiten verschuldigd aan de raad van bestuur.

Elke hogeschool richt departementen op. Dit zijn binnen de hogeschool echte pedagogische entiteiten met verantwoordelijkheden op het vlak van onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Een departement wordt bestuurd door een departementsraad, geleid door het departementshoofd. Deze departementsraad bestaat uit vertegenwoordigers van het onderwijzend personeel, studenten en personen uit de socio-economische of culturele wereld.

De departementsraad heeft inhoudelijk zeer ruime bevoegdheden. De belangrijkste bevoegdheden zijn

- het tijdelijk aanstellen van het onderwijzend personeel en het voorstellen van personeelsleden voor vaste benoeming ;
- het vaststellen van onderwijs- en examenprogramma's ;
- het zorgen voor de overeenstemming tussen programma en onderwijs
- het vaststellen van een onderzoeksprogramma ;
- het regelen van de departementale organisatie ;

— het jaarlijks opstellen van budgetvoorstellen en voorstellen inzake personeelsformatie ;

- het sluiten van samenwerkingsakkoorden, waarbij er evenwel een goedkeuring van de raad van bestuur vereist is met betrekking tot de financiële en juridische gevolgen.

Het departementshoofd wordt door de departementsraad onder de vastbenoemde leden van het onderwijzend personeel benoemd voor vier jaar ; dit mandaat is hernieuwbaar.

- De onderhandelingscomités

Naast deze bestuursorganen worden zowel op het centrale beslissingsniveau – raad van bestuur en bestuurscollege – als op het gedecentraliseerd beslissingsniveau – departementen – onderhandelingscomités opgericht, waarin afgevaardigden van het personeel en afgevaardigden van het hogeschoolbestuur of van de departementsraden paritair zeten.

Het hogeschoolonderhandelingscomité (HOC) en de departementale onderhandelingscomités (DOC) vormen de tegenmacht voor de ruimere autonomie die werd verleend aan het hogeschoolbestuur. Binnen deze geëigende organen wordt binnen de hogeschool inzake personeelsaangelegenheden onderhandeld. De bevoegdheden van de comités reiken verder dan wat op dit ogenblik mogelijk is in het kader van het syndicaal statuut : overleg is omgezet in onderhandeling. Deze innovatie vormt dan ook een belangrijke uitdaging voor de vakbonden. De minister merkt nog op dat hij niet kan instemmen met de opmerking van de Raad van State met betrekking tot de HOC's, namelijk dat de decreetgever niet de bevoegdheid heeft om af te wijken van de bijzondere wet van 1988 die bepaalt dat het syndicaal statuut en syndicale wetgeving federale materie blijven. Volgens de minister betreft het hier geen afwijking, maar een aanvulling van de bijzondere wet waarmee de vakbonden zich bovendien akkoord hebben verklaard.

- De studentenraad

Het overleg met de studenten gebeurt in de democratisch verkozen studentenraad, die advies uitbrengt over aangelegenheden die studenten direct aanbelangen, onder meer inzake onderwijs- en examenregelingen.

- ARGO en de Vlaamse autonome hogescholen

Om de hogescholen van het gemeenschapsonderwijs toe te laten op de hiervoor beschreven autonome wijze te werken, werd door de 4 fracties een voorstel van bijzonder decreet ingediend waardoor de centrale raad van de ARGO bevoegd wordt om hogescholen van het gemeenschapsonderwijs over te dragen naar openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid.

Deze openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid, in het ontwerp van decreet Vlaamse autonome hogescholen genoemd, waarnaar de overdracht gebeurt kunnen worden opgericht door de ARGO of kunnen er komen doordat verschillende inrichtende machten een overeenkomst afsluiten. Hiermee wordt netoverschrijding gestimuleerd.

Deze bevoegdheidsuitbreiding zal de ARGO toestaan om toe te treden tot openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid, naar het beeld inzonderheid van de universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen, zoals bepaald in het bijzonder decreet van 26 juni 1991.

De centrale raad van de ARGO heeft op 20 mei 1994 reeds principieel beslist de gemeenschapshogescholen onder

te zullen brengen in publiekrechtelijke Vlaamse autonome hogescholen.

- De bestuurs- en medezeggenschapsstructuur in de gesubsidieerde hogescholen

Krachtens artikel 24 van de Grondwet is de overheid niet bevoegd het bestuur van een vrije hogeschool te regelen. De vrijheid van onderwijs laat dit niet toe.

Het nieuwe ontwerp-decreet betreffende het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen voorziet in een definitieve regeling van de medezeggenschap voor de gesubsidieerde hogescholen. Op gelijkaardige wijze als voor de Vlaamse autonome hogescholen komen er onderhandelingscomités op de verschillende beslissingsniveaus, een academische raad, in voorkomend geval departementale raden, en een studentenraad.

- Bepalingen inzake de sociale voorzieningen

Vanaf het academiejaar 1994-1995 wordt het regeerakkoord over sociale voorzieningen volledig uitgevoerd : de sociale toelagen worden toegekend voor alle HOBU-studenten.

Voor de organisatie van de sociale voorzieningen kunnen de hogescholen zich organiseren in regionale netwerken. De sociale sector van de hogeschool wordt beheerd via VZW's, paritair beheerd door studenten en het hogeschoolbestuur. De middelen van de sociale sector bestaan uit een overheidsbijdrage per student van 3.000 frank en uit middelen die voortkomen uit de inschrijvingsgelden.

B. Toelichting van het standpunt van de verschillende fracties, met bijkomende vragen en bemerkingen voor de minister

De vragen en opmerkingen werden toegevoegd na de uiteenzetting van het fractiestandpunt.

* Een eerste lid benadrukt namens zijn fractie dat het tot stand komen van een decreet voor het HOBU een dwingende noodzaak is, een noodzaak die haar bestaansreden vindt in de huidige organisatie, kwaliteit, kwaliteitsbewaking en financiering van het hoger onderwijs.

In het Vlaams regeerakkoord van 30 januari 1992 werd de keuze voor schaalvergroting en enveloppefinanciering in het HOBU bevestigd. Dit onmiddellijk na het goedkeuren op 23 oktober 1991 van een kaderdecreet voor het hoger onderwijs waarmee de Vlaamse Raad een nieuw beleid voor het hele HOBU aankondigde.

De partij van de spreker heeft er steeds voor gepleit om de realisatie van een HOBU-decreet in grote openheid te laten verlopen om uiteindelijk de Vlaamse Raad toe te laten zich over het voorliggend ontwerp van decreet uit te spreken.

Het politieke aspect, de partijpolitieke berekening en de corporatistische reflexen zijn voor de partij van de spreker ondergeschikt aan het belang van de studenten, personeelsleden en bestuurders van de hogescholen. Dit belang moet zich vertalen in een decreet dat als eerste opzet heeft te streven naar een gemeenschappelijk doel : een kwalitatief hoger onderwijs dat past in Europees perspectief en dat tegelijkertijd betaalbaar blijft voor de Vlaamse Gemeenschap.

Uit de hoorzittingen is meermaals gebleken dat de betrokkenen geen probleem hebben met het doel dat men wil bereiken, maar dat niet iedereen zich akkoord verklaart met

de hefbomen die daartoe worden aangereikt. Het blijkt zelfs herhaaldelijk dat in dezelfde en gelijkaardige sectoren tegen- gestelde standpunten worden ingenomen.

De leden van de Vlaamse Raad dienen te beseffen dat de herstructurering van het hoger onderwijs gezien moet worden in het kader van een kwalitatieve concurrentie die zich stilaan in internationaal perspectief plaatst. In de toekomst zullen hogescholen zich meer autonoom moeten profileren en zijn ze verplicht om kwaliteitsonderwijs tot stand te brengen.

De partij van de spreker blijft ervoor pleiten om het hele hoger onderwijs als een eenheid te beschouwen. Zij volgt de VLOR in haar pleidooi om te komen tot één globaal reglementair en onderwijskundig kader waarin het ganse onderwijs een plaats vindt.

Dit decreet is voor de partij van de spreker een noodzakelijke tussenstap. Zij pleit niet voor een verdoezelen van de eigenheden van de verschillende doelstellingen in het hoger onderwijs. Er zal altijd een gedifferentieerd aanbod in het hoger onderwijs blijven bestaan. Het onderscheid tussen het HOLT en het HOKT enerzijds en tussen het HOLT en de universiteiten anderzijds is voor de partij van de spreker niet bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs.

Om de stelling van diegenen die beweren dat men het HOBU-dossier nu plots en té vlug zou willen afhandelen te ontkrachten, verwijst de spreker naar de persconferentie die zijn partij reeds op 18 februari 1992 — dus meer dan 2 jaar geleden — naar aanleiding van de bekendmaking van de beleidsnota van de minister over de herstructurering van het HOBU heeft gehouden. Toen reeds werden de krachtlijnen van het huidig ontwerp van decreet, namelijk éénheid van het hoger onderwijs, schaalvergroting, enveloppefinanciering, een eigen personeelsstatuut, kwaliteitscontrole via visitatiecommissies enz. aangekondigd. Tussen de beleidsnota van de minister en de voorliggende teksten is echter een hele weg afgelegd, en de spreker geeft namens zijn partij volgende beoordeling van deze aanpassing van de teksten.

Reeds in de beleidsnota van de minister werd gepleit voor netoverschrijdende samenwerking, stelling waar de partij van de spreker zich steeds heeft kunnen achter scharen. Nadat de Raad van State een negatief advies had uitgesproken over een eerste denkpiste van de regering ter zake (advies van de Raad van State van 25 oktober 1993 op een voorontwerp van bijzonder decreet 'betreffende het bestuur van de officiële hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap'), is de spreker van mening dat men met het huidige concept van de VAH zo ver gegaan is als juridisch-technisch aanvaardbaar. Volgens de spreker opent het concept van de VAH echter onvermoede perspectieven, en hij hoopt dat die door de inrichtende machten ook waargemaakt zullen worden.

De partij van de spreker heeft ook steeds achter het principe van de enveloppefinanciering gestaan omdat het een grotere verantwoordelijkheid bij de scholen legt. De spreker is van mening dat inzake het puntensysteem in de voorliggende teksten een grote vooruitgang is geboekt ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel, gebaseerd op het rapport van de Ambtelijke Commissie. De partij van de spreker betreurt wel dat het totale budget voor het hoger onderwijs gebetonneerd werd op het niveau van 1994. Volgens de spreker mag een aanpassing van het budget in de toekomst niet uitgesloten worden.

Wat de optimale schaalgrootte van een hogeschool betreft, wijst de spreker er in de eerste plaats op dat er geen wetenschappelijk onderbouwd ideaal getal voor deze schaalgrootte bestaat. De spreker gelooft ook niet dat een wetenschappelijke studie hieromtrent uitsluitsel zou kunnen brengen omdat

nooit vertrokken kan worden vanuit een tabula-rasa situatie. De spreker is wel tevreden dat het oorspronkelijk optimaal streefgetal van 5.000 studenten in de voorliggende teksten teruggebracht werd tot 3.500.

Reeds op 18 februari 1992 wees zijn partij op het probleem van de onevenwichtige geografische spreiding van het hoger onderwijs, en met name op de achterstand in West-Vlaanderen en in mindere mate Limburg.

De partij van de spreker heeft ook steeds zeer veel belang gehecht aan de medezeggenschap. De spreker is van mening dat in de huidige teksten een vergaande doorbraak is gerealiseerd, met name in de VAH waar studenten en leerkrachten voor de eerste maal vertegenwoordigd zijn in de inrichtende macht. De praktijk zal uitwijzen of dit systeem ook werkbaar is. Voor wat het vrij onderwijs betreft, stellen leerkrachten zich de vraag of het systeem van participatie in de feiten wel gerealiseerd zal worden. In het vrij onderwijs is de democratiseringsgedachte inderdaad minder afdwingbaar, maar de spreker maakt zich sterk dat de controlefunctie van de regeringscommissaris ter zake zijn effect niet zal missen.

Tenslotte is de spreker verheugd dat in het decreet expliciet voorzien wordt dat het decreet in de nabije toekomst geëvalueerd wordt. Voor hem is het evident dat de **voorliggende** teksten niet perfect zijn en dat bijsturing dan ook niet uitgesloten mag worden.

De spreker wijst ten slotte nog op de belangrijke **amenderingen** die het oorspronkelijk ontwerp aanzienlijk hebben gewijzigd, en waaraan zijn partij een substantiële bijdrage heeft geleverd.

— Ter afronding vraagt de spreker de visie van de minister op de denkpiste die door bepaalde vertegenwoordigers van de kunsthogescholen werd gelanceerd, namelijk de oprichting van 1 netoverschrijdende kunsthogeschool voor Brussel of zelfs voor Vlaanderen. Hij vraagt of de minister van mening is dat dergelijke school een reële overlevingskans heeft, gesteld dat de inrichtende machten bereid zouden zijn dergelijke constructie op te zetten.

* Een tweede spreker sluit zich grotendeels aan bij de uiteenzetting van haar voorganger. Zij benadrukt dat met het voorliggend ontwerp van decreet uitvoering wordt gegeven aan de regeringsverklaring van 30 januari 1992 waarin bepaald werd dat, citaat, 'de opleidingen in het HOBU inhoudelijk dienen herbekeken te worden, onder meer in functie van hun relevantie op de arbeidsmarkt. De hoge kwaliteitseisen die hier in de toekomst zullen gesteld worden op technisch vlak en op het vlak van sociale vaardigheden en flexibiliteit van de afgestudeerden, zullen ook hier een schaalvergroting noodzakelijk maken. In dit kader zullen ook de sociale voorzieningen van de studenten georganiseerd worden. Er zal daarbij voorrang worden gegeven aan de uitvoering van het decreet dat onlangs in de Vlaamse Raad goedgekeurd werd. De financiering van deze instellingen zal in de toekomst gebeuren op basis van globale enveloppes. De beleidsruimte die aan de instellingen zal toebedeeld worden wordt lokaal op participatieve wijze ingevuld'. De spreker waardeert ten eerste dat de minister met het voorliggend ontwerp van decreet uitvoering geeft aan het regeerakkoord waartoe ook haar partij zich geëngageerd heeft.

De spreker geeft vervolgens een kort historisch overzicht van de recente Belgische en Vlaamse onderwijspolitiek. Op die manier kan de betekenis van de voorliggende teksten beter ingeschat worden.

In 1970 werd de wet op het hoger onderwijs goedgekeurd. Ze was naar Europese maatstaven revolutionair in haar in-

tentie : ze stelde de eenheid van het hoger onderwijs voorop, georganiseerd onder verschillende modaliteiten, namelijk universitair onderwijs, hoger onderwijs van het lange type en hoger onderwijs van het korte type.

De voorlopige kroon op de vooropgestelde integratie werd bereikt in 1977, toen de industrieel ingenieurs, de vertalers-tolken, de architecten en de licentiaten handels en bestuurs-wetenschappen hun plaats in het lange type kregen.

In het eerste Vlaamse Regeerakkoord na de *communautariser*ing van het onderwijs (1988) werd volgende tekst opgenomen : 'Het toekomstig onderwijsbeleid zal de finaliteit van het universitair onderwijs, het hoger onderwijs van het lange type en dit van het korte type nauwkeurig bepalen en *samenwerkingsvormen* tot stand brengen. Bruggen tussen de verschillende onderwijstypes zullen worden georganiseerd'.

In het onderwijsdecreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten waren de basisprincipes deregulering, autonomie, decentralisatie en responsabilisering. Deze principes worden nu opnieuw gehanteerd.

De bespreking van het universitair decreet maakte het spanningsveld tussen de universiteit en de andere vormen van hoger onderwijs duidelijk. Vanuit het HOLT werden mogelijkheden tot doctoreren gevraagd, werden vragen gesteld over het wetenschappelijk onderzoek in het HOLT en werd vanuit het HOBU meer dan ooit aangedrongen op sociale voorzieningen.

Zoals de minister reeds heeft aangestipt is dit spanningsveld geen Vlaams, maar een internationaal fenomeen. De niet-universitaire sector heeft immers de neiging zich universitair voor te doen : de zogenaamde '*academic drift*'. Hier kan bijvoorbeeld verwezen worden naar de discussies rond het onderscheid academisch onderwijs en onderwijs van academisch niveau. Terwijl anderzijds de universiteiten onderwijsprogramma? ontwikkelen met een gerichte beroepsoriëntatie, gepaard aan een toenemende nadruk op toegepast onderzoek en een versteviging van de relaties met de industrie : de zogenaamde '*vocational drift*'.

Op het universiteitsdecreet van 12 juni 1991 volgde het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald de hogescholen van het lange type. Het werd opgebouwd volgens het zelfde stramien als het universiteitsdecreet. Dit decreet gaf in artikel 33 een ambtelijke commissie de opdracht een nieuwe reglementering voor het hoger onderwijs buiten de universiteit voor te bereiden.

Op 23 oktober 1992 gaf deze ambtelijke commissie haar rapport vrij. De commissie pleitte voor het versterken van de profilering van het hoger onderwijs, onder meer via schaalvergroting, het verlenen van meer autonomie en tegelijk meer verantwoordelijkheid aan de hogescholen, het beheersbaar maken van het budget.

Op basis van het rapport van de ambtelijke commissie werden diverse werkgroepen geïnstalleerd die zich over de specifieke onderdelen van het decreet bogen, en stilaan kreeg het ontwerp van decreet gestalte.

Op dat moment is ook de discussie op het veld losgebroken, en het lid wijst erop dat bij haar weten aan geen enkel decreet zoveel overleg met het veld is voorafgegaan dan aan het voorliggende ontwerp.

De doelstellingen van het huidige voorliggend ontwerp zijn :

1. een versterking van de kwaliteit van het onderwijs verstrekt door de hogescholen
2. de beheersing van het onderwijsbudget.

De spreker benadrukt dat haar fractie deze twee doelstellingen volledig kan onderschrijven.

In het kader van de internationalisering van het hoger onderwijs staat het Vlaams hoger onderwijs onder druk om zijn kwaliteitsimago te vrijwaren. Ook de evoluties op de arbeidsmarkt met een toenemende druk op het behalen van een basisdiploma en van steeds meer bijkomende diploma's stellen steeds grotere eisen aan het hoger onderwijs. De vraag vanuit de economische sectoren naar hoog gekwalificeerd personeel eist een flexibiliteit ten opzichte van nieuwe ontwikkelingen in het arbeids- en maatschappelijk veld. Dit heeft gevolgen voor de organisatie van het hoger onderwijs.

De evoluties zowel op het internationale terrein als deze in het sociaal-economische en culturele veld van de laatste 10 à 15 jaar vereisen inderdaad een ernstige bezinning over de zending, de rol en de organisatie van het hoger onderwijs. De spreker is dan ook ten zeerste verheugd dat in het voorliggende ontwerp de zending van het hoger onderwijs duidelijk omschreven wordt.

Een aantal innovaties die in dit decreet worden gehanteerd om de slagkracht van de hoge scholen te vergroten zijn :

- de schaalvergroting ;
- de nieuwe beleidsstructuren ;
- het studiepuntenstelsel ;
- het statuut van het personeel.

Of deze innovaties hun doel zullen bereiken, zal afhangen van de concrete inhoud die men hieraan geeft.

Een tweede objectief is de beheersing van het onderwijsbudget. Dit wenst men te realiseren door middel van een systeem van enveloppefinanciering.

In het decreet wordt er vertrokken van het globaal bedrag van 16,727 miljard voor 1994 dat, mits indexering, gebetonneerd wordt naar de toekomst toe. De spreker merkt op dat het hoger onderwijs hiermee de enige onderwijssector is waar er een plafond is ingevoerd en waar er dus geen ruimte meer is om aan stijgende behoeften te voldoen. De spreker vraagt zich af of ook het financieringsmechanisme van de overige onderwijsvormen in de toekomst niet op dezelfde manier gebetonneerd moet worden. Het hoger onderwijs kan hier een voorbeeldfunctie vervullen.

Schaalvergroting is een middel om de twee zo juist geciteerde doelstellingen, namelijk het bevorderen van de kwaliteit en het beheersen van het budget, te bereiken. Dit schaalvergrotingsproces dient zich op 2 niveaus te voltrekken, namelijk op het niveau van de hogescholen en de inrichtende machten en op het niveau van de opleidingen. Op het niveau van de opleidingen is in de voorliggende teksten vertrokken van wat momenteel bestaat, in de veronderstelling dat zich in de toekomst een sanering zal voordoen.

Inzake schaalvergroting wenst de spreker te benadrukken dat de vrijheid van de inrichtende machten om de fusiepartner te kiezen voor haar partij van fundamenteel belang is. De spreker stelt hier ook zeer duidelijk dat haar partij niet tegen netoverschrijdende fusies of samenwerking gekant is. Volgens haar wekt men in discussies vaak ten onrechte deze indruk.

In de visie van haar partij moeten bij fusies van instellingen

bestuursmatige maar bovenal onderwijskundige argumenten de doorslag geven. Kwaliteitsverbetering en -verdeskundiging moeten het algemene doel van de schaalvergrotingsoperatie zijn.

Het Vlaams hoger onderwijs zal zich enkel kunnen waarmaken, enerzijds in de samenwerking met de universiteiten en anderzijds op het internationale vlak, wanneer het kan steunen op levenskrachtige instellingen.

Het aanbieden van verschillende studiegebieden zal het draagvlak van de instellingen verbreden en het pedagogisch klimaat bevorderen. De partij steunt met andere woorden het samenbrengen in 1 instelling van HOKT en HOLT. Dit zal bijdragen tot het bevorderen van de samenwerkingsmogelijkheden met de universiteiten en het uitbreiden en versoeplen van de overstapmogelijkheden naar de universiteiten voor de studenten van het HOBV. Het feit dat het personeelsstatuut sterk aansluit met het universitair personeelsstatuut zal de associatiemogelijkheden beslist nog versterken.

Wat de financiering betreft, is de fractie van de spreker verheugd dat voor het eerst in de Vlaamse onderwijsgeschiedenis een financieringssysteem wordt ingesteld dat niet langer rekening houdt met de verworvenheden uit het verleden, maar daarentegen volledig gebaseerd is op objectieve voor iedereen dezelfde criteria. Hierdoor wordt de gelijke behandeling van de studenten voor het eerst gerealiseerd.

In dit decreet vindt de spreker de weg terug die door wijlen minister Coens was ingeslagen, namelijk meer autonomie en responsabilisering van de instellingen.

Voor de partij van de spreker is het tevens duidelijk dat enveloppefinanciering de uitbouw van een effectieve participatie vereist, waarbij personeel en studenten een significante vertegenwoordiging krijgen in de verschillende participatieorganen.

De partij van de spreker staat eveneens achter het decreetaal vastleggen van bepaalde bestedingsmodaliteiten van de enveloppe. Niettemin is zij van mening dat op bepaalde punten de betutteling nog te veel de kop opsteekt.

Ook de sociale voorzieningen voor alle studenten zijn een goede zaak, temeer daar deze op een participatieve wijze met de studenten worden beheerd.

Tenslotte moet de kwaliteitsbewaking ervoor zorgen dat de Vlaamse hogescholen op internationaal vlak competitief worden.

Het lid besluit dat de basisprincipes die aan het voorliggend ontwerp van decreet ten grondslag liggen, volledig passen in het christendemocratisch maatschappijbeeld van de verantwoordelijke samenleving : meer autonomie voor de hogescholen, een volledige uitbouw van de sociale voorzieningen, een degelijke kwaliteitsbewaking, voldoende grootschaligheid waardoor enveloppefinanciering en een eigen personeelsbeleid mogelijk zijn, gekoppeld aan een efficiënte participatie, zodat de hogescholen zich in een Europese context beter kunnen profileren.

– De spreker heeft tenslotte een opmerking met betrekking tot het systeem van inschrijvingsgelden. Zij is het ermee eens dat voor beurs- en bijna-beursstudenten een lager inschrijvingsgeld wordt gevraagd, maar zij wijst wel op de financiële gevolgen hiervan voor de hogescholen. Met name hogescholen met een groot aantal beurs- en bijna-beursstudenten dreigen hierdoor aanzienlijke financiële verliezen te lijden, wat volgens haar een reëel probleem stelt. Zij stelt

dan ook voor dat alle studenten een zelfde inschrijvingsbedrag zouden betalen, maar dat dit voor de beurs- en bijna-beursstudenten gecompenseerd zou worden via een verhoging van de studietoelagen.

— Volgens een tweede spreker van dezelfde fractie bevat het voorliggend ontwerp de volgende positieve elementen :

— er is een sterke tendens naar verzelfstandiging, zowel wat betreft de investeringen als het personeelsbeleid, waar verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht kansen zullen krijgen. Dit is een blijk van vertrouwen van de overheid ten aanzien van de verschillende machten ;

— er worden een aantal perspectieven gecreëerd die voorheen enkel aan de universiteiten en deels aan het HOLT waren voorbehouden, zoals de sociale voorzieningen, het toekennen van een aantal rechten aan de studenten en het personeel ;

— er wordt grote aandacht besteed aan de kwaliteitszorg. Er zal meer gewerkt worden in termen van resultaatverbintenissen ;

— door de overdracht van de ARGO naar de Vlaamse autonome hogeschool, is er een nieuwe kans om de autonomie in de tweede macht te organiseren. Met de invoering van een nieuw management zal een dynamisch personeelsbeleid kunnen worden gevoerd.

Niettemin heeft hij ook een aantal kritische bemerkingen en vragen.

Zo bespeurt de spreker in de voorliggende teksten een zekere neiging tot betutteling. Dit is bijvoorbeeld het geval waar de teksten voorstellen dat de regering een commissie van experts zal samenstellen die moet waken over benoemingen in de kunsthogescholen. Volgens de spreker worden deze benoemingen best overgelaten aan de hogeschoolbesturen zelf. Een tweede voorbeeld betreft de aanstelling van regeringscommissarissen, en een derde heeft betrekking op de invoering van een maximum-percentages van de totale financiële enveloppe dat aan personeelskosten mag worden besteed.

Het lid heeft ook nog vragen rond de budgettaire ontwikkeling. Volgens hem zal er een enorme druk op het budget ontstaan, wat ook nog gebleken is tijdens de hoorzittingen. De spreker vraagt wat er concreet zal gebeuren indien een hogeschool in financiële moeilijkheden komt.

De spreker heeft ook met bijzondere aandacht de kritiek vanuit het kunstonderwijs aanhoord. Er is de eigen aanpak, de persoonlijke begeleiding, de beperkte arbeidsmarkt, de nood aan voldoende omkadering, wat volgens hem betekent dat het kunstonderwijs niet op dezelfde manier in de schaalvergroting kan worden gevat. Ook deze spreker heeft met bijzondere aandacht geluisterd naar het pleidooi om in Brussel tot één Vlaamse kunsthogeschool te komen, en ook hij vraagt de mening van de minister ter zake.

Het lid betreurt dat het onderwijs sociale promotie en de lerarenopleiding niet mee op tafel liggen. Inzake het onderwijs sociale promotie stelt zich met name de vraag naar de plaats van de hogere instituten voor opvoedkunde.

Andere vragen situeren zich op het vlak van het overgangsregime. Welke leerlingencijfers zullen volgend jaar tellen, wat met de vastbenoemde pedagogische adviseurs ? De koninklijke conservatoria en het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst zullen het bij gebrek aan omkadering, normen,

ambten en opdrachtbepalingen volgend jaar niet makkelijk hebben. Wat met het centraal register ? Inzake sociale voorzieningen worden deels inspanningen gedaan, anderzijds blijft er een schrijnende afstand met het universitair onderwijs.

Tenslotte verheugt de spreker zich over de in vooruitzicht gestelde evaluatie van de nieuwe decretale regeling.

– Een derde spreker van deze fractie heeft een opmerking met betrekking tot de zending van de hogescholen. De spreker is het er volledig mee eens dat de belangrijkste zending van de hogescholen in de onderwijsopdracht ligt, maar tegelijkertijd is er voor de hogescholen een belangrijke rol inzake toegepast wetenschappelijk onderzoek weggelegd. Dit is met name het geval voor industriële hogescholen en richtingen als architectuur. Dit toegepast wetenschappelijk onderzoek kan gebeuren via samenwerkingsverbanden met de universiteiten, maar ook in rechtstreeks contact met de industrie. Dit betekent dan extra werkingskosten voor de hogescholen, en hierdoor bestaat het gevaar dat de hogescholen op een bepaald moment uit puur financiële overwegingen voorrang zouden gaan geven aan hun contacten met de industrie, en dit ten nadele van de onderwijsopdracht. Dit kan volgens de spreker alleszins niet de bedoeling zijn.

Een ander lid deelt deze bekommernis, en zij voegt er aan toe dat dergelijk winstgevend toegepast wetenschappelijk onderzoek niet voor alle hogescholen is weggelegd. Scholen uit de zachte sector – met name sociale hogescholen – zullen extra inkomsten op basis van toegepast wetenschappelijk onderzoek voor de industrie steeds moeten missen, wat volgens haar een reëel probleem stelt.

* Een vijfde spreker kan namens zijn fractie de uiteenzettingen van de vorige woordvoerders grotendeels onderschrijven. Hij zal niet opnieuw uitwijden over het historisch onderwijskader waarin dit decreet kadert, noch over de voorgeschiedenis van de voorliggende teksten. Hij zal zich daarentegen concentreren op de 4 krachtlijnen die in de voorliggende teksten zijn uitgewerkt.

1) Het bijzonder decreet opent de weg naar pluralistische hogescholen

De spreker stelt dat men kan betreuren dat tot op heden het samengaan tussen het vrije net en het officiële net nog niet plaatsgrijpt, maar dat men moet aanvaarden dat op dit moment de geesten nog niet rijp zijn om netoverschrijdende samenwerking als een voorwaarde te aanvaarden. Diegenen die hier nu nog voor terugdeinzen hebben bovendien de Grondwet en het merendeel van het publiek aan hun kant. De Grondwet garandeert immers de vrijheid van onderwijs waardoor het ieder vrij staat om onderwijs te organiseren.

Het lid heeft genoteerd dat de vorige spreker duidelijk gesteld heeft dat haar partij niet tegen netoverschrijding gekant is, maar hij heeft geen uitsluitel gekregen over de vraag of haar partij ook daadwerkelijk achter de netoverschrijding staat.

Het betrokken lid herhaalt dat haar partij pleit voor de vrijheid van de inrichtende machten. Zij voegt eraan toe dat voor haar partij één van de belangrijkste bekommernissen blijft of elke school wel een fusiepartner zal vinden. Indien het fusieproces volledig aan de vrije markt wordt overgelaten, is het risico reëel dat enkel de beste scholen – zij het vanuit kwalitatief, zij het vanuit financieel oogpunt – zullen fuseren.

De woordvoerder van de derde fractie vervolgt zijn uiteenzetting en stelt dat het HOBU-decreet enerzijds rekening houdt met de realiteit dat de geesten nog niet écht rijp zijn voor verregaande netoverschrijdende samenwerking, maar dat het tegelijkertijd de weg opent naar pluralistische autonome hogescholen. De partij van de spreker beschouwt deze mogelijkheid als een belangrijke tussenstap. De beslissing van de centrale raad van de ARGO om haar instellingen over te dragen aan dergelijke autonome hogescholen, is daarbij van groot belang. Hopelijk zullen nog vele andere inrichtende machten eveneens van deze mogelijkheid gebruik maken.

Zijn partij is er van overtuigd dat het hele hoger onderwijs buiten de universiteit op termijn zal evolueren naar netoverschrijdende, pluralistische hogescholen. Het hoger onderwijs heeft immers een totaal andere finaliteit en populatie dan het basis en secundair onderwijs. Jong-volwassenen hebben reeds hun eigen overtuiging en zijn minder beïnvloedbaar. De kwaliteit van de geboden opleiding is voor hen belangrijker dan het net waartoe een hogeschool behoort.

In andere landen, zoals bijvoorbeeld Nederland, en in het universitair onderwijs in ons eigen land, met name aan de universiteit van Antwerpen, is deze evolutie reeds een realiteit.

Zolang Vlaanderen echter nog op de oude, gescheiden weg doorgaat, is een bewaking van de vrije keuze nodig. De grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van onderwijs betekent immers ook dat iedereen onderwijs van zijn keuze moet kunnen volgen. Dit vertaalt zich in het HOBU-decreet onder meer in de expliciete afwijking van de rationalisatienormen voor wat de basisopleidingen van het studiegebied onderwijs betreft. Het verdwijnen van deze opleidingen heeft immers een rechtstreekse weerslag op de vrije keuze in het basis en secundair onderwijs. Wat het HOBU zelf betreft, moet erover gewaakt worden dat de hogescholen die werkelijk pluralistisch zijn, voldoende levenskansen krijgen totdat de periode aanbreekt waarin alle hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap pluralistisch zijn. De uitvoering van het HOBU-decreet zal meer in het bijzonder op dit punt moeten geëvalueerd worden.

2) De sociale dimensie van het decreet

Meer dan de universiteiten, wordt het HOBU gevolgd door jonge mensen afkomstig uit economisch en maatschappelijk zwakkere milieus : arbeiderskinderen gaan veel meer naar het HOBU dan naar de universiteit. Het HOBU en vooral het HOKT is ook steeds het onderwijs geweest waar verhoudingsgewijs meer meisjesstudenten op af kwamen dan het universitair onderwijs. Het HOBU recruteert dus in belangrijke mate uit de maatschappelijk meest kwetsbare groepen of milieus.

De aantrekkingskracht van het HOBU op deze jongeren heeft wellicht vele oorzaken. Vanuit hun sociaal-maatschappelijke achtergrond kozen in het verleden heel wat jonge mensen voor het HOBU uit vrees het universitair onderwijs niet aan te kunnen of gewoon uit de overtuiging dat het universitair onderwijs voor hen niet voorbehouden of weggelegd was. Ook de kortere studieduur kan een rol gespeeld hebben.

Omdat het HOKT in vele gevallen is gegroeid uit instellingen voor secundair onderwijs, staat het als dusdanig vaak zowel organisatorisch als mentaal dicht bij dit secundair onderwijs en ver van het eigenlijke hoger onderwijs dat een onderwijs voor niet-leerplichtige, volwassen jonge mensen is.

Dit zal voortaan veranderen. De hervormingen stellen het hele hoger onderwijs duidelijk in een nieuwe globale context, namelijk van gelijkwaardigheid maar met verschillen in opdracht, inhoud en finaliteit.

Dit blijkt onder meer uit de analogie van de terminologie. Dit blijkt ook uit het feit dat er expliciet gewag wordt gemaakt van het 'studiecontract' tussen de student en de onderwijsinstelling met afdwingbare rechten van de student. Er wordt nu duidelijk erkend dat studeren aan een hogeschool gebaseerd is op de vrijwillige en weloverwogen eigen keuze van een volwassene.

Het HOBU, en zeker het HOKT, krijgt hier de waardering van een volwaardig hoger onderwijs. Het accent wordt niet langer gelegd op het cascadesysteem universiteit-HOLT-HOKT, maar meer op de evenwaardigheid van het gehele hoger onderwijs met het verschil vooral gericht naar de invulling van de eindtermen van de opleiding, naar het profiel van de afgestudeerde en zijn werk- en beroepsveld.

De democratisering van het hoger onderwijs krijgt een nieuwe impuls in die zin dat waar de kinderen uit **socio-economisch** zwakkere groepen zich vooral richten op het **HOBU**, zij nu geïntegreerd worden in dat volwaardiger, evenwaardig hoger onderwijs.

Door de aard van de hervormingen kan de impuls tot een democratisering gegeven worden zonder mediocratisering. Een betere benutting van de middelen, zowel materiële als immateriële, kan democratisering gepaard laten gaan met kwaliteitsbehoud en zelfs kwaliteitsverbetering, waarbij kwaliteit niet zozeer een zuiver economische maar wel en vooral een sociale en maatschappelijke dimensie krijgt.

Schaalvergroting gekoppeld aan een goed geordend studieaanbod kan een positief effect hebben op de deelname van studenten uit de lagere sociale klassen aan het hoger onderwijs dat hen het beste ligt. De studiekeuze zal immers minder beïnvloed worden door het ongelijke aanbod op regionaal niveau. De grotere afstand die men in de toekomst letterlijk en figuurlijk zal moeten overbruggen kan misschien sommigen ook afschrikken. Als zou blijken dat de schaalvergroting de drempel voor sommige studenten verhoogt, dan zal de overheid de gepaste maatregelen moeten nemen om dit te vermijden.

Belangrijk in dit kader is dat nu ook de noodzakelijke materiële democratiseringsimpulsen onder de vorm van sociale voorzieningen aan de studenten van het HOBU worden gegeven.

3) De participatie die in de decreten verzekerd wordt

Waardevolle participatie aan het beleid en bestuur van de hogescholen houdt in :

- een effectieve en reële participatie ;
- participatie van alle geledingen en met een evenwichtige inbreng ;
- aanduiding van de vertegenwoordigers van de geledingen op een democratische wijze ;
- participatie op alle niveaus van de hogeschool.

De participatie moet gebeuren op het hoogste niveau — op het niveau van de raad van bestuur waar het algemeen beleid wordt bepaald.

De geledingen die mee het algemeen beleid van de hogescholen bepalen, zijn, naast het personeel, de 'gebruikers',

namelijk de socio-economische of culturele sectoren en de studenten, maar ook de intredende inrichtende machten die goederen en middelen ter beschikking stellen van de autonome hogeschool. De vertegenwoordiging van elk van de geledingen moet zo zijn dat een democratische besluitvorming mogelijk is.

Eveneens op het hoogste bestuursniveau moet het overleg plaats hebben en moeten de afspraken gemaakt worden inzake de algemene werkvoorwaarden en -omstandigheden van het personeel en dit op basis van gelijkheid tussen de vertegenwoordigers van de inrichtende macht en van het personeel.

Ook in de departementen is de participatie van alle geledingen aan het beleid noodzakelijk. Gezien hier vooral het accent ligt op de opleidingen, inhoudelijk en organisatorisch, zijn de natuurlijke partners er het onderwijzend personeel, de studenten en de vertegenwoordigers van socio-economische en culturele sectoren.

Voor de partij van de spreker is het heel belangrijk dat er een hogeschooldynamiek ontwikkeld wordt waarbij centraal enkel dat gedaan wordt wat om organisatorische en strategische redenen het best daar gedaan wordt, terwijl het pedagogische, het inhoudelijk invullen van de opleiding, zowel naar mensen als middelen, de organisatie van de opleiding en de accenten naar dienstverlening en onderzoek de autonome taak maar ook de verantwoordelijkheid zijn van **degenen** die het pedagogisch gebeuren ook effectief moeten realiseren of ondersteunen.

Participatie, of het nu centraal of in de departementen is, betekent dat er een verantwoordelijkheidsbesef moet aanwezig zijn, waarbij meer de kwaliteit van de participanten dan de kwantiteit bepalend zal zijn voor een dynamisch en democratisch beleid en bepalend voor de evenwichten tussen het centraal en departementaal beleid.

Ten slotte kan elke verandering, elke reorganisatie van structuren maar tot een succes leiden als alle participanten er zich bij betrokken voelen en als er voldoende zorg besteed wordt aan de overgang teneinde de continuïteit te verzekeren.

4) Het streven naar een volwaardig hoger onderwijs

Indien men het hoger onderwijs in Vlaanderen wenst te verbeteren, dan moet men strategisch te werk gaan en de concrete vraagstukken van onderwijsbeleid en -vernieuwing vanuit het gezichtspunt van het gehele onderwijssysteem in Vlaanderen bekijken.

Drie voorwaarden lijken hierbij essentieel :

1° Om in Vlaanderen een volwaardig hoger onderwijs uit te bouwen is het nodig te evolueren naar :

a) Grotere hogescholen

De huidige hogescholen zijn te klein om in de Europese en internationale ruimte te overleven. Om volwaardige instellingen voor hoger onderwijs uit te bouwen met een degelijke bestaafing zijn de huidige studentenaantallen per hogeschool te klein. Problematisch zijn vooral de grote spreidingsgetallen (85 — 1932 in het HOKT, 173 — 2880 in het HOLT), die een evenwichtig beleid bijna onmogelijk maken omdat de 'norm-instelling' waarop het beleid is afgestemd in een aantal gevallen duidelijk een fictie is.

b) Multisectorale hogescholen

Een secundair argument voor deze optie is het feit dat deze instellingen op het vlak van de recrutering van studenten minder arbeidsmarktgevoelig zijn dan monosectorale hogescholen. Het hoofdargument is echter van principiële aard : onze cultuur, de evolutie van kennis en kunde gaan ontegensprekelijk in de richting van multidisciplinariteit. Eén van de sterke punten van een universiteit is nog steeds haar multidisciplinair karakter.

2° Om de hele operatie te doen slagen, dient er veel zorg te worden besteed aan de overgang van het huidige naar het nieuwe systeem.

Alle ervaringen wijzen er op dat een operatie van de omvang zoals beschreven in het ontwerp van decreet een lange implementatieperiode kent van 5 tot 10 jaar en dat heel deze periode intensief begeleid moet worden.

Ervaringen met schaalvergroting in de ons omringende landen leren dat spreiding van opleidingen over meerdere gebouwen leidt tot structuren die eerder remmend werken op het ontstaan van een vlotte samenwerking binnen de nieuwe instelling. In het ontwerp van decreet is campusvorming niet verplicht ; de uitbouw van degelijke beheersstructuren van de departementen binnen de multisectorale hogeschool is dus van uitzonderlijk belang. Wel moet hier gewezen worden op het gevaar dat in de nieuwe hogescholen de oorspronkelijke onderdelen zullen trachten hun zelfstandigheid te maximaliseren. De toekomstige raden van bestuur zullen zich ernstig moeten bezinnen over de samenstelling van de verschillende departementen en de aanduiding van de departementshoofden.

3° De nieuwe hogescholen moeten de autonomie die ze krijgen ook daadwerkelijk gebruiken om de kwaliteit van hun onderwijs te verbeteren.

Door de bestedingsvrijheid die in het kader van de enveloppefinanciering ontstaat, zullen de hogescholen straks geconfronteerd worden met de problematiek van de interne middelenverdeling. Voor het oplossen van deze moeilijke problematiek heeft de hogeschool creatieve mensen nodig en de enige methode om de creativiteit te verhogen is het aantal vrijheidsgraden voor de hogescholen te vergroten. Het hogeschoolbestuur moet door een creatief en effectief financieel management — waarbij financiële controle een onmisbaar instrument is — ervoor zorgen dat de departementen voldoende financiële middelen ter beschikking krijgen om kwalitatief hoogstaand onderwijs en toegepast onderzoek te verstrekken.

De inhoudelijke herprofilering — die niet tot de kernopdracht van de overheid behoort — moet gedragen worden door het onderwijsveld zelf en hierin ligt de grootste uitdaging van de schaalvergrotingsoperatie.

* Een zesde spreker benadert de voorliggende teksten bij voorkeur vanuit de kritiek die zijn fractie steeds op het oorspronkelijk ontwerp van decreet heeft gegeven. Deze kritiek spitste zich toe op 4 aspecten :

- de idee van verplichte fusies ;
- de politieke benoemingen in de raden van bestuur van de nieuwe instellingen ;
- het ontbreken van sociale voorzieningen voor de studenten ;
- onvoldoende aandacht voor het aspect kwaliteit.

De spreker meent dat in de voorliggende teksten in grote mate aan deze kritiek is tegemoet gekomen, en hij benadrukt de grote rol die zijn partij heeft gespeeld in de totstandkoming ervan. De spreker voegt eraan toe dat het voor zijn partij, na de ervaring op federaal niveau met de ecotaks, niet evident was om na de afwijzing van de oorspronkelijke teksten door een bepaalde oppositiepartij mee te werken aan nieuwe teksten en de regering op deze manier aan de noodzakelijke tweederde meerderheid voor bepaalde onderdelen van de herstructureringsoperatie te helpen. Niettemin heeft zijn partij gekozen voor de constructieve medewerking.

De spreker ontkent niet dat zijn partij aanvankelijk veel problemen had met het spanningsveld tussen enerzijds de slogan 'small is beautiful' en anderzijds het pleiten voor grotere hogescholen in Vlaanderen. Na een grondige verkenning van het veld is de spreker echter tot de conclusie gekomen dat kleine hogescholen niet kwaliteitsbevorderend en tegelijk duur zijn, en bovendien in het nadeel van de student spelen omdat deze door de te grote versnippering van het studieaanbod gedwongen is zeer grote afstanden af te leggen om het onderwijs van zijn keuze te vinden. De spreker is er dan ook van overtuigd geraakt dat een schaalvergroting van het hoger onderwijs niet negatief is, integendeel : door schaalvergroting wordt zowel de kwaliteit van het onderwijs als het comfort van de student en de kostprijs van het hoger onderwijs in gunstige zin beïnvloed. Bovendien is de spreker in de loop van de maanden tot de conclusie gekomen dat veel scholen het argument van 'small is beautiful' enkel hanteren om niet tot fusie gedwongen te worden.

Zoals enkele van de vorige sprekers ontkent de spreker dat de hervormingsoperatie te snel zou gaan. Ook hij verwijst naar de lange voorgeschiedenis van dit ontwerp van decreet.

Persoonlijk is de spreker van mening dat het principe van de enveloppefinanciering het belangrijkste aspect van de hervormingsoperatie is. Hij is zich bewust van de gevaren die aan het systeem kleven, maar niettemin is hij ervan overtuigd dat enveloppefinanciering het enige financieringssysteem is dat kostenbeheersend werkt. Zo zullen de hogescholen bijvoorbeeld hun benoemingspolitiek moeten herzien ; terwijl in het systeem van de derde betaler overtalligen ten koste van de overheid vielen, zal de hogeschool deze kost in de toekomst zelf moeten dragen.

Wat de grootte van het gebetonneerde budget voor hoger onderwijs betreft, hier stelt de spreker zeer duidelijk dat zijn partij niet verantwoordelijk is voor het ingeschreven bedrag van 16,727 miljard frank. Volgens hem is dit bedrag alleszins het absolute minimum-bedrag dat voor het hoger onderwijs gereserveerd moet worden. Hij stelt bovendien dat dit bedrag gerelativeerd moet worden omdat de praktijk uitwijst dat de regering in het kader van programmawetten dergelijke decretaal vastgelegde bedragen steeds kan wijzigen. Zijn partij sluit niet uit dat dit bedrag in de toekomst aangepast zal moeten worden indien de studentenaantallen in het HOBU plots forse wijzigingen zouden ondergaan. Het bedrag zal alleszins binnen enkele jaren geëvalueerd moeten worden.

De fractie van de spreker is een overtuigd verdediger van samenwerking en netoverschrijdende samenwerking in het hoger onderwijs. Zijn fractie is er echter eveneens van overtuigd dat deze samenwerking en vooral de netoverschrijdende samenwerking enkel tot stand zullen komen indien ze aangemoedigd worden door een systeem van progressieve financiering van de hogescholen. Het lid is van mening dat in een systeem van zuiver lineaire financiering netoverschrijdende samenwerking gedoemd is te mislukken. De spreker

verwijst tevens naar de hoorzitting met de heer E. Dewaele, algemeen directeur van het OVSG, die duidelijk heeft gesteld dat het OVSG minder geneigd zou zijn tot samenwerking met andere netten indien het progressief element in het financieringsmechanisme afgezwakt zou worden.

Volgens de spreker biedt het concept van de VAH een ideaal instrument om de netoverschrijdende samenwerking op gang te brengen. Ingaande op de recente adviezen van de Raad van State ter zake, is hij er wel voorstander van om een aantal artikelen met betrekking tot deze VAH in te schrijven in een voorstel van bijzonder decreet in plaats van in het voorliggend ontwerp van gewoon decreet. De spreker is er zich van bewust dat het op deze manier moeilijker zal worden om de constructie van de VAH eventueel bij te schaven, maar dit vormt volgens hem tevens een garantie dat niet lichtzinnig met deze constructie omgesprongen zal worden. Bovendien is hij van mening dat men in het belang van de studenten de partijpolitieke tegenstellingen moet kunnen overbruggen indien er werkelijk aan de constructie van de VAH gesleuteld zou moeten worden.

De spreker gaat er prat op dat de politieke benoemingen geschrapt werden. Anderzijds is hij er zich van bewust dat men politieke benoemingen nooit volledig zal kunnen uitschakelen. Hij klaagt tevens de hypocrisie aan van diegenen binnen het OVSG en het provinciaal net die eventuele politieke benoemingen in nieuwe hogescholen aanklagen, terwijl deze hogescholen momenteel per definitie beheerd worden door politiek benoemden.

Inzake het personeelsstatuut is de spreker globaal genomen tevreden over de voorliggende bepalingen, maar toch heeft hij bij bepaalde artikelen nog bedenkingen. Zo is hij persoonlijk niet overtuigd van het nut van het doctoraat voor het personeel van het HOLT, maar anderzijds is hij er zich van bewust dat hierover binnen het HOLT zelf geen consensus bestaat. Hij is evenmin tevreden met de voorbeeldfunctie die aan het personeelsstatuut van de universiteiten wordt gegeven. Zo wijst hij erop dat aan het universitair personeel weinig of geen didactische kwaliteiten worden gesteld, terwijl dit voor het HOBU volgens hem wel als noodzakelijke vereiste gesteld mag worden.

De spreker maakt zich nog wel zorgen over de tijdelijken die momenteel niet beantwoorden aan de nieuwe normen. De kwaliteit van het onderwijs hangt immers in grote mate af van het engagement van de leerkrachten, en dit engagement zal bij personeelsleden met een onzeker statuut kleiner zijn dan bij de vastbenoemden.

De spreker is er alleszins van overtuigd dat de nieuwe hogescholen een belangrijke rol moeten toekennen aan de inbreng van het personeel in het beheer van de hogescholen. Dit teneinde de betrokkenheid van het personeel bij het hogeschoolgebeuren en dus ook hun inzet te bevorderen. De spreker hoopt dan ook dat men ook in het vrij onderwijs de mogelijkheden door het ontwerp van decreet geboden zal uitputten. Eenzelfde opmerking geldt voor wat de inspraak van de studenten betreft. De spreker betreurt dan ook in de hoorzitting met de inrichtende machten enige aarzeling ter zake opgemerkt te hebben. Volgens hem is kwalitatief hoogstaand onderwijs enkel mogelijk indien zowel personeel als studenten zich nauw bij de werking van de school betrokken voelen.

De spreker is zeer verheugd dat de voorliggende teksten eindelijk voorzien in een decretale regeling van het systeem van sociale voorzieningen voor alle HOBU-studenten. Hij

beschouwt zichzelf als één van de grote pleitbezorgers en ook realisators van de sociale voorzieningen, gegeven waar hij trots op is.

* Een zevende spreker houdt zijn uiteenzetting nadat hij zijn fractie heeft geraadpleegd (cfr. supra, procedure).

Volgens de spreker moet er, vooraleer de artikelsgewijze bespreking aan te vatten, duidelijk bekeken worden vanuit welke visie een schaalvergroting in het hoger onderwijs wordt aangepakt. Van in de beginfase heeft zijn fractie deze hervorming en de ideeën die daaromtrent bestonden getoetst aan de beginselverklaring van zijn partij.

Tot de basisprincipes van deze beginselverklaring behoren onder meer vrijwilligheid en verantwoordelijkheid, ontzuiling en de centrale plaats die toegekend wordt aan het individu. Toegepast op de HOBU-decreten dient men deze principes respectievelijk terug te vinden in het financieringssysteem, de netoverschrijdende samenwerking en de kwaliteitsvereiste van het onderwijs die het individu weerbaar moet maken.

In tegenstelling tot wat sommigen poneren, is de vrij harde houding van zijn partij in de voorbijgaande maanden er geen geweest van persoonlijke aversie. Zijn partij is steeds bereid geweest te praten, maar is hard wat de inhoud betreft.

De fractie vindt het belangrijk dat na al de gebeurtenissen hoorzittingen werden gehouden tijdens dewelke de verschillende belangengroepen gehoord werden en waardoor het parlement zijn eersterangsrol heeft kunnen spelen. Dit ondanks de kritiek van de vakbonden die, in tegenstelling tot de situatie bij het eerste ontwerp, nu de indruk hadden buiten spel te zijn gezet.

De spreker is ervan overtuigd dat op basis van de hoorzittingen een aantal vooroordelen werden weggenomen. Er worden nu conclusies getrokken uit de hoorzittingen over zaken die voordien anders werden ingeschat. Door het stellen van tussenvragen en confrontaties van ideeën, kwamen de zaken los en werd er meer inzicht verworven in de wijze waarop sommige standpunten werden verwoord. De spreker kondigt aan dat zijn partij als gevolg van deze hoorzittingen een aantal van haar standpunten zal bijsturen.

De spreker is er tevens van overtuigd dat het voorbije spanningsveld positief geweest is : het ontwerp is erdoor verbeterd, vele collega's hebben grote verdienste in de aangebrachte wijzigingen en iedereen heeft een beter inzicht gekregen.

De partij van de spreker beseft dat ze in de huidige situatie een belangrijke politieke rol kan spelen. Zij is bereid als oppositiepartij haar politieke verantwoordelijkheid op te nemen nu de meerderheid voor de goedkeuring van bepaalde onderdelen van de HOBU-hervorming een tweederde meerderheid nodig heeft. Voorwaarde is wel dat de fractie de kans krijgt om alle documenten intern te verwerken en deze te toetsen aan haar politiek ideeëngoed. De partij betreurt de overvloed aan amendementen die een inzicht in het geheel bemoeilijken.

Niettemin wil de partij van de spreker op de meest positieve wijze meewerken zodat het ontwerp uiterlijk op 13 en 14 juni in de commissie wordt afgewerkt, en nog voor het reces in plenaire zitting kan worden gestemd.

Naar de inhoud toe erkent de fractie dat het ontwerp verbeterd is. Cruciale vraag blijft echter of deze verbeteringen voldoende zijn om haar goedkeuring aan het ontwerp te geven. In de huidige stand van zaken is dit duidelijk niet het geval.

Volgende elementen weerhouden de partij er thans van haar houding te wijzigen :

- uit de hoorzittingen is gebleken dat er grote ondoorzichtigheid is met betrekking tot de financiering. De VLD zal voorstellen uitwerken zodat de administratie simulaties kan uitvoeren ;

- uit de hoorzittingen is nogmaals gebleken dat er geen wetenschappelijk gefundeerde optimale schaalgrootte bestaat voor een hogeschool. Hieruit leidt de partij af dat de regering de progressieve financiering met een optimum-financiering voor hogescholen met 3.500 studenten moet laten vallen. Het opleggen van dergelijke norm is bovendien een vorm van dirigisme, wat de partij vanuit haar basisideologie niet kan aanvaarden. Gezien er geen optimale schaalgrootte bestaat, moeten de scholen in alle vrijheid de voor hen optimale schaalgrootte kunnen uitzoeken. Dit betekent tevens dat het systeem van progressieve financiering verlaten moet worden voor een systeem van volledig lineaire financiering. De overgang van het huidige derde-betalerssysteem naar het systeem van enveloppefinanciering betekent voor de hogescholen reeds een voldoende impuls om op zoek te gaan naar fusiepartners. De aanpassing van dit financieringssysteem is voor de partij van de spreker een essentiële voorwaarde om haar houding ten opzichte van het ontwerp te herzien ;

- naar de structuur toe is de partij van de spreker geen voorstander van multisectoriële scholen en van een scheiding tussen HOKT en HOLT. Ook naar Europese profilering toe zijn het niet de grote aantallen die een school reputatie geven, maar wel de specificiteit, de typische kenmerken.

Als men een maximum financiering voorhoudt, zal het veld eerder geneigd zijn in de richting van multisectorale hogescholen te gaan. De partij van de spreker wenst dat het veld zelf zou uitzoeken op welke wijze de grootschaligheid het best georganiseerd wordt ;

- de partij van de spreker is een overtuigd aanhanger van de ontzuilingsgedachte in het onderwijs, en dus van de netoverschrijdende samenwerking. Vraag is echter hoe in het onderwijs de ontzuiling kan gerealiseerd worden zonder dwingend op te treden, en zonder het eigen pedagogisch karakter van de hogescholen aan te tasten. Wat dit laatste betreft, constateert de partij dat er een afstand bestaat tussen wat de inrichtende machten poneren en wat de basis erover denkt. Indien men vanuit de basis een eigen pedagogisch project verkiest, dan heeft de partij hiertegen geen bezwaar. De inrichtende macht mag netoverschrijdende samenwerking echter niet tegenhouden omwille van machtsbehoud.

De partij van de spreker erkent dat met het concept van de VAH een verdienstelijke poging is gedaan om netoverschrijdende initiatieven een kans te geven. De partij vreest echter dat de VAH een doodgeboren kind is omdat de inrichtende machten nog niet rijp zijn voor een **allesomvattende** netoverschrijdende samenwerking.

Teneinde de netoverschrijdende samenwerking een reële kans op slagen te geven pleit de spreker voor het decretaal mogelijk maken van een tussenstap. Volgens dergelijke tussenstap zouden de inrichtende machten geen afstand moeten doen van de scholen, maar wel een samenwerkingsverband aangaan voor bepaalde onderdelen van de werking zodat iedere school zijn eigenheid kan behouden. Dergelijke tussenstap kan een aansporing zijn om de bestaande vooroordelen bij de inrichtende machten weg te werken. Als voorbeeld geldt het initiatief dat door de directeurs van drie Brusselse scholen werd opgezet.

Daarnaast wil de partij van de spreker grotere garanties voor de effectieve uitvoering van de netoverschrijding. Momenteel ligt de beslissing tot netoverschrijdende samenwerking uitsluitend bij de inrichtende machten. Medezeggenschap is enkel voorzien voor de toekomstige structuren. De partij van de spreker wenst dat de keuze kan gemaakt worden in consensus met personeel en studenten. Op een opmerking naar het waarom van deze ruime inspraakmogelijkheden, antwoordt de spreker dat de hogescholen uitsluitend met gemeenschapsgeld werken, en dit in tegenstelling tot de privé-sector.

De tegemoetkoming aan deze fundamentele opmerkingen worden door de fractie als voorwaarde gesteld om haar politieke houding te wijzigen. Zoals het ontwerp thans voorligt is het voor haar onaanvaardbaar.

Andere opmerkingen gelden bijvoorbeeld de kwaliteit van het HOBV. In dit opzicht gaat het ontwerp voor de fractie niet ver genoeg. Zij stelt voor toe te voegen dat de opleidingen getoetst worden aan de maatschappelijke relevantie. Nu moet decretaal vastgelegd worden dat deze toetsing in een tweede fase zal gebeuren, zodat scholen gedwongen worden opleidingen in vraag te stellen.

Inzake medezeggenschap moet het monopolie van de vakbonden doorbroken worden, met name door de organisatie van rechtstreekse verkiezingen in die organen die naar het overleg moeten leiden.

Andere opmerkingen zullen bij de artikelsgewijze bespreking uitgediept worden.

De partij van de spreker steunt de minister met zijn voorstel om de uitgaven te beheersen via de enveloppefinanciering. Zij is wel van mening dat dit systeem van enveloppefinanciering ook moet ingevoerd worden voor het universitair onderwijs.

De minister repliceert dat het universitair onderwijs reeds een systeem van enveloppefinanciering kent, namelijk de toekenning van een budget per student. In tegenstelling tot het systeem voor het HOBV is het echter geen gesloten systeem, en nemen de middelen gedeeltelijk toe indien de studentenpopulatie stijgt.

De spreker vraagt hoe de minister dan verklaart dat het totale budget voor de universiteiten ook na het universitair decreet van 12 juni 1991 nog is blijven stijgen. De minister antwoordt dat deze stijging, gecorrigeerd voor de index, grotendeels te wijten is aan de stijging van de uitgaven voor de post-opleidingen. Teneinde deze stijging af te remmen bereidt de minister momenteel een ontwerp van decreet voor dat het budget voor de post-opleidingen van de universiteiten betoonneert, en dit naar het voorbeeld van het HOBV. Op die manier zal de stijging van het budget voor de universiteiten gevoelig afgeremd worden.

De spreker wenst een meer uitvoerige nota over de verschillen tussen het voorgestelde financieringssysteem voor het HOBV en het systeem voor de universiteiten.

Tenslotte is de spreker van mening dat het hoger onderwijs momenteel het meeste nood heeft aan schaalvergroting. In het secundair onderwijs zullen de problemen nog moeilijker zijn, omwille van de zeer specifieke eisen. De principes naar financiering toe kunnen volgens hem echter ook gelden voor het secundair onderwijs.

De spreker kondigt nog aan dat de amendementen die zijn partij zal indienen zullen aansluiten bij de naar voor gebrach-

te principes, namelijk ruime autonomie, financiële verantwoordelijkheid, deregulering en netoverschrijding.

— Een spreker van dezelfde fractie voegt er nog de volgende bedenkingen aan toe.

Volgens hem verdienen belangrijke decreten als het voorliggend decreet een meer eerbiedwaardige behandeling dan momenteel het geval is, en hiermee bedoelt de spreker het late vergaderuur van de Commissie.

Vervolgens erkent de spreker dat er fundamentele wijzigingen ten goede aan het oorspronkelijk ontwerp van decreet zijn aangebracht, maar anderzijds heeft hij er moeite mee het ontwerp in zijn geheel te vatten, en dit heeft alles te maken met de overvloed aan amendementen. De spreker vraagt zich af of de overige leden van de Commissie de draagwijdte van het ontwerp wél volledig vatten.

Inhoudelijk is de spreker ervan overtuigd dat de discussie over het al dan niet streven naar multisectoriële hogescholen niet uitgeput is. En alhoewel het ontwerp van decreet beweert de volledige vrijheid aan de scholen te laten, is dit in praktijk niet het geval omdat het financieringsmechanisme de scholen in de richting van multisectoriële scholen duwt. Dit gegeven, gekoppeld aan het feit dat de overheid bepaalt welke opleidingen de verschillende hogescholen mogen aanbieden, leidt bij het lid tot de bedenking dat de scholen met dit decreet wel degelijk in hun vrijheid beperkt worden, en hiertegen zal hij zich principieel blijven verzetten.

De spreker is van mening dat het HOKT en het HOLT, in tegenstelling tot wat voorzien wordt in de voorliggende teksten, duidelijk gescheiden moeten worden. Volgens hem zijn universitaire en HOLT- en HOKT-opleidingen drie duidelijk gescheiden vormen van onderwijs, en dit moet ook in de decreten vertaald worden. In de huidige teksten gaat men er daarentegen van uit dat HOLT en HOKT in de toekomst zullen samensmelten, en dit is volgens de spreker een fout uitgangspunt.

Tenslotte heeft de spreker nog vier concrete dossiers die hij aan de minister wil voorleggen, en waarvan hij zich afvraagt of ze representatief zijn voor gans het veld.

1) Een eerste dossier betreft het Henry Van de Velde-instituut voor Architectuurwetenschappen en Produktontwikkeling te Antwerpen.

Zich baserend op de ontwerp-decreten, heeft dit instituut twee mogelijke scenario's berekend : indien het instituut, met 1.024 studenten, een aparte hogeschool vormt, verliest het een pad aan subsidies wat op zijn beurt leidt tot de inlevering van maar liefst 18 voltijdse ambten. Het gevolg zou zijn dat 1 docent tegenover 50 studenten komt te staan in plaats van tegenover 25 vandaag. Hier is de cruciale vraag of het instituut er op die manier in kan slagen de kwaliteit van het geboden onderwijs te behouden.

Indien het instituut deel zou gaan uitmaken van een hogeschool met 3.500 studenten, worden nog altijd 15,5 voltijdse ambten ingeleverd. Trouwens, de schaalvergroting blijkt voor het HOLT niets op te lossen, gezien de inlevering in gans Vlaanderen circa 20 % zal bedragen.

De spreker wijst erop dat deze berekeningen begin mei aan de overheid werden overgemaakt. Sindsdien behield deze mysterieus het stilzwijgen. Waarom ?

Het lijkt de spreker in ieder geval volkomen onlogisch dat hier een decreet goedgekeurd zou worden waarvan de finan-

ciële implicaties door de leden van deze Raad niet volledig gekend zijn.

Hierbij verzoekt de spreker de minister, naast alle noodzakelijke correcties welke aan het decreet nog dienen aangebracht te worden, voornamelijk het financieringsaspect grondig te herbekijken.

De spreker vraagt de minister tevens oog te hebben voor het feit dat, wil Vlaanderen het HOLT uitbouwen tot een onderwijs van academisch niveau, daartoe de nodige middelen en personeelsleden moeten voorzien worden.

Tenslotte vraagt de spreker de concrete stand van zaken in het dossier van het Henry Van de Velde-instituut.

2) Een tweede dossier betreft dit van de Schola Para-Medicorum te Antwerpen, een hogeschool van het korte type.

In deze hogeschool dreigt de afdeling rechtspraktijk te verdwijnen, niettegenstaande deze studierichting onmisbare krachten opleidt voor de kantoren van rechtspractici. Bovendien wordt in brede kringen bevestigd dat deze graduaatsopleiding als studierichting volledig tegemoet komt aan de bestaande realiteit binnen de financiële wereld. De tewerkstellingsgraad, onmiddellijk na het beëindigen van deze situatie, ligt trouwens opmerkelijk hoog.

De toetreding van dit instituut tot een officiële hogeschool wordt niet opportuun bevonden, gezien het ingrijpende gevolg, met name het verdwijnen van de afdeling rechtspraktijk.

Bovendien, en dit vindt de spreker persoonlijk nog het meest ergste, zou deze instelling meteen moeten afstappen van haar 38 jaar lange pluralistische eigenheid, en dit kan volgens hem toch niet de bedoeling zijn.

Daarom vraagt de spreker de minister met aandrang de mogelijke schrapping te willen herzien.

3) Een derde concreet geval betreft het vermaarde Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (HIVT). Deze instelling van het gemeenschapsonderwijs behoeft eerder een verregaande integratie met de Universiteit Antwerpen. Iedereen die begaan is met de kwaliteit van het onderwijs te Antwerpen, beseft dat het opnemen van dit instituut in de HOBUSchaalvergrotingsplannen, en dus een koppeling aan het HOKT, uit den boze is.

De situatie kan eenvoudig rechtgetrokken worden, namelijk door het bijzonder decreet te wijzigen en de Centrale Raad van de ARGO tevens bevoegd te verklaren tot overdracht van HOLT-hogescholen van het gemeenschapsonderwijs naar bestaande universiteiten, waarmee deze hogescholen decretaal verbonden zijn. De spreker vraagt of de minister daartoe bereid is.

4) Tot slot vraagt de spreker in het licht van het decreet zoals het thans in zijn gewijzigde vorm voor ligt, de visie en de toekomstplannen van de minister inzake het dossier van de normaalschool te Lier.

Om zijn tussenkomst te besluiten vraagt de spreker nog even aandacht voor bepaalde gevolgen welke kunnen optreden bij de effectieve uitvoering van een aantal fusie-operaties van hogescholen. Het betreft een aspect dat bij de bespreking van het HOBU-decreet misschien als minder voor de hand liggend wordt beschouwd, maar als Voorzitter van de Commissie Openbare Werken en Vervoer ziet de spreker zich genoodzaakt even de schijnwerpers te richten op de mobiliteitsproblematiek.

Het hervormingsvoorstel van de Vlaamse regering lijkt hem té eng gericht op doelstellingen zoals een kosten-effectieve aanwending van de middelen op korte termijn. Het uiteindelijke HOBU-decreet mag dan hopelijk ten goede komen aan de kwaliteit van het HOBU-onderwijs in brede zin, toch wenst hij de horizon te verruimen en de denkpistes over de beheersautonomie en de financiële implicaties even te verlaten.

Het in het decreet gehanteerde begrip 'dynamisch aanpassingsvermogen' komt in het kader van de gevolgen op het vlak van de mobiliteit in een gans ander daglicht te staan. Het valt immers ten eerste te betwijfelen of de fusies van welbepaalde hogescholen, waarbij de hogeschool in de ene stad opgeslorpt wordt in de hogeschool van een andere stad, een stap in de goede richting is om de mateloze mobiliteits-honger enigszins te milderen en in betere banen te leiden.

De spreker vraag of de minister rekening heeft gehouden met de consequenties van zijn decreet op dit terrein. Volgens hem kan men zich best inbeelden welke effecten zullen optreden wanneer honderden studenten verplicht zullen zijn hun stad te verlaten om zich naar hun hogeschool in een andere stad te begeven, daar waar de congestieproblemen vandaag al vaak niet meer het hoofd kunnen geboden worden. Kan de minister de commissie mededelen welke de effecten zullen zijn wanneer het leerlingenvervoer zich ook nog eens gaat concentreren in steden als Antwerpen en Gent ?

Volgens de spreker werd dit aspect van de zaak tot nu toe onvoldoende in acht genomen. Nochtans is hij de mening toegedaan dat het hier om een maatschappelijk relevant en essentieel punt gaat in het geheel van het dossier. Hij achtte het dan ook noodzakelijk deze problematiek minstens even onder de aandacht te brengen.

Een negende spreker wenst namens zijn groep enkel te vernemen of de gemaakte afspraken met betrekking tot het personeelsstatuut in het HOBU-decreet zullen worden nageleefd.

Hij bevestigt dat hij samen met een tweede collega bereid blijft de Vlaamse regering te steunen in haar zoektocht naar een tweederde meerderheid indien de grootste oppositiepartij zich tegen de voorliggende teksten blijft verzetten.

C. Antwoord en replieken van de minister, met wederwoord van de leden

1. Enkele algemene aanvullende beschouwingen van de minister

De minister stelt in de eerste plaats dat hij verheugd is dat de meeste partijen zich in de voorliggende teksten kunnen terugvinden. Ook hij is er zich van bewust dat de voorliggende teksten niet perfect zijn, en dat zij niet automatisch de beoogde kwaliteitsverhoging zullen genereren. Dit is echter nooit mogelijk : de mogelijkheden die het decreet biedt zullen door het veld waargemaakt moeten worden. Dit neemt niet weg dat het decreet in de nabije toekomst ten gronde geëvalueerd moet worden en het desgevallend bijgestuurd moet worden.

De minister is tevens verheugd over de objectieve toon waarmee de belangrijkste oppositiepartij de voorliggende teksten wenst te benaderen. De minister is er zich van bewust dat voor bepaalde onderdelen van het ontwerp van decreet verschillende valabele alternatieven uitgestippeld kunnen worden. De voorliggende tekst is zeker niet alleen-zaligma-

kend, ook al omdat de teksten de neerslag zijn van een theoretische inschatting van een veld dat in de loop der jaren in de meest diverse richtingen vertakt is.

De minister is er zich tevens van bewust dat door de ver-eiste tweederde meerderheid voor bepaalde onderdelen van de hervorming, het probleem van de politieke verantwoorde-lijkheid zich voor de oppositiepartijen zich scherper stelt dan in andere dossiers. Hij wenst de oppositie dan ook de kans te geven haar standpunt goed te overwegen, en hoopt dat men alsnog tot een *modus vivendi* zal kunnen komen. De minister geeft de oppositie wel de bedenking mee dat elke herstructurering van het hoger onderwijs bepaalde **pijnpun-**ten zal vertonen, van welke *meerderheid ze ook komt. In tegenstelling tot de jaren 1970 kunnen problemen vandaag de dag niet meer opgelost worden door er meer middelen voor uit te trekken, integendeel. In de jaren 1990 zal elke regering, van welke samenstelling ook, gebonden zijn door budgettaire beperkingen.

Zoals de woordvoerder van de grootste oppositiepartij is ook de minister van mening dat de discussie met het veld verrijkend is geweest en dat ook de discussies tussen de verschillende fracties uiteindelijk tot een verbetering van de teksten hebben geleid.

Tenslotte richt de minister een woord van dank aan de administratie die zich gedurende meer dan 2 jaar over dit dossier heeft gebogen.

Ingaande op de verschillende aangehaalde punten ant-woordt hij het volgende.

2. Het financieringssysteem

a) Het progressief financieringssysteem en de optimale schaalgrootte van een hogeschool

Ingaande op de fundamentele bemerking van de grootste oppositiepartij dat de in het decreet weerhouden optimale schaalgrootte van 3.500 studenten niet wetenschappelijk ge-fundeerd is, en dat de regering hieruit de conclusie moet trekken dat het progressief financieringsstelsel verlaten moet worden voor een puur lineair stelsel, antwoordt de minister dat hij erkent dat de ideale schaalgrootte van een hogeschool niet bestaat, maar dat een school alleszins groot genoeg moet zijn om de enveloppefinanciering te kunnen dragen. De mi-nister stelt zeer formeel dat de leefbaarheid van een kleine hogeschool — bijvoorbeeld 600 studenten — in een systeem van enveloppefinanciering niet gegarandeerd kan worden omdat dergelijke school niet in staat is schokken in het stu-dentenaanbod op te vangen.

Wat het getal van 3.500 betreft, hier ontkent de minister dat hij dit getal oplegt. Het getal 3.500 wordt wel extra aantrekkelijk gemaakt omdat het de scholen recht geeft op de optimum-financiering, maar dit betekent niet dat kleinere instellingen niet leefbaar zouden zijn. Instellingen met 2.000 studenten krijgen immers reeds 94,8 % van het optimum bedrag. Bovendien kunnen de financieringsbehoeften van de scholen ook niet los gezien worden van het aanbod aan op-leidingen.

De woordvoerder van de betrokken fractie kan zich hier-mee niet akkoord verklaren. Het argument van de minister, namelijk dat scholen pas gemotiveerd zullen zijn om samen te werken indien men een progressief financieringsstelsel met optimum-financiering vanaf 3.500 studenten invoert, is

in zijn visie een uiting van dirigisme waarmee zijn partij niet akkoord kan gaan. Volgens zijn fractie geeft de overgang van het huidige systeem van derde-betaler naar **enveloppefinanciering** reeds genoeg waarborgen dat scholen inderdaad zullen gaan samenwerken omdat in dergelijk systeem van enveloppefinanciering enkel grotere eenheden leefbaar zijn. Het verschil met de opvatting van de minister ligt echter hier dat scholen de vrijheid behouden om zélf de ideale schaal-grootte van hun instelling in te schatten, zonder dat ze hiervoor financieel gestraft of beloond worden.

De minister repliceert dat in een systeem van onmiddellijke lineaire financiering een groot aantal scholen zal verdwijnen omdat de meeste scholen de plotse overgang van relatieve overfinanciering — al diegenen, voornamelijk kleine scholen, die nu meer inkomsten hebben dan het gemiddelde per student voorzien in het nieuwe systeem — naar de **enveloppefinanciering** niet aankunnen. Dit in tegenstelling tot het in het decreet voorgestelde systeem waarbij er in de eerste plaats in een ruime overgangsfase is voorzien en waarbij het streven naar het optimum van 3.500 de scholen zal stimuleren tot het aangaan van fusies waardoor hun draagkracht in een systeem van enveloppefinanciering zal vergroten. Het systeem van de spreker zal een onvermoed groot aantal **overtaligen** tot gevolg hebben, in het systeem van de minister zullen deze in het kader van de meerjarenplanning opgevangen worden.

De minister ontkent tevens dat bij een systeem van progressieve financiering de vrijheid van de scholen wordt aangetast. Hij stelt wel dat met een systeem van progressieve financiering de scholen méér gestimuleerd worden om samen te werken dan in een systeem van zuiver lineaire financiering.

Volgens de spreker betekent 'stimuleren' in een systeem van progressieve financiering in feite 'dirigeren' en hij herhaalt dat zijn partij hiermee niet kan instemmen.

De minister voegt er nog aan toe dat de betwisting met de spreker slechts betrekking heeft op 20 % van het budget vermits 80 % forfaitair wordt uitgekeerd op basis van de onderwijsbelastingseenheden.

Hierop vraagt de spreker waarom de minister het er dan zo moeilijk mee heeft om ook deze laatste 20 % op basis van een lineair bedrag per student uit te betalen, temeer daar het streven naar een niet-wetenschappelijk vastgesteld optimum van 3.500 de scholen ten eerste zal beperken in de keuze van de samenwerkingsverbanden die ze wensen aan te gaan.

Indien de woordvoerder van de betrokken fractie hier werkelijk een breekpunt van wenst te maken, is hij eventueel bereid het systeem van lineaire financiering in overweging te nemen. Dit systeem heeft zijn nadelen (cf. supra), maar ook zijn voordelen, onder meer de grotere doorzichtigheid en het feit dat men met dit systeem dichter aansluit bij de letter van de Grondwet. Anderzijds blijft de minister ervan overtuigd dat het systeem van progressieve financiering meer aanzet tot schaalvergroting en er ook het psychologisch klimaat voor schept.

b) De gebetonneerde financieringsenveloppe

Een lid herhaalt een stelling uit haar algemene toelichting, namelijk dat het werken met een gebetonneerd budget voor het hoger onderwijs als voorbeeldfunctie voor de andere onderwijsniveaus moet dienen. Volgens haar mag het hoger

onderwijs niet de indruk krijgen dat enkel dit onderwijsniveau geïnviseerd wordt.

De minister sluit zich hierbij aan en hij verklaart tevens verheugd te zijn over het feit dat alle partijen zich achter het principe van de enveloppefinanciering kunnen scharen.

c) De puntengewichten in het financieringssysteem

De commissievoorzitter vraagt of de woordvoerder van de belangrijkste oppositiepartij zich akkoord kan verklaren met het idee van het puntengewicht per opleiding.

De spreker antwoordt dat hij met dit principe geen problemen heeft maar dat hij de concrete getallen nog wenst te bekijken.

3. Het samengaan van HOLT en HOKT

Ingaande op de kritiek van bepaalde leden die het samengaan van HOLT en HOKT in multisectorale hogescholen niet aangewezen achten, stelt de minister dat het decreet dit samengaan van HOLT en HOKT niet oplegt. De minister gelooft ook niet dat HOLT en HOKT op termijn zullen versmelten zoals geïnsinueerd door een bepaalde spreker. Volgens de minister hebben HOKT en HOLT duidelijk een eigen missie en hieraan zal het voorliggend decreet niets wijzigen.

Of het onderwijs mono- of multisectoraal wordt, laat het decreet eveneens open. Deze bepalingen in het decreet staan los van het financieringssysteem en de bedenkingen van de leden worden dus niet volledig opgelost bij een eventuele amendement in de richting van een zuiver lineair financieringssysteem. Anderzijds dient wel toegegeven dat een systeem van progressieve financiering de scholen meer aanzet tot de vorming van multisectorale gehelen.

De minister herhaalt dat hij veel moeite heeft met de hautaine houding die bepaalde vertegenwoordigers van het HOLT de voorbije maanden hebben aangenomen tegenover het HOKT. Reeds vandaag bieden een groot aantal hogescholen én HOLT én HOKT aan zonder dat dit resulteert in kwaliteitsverlies.

Hierop stelt een lid dat hij vreest voor de overlevingskansen van het HOKT in een systeem van enveloppefinanciering. De verdeling van deze enveloppe over de verschillende departementen van de hogeschool gebeurt immers door de raad van bestuur van de hogeschool, en de spreker vreest dat deze raden van bestuur de neiging zullen hebben om departementen waarin opleidingen van het lange type overwegen te bevoorstellen.

De minister verwerpt deze redenering. Toegepast op de — analoge — situatie aan de universiteiten, zou dit immers betekenen dat de universiteiten al hun middelen toekennen aan de dichtstbevolkte faculteiten zoals geneeskunde, terwijl voor dun bevolkte faculteiten als kunstgeschiedenis geen of weinig middelen gereserveerd zouden worden. Net zomin als de raden van bestuur van de universiteiten dergelijke redenering volgen, zullen de raden van bestuur van de nieuwe hogescholen zich hierdoor laten verleiden. Zoals de universiteiten zullen de hogescholen een zo eerlijk mogelijke verdeling van de middelen over gans het veld trachten na te streven.

De spreker repliceert dat de universiteiten geen enveloppe-

financiering kennen en dat de toestand dus niet vergeleken kan worden.

De minister verduidelijkt dat de universiteiten wel degelijk via het systeem van enveloppefinanciering betoelaagd worden ; het enige verschil met de hogescholen is dat de universiteiten een systeem van open financiering kennen, dat wil zeggen dat de enveloppe mee evolueert met het aantal studenten, terwijl voor de hogescholen een systeem van gesloten enveloppe op het niveau van 1994 wordt voorgesteld (mits indexatie). Dit verschil heeft echter geen invloed op de verdeling van de enveloppe door de raad van bestuur.

De minister besluit dat iedereen, dus ook de raad van bestuur van een hogeschool, beleidsfouten kan maken, maar er à priori van uitgaan dat deze raden van bestuur een zeer kortzichtige financieringspolitiek zouden gaan voeren, betekent het failliet van de deregulerings- en hiermee samengaan-de idee van eigen verantwoordelijkheid, en hieraan wenst de minister niet toe te geven.

Aanknopen bij een bedenking van 1 van de sprekers, namelijk dat het decreet de vrijheid inzake onderwijsbevoegdheden van zowel HOKT als HOLT wil bevriezen, antwoordt de minister dat dit inderdaad het geval is en dat dit hem ook, gegeven het huidige aanbod, verantwoord lijkt.

4. De netoverschrijdende samenwerking en de constructie van de Vlaamse autonome hogeschool

Ingaande op de kritiek van de belangrijkste oppositiepartij dat de constructie van de VAH in praktijk niet zal kunnen functioneren omdat bij de meerderheid van de inrichtende machten de geesten niet rijp zijn om het eigen pedagogisch project op te geven, erkent de minister dat dit gevaar niet denkbeeldig is. Er bestaat inderdaad een sociologische kloof tussen wat de studenten vragen en wat de inrichtende machten wensen. En de minister voegt er nog aan toe dat de voorstanders van het behoud van de eigenheid momenteel nog steeds de Raad van State aan hun kant hebben.

De minister kan zich ook terugvinden in de gedachtengang van deze partij, namelijk dat indien de VAH momenteel te hoog gegrepen zou zijn, men in een tussenstap moet voorzien om het proces van netoverschrijding te stimuleren. Vraag is echter hoe men dit kan realiseren. De minister heeft er geen principieel bezwaar tegen dat expliciet in het decreet ingeschreven zou worden dat scholen het recht hebben om voor bepaalde aspecten van hun werking samenwerkingsverbanden aan te gaan. De situatie is echter minder eenvoudig wanneer de ARGO hierbij betrokken zou worden. In dit geval is, conform de recente adviezen van de Raad van State, een tweederde meerderheid nodig. Indien dergelijk samenwerkingsverband met de ARGO als betrokken partij niet bevestigd zou worden door een bijzonder decreet, is het risico reëel dat het samenwerkingsverband nietig verklaard zou worden door het Arbitragehof. De minister wenst dergelijke samenwerkingsverbanden met de ARGO uitdrukkelijk niet uit te sluiten, maar dergelijk samenwerkingsverband zal telkens bekrachtigd moeten worden door een bijzonder — met tweederde meerderheid goedgekeurd — decreet. Op deze manier is het bijvoorbeeld denkbaar dat er in Brussel een initiatief met samenwerking van de ARGO en de Vlaamse Gemeenschapscommissie opgezet zou worden.

Is de minister het principe van samenwerkingsverbanden dus niet negatief gezind, toch blijft hij erbij dat er inhoudelijk weinig verschil bestaat met de mogelijkheden geboden door

de VAH. In de structuur van de VAH, en meer bepaald in de departementale opbouw ervan, is immers voorzien dat losse gehelen kunnen functioneren in een globaal organisatorisch geheel. In die zin zou men kunnen stellen dat de woordvoerder van de vragende fractie redeneert op basis van een 'oud niveau', namelijk de hogeschool, terwijl de minister deze samenwerkingsverbanden een plaats wil geven binnen de structuur van de VAH.

De minister is er trouwens niet van overtuigd dat er vanuit het veld een massale belangstelling voor dergelijke samenwerkingsverbanden zou bestaan. Bovendien hebben voorbeelden van dergelijke samenwerkingsverbanden in het recente verleden volgens hem weinig concrete en tastbare resultaten opgeleverd.

Een ander lid is van mening dat de minister hierin gelijk zou kunnen hebben, en hij verwijst ter zake naar de hoorzitting met Groep-T uit Leuven. Groep-T beroept zich graag op zijn netoverschrijdend karakter, maar volgens de spreker was de vertegenwoordiger van deze hogeschool niet echt geneigd om hier diep op in te gaan.

De spreker die pleit voor deze samenwerkingsverbanden is het hier totaal niet mee eens, en hij vraagt een extra hoorzitting met enkele betrokkenen van een Brussels experiment om de verklaringen van de minister te ontkrachten. De Commissie gaat hier niet op in.

Wat de vraag naar meer betrokkenheid van personeel en studenten bij de fusie-operaties betreft, verwijst de minister naar de recente adviezen van de Raad van State die zeer duidelijk stellen dat voor wat het gemeenschapsonderwijs betreft enkel de Centrale Raad van de ARGO bevoegd is om dergelijke beslissingen te treffen. Dit neemt niet weg dat de centrale raad het veld kan raadplegen. Voor het vrij en het officieel gesubsidieerd onderwijs werd de bestaande betrokkenheidsregel zoals geregeld in het participatiedecreet van 23 oktober 1991 nog verfijnd. Verder dan deze bepalingen kan men hier echter niet gaan.

De minister is ook gevoelig voor het argument van een bepaalde spreker, namelijk dat in een systeem van volledige vrijheid bepaalde hogescholen geen fusiepartner zullen vinden en dus alleen achter zullen blijven. De minister vertrouwt erop dat de koepels ervoor zullen zorgen dat geen hogescholen verweesd achter zullen blijven. Hij heeft deze garantie reeds gekregen van de gemeenten, de provincies en de ARGO en hij vertrouwt erop dat ook het VSKO zijn invloed zal aanwenden om de inrichtende machten van het katholiek net in deze richting te bewegen.

Ingaande op de concrete vraag van een lid of de minister gewonnen is voor de denkpiste van 1 netoverschrijdende Brusselse of zelfs Vlaamse hogeschool, antwoordt de minister dat hij persoonlijk eerder gewonnen is voor het model van de Verenigde Staten waar kunsthogescholen geen geïsoleerde scholen zijn maar een volwaardig deel van de universiteiten vormen. Hierop verderbouwend zou de minister de kunsthogescholen het liefst ingebouwd zien in de gewone hogescholen. Volgens hem zou dit visieverrijkend zijn voor alle betrokken studenten.

Krachtens het voorliggend ontwerp van decreet is de door de spreker geciteerde denkpiste theoretisch haalbaar, en de minister is hier voorstander van, maar hij vreest dat het veld, met uitzondering van enkele directeurs, hiervoor niet rijp is. In dergelijke netoverschrijdende hogeschool zouden de verschillende vestigingen zich kunnen toespitsen op hun eigen specialiteit, wat ongetwijfeld het niveau van het geheel ten

goede zou komen. Bijkomende voorwaarde voor optimaal succes is wel dat de instroom beperkt zou worden, omdat momenteel te veel mensen en middelen besteed worden aan niet of te weinig-getalenteerde kunstenaars-in-spe.

Tenslotte heeft de minister nog een bedenking bij de opmerking van de Raad van State in zijn recent advies waarbij de Raad van State stelt dat de VAH 'neutraal' onderwijs moet verstrekken in de zin van artikel 24 van de Grondwet.

Oorspronkelijk werd het begrip 'neutraliteit' gedefinieerd in de schoolpactwetgeving : een neutraliteit die zich in eerste instantie manifesteerde in de aard van de diploma's van de leden van het onderwijzend personeel. De schoolpactwetgeving was evenwel niet van toepassing op de universiteiten.

In 1988 werd het neutraliteitsbegrip opgenomen in de Grondwet (huidig artikel 24).

Tenslotte benadrukt de minister dat het begrip neutraliteit zoals bedoeld in artikel 24 van de Grondwet sinds 1830 geëvolueerd is van een passieve neutraliteit — afwezigheid van een overtuiging — naar een actieve neutraliteit die de aanwezigheid van diverse overtuigingen impliceert (d.i. pluralisme).

Het neutraal onderwijs dat in de VAH moet worden verstrekt wordt als dusdanig vertaald in pluralistisch onderwijs voor zover in de VAH ook gewezen hogescholen van het gewezen gemeenschapsonderwijs instappen.

Verschillende leden kunnen zich aansluiten bij deze stelling van de minister. Een lid stelt dat zijn partij steeds voorstander is geweest van pluralistisch onderwijs, zeker in de hogescholen, en hij kan zich volmondig aansluiten bij de door de minister gehanteerde definitie van 'positieve neutraliteit'. De werkelijke toepassing van dit begrip zou een verrijking voor de Vlaamse cultuur betekenen.

De minister is verheugd over de positieve reacties op het begrip 'positieve neutraliteit'. Volgens hem zou dergelijke positieve benadering tien jaar geleden nog ondenkbaar geweest zijn.

5. Overige aspecten

a) Zending van de hogescholen

De minister is het volledig eens met die leden die gesteld hebben dat de belangrijkste zending van de hogescholen het verstrekken van onderwijs moet blijven. Dit in tegenstelling tot de universiteiten, waar onderwijs en wetenschappelijk onderzoek op hetzelfde niveau staan.

Dit neemt niet weg dat het toegepast wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen zijn rol moet kunnen spelen. Hij kondigt dan ook aan dat indien voorliggend ontwerp van decreet goedgekeurd zou worden, een uitbreiding van het decreet betreffende de wetenschappelijke dienstverlening door de universiteiten en betreffende de relaties van de universiteiten met andere rechtspersonen van 23 februari 1994 naar de hogescholen zich opdringt.

De combinatie van onderwijs en toegepast wetenschappelijk onderzoek vereist wel een meer dan volledige inzet van het personeel. Indien de hogeschool er in slaagt ter zake een consensus met haar personeel te bereiken, heeft dit gunstige gevolgen voor gans de school. De minister verwijst in dit verband naar EHSAL dat een brede waaier aan **nevenactivi-**

teiten inzake fiscaliteit heeft ontwikkeld, met alle gunstige gevolgen **vandien**.

De minister is er zich van bewust dat de mogelijkheden voor contacten met de industrie voor de hogescholen uit de zachte sector beperkter zijn, maar hij is tevens van mening dat deze sector zich ter zake ook steeds vrij terughoudend heeft opgesteld.

De minister wijst tenslotte op de belangrijke voordelen inzake de organisatie van stages voor studenten en het opdoen van praktijkervaring door leerkrachten die verbonden zijn aan een intensieve samenwerking tussen industrie en hogescholen. Uit de praktijkervaring van de hogeschool van Groningen blijkt dergelijke wisselwerking zowel voor de school als voor de betrokken bedrijven zeer vruchtbaar te zijn. Ingaande op de vraag van een lid of dergelijke intense samenwerking geen afvloeiing van goede leerkrachten naar de bedrijven tot gevolg heeft, antwoordt de minister dat dit voor de hogeschool van Groningen slechts uitzonderlijk het geval blijkt te zijn.

De minister besluit dat de uitbouw van samenwerkingsverbanden met de industrie pas zinvol is en kans op slagen heeft indien de hogescholen groot genoeg zijn.

b) Centralistische tendenzen in het decreet ?

Ingaande op de verwijten van een lid dat de voorliggende teksten op bepaalde punten te betuttelend zouden zijn antwoordt de minister het volgende. Inzake de benoemingen in de kunsthogescholen is de minister van mening dat uit de praktijk is gebleken dat een aantal artistieke scholen ter zake geen correcte criteria hanteren. De minister gaat ermee akkoord dat de commissie van **experten** niet noodzakelijker door de regering moet worden samengesteld. Hij staat open voor andere suggesties, voor zover de kunsthogescholen geen betrokken partij zijn.

Met betrekking tot de aanstelling van regeringscommissarissen is de minister van mening dat het systeem voor de hogescholen niet centralistisch is en zelfs minder dirigistisch is dan voor de universiteiten. De minister is trouwens van mening dat de regering het recht heeft toe te zien op de rechtmatige besteding van de financiële middelen die ze verstrekt.

Wat het hanteren van een maximum percentage van de totale financiële enveloppe voor personeelskosten betreft, antwoordt de minister dat ook hier de lessen uit het verleden als leidraad hebben gefungeerd. De praktijk heeft uitgewezen dat hogescholen en universiteiten in financiële problemen komen indien zij een té groot gedeelte van hun budget aan personeelsuitgaven besteden. Het kan niet langer zijn dat de overheid hiervoor het gelag betaalt, en hij verwijst naar het voorbeeld van de universiteiten van Gent en Antwerpen. De betreffende bepalingen zijn letterlijk overgenomen uit het universitair decreet van 12 juni 1991.

Toch meent de vraagsteller dat voor bepaalde onderdelen met minder complexe sleutels kan gewerkt worden. De minister antwoordt dat hij steeds bereid is concrete suggesties te onderzoeken.

c) Medezeggenschap

Ingaande op de bemerking van meerdere leden dat de hogescholen het personeel zo veel mogelijk bij het beheer van de hogeschool moeten betrekken, stelt de minister dat

hij hiermee volledig akkoord kan gaan maar dat men tevens moet vermijden dat het personeel op een bepaald moment de rol van rechter en partij zou gaan spelen. De instelling moet ook beheerbaar blijven. De minister is van oordeel dat de tekst die momenteel voorligt een verdedigbaar compromis is.

Uiteindelijk is het aan de hogescholen zelf om te beslissen in hoeverre ze de mogelijkheden die het decreet biedt zullen benutten dan wel uithollen, en dit geldt inzonderheid voor het vrije net.

Wat de vraag van een lid betreffende het terugdringen van de rol van de vakbonden betreft, verduidelijkt de minister dat de inspraak van de vakbonden in het voorliggend ontwerp van decreet geregeld is volgens de bepalingen van de syndicale wetgeving. De minister verduidelijkt nog dat in de organen die niet opgelegd zijn in de syndicale wetgeving, de vertegenwoordigers rechtstreeks worden verkozen. Dit is met name het geval voor de academische raad en de studentenraad.

d) De inschrijvingsgelden

De minister stelt dat de denkpiste van een lid — het verminderd inschrijvingsgeld voor beurs- en **bijna-beursstudenten** afschaffen en compenseren door een verhoogde studietoelage — in zijn uiterste consequentie leidt tot het afschaffen van de sociale sector aan de hogescholen en de verrekening hiervan in de studietoelagen.

Zo ver wenst het betrokken lid niet te gaan. Zij herhaalt dat haar bekommernis zich toespitst op het probleem van de verminderde inkomsten van scholen die veel beurs- en **bijna-beursstudenten** hebben, terwijl men kan verwachten dat deze scholen juist extra geld voor de sociale sector onder meer voor studiebegeleiding — nodig zullen hebben.

De minister is van mening dat dit probleem gerelativeerd moet worden. In multisectorale scholen met een grote schaal zal het hoog aantal beursstudenten in bepaalde departementen gecompenseerd worden door het laag aantal in andere richtingen. Dit is ook het geval aan de universiteiten.

Hij is het er wel mee eens dat zich voor het overgangsjaar 1994-1995 een probleem kan stellen. Het nieuwe systeem van inschrijvingsgelden treedt reeds per 1 september 1994 in werking terwijl het nieuwe financieringssysteem pas op 1 september 1995 in werking treedt. Wellicht moet hier nog in een oplossing voorzien worden.

Het lid voegt er nog aan toe dat ook een grote ongelijkheid wordt gecreëerd tussen de bursalen omdat de toegekende beurzen enorm kunnen uiteenlopen — van 7.000 tot meer dan 80.000 frank terwijl voor het verminderd inschrijvingsgeld slechts 1 bedrag geldt. De minister is het hiermee eens, maar hij stelt dat indien men dit wenst te herzien, dit tegelijkertijd voor de universitaire sector moet gebeuren. Het lid stemt hiermee in.

e) Lerarenopleiding en OSP

Ingaande op de bemerking van een lid dat het verkieslijk was geweest ook de hervorming van de lerarenopleiding en het OSP in de voorliggende teksten op te nemen, antwoordt de minister dat dit niet haalbaar was.

Inzake lerarenopleiding staat men reeds zeer ver in de voorbereiding van een ontwerp van decreet. De reacties van het veld zijn verwerkt en indien voorliggende teksten worden

goedgekeurd zal een tweede discussietekst afgestemd worden op het hogescholendecreet.

Wat het OSP betreft, stelt de minister zeer duidelijk dat hij aanvankelijk de vaste bedoeling had om de hervorming van het OSP op te nemen in voorliggend decreet, maar dat het veld zelf hier slecht op gereageerd heeft. De minister hoopt in het najaar een apart ontwerp van decreet op het OSP te kunnen afronden.

f) Vier concrete dossiers

Wat het H. Van de Velde-instituut betreft, dit instituut zal volgens de voorliggende financieringsregeling inderdaad inkomsten verliezen omdat de huidige kostprijs per student in dit instituut beduidend hoger ligt dan het gemiddelde — éénderde meer dan in St.-Lucas — en de nieuwe financieringsregeling afgestemd is op de huidige gemiddelde kostprijs per student. Dit betekent meteen dat het voorbeeld van dit instituut niet als illustratief voor gans het veld beschouwd mag worden.

Volgens de minister mag er geen automatisch verband gelegd worden tussen de kostprijs van een opleiding en de kwaliteit ervan. Het is met andere woorden niet vanzelfsprekend dat de kwaliteit van het Van de Velde-instituut onder het nieuwe financieringsmechanisme zal dalen.

Vervolgens de **Schola Paramediorum** te Antwerpen. De minister stelt in de eerste plaats dat deze school zelf niet zo zwaar aan haar eigenheid tilt vermits zij bereid was toe te treden tot het officiële net op voorwaarde dat de studierichting rechtspraktijk behouden zou blijven. De minister heeft bovendien ernstige twijfels over het nut van deze opleiding. Uit een onderzoek is bovendien gebleken dat de maatschappelijke relevantie van deze opleiding in vraag gesteld kan worden, maar de school is niet bereid deze evaluatie te aanvaarden. De vlotte tewerkstelling van de afgestudeerden dient volgens de minister meer toegeschreven worden aan het feit dat veel afgestudeerden terecht komen in functies van het niveau van het secundair onderwijs. Dit neemt niet weg dat de minister bereid is om deze opleiding eventueel mee op te nemen in bijlage 2 van het decreet.

Met betrekking tot het HIVT benadrukt de minister dat de banden tussen het HIVT en het RUCA door het voorliggend decreet niet gewijzigd worden, integendeel. De bepalingen van artikel 200 van het universitair decreet blijven geldig en worden zelfs letterlijk overgenomen in dit decreet.

De minister is overtuigd van de kwaliteit van de opleidingen aan het HIVT, maar hij herhaalt dat er momenteel geen reden bestaat om het HIVT over te hevelen naar het universitair onderwijs. Het HIVT beantwoordt — net zomin als de overige scholen voor vertalers en tolken — aan de definitie van universitair onderwijs zoals die momenteel gehanteerd wordt in Vlaanderen. Dit kan evolueren onder invloed van de toestand in andere Europese landen, maar zolang dit niet gebeurt is er geen reden om voor het HIVT een speciale regeling te treffen.

Tenslotte kan de rijksnormaalschool te Lier als vestigingsplaats behouden blijven indien zij minimum 200 studenten telt. Het illustere verleden van deze instelling is niet voldoende om op deze regel een uitzondering toe te staan. De minister suggereert dat heil gezocht moet worden in een dynamischere en verjongde aanpak van het verstrekte onderwijs, zodat de instelling terug aantrekkelijker wordt.

Wat de laatste bedenking van deze vraagsteller betreft,

stelt de minister dat de mogelijke verkeersstromen ten gevolge van dit decreet niet overdreven mogen worden. Momenteel bevinden zich op een totaal van 90.000 slechts 3.000 studenten in geïsoleerde vestigingen. Op dit ogenblik is er geen geld beschikbaar om campussen uit te bouwen maar het is niet uitgesloten dat deze er in de toekomst wel komen.

II. VERGADERINGEN VAN 9, 10, 13 EN 14 JUNI 1994

1. BIJKOMENDE VRAGEN VAN EEN LID, MET ANTWOORD VAN DE MINISTER

Een lid merkt op dat het totale financieringsbedrag voor de hogescholen momenteel 16.670,8 miljoen frank bedraagt. Hij vraagt hoeveel voor het begrotingsjaar 1994 het totaalbedrag per hogeschool opgesplitst, in werkingsuitkeringen en wedde-toelagen, bedraagt.

De minister verklaart deze informatie voor het begrotingsjaar 1994 niet te kunnen geven ; 1994 is immers nog niet voorbij. Werkingstoelagen worden, wat de gemeenschapshogescholen betreft, door de ARGO verdeeld. Voor 1993 kunnen wel gegevens meegedeeld worden. Voor 1994 kunnen bedragen meegedeeld worden voor de werkingsuitkeringen voor de gesubsidieerde hogescholen.

De spreker merkt op dat men toch de bedragen bij de ARGO kan opvragen

De minister antwoordt dat de ARGO zijn werkingsmiddelen pas op het einde van het jaar volledig verdeelt. ARGO werkt met een voorschottenstelsel voor de werkingsuitkeringen. 80% wordt volgens vastgelegde criteria verdeeld, de overige 20% door beslissingen ad hoc van de centrale raad. Ook voor 1993 zijn er geen cijfers beschikbaar voor de ARGO. Het geld gaat immers naar de lokale raden die dikwijls een gemengde werking (OSP, secundair) hebben.

Het lid vraagt hoe men dan aan het totale bedrag komt voor de ARGO.

De minister antwoordt dat men weet hoe de globale dotatie aan de ARGO is samengesteld. Men weet ook hoeveel studenten hoger, secundair en basisonderwijs er zijn. De minister kan zijn berekeningsmethode beschikbaar stellen. Uit die berekeningsmethode kan afgeleid worden hoeveel ARGO besteedt aan het hoger onderwijs. Wel moet de ARGO zijn dotatie niet aan het hoger onderwijs besteden. In principe kan de ARGO de dotatie volledig voor het secundair en het basisonderwijs bestemmen. De minister heeft, wat ARGO betreft, via de commissaris alleen toezicht op de wetelijkheid en de financiële orthodoxie.

Het lid wenst voor het begrotingsjaar 1993 tevens het totaal aantal onderwijsbelastingseenheden, het aantal studenten hoger onderwijs en het aantal onderwijsbelastingseenheden per groep (A, B, C, D) te kennen.

De minister antwoordt dat hij voor 1994 enkel het aantal studenten op 1 februari kan geven. Voor 1993 kan hij ook de onderwijsbelastingseenheden meedelen.

De spreker wenst tenslotte het aantal onderwijsbelastingseenheden en het aantal studenten per hogeschool en per groep binnen elke hogeschool te kennen.

De minister antwoordt dat het moeilijk is om de loonmassa per school te geven. Voor 1991 kan dit wel.

II. EEN VOORSTEL VOOR EEN NIEUW FINANCIERINGSSYSTEEM : TOELICHTING DOOR DE MINISTER EN REACTIES VAN DE LEDEN

Ingaande op de kritiek van een fractie dat het in het ontwerp van decreet voorgestelde progressief financieringssysteem dirigistisch zou zijn, stelt de minister een alternatief financieringssysteem voor. Het voorgestelde financieringssysteem is li-

neair, stimulerend en niet-dirigerend. Abstractie makend van het jaar 1995, dat de bevrozing is van het jaar 1994, bestaat het financieringssysteem uit drie fasen.

In 1995 start een eerste fase van vijf jaar. De financiering wordt daarbij tweeledig : enerzijds het historisch forfait en anderzijds een matching met een verhouding 8/2 tussen een financiering voortspruitend uit onderwijsbelastingseenheden en een financiering voortspruitend uit financierbare studenten.

Tussen 1995 en 2000 daalt het historisch forfait van 100 — eerste jaar — tot 20 — vijfde jaar — procent van het globale bedrag dat aan de hogeschool toekomt. Het begrotingsjaar 1996 geeft dus, een aanpassingscoëfficiënt niet te na gesproken, een identisch bedrag als het begrotingsjaar 1995.

Het historisch forfait wordt op de volgende manier afgebouwd :

- het eerste jaar : 100 % ;
- het tweede jaar : 60 % ;
- het derde jaar : 30 % ;
- het vierde jaar : 25 % ;
- het vijfde jaar : 20 %.

De ruimte voor het tweede financieringskanaal wordt dan :

- het eerste jaar : 0 % ;
- het tweede jaar : 40 % ;
- het derde jaar : 70 % ;
- het vierde jaar : 75 % ;
- het vijfde jaar : 80 %.

Dit tweede financieringskanaal is voor 80 procent samengesteld uit middelen die worden gegenereerd op basis van onderwijsbelastingseenheden, waarbij de ingeschreven studenten — 1 februari van het voorafgaande jaar — in rekening worden gebracht en vermenigvuldigd met het ‘gewicht’ van de student. Het 20 %-gedeelte van het bedrag is dan gebaseerd op het begrip financierbare studenten. In de eerste periode zijn financierbare studenten het gemiddelde van het aantal financierbare studenten in de periode 1991 tot en met 1995. Het is dus de optelling van het aantal financierbare studenten jaar per jaar en gedeeld door vijf. Dit aantal blijft gedurende vijf jaar constant.

De tweede periode is eigenlijk niets anders dan de bevrozing gedurende vijf jaar van het laatste jaar van de eerste periode. Het is een soort rustperiode van vijf jaar waarbij de financiering van het vijfde jaar van de eerste periode blijft doorlopen.

In de derde periode vanaf 2006 is rekening gehouden met de opmerking van een aantal leden om de financiering meer op die van de universiteiten af te stemmen. Na tien jaar moet men zich in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met de situatie van de universiteiten. Het landschap heeft dan zijn vorm aangenomen en heeft een zekere bestendigheid verkregen. Daarom wordt er vanaf 2006 een nieuw historisch forfait ingevoerd. Dit nieuw historisch forfait is dan de helft van het bedrag dat in 2005 werd toegekend. Dit betekent dat van het bedrag uit 2005 — zijnde 20 % oorspronkelijk historisch forfait, 64 % volgens onderwijsbelastingseenheden en 16 % volgens financierbare studenten — de helft de begroting van 2006 vormt. Dit betekent dat 10 % van het totale bedrag ge-

baseerd is op het historisch forfait ; 32 % op de historische onderwijsbelastingseenheden van 2005 en 8 % op de historische financierbare studenten van 2005. Daarbij blijft voor de tweede periode, net zoals voor de eerste periode, het aantal financierbare studenten stabiel en berekend op het aantal uit de periode 1996-2000 gedeeld door vijf.

De tweede helft van de financiering vanaf 2006 berust op onderwijsbelastingseenheden vermenigvuldigd met het aantal op 1 februari van het voorafgaande jaar ingeschreven studenten.

Wat de financiering van de kunstopleidingen betreft, wijst de minister erop dat er enige waarheid schuilt in de stelling dat de 299ste student er net één te weinig en de 301ste er net één te veel kan zijn voor de hogeschool.

Het voorgestelde systeem voorziet voor de financiering van het hoger kunstonderwijs in financiële puntengewichten 3 en 4 tot bedragen die overeenstemmen met werkelijkheden. Dit betekent dat er enerzijds in de beeldende kunsten en voor produkt-design twee extra onderwijsbelastingseenheden worden toegekend — van 1 tot 3 — voor de eerste tot en met de 400ste student. Met 399 studenten moet men dus niet wanhopen dat er geen 400ste komt. Voor de 400ste is er een normale financiering.

Voor audiovisuele kunst worden twee extra onderwijsbelastingseenheden toegekend voor de eerste tot en met de 300ste student.

Voor muziek en dramatische kunst worden drie extra onderwijsbelastingseenheden — dus coëfficiënt 4 — toegekend voor de eerste tot en met 450ste student. Muziek en dramatische kunst mogen worden samengeteld.

Voor de opleiding dans worden vier extra onderwijsbelastingseenheden toegekend — dus vijf onderwijsbelastingseenheden — voor de eerste tot en met de 25ste student.

De minister verklaart dat dit financieringsvoorstel realistisch is. Uit een simulatie blijkt dat 1 procent van de enveloppe verschuift ten voordele van kunst. De nieuwe financiering is geen geschenk. Sommigen zullen immers nog inleveren. In 1991 werd de overgang naar het lange type met een groot hart aangekondigd en beslist. De kredieten bleven evenwel achterwege. Het nieuwe financieringsstelsel laat toe om in kunst ook het lange type inhoudelijk waar te maken.

Men moet politiek ook het idee durven realiseren om — zoals voor het Nationaal Hoger Instituut voor de Schone Kunsten — te komen tot een Nationaal Hoger Instituut voor de Muziek. In het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-VI zal dergelijk voorstel worden opgenomen.

De minister besluit dat hij het voorgestelde financieringsmechanisme via regeringsamendementen op de artikelen 186 e.v. hoopt in te voegen. De minister voegt eraan toe dat door deze amendementen niets wordt gewijzigd aan de berekening van de onderwijsbelastingseenheden voor de laatste drie jaar.

— Een lid merkt op dat hij bij de algemene bespreking heeft verklaard dat de financieringswijze het ‘hart’ van het ontwerp-decreet vormt, en dit zowel wat het politieke aspect als de mogelijkheid tot uitvoeren betreft.

Het lid deelt mee dat zijn fractie tevreden is met de amendementen van de Vlaamse regering. De fractie van het lid heeft een alternatief voorstel uitgewerkt en aan de minister overgemaakt. Het alternatief weerde elke progressiviteit in de financiering, omdat de progressiviteit leidde tot een bena-

deling van hogescholen die onder een bepaald getal bleven. De scholen boven 3.500 studenten werden bevoorreed.

Het alternatief van de fractie van het lid berustte op twee componenten : studentenpopulatie en onderwijsbelastingseenheden. In de amendementen van de Vlaamse regering wordt een derde component, namelijk het historisch forfait, verwerkt. Dit is een verbetering. Winnaars en verliezers zullen er altijd zijn. De pijn van de verliezers wordt evenwel gemilderd met de amendementen van de Vlaamse regering.

De specifieke amendering inzake de financiering van de kunstopleiding wordt door de fractie van het lid eveneens positief bevonden.

Uiteindelijk zal de in de definitieve teksten gekozen oplossing in het onderwijsveld moeten worden uitgevoerd. Het onderwijsveld zal moeten beslissen of het al dan niet een multi-sectoriële richting uitgaat. De fractie van het lid bepleitte ter zake een neutrale houding van de overheid. De amendementen van de Vlaamse regering laten dit toe.

— Een ander lid is, op het ogenblik dat het financieringssysteem wordt aanvaard door de fractie van het vorige lid, bezorgd. Een enveloppefinanciering biedt voordelen, maar houdt ook gevaren in. Voor het personeelsbeleid is een minimale grootte van belang, zoniet is de hogeschool te gevoelig voor schommelingen. Met een beperking van het aantal vastbenoemden tot 64 % kan een hogeschool de schommelingen opvangen. Op het ogenblik dat een hogeschool monosectoraal is en een vrij kleine omvang heeft, vreest het lid dat de schommelingen in het nadeel van het personeel zullen werken. Dit is een zware verantwoordelijkheid.

Men moet beseffen dat van zodra dat men een enveloppefinanciering en een beperking van de vaste benoemingen aanvaardt, een hypotheek op het personeel wordt gelegd. De verantwoordelijkheid ter zake is zo groot dat men zich moet afvragen of de stimuli voldoende groot zijn.

— De minister meent dat men de financiering moet beoordelen in het kader van het geheel van het ontwerp van decreet. Elke hogeschool zal uiteindelijk voor zichzelf moeten uitmaken wat haar toekomst wordt. Een lezing van het gehele ontwerp zal de hogescholen duidelijk maken dat de werkelijkheid complexer is dan de financiering van het volgend academiejaar. Behoudens in het geval dat een hogeschool haar hoofd in het zand wil steken, zal elke hogeschool moeten bepalen wat kan en wat niet. Het ontwerp van decreet bevat voldoende garanties opdat de hogescholen in wijsheid zullen beslissen. Ter zake is er geen wetenschappelijk cijfer. Men hangt af van factoren zoals de bevolkingsdichtheid als de mobiliteitsgraad laag is, het bestaande aanbod, de gevoeligheden, enzovoort.

Het gaat om een complex probleem waarbij het bepalen van een bedrag waarbij de progressieve curve een hoogtepunt bereikt in het middelpunt van zijn parabool, altijd enigszins willekeurig is en niet wetenschappelijk te noemen is.

— Een ander lid meent dat het financieringssysteem er door de amendementen helemaal anders uitziet. Het stelsel moet echter voldoende stimuli bevatten, opdat er een voldoende schaalgrootte met toekomstkansen voor de hogescholen ontstaat. Het lid meent dat de amendementen aan dit criterium beantwoorden. Door het herleiden van het oorspronkelijk historisch forfait tot 10 % in de derde periode is er een aansluiting met de financiering van de universiteiten.

Men moet inderdaad het ontwerp van decreet in zijn geheel lezen. Als men elk onderdeel afzonderlijk leest, is er

geen evenwicht. De verschillende beperkingen samengelezen moet echter voldoende stimuli inhouden om tot hogescholen met Europees perspectief te komen.

— Een ander lid meent dat de amendementen van de Vlaamse regering een eerlijk compromis inhouden. De fractie van dit lid had het moeilijk met het totaal lineair systeem van een bepaalde fractie, omdat de fractie van het lid daarin geen stimuli tot schaalvergroting herkende. Om in deze tijd een kwalitatief hoogstaand hoger onderwijs aan te bieden is een bepaalde schaalgrootte van belang. De minister is in de amendementen heel vindingrijk geweest. Het — oorspronkelijk — historisch forfait wordt geleidelijk — samen met de scheeftrekkingen ervan — afgebouwd. Op het einde is er slechts een zeer beperkt historisch forfait. Het nieuw historisch forfait wordt dan op een nieuwe werkelijkheid gebaseerd.

De fractie van dit lid kan akkoord gaan met het in de amendementen voorgestelde financieringssysteem. Om in dit systeem te overleven, is een zekere schaalgrootte van de hogescholen nodig.

De fractie van het lid is ook tevreden met de voorgestelde wijzigingen ten voordele van het kunstonderwijs. De betrokken hogescholen zullen besparingen moeten doorvoeren en hun aantal studenten duidelijk beperken, maar ze zullen in de toekomst toch leefbaar blijven.

De fractie van het lid rekent erop dat, wat de voortgezette opleidingen muziek betreft, het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-VI inderdaad bepalingen zal bevatten inzake een Hoger Instituut voor Muziek.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Teneinde de leesbaarheid van dit verslag en de bijbehorende tekst aangenomen door de Commissie — Stuk 546 (1993-1994) Nr. 14-B te bevorderen, werd als bijlage 1 een concordantietabel van de oude en nieuwe nummering van het ontwerp van decreet opgenomen. In bijlage 2 werd de inhoudstafel van het decreet — tekst aangenomen door Commissie — gepubliceerd.

De amendementen van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier die op 17 mei 1994 bij de Vlaamse Raad werden ingediend en gepubliceerd werden als Stuk 546 1993-1994 -Nr.2 worden in het vervolg van de tekst aangekondigd als 'het amendement. Leysen C.S.'. Aangezien al deze amendementen gesteund werden door de minister, wordt dit in het vervolg van de tekst als dusdanig niet systematisch herhaald.

De Commissie stemt er mee in om in heel het decreet de term 'Europese Gemeenschap' te vervangen door 'Europese Unie', en ook de voorgestelde taalcorrecties worden aanvaard.

Artikel 1

Ingevolge de recente grondwetsherziening wordt de wending 'artikel 59bis' vervangen door 'artikel 127'.

Artikel 1 wordt zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

TITEL 1

Algemene bepalingen

HOOFDSTUK 1

Definities

Artikel 2

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Leysen c.s. dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen door een volledig nieuw artikel.

Een lid wenst te weten in hoeverre de definiëring van de begrippen 'geldelijke anciënniteit' en 'nuttige anciënniteit' — resp. 36" en 38°- relevant zijn voor het vervolg van het ontwerp, en of het niet logisch is ook het begrip 'dienstanciënniteit' dat voorkomt in artikel 96 in de lijst van definities van artikel 2 op te nemen.

Ingaande op de laatste vraag antwoordt de minister ontkennend omdat het begrip dienstanciënniteit een verschillende betekenis heeft naargelang het gebruikt wordt voor het administratief en technisch personeel (ATP) of voor het onderwijzend personeel (OP). Wat de eerste vraag betreft, antwoordt de minister dat het begrip 'nuttige anciënniteit' is ingevoerd voor de weddeschalen van het ATP-personeel, bij de inschaling en voor de nieuwe weddeschalen. Technisch zijn de 3 genoemde begrippen verschillend.

Dezelfde spreker wijst erop dat de begrippen 'evaluatie' en 'beoordeling' in het verloop van de tekst steeds door elkaar worden gebruikt worden, terwijl deze termen volgens de rechtspositieregeling wel degelijk een verschillende betekenis hebben. De term beoordeling wordt gebruikt voor tijdelijke, de term evaluatie voor vastbenoemde leerkrachten.

De minister beaamt dit onderscheid. Het gaat weliswaar om hetzelfde inhoudelijk proces, maar de gevolgen die eraan gehecht worden, kunnen verschillend zijn. Hij gaat ervan uit dat dit onderscheid algemeen bekend is.

Een ander lid merkt op dat ook de begrippen 'algemene arbeidsduur' en 'arbeidsduurregeling' door elkaar worden gebruikt (cfr. 43" versus 50°). Aangezien met beide termen hetzelfde wordt bedoeld, stelt zij voor systematisch het begrip 'arbeidsduurregeling' te gebruiken. De minister en de Commissie stemmen in met deze tekstcorrectie.

Een lid vraagt of een aanstelling in een ambt met een hogere wedde voor niet-vastbenoemden een benoeming in de zin van 32" is. De minister antwoordt ontkennend vermits enkel benoemden bevorderd kunnen worden. Daarentegen is een ambtswijziging voor een tijdelijk personeelslid wel mogelijk, zelfs indien aan dit ambt een hogere weddeschaal is verbonden. Ambtswijziging is een brede term die steeds gepaard gaat met een verschuiving in de opdracht. Voor benoemde personeelsleden betekent deze ambtswijziging een bevordering indien ze met een weddeverhoging gepaard gaat.

De spreker vraagt of dit kan volgens de artikelen 117 tot en met 119. De minister antwoordt bevestigend. Artikel 117 verwijst naar het principe van de open werving voor aanstelling of benoeming. De ambten opgenomen in artikel 118 zijn zuivere bevorderingsambten, verkrijgbaar door bevordering of ambtswijziging. Dit betekent dat deze bevorderingsambten verkregen kunnen worden als ambtswijziging — voor de contractuelen — en als bevordering — voor de benoemden. Ten slotte verwijst artikel 119 naar een wijziging in aanstel-

ling — dus niet gepaard gaande met een bevordering — van een benoemd personeelslid. Dergelijk personeelslid behoudt zijn benoeming in het vorig ambt. Indien zijn tijdelijke aanstelling vervalt, keert hij terug naar het ambt waarin hij benoemd is.

Ten slotte wordt er op het amendement Leysen C.S. door mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.4) een subamendement ingediend ertoe strekkend dit artikel aan te vullen met de definiëring van de term ‘vestiging’, definitie die in het ontwerp was opgenomen bij artikel 14, maar die ingevolge de amendering van dit artikel — cfr. infra — naar artikel 2 wordt verschoven. Dit amendement wordt door de minister gesteund.

In opvolging van het goedgekeurde amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier op artikel 180 (Stuk 546, nr. 12) wordt bovendien de terminologie met betrekking tot het gemeenschapsonderwijs (2° en 3°) aangepast.

Het subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier en het amendement Leysen C.S. worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd. Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens unaniem goedgekeurd.

HOOFDSTUK II

Zending van de hogescholen en toepassingsgebied

Artikel 3

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. dat ertoe strekt te verduidelijken dat de hogescholen eventueel projectmatig wetenschappelijk onderzoek met de in het artikel geciteerde instellingen of derden kunnen aangaan.

De minister onderstreept dat hij dit amendement ten volle steunt omdat het goed onderlijnt dat de hoofdtak van de hogescholen het onderwijs moet blijven. De Commissie is het hier volmondig mee eens.

Een lid vraagt of de hogescholen slechts met 1 universiteit, of daarentegen met meer universiteiten samenwerkingsverbanden kunnen aangaan. De minister verduidelijkt dat wel degelijk ‘1 of meer’ universiteiten wordt bedoeld. De regeringscommissarissen moeten dit artikel als dusdanig interpreteren.

Op dit artikel was er tevens een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) ter vervanging van artikel 3 door een volledig nieuwe tekst. Bedoeling was enerzijds een duidelijke opdrachsbepaling en een duidelijke profilering voor de basisopleidingen van 1 en 2 cycli — HOKT en HOLT — in te schrijven, en anderzijds het studiegebied kunst op te splitsen in drie studiegebieden, namelijk audiovisuele kunst, beeldende kunst, dramatische kunst en muziek. Dit amendement werd ingetrokken nadat de indieners kennis kregen van het amendement van de regering op artikel 10 — definiëring van de opdracht van het HOKT, cfr. infra — en nadat gesuggered werd de opsplitsing van het studiegebied kunst in te schrijven in artikel 5.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 3 worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 4

Een lid vraagt of het nu uitgesloten is dat een nieuwe hogeschool zou kunnen ontstaan. De minister antwoordt ontkennend. Er mag immers geen bevrozing van de vrijheid van onderwijs zijn. Voor dergelijk nieuw initiatief is echter wel een decretaal initiatief nodig.

Een volgend lid vraagt wat er gebeurt indien een buitenlandse hogeschool zich in Vlaanderen wil vestigen. De minister antwoordt dat hij dergelijk initiatief niet kan verhinderen. Er zal zich wel een probleem van financiering stellen.

Op dit artikel was er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) ertoe strekkend aan artikel 4 een 3° toe te voegen, luidend als volgt : ‘na een periode van 5 jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van dit decreet, de nieuwe hogescholen die voldoen aan de voorwaarden van dit decreet’.

Ingaande op dit amendement stelt de minister dat de bekommernis van de indieners gedeeltelijk werd opgevangen door de aanpassing van bijlage II van het decreet. Deze bijlage werd in die zin aangepast dat van de huidige bestaande studierichtingen enkel topografie — sinds 1989 opgevangen in de optie landmeterkunde van de richting bouw -, lichamelijke opvoeding in Parnasse — geen betekenis meer — en niet-meer-ingerichte richtingen — bv. 1 cyclus bouw in Oostende — worden afgeschaft. De overige studierichtingen blijven bewaard. Dit geldt dus ook voor de richting die de specifieke bekommernis wegdraagt van de indieners van het amendement, namelijk de optie rechtspraktijk in de Schola-Paramediorum in Antwerpen. Volgens het vervolg van de tekst wordt de huidige toestand voor 1 jaar bevrozen, nadien mogen alle opties ingericht worden waarvan de hogeschool de basisopleiding verzorgt.

De minister is het echter fundamenteel eens met een onderliggende bekommernis van de indieners van dit amendement, namelijk dat het noodzakelijk is de basisopleidingen te toetsen op hun kwaliteit en hun beroepsgerichtheid. Hij suggereert dat de indieners dergelijk amendement op artikel 12 zouden indienen.

De indieners van het amendement gaan hiermee akkoord en zij trekken hun amendement op artikel 4 in.

Artikel 4 en de hierbijhorende bijlage II worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

TITEL II

Organisatie van onderwijs, onderzoek en dienstverlening

HOOFDSTUK 1

Organisatie van het onderwijs

AFDELING 1

Studiegebieden

Artikel 5

Op dit artikel zijn er 4 amendementen die er steeds toe strekken de terminologie van de opleidingen aan te passen.

Een eerste amendement is van de heer A. Denys en strekt ertoe de opleiding ‘4° kunst’ op te splitsen in enerzijds audiovisuele en beeldende kunst en anderzijds muziek en dramati-

sche kunst (Stuk 546, Nr. 11). Op vraag van de minister werd de opsplitsing van het studiegebied kunst in drie studiegebieden (cfr. supra, artikel 3) niet weerhouden.

Een tweede amendement is van de heren L. Martens, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier en strekt ertoe de opleiding '5° landbouwkunde' te vervangen door '5° biotechniek' (Stuk 546, Nr.4).

Een derde amendement is van de A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene en strekt enerzijds toe '6° onderwijs' te vervangen door '6° lerarenopleiding' en anderzijds '9° taalkunde' door '9° journalistiek en vertaalkunde', (Stuk 546, Nr.6).

Tenslotte is er een vierde amendement van de heren G. Vanleenhove, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier ertoe strekkend '9° taalkunde' te vervangen door '9° toegepaste taalkunde' (Stuk 546, Nr.4).

Het eerste amendement wordt zowel door de minister als door de rest van de Commissie gesteund.

Met betrekking tot het tweede amendement argumenteren de indieners dat de opleiding 'landbouwkunde' zeer ruim geïnterpreteerd dient te worden omdat deze opleiding vandaag de dag niet alleen de traditionele land- en tuinbouw omvat, maar eveneens voeding en hydro en in-vitro technieken omvat. De term 'biotechniek' is hier dan ook beter op zijn plaats.

Een ander lid kan zich terugvinden in deze argumentatie, maar zij vraagt zich af of met de term 'biotechniek' wel degelijk alle basisopleidingen van de studierichting landbouw bedoeld worden. De minister deelt deze bekommernis, en kondigt aan het amendement te zullen steunen indien de indieners hierop bevestigend kunnen antwoorden.

Een ander lid vraagt zich af of de indieners een algemene bekommernis dan wel de bekommernis van één enkele school vertolken.

De indieners antwoorden op beide vragen bevestigend. Hierop kondigt de minister aan het amendement te zullen steunen.

Een ander lid suggereert dat men vanuit de ARGO de term 'biotechnische wetenschappen en technologie' verkiest. De minister wijst erop dat men niet mag verwarren tussen artikel 5, 3° en 5°. Op vraag van de twee inrichtende instituten, het HIK in Geel en het CTL in Gent, werden de industriële wetenschappen en technologie naar een afzonderlijk studiegebied gebracht.

Met betrekking tot het derde amendement ontspint zich een brede discussie. De voorstanders van het amendement stellen dat de term 'onderwijs' te breed is vermits het duidelijk is dat enkel de opleiding tot leerkracht wordt bedoeld, de tegenstanders argumenteren onder meer dat 'leerkracht' in de strikte zin van het woord enkel betrekking heeft op de leraars van de hogere cyclus van het secundair onderwijs en dat er verwarring zou kunnen ontstaan over het verband met de lerarenopleiding aan de universiteiten. De minister besluit dat hij het amendement niet zal steunen.

Tenslotte is iedereen het erover eens dat de term sub 9°, namelijk 'taalkunde' niet goed gekozen is omdat hij teveel refereert naar de theoretische opleiding zoals deze aan de universiteiten wordt opgevat. Een indiener van een eerste amendement stelt dat 'toegepaste taalkunde' beter overeenstemt met de inhoud van dit curriculum aan de hogescholen. De indieners van het amendement ertoe strekkend de term te wijzigen in 'journalistiek en vertaalkunde' zijn het hiermee eens.

en zij zijn bereid hun amendement terug te trekken ten voordele van het amendement van de heren G. Vanleenhove, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier ertoe strekkend '9° taalkunde' te vervangen door '9° toegepaste taalkunde'. Ook de minister kan zich hierbij aansluiten.

Een lid is van mening dat het vanuit het oogpunt van de toekenning van diploma's aangewezen is om de opleidingen zoals opgesomd in artikel 5 beter te specificeren. De minister verduidelijkt dat deze opsplitsing aan bod komt in de artikelen 10 en 11. De opdeling in studiegebieden fungeert in dit decreet enkel als een organisatorisch ordeningsmiddel.

Hetzelfde lid vraagt welke titel dan uiteindelijk op het diploma zal voorkomen. De minister stelt dat dit bepaald wordt door de artikelen 10 en 11. Het diploma vermeldt steeds de gevolgde basisopleiding, de gevolgde opties en eventueel zelfs de vakken die los van een bepaalde optie werden gevolgd. Het studiegebied als dusdanig komt niet langer voor op het diploma.

Het amendement ertoe strekkend 'onderwijs' te vervangen door 'lerarenopleiding' wordt met 3 stemmen tegen 10 bij 1 onthouding verworpen. De overige amendementen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 5 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Ingevolge de aanvaarding van de geciteerde amendementen wordt de nummering van artikel 5 aangepast en worden ook in de overige artikelen van dit decreet de termen 'kunst', 'landbouwkunde' en 'taalkunde' aangepast conform de gestemde amendementen.

AFDELING 2

Voltijds en deeltijds studeren

Artikel 6

Een lid betreurt dat deeltijds studeren werkelijk deeltijds — 50% van het totale pakket — is en dat het modulaire systeem niet werd ingevoerd.

De minister antwoordt dat met artikel 6 het universitaire systeem inzake vol- en deeltijds studeren werd overgenomen. Dit betekent dat deeltijds studeren niet noodzakelijk halftijds betekent, maar dat een deeltijds studerende student wel degelijk de bedoeling heeft een volwaardig diploma te behalen. Het modulaire systeem als dusdanig bestaat ook niet aan de universiteiten. Hier wordt dit systeem meestal opgevangen door een inschrijving als vrije student. Dit is ook aan de hogescholen mogelijk.

Artikel 6 wordt zonder verdere opmerkingen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Contactonderwijs en onderwijs op afstand

Artikel 7

Een lid is van mening dat indien men contactonderwijs en onderwijs op afstand invoert, men hier ook de middelen voor ter beschikking moet stellen, wat nu te weinig gebeurt.

De minister beaamt dat deze vormen van onderwijs in Vlaanderen nog niet goed uitgebouwd zijn, ook niet aan de universiteiten. Hij verwijst ter zake naar de problemen van

STOHO en de hiermee verband houdende strubbelingen met Nederland inzake de samenwerking tussen STOHO en de open universiteit van Heerlen'.

De minister stelt dat Vlaanderen nood heeft aan een globaal initiatief inzake contactonderwijs en onderwijs op afstand, en dat artikel 7 van dit decreet de mogelijkheid schept het HOBU hier voluit bij te betrekken.

Het lid verklaart akkoord te kunnen gaan met dit opzet, maar dit neemt niet weg dat de hogescholen voorlopig verstoken blijven van middelen waarop de universiteiten wél een beroep kunnen doen. De minister repliceert dat de samenwerkingsverbanden tussen hogescholen en universiteiten hiervoor een oplossing kunnen bieden.

Tenslotte is er het technisch amendement Leysen c.s. dat door de minister wordt gesteund

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden eenparig aangenomen.

AFDELING 4

Opleidingen

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 1

Basisopleidingen

Artikel 9

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 10²

Op dit artikel is er een amendement van de regering ertoe strekkend naar analogie met artikel 11 een paragraaf 2 toe te voegen die de basisopleidingen van 1 cyclus definieert (Stuk 546iNr.8).

Daarnaast was er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) dat er in de eerste plaats toe strekte het huidige aanbod van opleidingen te laten bestaan. Ingevolge de tegemoetkoming van de minister op dit punt — cfr. toelichting bij artikel 4 — werd dit amendement ingetrokken.

¹ Thema dat in de Commissie Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid reeds verschillende malen aan bod is gekomen, onder meer naar aanleiding van de begrotingsbespreking 1994 (Stuk 15 (1992-1993) -Nr. 11-H, pp. 13-14).

² Naast de expliciet toegelichte amendementen zijn er op dit artikel eveneens amendementen die in opvolging van de op artikel 5 goedgekeurde amendementen — opsplitsing van het studiegebied kunst, naamswijziging van de studiegebieden landbouw en taal-kunde — deze wijzigingen eveneens toepasselijk willen maken op dit artikel. Dezelfde amendementen werden ingediend op alle volgende artikelen waar de betreffende namen van opleidingen gewijzigd dienen te worden. Deze amendementen werden steeds unaniem goedgekeurd en worden niet systematisch herhaald.

Een lid vestigt er de aandacht op dat er naast de in artikel 10 geciteerde basisopleidingen van de hogescholen er ook nog de deeltijdse basisopleidingen van het OSP bestaan. Dit betekent dat er nu voor bepaalde richtingen 3 soorten basisopleidingen zullen bestaan : de voltijdse georganiseerd door de hogescholen en de deeltijdse die zowel aan de hogescholen als in het OSP gevolgd kunnen worden. De spreker vraagt of het niet logisch zou zijn dat het OSP de deeltijdse basisopleidingen die tevens in nabije hogescholen worden georganiseerd zou overhevelen naar deze hogescholen. De spreker merkt bovendien op dat de voorliggende tekst niet verbiedt dat een hogeschool een bepaalde opleiding die zij reeds in het voltijds onderwijs organiseert, ook in deeltijdse vorm zou aanbieden, waardoor de concurrentie met het OSP nog zal toenemen.

De minister antwoordt dat het inderdaad niet logisch is om elkaar overlappende onderwijsvormen toe te laten, maar hij meent dat de vrees van het lid in dit geval eerder theoretisch is. In de eerste plaats geldt de overlapping enkel voor de deeltijdse basisopleidingen en daarnaast is het aantal deeltijdse basisopleidingen dat de hogescholen in avondonderwijs organiseren zeer beperkt. Dit geldt trouwens ook voor de universiteiten, waar enkel de VUB er in geslaagd is een volwaardig avondprogramma op te zetten. De minister voegt er nog aan toe dat de problematiek van het OSP in een apart ontwerp van decreet geregeld zal worden.

Het amendement van de regering en het aldus geamendeerde artikel 10 en de hierbij horende bijlage 1 worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 11

Op dit artikel is er een eerste amendement van mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.10) ertoe strekkend aan de basisopleiding audiovisuele en beeldende kunst de graad van produktdesign toe te voegen. Dit amendement wordt door de minister gesteund.

Daarnaast is er het amendement Leysen c.s. dat expliciteert dat de lijst van basisopleidingen van 2 cycli met hun overeenkomstige graden van academisch niveau door een decreet gewijzigd kan worden. Ook dit amendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) wordt naar analogie en om dezelfde redenen als het amendement van dezelfde auteurs op artikel 10 ingetrokken.

De door de minister gesteunde amendementen worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd en het aldus geamendeerde artikel 11 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 12

Een lid meent dat er een tegenspraak is tussen de bij amendement toegevoegde paragraaf 4 bij artikel 11 die stelt dat enkel de decreetgever de lijst van de basisopleidingen kan wijzigen, en het amendement Leysen c.s. op dit artikel dat stelt dat de regering de bevoegdheid heeft deze lijst te wijzigen.

De minister antwoordt dat de bepaling van artikel 11 de regel is, namelijk dat de wijzigingsbevoegdheid in principe bij

de decreetgever ligt, en dat in het amendement Leysen C.S. de uitzonderingen worden vastgesteld, namelijk onder welke voorwaarden de regering de bevoegdheid heeft om de lijst van opleidingen te wijzigen.

De minister wijst er tevens op dat met dit amendement de uniciteit van basisopleidingen en opties verdwijnt, en dat in opvolging van dit amendement ook de bijlagen 1 en 2 bij dit decreet werden aangepast. (Stuk 546, nr. 7)

Een lid wijst erop dat bepaalde deelnemers aan de hoorzittingen de uniciteit van bepaalde opleidingen graag hadden bewaard, en een ander lid vraagt zich af of de bestaande unieke basisopleidingen en opties nu niet langer beschermd worden.

De minister antwoordt dat er zowel argumenten pro als contra het afschaffen van de uniciteit bestaan. De bestaande unieke basisopleidingen en opties worden pas bedreigd op het moment dat een hogeschool een aanvraag doet om dergelijke opleiding te kunnen organiseren. Dit is alleszins pas mogelijk na de 'bevriezingsperiode' die loopt tot het academiejaar 1998-1999. Anderzijds worden de opties gedereguleerd. Eenmaal een school 1 optie mag inrichten, kunnen alle opties door haar georganiseerd worden.

Een lid wijst erop dat het voorliggend decreet pas in werking treedt op 1 september 1995. Tussen 1 september 1995 en het academiejaar 1998-1999 kunnen geen nieuwe basisopleidingen of opties ingericht worden, maar hij vraagt welke de mogelijkheden ter zake zijn in het overgangsjaar 1994-1995.

De minister antwoordt dat hier twee mogelijkheden zijn :

— ofwel worden aan bijlage 2 bij dit decreet bepaalde onderwijsbevoegdheden toegevoegd zodat de inrichting ervan mogelijk is per 1 september 1995 ;

— ofwel werkt men via een regeringsbeslissing zodat de inrichting reeds mogelijk wordt vanaf 1 september 1994.

Een vierde spreker vraagt hoe het moet met de stop in het economisch hoger onderwijs. De minister antwoordt dat deze stop alleszins gehandhaafd blijft. Dit kan problematisch zijn, en de minister citeert het voorbeeld van de opleiding logistiek management waarover men binnen het departement onderwijs thans van oordeel is dat ze nuttig kan zijn indien ze goed ingevuld wordt. Het is dan ook logisch dat de regering beslist deze opleiding te laten ingaan vanaf 1 september 1994.

Op dit artikel was er tevens een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6), ertoe strekkend artikel 12 te schrappen en te vervangen door een volledig nieuw artikel. Door dit nieuwe artikel zouden alle opleidingen die op het moment van inwerkingtreding van dit decreet bestaan blijven bestaan, en zou de definitieve vastlegging van het onderwijsaanbod per hogeschool uitgesteld worden tot na de evaluatie van de bestaande richtingen in functie van hun maatschappelijke relevantie, de gevraagde beroepsprofielen en de inhoudelijke kwaliteit van de opleidingen.

Ingevolge de aanpassing van bijlage II door de minister — cfr. toelichting bij artikel 4 — verloor dit amendement zijn relevantie en werd het door de indieners ingetrokken. Door 1 van de indieners werd een subamendement op het amendement Leysen C.S. ingediend, ertoe strekkend aan dit amendement een 5° toe te voegen, bepalende dat de basisopleidingen die krachtens dit decreet mogelijk zijn, tot 1 mei 1998 op hun leefbaarheid, hun maatschappelijke relevantie, het beoogde beroepsprofiel en de inhoudelijke kwaliteit getest zullen worden, en dat de Vlaamse regering op basis van deze evaluatie

de basisopleidingen en opties vanaf 1 oktober 1998 kan herschikken (Stuk 546, Nr.11). Dit subamendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de heer A. Denys worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd, en het aldus geamendeerde artikel 12 wordt eveneens unaniem goedgekeurd. Ingevolge de aanvaarding van het subamendement wordt artikel 12 herschikt.

Artikel 13

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 13 worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 14

Een lid merkt op dat de term ‘vestiging’ in paragraaf 1 van het amendement Leysen C.S. verwarring kan stichten. De term ‘vestiging’ mag hier niet beschouwd worden als een synoniem van ‘filiaal’ en teneinde dit te verduidelijken stelt zij voor de term ‘vestiging’ te definiëren als ‘een gemeente of een geheel van aan elkaar grenzende gemeenten waar de hogeschool onderwijsbevoegdheid heeft’. Een ander lid voegt eraan toe dat ook de toelichting met betrekking tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in dezelfde paragraaf niet correct is omdat er niet gespecificeerd wordt dat de Vlaamse Gemeenschap niet voor alle hogescholen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd is.

Hierop wordt gesuggereerd dat de eerste paragraaf van het amendement Leysen C.S. eigenlijk thuishoort in artikel 2 van dit decreet. De Commissie is het hiermee eens en hierop wordt door mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier een subamendement ingediend, ertoe strekkend paragraaf 1 te schrappen (Stuk 546, Nr.4). Tegelijkertijd dienen dezelfde auteurs een subamendement in op het amendement Leysen C.S. op artikel 2 van dit decreet, ertoe strekkend de term ‘vestiging’ alsmede de bepalingen met betrekking tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter zake beter te definiëren (Stuk 546, Nr.4). De minister steunt beide amendementen.

Vervolgens ontspint zich een discussie over de formulering van paragraaf 3 van het amendement Leysen C.S. Volgens meerdere leden is de tweede zin ongelukkig geformuleerd en hetzelfde geldt voor de bepalingen met betrekking tot het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in de derde zin. Er worden 2 subamendementen ingediend ertoe strekkend de tweede en derde zin van paragraaf 3 te expliciteren (Stuk 546, Nr.4).

De minister is het eens met de kritische bedenkingen van de leden inzake de derde zin, en hij stelt een eigen subamendement voor, ertoe strekkend aan deze paragraaf een zin toe te voegen die luidt als volgt : ‘De provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden voor de toepassing van deze paragraaf beschouwd als één provincie’.

Ook voor de tweede zin worden verschillende alternatieven geformuleerd — ‘de vestigingen van een hogeschool moeten gelegen zijn in dezelfde provincie of in onmiddellijk daaraan grenzende provincies’ ; ‘een groep provincies die twee aan twee aan elkaar grenzen’ — maar de Commissie geraakt het niet eens over het beste alternatief. Uiteindelijk suggereert de minister de bestaande zin te behouden, met dien verstande dat duidelijk moet zijn dat het steeds om aan elkaar grenzende provincies moet gaan. De Commissie stemt hiermee in.

Hierop trekken de indieners van de subamendementen op paragraaf 3 deze subamendementen terug in.

Tenslotte was er op dit artikel nog een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) dat ingevolge de aanvaarding van het subamendement van de heer A. Denys op het amendement Leysen C.S. op artikel 12 wordt ingetrokken.

Het amendement Leysen C.S., het subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.4) en het subamendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, Nr.8) worden met 14 stemmen unaniem aanvaard, en het aldus geamendeerde artikel 14 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aanvaard.

Artikel 15

Naast het amendement Leysen C.S. was er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) ertoe strekkend dit artikel te vervangen door een volledig nieuwe tekst. Ingevolge de aanvaarding van het subamendement van de heer A. Denys op het amendement Leysen C.S. op artikel 12 wordt dit amendement ingetrokken.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 15 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 15bis (nieuw)

(Nieuw artikel 16)

Een lid vraagt waarom in de eerste paragraaf van het subamendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 15bis voor wat het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde betreft het schooljaar 1994-1995 gewijzigd wordt in het schooljaar 1995-1996.

De minister antwoordt dat deze uitzondering nodig was omdat het decreet voor dit studiegebied pas ingaat vanaf het academiejaar 1995-1996.

De heer J. De Meyer dient een subamendement in, ertoe strekkend onder bepaalde zeer strikte voorwaarden ook een hogeschool met minder dan 600 financierbare studenten toe te laten haar onderwijsbevoegdheid inzake opties te wijzigen, namelijk indien deze optie nog niet is ingericht door de hogeschool en op voorwaarde dat de opleiding minstens 200 studenten telt (Stuk 546, Nr.4). Nu krijgt een instelling met bijvoorbeeld 690 studenten en verschillende opleidingen alle mogelijkheden terwijl een instelling met 590 studenten en slechts twee opleidingen inzake uitbreiding en wijzigingen geen enkele mogelijkheid naar de toekomst toe heeft.

De minister stelt dat dit subamendement te ver gaat omdat het niet uitsluit dat de bedoelde 200 studenten verdeeld zijn over 2 vestigingen. Op deze manier wordt de idee van rationalisering die mee aan de basis ligt van dit decreet uitgehold.

De minister besluit dit subamendement niet te kunnen steunen, maar hij is bereid zelf een subamendement in te dienen op de eerste paragraaf van dit artikel, ertoe strekkend toch aan de intenties van de indieners van het subamendement tegemoet te komen. Dit subamendement luidt als volgt : 'In afwijking van 3" kan een hogeschool in een vestiging met minder dan 600 financierbare studenten haar onderwijsbevoegdheid inzake opties wijzigen op voorwaarde dat de optie aansluit bij een opleiding die minstens 200 financierbare stu-

denten telt en de hogeschool deze opleiding slechts in één vestiging organiseert' (Stuk 546, Nr.8).

De indiener van het eerste subamendement stelt dat dit subamendement fundamenteel verschilt van zijn voorstel. Conform het regeringsamendement kan een vestigingsplaats met bijvoorbeeld 200 studenten in een bepaalde opleiding slechts een nieuwe optie aanbieden op voorwaarde dat de basisopleiding slechts in die bepaalde vestigingsplaats wordt aangeboden. Volgens dit subamendement kan een hogeschool die in de hoofdvestiging in een bepaalde opleiding 1000 studenten telt en in een tweede vestigingsplaats in totaal minder dan 600 studenten telt maar wel 400 in de bedoelde opleiding telt, geen nieuwe optie oprichten in de tweede vestigingsplaats.

De minister herhaalt zijn eerdere opmerking, namelijk dat het niet de bedoeling kan zijn dat met dit subamendement de rationaliseringsdoelstelling van het decreet uitgehold zou worden. Met dit subamendement blijft de minister tevens logisch met paragraaf 1 van het amendement Leysen C.S. op artikel 15 waar gesteld wordt dat een hogeschool vanaf het academiejaar 1999-2000 binnen dezelfde vestiging een opleiding slechts éénmaal organiseert, en waarbij 'éénmaal' duidelijk begrepen moet worden als 'in 1 gebouw'. Met andere woorden, de hogeschool zal deze opleiding in dezelfde gemeente niet op 2 verschillende plaatsen kunnen aanbieden.

De minister gaat er wel mee akkoord dat in zijn subamendement de wending 'en de hogeschool deze opleiding slechts in één vestiging organiseert' vervangen wordt door de wending 'en de hogeschool deze nieuwe optie slechts in één vestiging organiseert'.

Een ander lid stelt dat de geciteerde subamendementen op het amendement Leysen C.S. in samenhang bekeken moeten worden met het financieringsmechanisme dat uiteindelijk weerhouden zal worden. Indien de hogescholen ingevolge het financieringsmechanisme in de grootte-orde van 1000 studenten zouden terechtkomen, houdt dit amendement geen beperkingen in. Hij stelt dan ook voor de stemming van deze subamendementen uit te stellen tot na de stemming over het financieringsmechanisme. De Commissie stemt hiermee in.

In opvolging van het goedgekeurde subamendement van de heer A. Denys op artikel 12, dient het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 15bis op analoge manier aangepast. Het subamendement van de heer A. Denys komt hieraan tegemoet (Stuk 546, Nr.11) en wordt door de minister gesteund.

Tenslotte is er nog het amendement van de heren L. Martens, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier ertoe strekkend naar analogie met artikel 12 ook in paragraaf 3 in het advies van de VLOR te voorzien (Stuk 546, Nr.4). Ook dit amendement wordt door de minister gesteund.

Nadat in de (nieuwe) artikelen 193 tot en met 195 het financieringsmechanisme werd goedgekeurd, is de Commissie van oordeel dat het subamendement van de heer J. De Meyer niet weerhouden kan worden.

Het subamendement van de regering en de subamendementen Denys C.S. en Martens C.S. worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Het geamendeerde artikel 15bis wordt eveneens met 14 stemmen unaniem goedgekeurd en een nieuw artikel 15bis wordt ingevoegd.

Ingevolge de goedkeuring van artikel 15bis wijzigt de nummering van het decreet.

Artikel 15ter (nieuw)

(nieuw artikel 17)

Het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 15ter wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 15ter wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 2

Voortgezette opleidingen

Artikel 16

(nieuw artikel 18)

Een lid merkt op dat vermits een voortgezette opleiding ook deeltijds gevolgd kan worden, de student per jaar niet noodzakelijk 1.500 uren volgt.

De minister antwoordt dat hier enkel gesteld wordt dat een voortgezette opleiding ten minste 1 studiejaar bestaande uit 1.500 lesuren moet tellen om voor financiering in aanmerking te komen. Dit betekent niet dat deze opleiding niet op deeltijdse basis gevolgd kan worden.

Hogescholen kunnen ook voortgezette opleidingen aanbieden die minder dan 1.500 uren tellen, maar dan kunnen ze enkel een attest overhandigen waarop vermeld staat welke vakken gevolgd werden. Dergelijk attest is geen diploma en dergelijke opleidingen worden niet gefinancierd.

Artikel 16 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 17

(nieuw artikel 19)

Volgens een lid is het niet de bedoeling van het amendement Leysen C.S. om hier de regent muziek op te vangen. Hij vraagt of deze interpretatie correct is, en zo ja, waar deze opleiding zich dan wel situeert.

De minister antwoordt bevestigend. Artikel 17 wil enkel een oplossing bieden voor hogescholen die geen onderwijsbevoegdheid hebben in het studiegebied onderwijs en voor wie het toch aangewezen is dat zij een lerarenopleiding voor de hogere cyclus van het secundair onderwijs zouden kunnen organiseren, en dit is in casu het geval voor de in het amendement Leysen C.S. vermelde studiegebieden met twee cycli.

Het door de spreker aangehaalde voorbeeld wordt opgevangen in de scholen die het studiegebied onderwijs aanbieden, in casu het Lemmens-instituut en het Hoger Instituut voor Pedagogisch en Sociaal Hoger Onderwijs van het gemeenschapsonderwijs te Gent (cfr. Bijlage II bij het decreet).

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 13 worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

ONDERAFDELING 3

Posthogeschoolvorming

Artikel 18

(nieuw artikel 20)

Een lid vraagt welke de mogelijkheden van posthogeschoolvorming in het hoger kunstonderwijs zijn.

De minister vermoedt dat het lid naar het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen verwijst, en hij is het ermee eens dat dit instituut niet verloren mag gaan. De minister is echter van mening dat het hier geen posthogeschoolvorming in de zin van het decreet vormt, en hij kondigt dan ook aan dat de situatie van het Hoger Instituut geregeld zal worden in het aangekondigde onderwijsdecreet-VI.

Artikel 18 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Toelatingsvoorwaarden

Artikel 19

(nieuw artikel 21)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 20

(nieuw artikel 22)

Bij dit artikel ontspint zich een discussie over het onderscheid tussen de termen 'getuigschrift' en 'diploma', onderscheid dat in voorliggend decreet niet steeds strikt wordt nageleefd.

De minister wijst in de eerste plaats op de belangrijke besprekingen die naar aanleiding van de grondwetsherziening van 1988 over de term 'diploma' hebben plaatsgehad, en die erop gericht waren de bevoegdheid van de federale staat inzake de erkenning van diploma's af te bakenen. Een en ander heeft tot gevolg dat 'diploma' in de grondwettelijke betekenis van de term een zeer specifieke betekenis heeft.

Zo is het duidelijk dat een opleiding van 1 cyclus in de grondwettelijke betekenis van het woord wordt afgerond met een diploma, de eerste cyclus van een opleiding van 2 cycli met een getuigschrift en de tweede cyclus van een opleiding van 2 cycli opnieuw met een diploma. Op deze manier wordt 'diploma' gehanteerd in zijn strikte grondwettelijke betekenis.

De minister stelt voor dat met het oog op het uniform gebruik van begrippen in voorliggend decreet, steeds de term diploma gebruikt zou worden, met dien verstande dat deze term niet in alle gevallen in zijn grondwettelijke betekenis geïnterpreteerd mag worden. De Commissie stemt hiermee in.

Artikel 20 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 21 tot en met 23

(nieuwe artikelen 23 tot en met 25)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd. Zij worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 24

(nieuw artikel 26)

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw A. Leyssen en de heren L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.4) ertoe strekkend ook de categorieën bedoeld in de tweede paragraaf van artikel 20 aan paragraaf 3 toe te voegen. De indieners hebben hier met name oog voor de licentiaten TEW die de eerste cyclus van hun basisopleiding aan een universitaire instelling hebben gevolgd.

De minister betoogt dat het hem onlogisch lijkt zich in te schrijven voor een aggregaat aan een hogeschool, indien men de eerste cyclus heeft beëindigd aan een universiteit en men hier ook de tweede cyclus zal beëindigen, maar hij stelt dat hij niettemin het amendement zal steunen.

Een indienster van het amendement merkt op dat het amendement het ook moet mogelijk maken dat iemand die de eerste cyclus van een universitaire opleiding heeft gevolgd en overstapt naar de tweede cyclus van een opleiding van academisch niveau, aan deze laatste instelling zijn aggregatieopleiding moet kunnen volgen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 24 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 6

Inschrijving van de student

Artikelen 25 tot en met 28

(nieuwe artikelen 27 tot en met 30)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 7

Inschrijvingsgeld en examengeld

Artikel 29

(nieuw artikel 31)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 30

(nieuw artikel 32)

Een lid vraagt of de hogescholen ingevolge het amendement Leysen C.S. de inschrijvingsgelden per opleiding kunnen differentiëren.

De minister antwoordt bevestigend. Hogescholen kunnen een gedifferentieerd inschrijvingsgeld vragen per opleiding, maar zijn hier uiteraard niet toe verplicht.

Op expliciete vraag van een lid bevestigen de indieners van het amendement de interpretatie van de minister.

Een indiener van het amendement Leysen c.s. meent dat het de bedoeling was het kunstmatige onderscheid tussen HOKT en HOLT op te heffen en dat indien een differentiatie in het inschrijvingsgeld nodig is, het hogeschoolbestuur dit ook moet kunnen vragen. De kostprijs voor bepaalde opleidingen in een cyclus kan immers hoger zijn dan voor andere opleidingen in twee cycli zodat een differentiatie in het inschrijvingsgeld noodzakelijk is.

Ingevolge de interpretatie van dit artikel wordt in artikel 29 de wending 'het bedrag' gewijzigd in 'de bedragen'. Hiermee wordt duidelijker aangegeven dat het de hogescholen vrij staat het inschrijvingsgeld voor de verschillende aangeboden opleidingen te differentiëren.

Een lid herneemt hier haar bedenkingen inzake de financiële gevolgen voor hogescholen die een groot aantal beurs- en bijna-beursstudenten tellen. Voor meer toelichting, alsmede voor het antwoord van de minister, wordt verwezen naar de algemene bespreking.

Het amendement Leysen c.s. en het aldus geamendeerde artikel 30 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 31

(nieuw artikel 33)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 32

(nieuw artikel 34)

Een lid vraagt waarom er voor het examengeld geen indexaanpassing is voorzien.

De minister antwoordt dat de voorgestelde regeling deze van de universiteiten is.

Het amendement Leysen c.s. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 33

(nieuw artikel 35)

Een lid suggereert de zin aan te vullen met de woorden 'en eventueel voor de financiering van de sociale voorzieningen'. Dit naar analogie met het amendement Leysen c.s. tot invoering van een nieuw artikel 207quater, § 2.

De minister antwoordt dat hier het systeem van de universiteiten werd overgenomen en dat de door het lid voorgestelde besteding mogelijkheid wordt opengelaten via de wending 'rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen aan de studenten'. Dit blijkt uit de ervaring van de universiteiten waar de inschrijvings- en examengelden mee gebruikt worden voor studiebegeleiding.

Artikel 33 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 8

Opleidingsprogramma en studieomvang

Artikel 34

(nieuw artikel 36)

Een lid vraagt waarom het amendement Leysen C.S. voor wat de basisopleiding verpleegkunde voor de opties sociale verpleegkunde en psychiatrische verpleegkunde in een afwijking van de algemene regel inzake het vastleggen van de minimale gemeenschappelijke stam van een optie voorziet.

De minister antwoordt dat deze tekst er is gekomen op vraag van de sector, maar dat hij met het lid van mening is dat beide richtingen eigenlijk geen recht op een afwijking kunnen opeisen.

Door mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen wordt een nieuw amendement op artikel 34 ingediend ertoe strekkend de geciteerde opleidingen te schrappen (Stuk 546, Nr.10). Hierop wordt het oorspronkelijk amendement Leysen C.S. ingetrokken.

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen (Stuk 546, Nr.10) en het aldus geamendeerde artikel 34 worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 35

(nieuw artikel 37)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 36

(nieuw artikel 38)

Door de heren L. Martens, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier wordt een amendement ingediend ertoe strekkend de VLOR te betrekken bij de bevoegdheden opgesomd in paragraaf 3 (Stuk 546, Nr.4). Dit naar analogie met de rol die de VLIR ter zake voor de universiteiten vervult. De minister gaat hiermee akkoord.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikel 37

(nieuw artikel 39)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 38

(nieuw artikel 40)

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen ertoe strekkend in opvolging van het goedgekeurde subamendement op artikel 11 de titel van 'meester in produktdesign' aan de lijst toe te voegen (Stuk 546, Nr.10).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 39

(nieuw artikel 41)

Op dit artikel is er opnieuw een amendement van de heren L. Martens, L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen ertoe strekkend voor wat de bevoegdheden van paragraaf 3 betreft een rol te voorzien voor de VLOR (Stuk 546, Nr.10). De minister stemt in met dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 9

Organisatie van het academiejaar

Artikel 40

(nieuw artikel 42)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 10

Organisatie van de examens en bekrachtiging van de studie

Artikel 41

(nieuw artikel 43)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 42

(nieuw artikel 44)

Een lid stelt hier als tekstcorrectie voor 'een' te wijzigen in 'één'. De minister stemt in met deze technische correctie.

Artikel 42 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 43 en 44

(nieuwe artikelen 45 en 46)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 45

(nieuw artikel 47)

Op dit artikel is er opnieuw een amendement van heren L. Martens, L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen ertoe strekkend voor de bevoegdheden van paragraaf 3 een rol toe

te kennen aan de VLOR (Stuk 546, Nr. 4). De minister steunt dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 46

(nieuw artikel 48)

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 46 worden met 14 stemmen zonder verdere opmerkingen unaniem goedgekeurd.

AFDELING 11

Diploma's en graden

Artikel 47

(nieuw artikel 49)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 48

(nieuw artikel 50)

Een lid vraagt of de samenwerkingsverbanden waarvan sprake ook aangegaan kunnen worden met universiteiten.

De minister antwoordt dat dit niet kan zonder lange incubatieperiode in de VLIR, en hij vreest dat deze denkpiste niet erg realistisch is.

Een ander lid wenst de bedoeling van het woord 'of' te kennen.

De voorzitter verduidelijkt dat ingevolge een vergissing de cijfers '60' en '61' ontbreken, die voor en na 'of' dienen te worden ingelast.

Artikel 48 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 49

(nieuw artikel 51)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 12

Examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 50

(nieuw artikel 52)

Een lid suggereert dat ook hier, naar analogie met de situatie aan de universiteiten, een rol voorbehouden zou moeten worden voor de VLOR.

De minister is het hiermee niet eens. Volgens hem zal de VLOR in dit verband geen meerwaarde leveren.

Artikel 50 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 13

Taalregeling

Artikel 51

(nieuw artikel 53)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 14

Onderwijs- en examenregeling : studiecontract

Artikel 52

(nieuw artikel 54)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 53

(nieuw artikel 55)

Een lid vraagt of onder 6° niet bedoeld wordt : 'de organisatie van de opleiding in de vorm van voltijds of deeltijds contactonderwijs'.

De minister beaamt deze interpretatie van het lid. Hij suggereert dat de tekst onder 6° als dusdanig gecorrigeerd zou worden. De commissie stemt in met deze technische correctie.

Artikel 54

(nieuw artikel 56)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 15

Gelijkwaardigheid

Artikel 55

(nieuw artikel 57)

Een lid suggereert dat ook hier een rol voor de VLOR is weggelegd en ook hier wordt het amendement van de heren L. Martens, L. Appeltans, R. Swinnen en J. Tavernier hernoemen (Stuk (546, Nr. 6).

De minister stemt in met dit amendement omdat hij van mening is dat inzake curriculumvergelijking nog veel werk verricht dient te worden, getuige de ervaringen ter zake in de samenwerking met Nederland.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK II

Kwaliteitsbewaking

Artikel 56

(nieuw artikel 58)

De minister verduidelijkt dat het amendement Leysen C.S. een overlapping met artikel 57 corrigeert.

Op dit artikel is er een subamendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend het woord 'evalueren' te vervangen door 'mede-evalueren'. De indieners zien hierin een tekstverbetering. (Stuk, Nr.6). De minister stemt in met dit amendement.

Het amendement Leysen C.S., het geciteerde subamendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 57

(nieuw artikel 59)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 58

(nieuw artikel 60)

Een lid is van mening dat uit de hoorzitting met het KVIV duidelijk is gebleken dat stage van het onderwijzend personeel de kwaliteit van het hoger onderwijs ten goede komt, en hij pleit er dan ook voor dat dergelijke stages als een onderdeel van de interne kwaliteitsbewaking beschouwd zouden worden. Volgens deze spreker zouden stages in het kader van de interne kwaliteitsbewaking zelfs afdwingbaar gemaakt moeten worden.

De minister gaat akkoord met de bedenking van het lid, maar hij is van mening dat dit moeilijk extern opgelegd kan worden. Met het in dit decreet voorziene personeelsstatuut zijn dergelijke stages echter perfect mogelijk, en de hogescholen kunnen dergelijke stages ook opleggen. De minister voegt er nog aan toe dat dergelijke stages slechts reëel zijn voor grote hogescholen.

Artikel 58 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK III

Samenwerkingsakkoorden

Artikel 59

(nieuw artikel 61)

De minister verduidelijkt dat dit artikel tegemoet komt aan vragen vanuit het veld om een soepeler curriculumverloop tussen universiteiten en hogescholen mogelijk te maken.

Artikel 59 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 60

(nieuw artikel 62)

Een lid vraagt waarom niet voorzien wordt in de mogelijkheid om samenwerkingsakkoorden met universiteiten te sluiten.

De minister antwoordt dat dergelijke samenwerking mogelijk is op basis van het HOLT-decreet maar dat hij er geen bezwaar tegen heeft dat dergelijke bepaling hier hernomen zou worden.

Hierop wordt door mevrouw A. Leysen en de heren L. Appeltans, J. Tavernier en R. Swinnen een amendement ingediend ertoe strekkend de bepaling uit het HOLT-decreet op te nemen in artikel 60 (Stuk 546, Nr.10).

De minister voegt eraan toe dat op basis van het HOLT-decreet reeds 1 samenwerkingsakkoord functioneert, namelijk dit tussen de RUG en het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken van de provincie Oost-Vlaanderen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 60 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 61

(nieuw artikel 63)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys ertoe strekkend aan de eerste alinea van artikel 61 de wending 'en het wederzijds toelaten van personeelsleden tot een stage in elkaars instelling' toe te voegen (Stuk 546, Nr.6).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 61 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

TITEL III

Rechtspositieregeling van het personeel van de hogescholen

HOOFDSTUK 1

Gemeenschappelijke bepalingen

AFDELING 1

Administratieve standen

ONDERAFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikelen 62 en 63

(nieuwe artikelen 64 en 65)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 64

(nieuw artikel 66)

Op dit artikel was er een amendement van mevrouw A. Leysen en de heren J. Tavernier en L. Appeltans (Stuk 546, Nr.5) dat door de indieners wordt ingetrokken omdat het amendement bij nader toezien beter bij artikel 274 wordt ingediend.

Artikel 64 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 2

Dienstactiviteit

Artikelen 65 en 66

(nieuwe artikelen 67 en 68)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 67

(nieuw artikel 69)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Standaert ertoe strekkend aan de eerste paragraaf van dit artikel een alinea toe te voegen luidend als volgt : 'De personeelsleden bedoeld in artikel 277 (overgangsbepalingen) hebben jaarlijks recht op minstens acht werkdagen kerst-, acht werkdagen paas- en veertig werkdagen zomervakantie' (Stuk 546, Nr.3). Volgens de indiener is het voor de rechtszekerheid van het onderwijzend personeel noodzakelijk dat een minimum aantal dagen verlof decretaal gegarandeerd zijn. Hij gaat ervan uit dat de minister zijn amendement zal steunen omdat uit de antwoorden die het lid de laatste maanden op zijn schriftelij-

ke vragen aan de minister mocht ontvangen, duidelijk is gebleken dat de minister overtuigd is van de noodzaak om gemotiveerde leerkrachten te hebben, en hiertoe levert een goede vakantieregeling een belangrijke bijdrage.

De minister is het ermee eens dat een aantal minimumvoorwaarden ingeschreven moeten worden, maar hij wenst niet zo ver te gaan als de indiener van het amendement. Indien de decreetgever er toe over gaat om het minimum aantal vakantiedagen decretaal vast te leggen, wordt een belangrijk principe van voorliggend decreet, namelijk de deregulerings- en autonomiegedachte de facto uitgehold. Bovendien is hij het er niet mee eens dat dergelijke bepaling enkel zou gelden voor personeelsleden die onder de overgangsbepalingen van het decreet vallen. Hij suggereert dan ook dat de indiener zijn amendement zou herwerken.

De indiener gaat ermee akkoord zijn amendement in te trekken, ook omdat het technisch niet correct blijkt te zijn.

Hierop wordt door dezelfde indiener een nieuw amendement ingediend, maar ook dit amendement kan door de minister niet gesteund worden omdat het voorziet in minimum 11 weken vakantie, wat overdreven lijkt (Stuk 546, Nr.10).

Het lid trekt ook dit amendement in en dient een nieuw amendement in, luidend als volgt : 'De leden van het onderwijzend personeel hebben jaarlijks, binnen ieder academiejaar, recht op minstens negen weken vakantie' (Stuk 546, Nr.8). De indiener is het eens met de minister wanneer deze stelt dat het aantal weken vakantie afhankelijk is van de organisatie van het academiejaar, van het aantal weken contactonderwijs, het aantal weken blokverlof en examens, enz. Dit betekent dat over het concrete aantal weken het best onderhandeld wordt in de onderhandelingscomités.

Dit amendement wordt met 13 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 67 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 3

Non-activiteit

Artikelen 68 tot en met 71

(nieuwe artikelen 70 tot en met 73)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 4

Terbeschikkingstelling

Artikelen 72 tot en met 74

(nieuwe artikelen 74 tot en met 76)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Evaluatie

Artikel 75

(nieuw artikel 77)

Op dit artikel zijn er in totaal 7 amendementen waarvan er uiteindelijk 6 worden aangenomen.

Een eerste amendement is van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier en strekt ertoe in de tweede paragraaf tussen de woorden 'gebeurt' en 'driejaarlijks' het woord 'minimum' toe te voegen (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners verhoogt deze toevoeging de kans op een positieve remediërende evaluatie, wat inzonderheid van belang kan zijn bij het begin van een loopbaan. De indieners benadrukken dat deze toevoeging in geen geval mag leiden tot de ontwijking van het opzet van artikel 75, namelijk dat de evaluatie in principe om de drie jaar gebeurt. De minister kan zich onder deze laatste voorwaarde aansluiten bij dit amendement : de evaluatie van de personeelsleden gebeurt in principe om de drie jaar, maar in functie van het functionerings- en remediëringsgesprek en voor beginnende personeelsleden kan het nuttig zijn om een tussentijdse evaluatie te doen. De Commissie stemt in met deze interpretatie.

Een tweede amendement van dezelfde indieners strekt ertoe in het eerste lid van paragraaf 3 het woord 'beoordeling' te vervangen door 'evaluatie' (Stuk 546, Nr.5). Bedoeling is de terminologie te harmoniseren. Ook dit amendement wordt door de minister gesteund.

Een derde amendement is van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene en strekt ertoe de wijze van samenstelling van het college van evaluatie te wijzigen. Volgens de indieners moet deze afvaardiging rechtstreeks verkozen worden door en onder de personeelsleden van de hogeschool, en is het dus niet aan het hogeschoolbestuur om deze afvaardiging aan te duiden (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners is deze wijze van samenstelling democratischer en biedt ze meer garanties voor de betrokkenen.

De minister kan zich niet aansluiten bij dit amendement omdat het de goede werking van het college van beroep in het gedrang zou brengen. Persoonlijk is hij er zelfs voorstander van om externen bij de werking van dit college te betrekken. Het voordeel van dergelijk systeem is dat de betrokkenen een grotere mate van objectiviteit kunnen verzekeren, nadeel is dat externen minder met de werking van de hogeschool vertrouwd zijn.

Een indiener van het amendement kan zich aansluiten bij dit laatste standpunt van de minister. Indien het college echter wordt samengesteld uit personeelsleden, is hij van mening dat deze personeelsleden rechtstreeks verkozen moeten worden.

Hierop formuleert een tweede lid een compromis. Hij stelt voor om het college gedeeltelijk uit personeelsleden en gedeeltelijk uit externen samen te stellen, waarbij de personeelsleden aangeduid zouden worden door het hogeschoolbestuur.

Een indiener van het amendement kan zich hierbij aansluiten en hij is bereid een amendement in die zin mee te ondertekenen. Hierop dienen de heren A. Denys en L. Martens een amendement in, ertoe strekkend het hogeschoolbestuur de kans te geven ook externen bij het college van evaluatie te betrekken. Hiertoe wensen zij in het tweede lid van paragraaf

3 in te schrijven dat de leden van het evaluatiecollege al dan niet personeelsleden van het hogeschoolbestuur zijn (Stuk 546, Nr. 10). De minister kan zich terugvinden in deze formulering en sluit zich ook bij dit amendement aan. Het amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk (546, Nr.6) wordt ingetrokken.

Een vijfde amendement is van de heer L. Standaert en is erop gericht de mogelijkheid uit te sluiten dat de hogeschool geen college van beroep inzake evaluatie zou oprichten. Hiertoe wenst de indiener van het amendement de eerste zin van het tweede lid van paragraaf 3 te vervangen door de zin : 'Het hogeschoolbestuur richt een college van beroep inzake evaluatie op'. In dezelfde paragraaf dient dan het laatste lid geschrapt te worden (Stuk 546, Nr.3). Volgens de indiener garandeert zijn amendement meer rechtszekerheid aan het personeel van de hogescholen. De voorliggende tekst zal volgens hem geen aansporing zijn om dit college op te richten daar er geen of nauwelijks inspraak is in de raadkamer/kamer van beroep zoals voorzien in de decreten rechtspositie van 27 maart 1991.

Een lid vraagt zich af of de kritiek van de indiener, namelijk dat er in de bestaande kamers van beroep weinig of geen inspraak is, correct is. Volgens hem is het voordeel van een kamer van beroep dat deze instantie zich boven de twistende partijen bevindt.

De minister stelt dat men hier terug op de discussie bij het ingetrokken amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) op het tweede lid van paragraaf 3 komt. De fundamentele vraag is of men het college van beroep binnen of buiten de structuur van de hogeschool wil plaatsen. Volgens de minister is men met het amendement van de heren A. Denys en L. Martens tot een goed compromis tussen beide gekomen, en het amendement van de heer L. Standaert sluit hier volgens de minister goed bij aan. De minister is dan ook bereid het amendement te steunen.

Een lid vraagt wat er gebeurt indien het hogeschoolbestuur verzaakt het college van tucht op te richten. Zo worden de scholen door het onderwijsdecreet-IV verplicht overlegcomités op te richten, maar momenteel blijkt dit nog niet in één vierde van de hogescholen gebeurd te zijn.

De minister antwoordt dat indien dit college niet opgericht wordt, er ook geen evaluatie kan uitgevoerd worden omdat de mogelijkheid tot beroep ontbreekt. Dit betekent ook dat er in dergelijk geval geen enkele leerkracht een onvoldoende kan krijgen. De minister suggereert dat dit bij amendement zou toegevoegd worden.

Een zesde amendement is van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier en strekt ertoe aan paragraaf 3 toe te voegen dat zolang in de hogeschool geen college van beroep is opgericht, geen evaluatie 'onvoldoende' kan worden toegekend (Stuk 546, Nr.11). De minister kan zich hierbij aansluiten.

Vervolgens is er het amendement van de heren W. Goossens en J. Tavernier ertoe strekkend ook aan diegenen die een positieve evaluatie krijgen de kans te geven schriftelijk te reageren, waarbij deze schriftelijke reactie aan het evaluatiedossier toegevoegd wordt (Stuk 546, Nr. 6). Volgens de indieners zal dergelijke garantie de objectieve beoordeling bevorderen. De minister kan ook met dit amendement instemmen.

Een lid vraagt of het niet aangewezen is om ook bij de samenstelling van de evaluatiecommissie het hogeschoolonderhandelingscomité te betrekken. De minister is het hier niet mee eens. Volgens hem moet het hogeschoolbestuur zijn verantwoordelijkheid kunnen opnemen en is het aan haar om de samenstelling van deze commissie te bepalen. De vakbonden hebben ter zake geen verantwoordelijkheid en dienen dan ook niet bij deze samenstelling betrokken te worden. Voor de samenstelling van het college van beroep liggen de verantwoordelijkheden anders en is inspraak van de vakbonden wel verantwoord.

Ten slotte vraagt een lid of het niet aangewezen is het college van beroep inzake evaluatie te versmelten met het college van tucht zoals opgenomen in artikel 83. De minister is het hier niet mee eens omdat evaluatie dan een negatieve connotatie dreigt te krijgen, terwijl dit uitdrukkelijk niet de bedoeling is.

Het eerste amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier op paragraaf 2 (Stuk 546, Nr.6) wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Het tweede amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.5) op het eerste lid van paragraaf 3 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Het amendement van de heren A. Denys en L. Martens (Stuk 546, Nr. 10) op het tweede lid van paragraaf 3 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Het amendement van de heer L. Standaert (Stuk 546, Nr.3) wordt met 13 stemmen bij 1 onthouding aangenomen. In opvolging van de aanvaarding van dit amendement wordt in de eerste paragraaf van artikel 75 de wending 'en in voorkomend geval' geschrapt.

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.11) wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Ten slotte wordt ook het amendement van de heer W. Goossens en de heer J. Tavernier (Stuk 546, Nr.6) met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 75 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Tucht

Artikel 76

(nieuw artikel 78)

Mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier dienen een amendement in ertoe strekkend een tweede paragraaf toe te voegen die bepaalt dat feiten uit het privé-leven die geen weerslag hebben op de relatie tussen de student en het personeelslid of op de werking van de hogeschool, geen aanleiding kunnen geven tot een tuchtmaatregel vanwege het hogeschoolbestuur (Stuk 546, Nr.6). Een indiener argumenteert dat een gelijkaardige bepaling opgenomen was in de decreten rechtspositie die ook van toepassing waren op de personeelsleden van het HOKT. Door de bepalingen van het voorliggende decreet wordt het personeel van het HOKT echter aan de toepassing van deze decreten onttrok-

ken, waardoor ook de bescherming van het privé-leven vervalt. De spreker voegt eraan toe dat dergelijke toevoeging ook de terughoudendheid tegenover bepaalde **netoverschrijdende** fusies zal wegnemen. De minister stemt in met dit amendement.

Een spreker vraagt of de opsomming van artikel 76 een gradatie inhoudt, en meer bepaald of 4° een zwaardere sanctie dan 5° of omgekeerd is. De minister antwoordt ontkennend. Artikel 76 impliceert geen gradatie in de sancties.

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.6) en het aldus geamendeerde artikel 76 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 77

(nieuw artikel 79)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 78

(nieuw artikel 80)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend in de eerste zin de wending 'die verlengd kan worden met een periode van 6 maanden' te schrappen (Stuk 546, Nr.6). Volgens een indiener is deze wending contradictoir met het eerste gedeelte van de zin — ten hoogste 1 jaar — en sluit het amendement tevens aan bij de opmerkingen van de Raad van State.

Een ander lid kondigt aan dat haar fractie een analoog amendement in voorbereiding had.

De minister kan zich niet aansluiten bij dit amendement, en hij geeft hiervoor volgende redenen. In de eerste plaats dient rekening gehouden met parallelle strafrechtelijke procedures die langer dan 1 jaar kunnen duren. Indien de betrokkene in dergelijk strafdossier vrijspraak zou krijgen, dreigt de hogeschool voor de burgerlijke rechtbank gedaagd te worden. Vervolgens mogen de betrokkenen ook niet geïdealiseerd worden. De minister wijst erop dat de schorsing slechts uitzonderlijk wordt toegepast en meestal ook gegrond is. Tenslotte moeten de hogescholen ook bestuurbaar blijven en moeten zij in staat gesteld worden de tucht te handhaven. De minister verwijst ter zake naar de privé-sector waar veel krachtiger opgetreden kan worden.

De indieners zijn gevoelig voor de argumentatie van de minister en zijn bereid hun amendement in te trekken ten voordele van een minder verregaand amendement. Hierin wordt bepaald dat de schorsing éénmalig verlengd kan worden met een periode van zes maanden (Stuk 546, Nr.11).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd.

Artikelen 79 tot en met 82

(nieuwe artikelen 81 tot en met 84)

Bij deze artikelen , worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 83

(nieuw artikel 85)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Standaert ertoe strekkend de hogescholen te verplichten een college van tucht op te richten (Stuk 546, Nr.3). Dit amendement ligt in het verlengde van het amendement van dezelfde indiener op artikel 75 en wordt door de minister gesteund.

Op dit artikel is er tevens een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend de manier van samenstelling van het college van beroep te wijzigen. Volgens de indieners dient dit college aangewezen te worden door de academische raad (Stuk 546, Nr.6) omdat de academische raad is samengesteld uit inrichtende machten, personeel en studenten (cfr. amendement van dezelfde indieners bij artikel 250) en deze academische raad in de visie van de indieners dus voldoende legitimiteit bezit om de leden van het college van beroep inzake tucht aan te duiden. De voorzitter van dit college van tucht zou een magistraat zijn.

De minister kan zich niet bij dit amendement aansluiten omdat het volgens hem alle gezag en de tucht van het hogeschoolbestuur ondermijnt, en hij verwijst opnieuw naar de privé-sector waar dergelijke manier van werken uit den boze is. De minister verklaart een overtuigd verdediger van tucht en gezag te zijn, omdat dit de leefbaarheid en bestuurbaarheid van een hogeschool bevordert. Bovendien geldt voor tucht de bedenking die de minister reeds inzake schorsing uitte, namelijk dat tuchtstraffen meestal gegrond zijn. De minister verwijst ook naar de situatie bij de ARGO, die regelmatig klaagt dat het gebrek aan tuchtmogelijkheden verbetering van bepaalde toestanden belemmert.

Wat het voorzitterschap van een magistraat betreft, dit is enkel mogelijk mits toelating van de minister van justitie, en veronderstelt tevens een aanvaardbare vergoeding, wat de minister niet direct haalbaar lijkt. Tenslotte is de minister van mening dat er grondwettelijke bezwaren tegen dit amendement aangehaald kunnen worden omdat de academische raad geen directe beslissingsbevoegdheid kan hebben.

Na overweging trekken de indieners hun amendement in.

Het amendement van de heer L. Standaert (Stuk 546, Nr.3) en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 84 en 85

(nieuwe artikelen 86 en 87)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 86

(nieuw artikel 88)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene

ertoe strekkend dit artikel te schrappen (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners biedt dit artikel geen enkele garantie voor de rechten van de verdediging, en zij verwijzen ook naar de bedenkingen van de Raad van State ter zake. De spreker vraagt waarom de regering de opmerking van de Raad van State naast zich heeft neergelegd.

De minister antwoordt dat het recht op verweer een algemeen basisrecht is, en dat dit volgens hem niet ingeschreven hoeft te worden. Niettemin heeft de minister hier geen bezwaar tegen. Hij suggereert dan ook dat dergelijke zin aan artikel 86 toegevoegd zou worden.

De indieners van het amendement kunnen hier mee instemmen. Zij trekken hun amendement in en dienen een subamendement op artikel 86 in, ertoe strekkend een zin toe te voegen die bepaalt dat de rechten van de verdediging gewaarborgd worden (Stuk, Nr.6). De minister steunt dit amendement.

Het subamendement en het aldus geamendeerde artikel 86 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Toegang tot de ambten

Artikel 87

(nieuw artikel 89)

Een lid vraagt waar men de burgerlijke en politieke rechten moet genieten : in het land van herkomst of in België. Dit kan van belang zijn, bijvoorbeeld voor politieke vluchtelingen. De minister antwoordt dat het hier een theoretisch probleem betreft, vermits de bedoelde personen ook onderdaan van de Europese Unie moeten zijn.

Hetzelfde lid vraagt of aan 3° niet de wending 'en equivalente bekwaamheidsbewijzen' moet toegevoegd worden. De minister antwoordt dat dit ingebouwd is in het woord 'vereist' : het equivalente bekwaamheidsbewijs is het vereiste bekwaamheidsbewijs.

Een ander lid vraagt wat de betekenis is van 4° voor leerkrachten die taalcursussen geven, en meer bepaald de 'native speakers'. De minister antwoordt dat deze bepaling samengelezen moet worden met artikel 51 waar de regeling inzake het doceren van vreemde talen is vastgelegd. De spreker repliceert dat dit niet wegneemt dat de leerkracht aan de bepalingen van de taalwetten moet voldoen. De minister antwoordt dat dit ook nu het geval is, en dat ter zake regelmatig afwijkingen worden toegestaan.

Een derde spreker vraagt of 6° nog relevant is. De minister antwoordt bevestigend omdat de dienstplicht is opgeschort, niet afgeschaft.

Artikel 86 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 88 en 89

(nieuwe artikelen 90 en 91)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Einde aanstelling en definitieve ambtsneerlegging

Artikel 90

(nieuw artikel 92)

Een lid legt volgend probleem voor. Indien een leerkracht die ingevolge ziekte voor 1 maand vervangen werd, reeds na 3 weken terug aan het werk gaat, valt de vervangende leerkracht dan onder de bepalingen van 1° of 4° ? De minister antwoordt dat indien de aanstelling gold 'voor de duur van de ziekte', 1° van toepassing is. Indien de overeenkomst gold voor 1 maand, is 4° van toepassing.

Artikel 90 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 91

(nieuw artikel 93)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 92

(nieuw artikel 94)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Standaert ertoe strekkend in het derde lid de wending 'het beroep is niet opschortend' te vervangen door de wending 'het beroep is opschortend' (Stuk 546, Nr.3). Volgens het lid is iedereen onschuldig totdat zijn schuld bewezen is.

De minister repliceert dat het hier de uitzonderlijke procedure 'dringende reden van ontslag' betreft. Dit betekent dat wordt vastgesteld dat elke vorm van samenwerking onmogelijk is geworden. In artikel 92 volgt men de situatie die van toepassing is voor de beschermde werknemers die om zwaarwichtige redenen dringend worden ontslaan. In afwachting van het vonnis van de arbeidsrechtbank kan een arbeider om zwaarwichtige reden — bv. diefstal — onmiddellijk ontslaan worden. De indiener van het amendement trekt zijn amendement in.

Op dit artikel is er een tweede amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, nr.5) ertoe strekkend op een eenduidige wijze te bepalen hoe de voorziene termijnen berekend moeten worden.

De minister stemt in met dit amendement omdat het meer rechtszekerheid biedt.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 93 en 94

(nieuwe artikelen 95 en 96)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK II

Onderwijzend personeel

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikelen 95 tot en met 97

(nieuwe artikelen 97 tot en met 99)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 98

(nieuw artikel 100)

Een lid heeft moeilijkheden met deze bepaling dat artistieke bekwaamheid wordt 'toegekend'.

De minister erkent dat deze omschrijving niet gelukkig is. Hij staat open voor suggesties, met dien verstande dat steeds duidelijk moet zijn dat er een erkenning is van de artistieke bekwaamheid en dat deze erkenning gepaard gaat met een daad van publiekrechtelijke aard met civiel effect, namelijk dat deze erkenning hem toegekend wordt.

Na enig overleg besluit de Commissie de eerste zin als volgt te wijzigen : 'de erkenning van de artistieke bekendheid zoals bedoeld in artikel 128 wordt verleend door ...'.

De minister verwijst hier nog naar de algemene bespreking waarin hij ingaande op de vraag van een lid om de benoeming van deze commissie te onttrekken aan de regering, uitvoerig gepleit heeft om deze erkenningscommissie alleszins buiten de hogescholen om op te richten.

Artikel 98 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Samenstelling, taakomschrijving en opdracht

Artikel 99

(nieuw artikel 101)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend in fine de volgende zin toe te voegen : 'de ambten van de derde groep kunnen worden verleend, zowel in het hoger onderwijs van 1 cyclus als in het hoger onderwijs van 2 cycli' (Stuk 546, Nr.6). Op deze manier krijgen de hogescholen de kans om zelf te bepalen of al dan niet ambten van groep 3 in het hoger onderwijs van 1 cyclus worden toegelaten. De minister kan zich bij dit amendement aansluiten.

Een ander lid vraagt waarom de hogescholen niet de volledige bevoegdheid krijgen om het onderwijzend personeel toe te wijzen. De minister antwoordt dat de scholen ter zake een verregaande autonomie krijgen, maar dat een minimum bescherming van de leerkrachten verantwoord is, ook al om misbruiken te voorkomen. Bovendien zou het principe van de bekwaamheidsvereisten in het gedrang komen.

Artikel 99 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 100

(nieuw artikel 102)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend in 1° 'Vlaamse' te schrappen (Stuk 546, Nr.6). Volgens een indiener is dit amendement niet gekant tegen het 'Vlaams' zijn, maar naar haar gevoelen moeten ook samenwerkingsakkoorden met buitenlandse universiteiten in aanmerking kunnen komen. Dit ligt in de lijn van de artikelen 59, 60 en 61. Bovendien is de voorliggende bepaling onhoudbaar in het kader van de Europese regelgeving.

De minister stelt dat hij dit amendement niet kan steunen. De voorliggende tekst van artikel 100 kon pas na moeizame onderhandelingen met de universiteiten worden ingediend, en zij wensen absoluut geen verdere toegevingen ter zake te doen. De minister is het er trouwens mee eens dat de titel van gewoon hoogleraar slechts onder zeer strikte voorwaarden verleend kan worden.

Indien de beperking 'Vlaamse' wordt geschrapt, verliest men grotendeels de mogelijkheid om een gefundeerd kwaliteitsoordeel over de betrokken instelling uit te spreken, en dit kunnen de universiteiten niet aanvaarden.

Hierop trekken de indieners hun amendement in.

Een lid vraagt of het niet aangewezen zou zijn om bij de jury bedoeld in 3° ten minste 1 jury-lid van het niet-universitair hoger onderwijs te betrekken. In voorliggende tekst wordt impliciet een hiërarchie en een depreciatie van de hogescholen ingebouwd.

De minister kan niet ingaan op de suggestie van het lid, en hij verwijst opnieuw naar de moeizame besprekingen met de universiteiten die aan dit artikel zijn voorafgegaan.

Een ander lid stelt vast dat het op basis van de voorliggende tekst niet mogelijk is om in het hoger kunstonderwijs gewone hoogleraren te benoemen.

De minister ontkent deze interpretatie : er bestaan doctors in de kunstgeschiedenis en de musicologie. Dit neemt niet weg dat deze titels voor de actieve beoefenaars van de kunst meestal minder aantrekkelijk zijn en minder geambieerd worden. De minister voegt er nog aan toe dat het kunstonderwijs ook minder nood heeft aan gewone hoogleraren.

Hierbij aanknopend vraagt een ander lid of het niet aangewezen zou zijn om naast het wetenschappelijk criterium ook het artistiek criterium te weerhouden voor de benoeming tot gewoon hoogleraar.

De minister antwoordt ontkennend. Een gewoon hooglearaarschap dient steeds toegekend te worden op basis van wetenschappelijke criteria.

Artikel 100 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 101

(nieuw artikel 103)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend de taak van het vermelde personeel uit te breiden met begeleidingsopdrachten (Stuk 546, Nr.6). Hiermee wordt de formulering van artikel 101 conform aan deze van de artikelen 102 en 104. De minister stemt in met dit amendement.

Vervolgens vraagt een lid wat onder 'organisatorische opdrachten' zoals geciteerd in artikel 104 begrepen moet worden. De minister verduidelijkt dat het hier opdrachten als bibliotheekbeheer en het organiseren van stage-opdrachten betreft.

Hierop stelt de spreker dat het hem logisch lijkt deze opdracht ook in te voeren in de artikels 101 en 102, en hierop dienen mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier een amendement ter zake in (Stuk 546, Nr.6). Ook dit amendement wordt door de minister gesteund.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel 101 worden met 14 stemmen unaniem aanvaard.

Artikel 102

(nieuw artikel 104)

In opvolging van het amendement op artikel 101, is er op dit artikel een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekend de woorden 'organisatorische taken' toe te voegen (Stuk 546, Nr.6). De minister stemt in met dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 102 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 103

(nieuw artikel 105)

Een lid merkt op dat ook de assistent die belast is met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten de kans moet krijgen om een doctoraat voor te bereiden.

De minister merkt op dat slechts een beperkt aantal assistenten in het hoger kunstonderwijs een doctoraat voorbereiden, en dat schrapping van de bedoelde bijzin aanleiding zal geven tot misbruiken.

De spreker repliceert dat dit ook geldt voor de gewone hogescholen, maar dit wordt door de minister ontkend. De doctorale vereiste geldt immers niet voor het hoger kunstonderwijs.

De spreker stelt dat vanuit de sector veel kritiek op de voorliggende tekst is gekomen, en hij kondigt dan ook een amendement ter zake aan.

De minister geeft toe dat de absolute uitsluiting misschien overdreven is, maar hij pleit voor een genuanceerde formulering.

Hierop wordt door de heren L. Martens, R. Swinnen en L. Appeltans een genuanceerd amendement ingediend (Stuk 546, Nr.10) dat door de minister wordt gesteund.

Een ander lid stelt dat ook assistenten die zich specifiek met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten bezig houden, de kans moeten krijgen op persoonlijke ontplooiing.

De minister stelt dat aan deze terechte bekommernis wordt tegemoet gekomen via de bijzondere weddeschalen die ervan uitgaan dat iedereen vrijuit kan cumuleren.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 104

(nieuw artikel 106)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 104 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 105

(nieuw artikel 107)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene, ertoe strekkend de studenten de kans te geven het begeleidingsprogramma mee te evalueren (Stuk 546, Nr.6). De minister steunt dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 105 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 106

(nieuw artikel 108)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend de functie van algemeen directeur toe te wijzen voor 4 jaar, eventueel hernieuwbaar (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners komt de onbepaalde duur neer op een vaste benoeming, wat zij niet wensen. Een tijdelijke functie die hernieuwbaar is biedt de hogeschool de kans om beter in te spelen op de behoeften inzake hogeschoolmanagement en om permanent hoge eisen te stellen naar kwaliteit.

De minister stelt dat hij de fundamentele bekommernis van de indieners van het amendement steunt, en dat de voorliggende tekst hier ook aan tegemoet komt. De wending 'onbepaalde duur' moet begrepen worden als 'elk moment vervangbaar'. Het verschil met de tekst van het amendement is dat de benoeming hier geldt voor 4 jaar. In de voorliggende tekst kan de algemeen directeur die niet voldoet reeds vroeger worden vervangen, wat volgens de minister bijkomende voordelen biedt. Anderzijds kan de directeur die wel voldoet zijn mandaat voor onbepaalde duur blijven uitoefenen, wat eveneens zijn voordelen heeft. De minister is dan ook niet geneigd het amendement te steunen.

Hierop trekken de indieners het amendement in.

Artikel 106 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 107

(nieuw artikel 109)

Op dit artikel is er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend de laatste zin als volgt aan te passen : 'Dit personeelslid kan gedurende het mandaat verder belast worden met onderwijsactiviteiten' (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners laat deze omschrijving meer vrijheid aan de hogeschool en de departementen.

De minister is het niet eens met de strekking van dit amendement. Volgens hem is het belangrijk dat ook departementshoofden voeling blijven houden met de dagelijkse onderwijs-wereld. Dit is ook het geval aan de universiteiten : de decaan geeft nog les, zij het in sommige gevallen slechts 1 uur. Dit is

ook de bedoeling van voorliggende tekst. De minister stelt dan ook dit amendement niet te zullen steunen. Hierop trekken de indieners hun amendement in.

Een lid merkt op dat dit artikel bepaalde directeurs die reeds jaren geen les meer geven en die nu departementshoofd in een gefuseerde hogeschool zouden worden, voor problemen zou kunnen stellen. De minister beaamt dat veel directeurs van de onderwijswerkelijkheid vervreemd zijn, en dat hij dit met voorliggend artikel wil bestrijden. Hij is dus ook geen voorstander van een overgangssysteem zoals gesuggereerd door het lid.

Een ander lid vraagt waarom de departementshoofden benoemd moeten zijn. De minister antwoordt dat dit hun autoriteit ten goede zal komen, en dat het hen bovendien in een onafhankelijke positie ten opzichte van de raad van bestuur stelt. Dit is voor niet-benoemden niet het geval.

Tenslotte merkt een lid op dat in diverse artikelen die betrekking hebben op het departementshoofd een verschillende terminologie wordt gehanteerd. In voorliggend artikel gaat men van een 'vastbenoemd lid', in artikel 244 sexies — Vlaamse autonome hogeschool — van een 'benoemd lid' en in artikel 247 — vrij gesubsidieerd onderwijs — van 'leden van het onderwijzend personeel'. Zij stelt voor de terminologie te homogeniseren conform de definitie in artikel 2, en dus steeds te gewagen van 'benoemd lid'. De minister gaat akkoord en hij stelt voor dat ter zake een amendement wordt ingediend. Hierop dienen mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier een amendement in om de term 'vastbenoemd' te vervangen door 'benoemd' (Stuk 546, Nr.6).

Een lid vraagt of dit artikel ook betrekking heeft op de personeelsleden die in de overgangsbepalingen gelijkgesteld worden met de benoemden. De minister antwoordt ontkennend omdat deze personeelsleden niet benoemd zijn in de zin van artikel 2, 29". Zij hebben een werkzekerheidsgarantie maar zijn niet benoemd.

Het amendement van mevrouw A. Leysen c.s. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 108

(nieuw artikel 110)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 109

(nieuw artikel 111)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Standaert ertoe strekkend volgend lid toe te voegen : 'Bovendien kunnen de personeelsleden bedoeld in artikel 277 niet verplicht worden meer dan 24 uur per week in de hogeschool aanwezig te zijn' (Stuk 546, Nr.3). Volgens de indiener oefent een gemotiveerd leraar een deel van zijn taak beter thuis uit dan op school en moet hiervoor de nodige ruimte gecreëerd worden.

Volgens de minister wordt de bekommernis van het lid opgevangen door artikel 2, 43° — definitie voltijdse betrekking — en door de cumulregeling, namelijk dat leden van het onderwijzend personeel gedurende twee halve dagen van de week niet ter beschikking van de hogeschool moeten zijn.

De indiener wijst erop dat de hogescholen nog onder het stelsel van de 6-dagen week vallen en dat deze twee halve dagen dus in principe ook op zaterdag zouden kunnen slaan. De minister verduidelijkt dat dit niet de bedoeling kan zijn : de in de cumulregeling bedoelde halve dagen kunnen genomen worden tussen maandag en vrijdag. Bovendien is 'ter beschikking staan' niet gelijk aan 'fysisch aanwezig zijn' : het onderwijzend personeel moet ter beschikking van de hogeschool staan, wat niet betekent dat zij steeds fysisch aanwezig moeten zijn.

De indiener van het amendement houdt staande dat het hogeschoolbestuur deze bepalingen kan misbruiken ten nadele van het personeel.

De minister geeft toe dat misbruiken nooit uitgesloten zijn, maar hij pleit ervoor om de rechtstreekse inmenging van de decreetgever ter zake zoveel mogelijk te beperken. De minister verwijst tevens naar de situatie aan de universiteiten, waar een analoge regeling geldt en waar 'ter beschikking staan' zeer ruim geïnterpreteerd wordt. De minister herhaalt dat 'ter beschikking staan' ook in de hogescholen niet gelijk gesteld mag worden aan 'fysisch aanwezig zijn'. Indien een personeelslid thuis actief bezig is in functie van zijn ambt — lesvoorbereidingen, voorbereiden van publikaties — staat dit personeelslid op dat moment ter beschikking van de hogeschool. De Commissie sluit zich bij deze interpretatie aan. Hierop trekt de indiener zijn amendement in.

Artikel 109 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 110

(nieuw artikel 112)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 111

(nieuw artikel 113)

Op dit artikel is er een amendement van de heren L. Martens, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier ertoe strekkend aan dit artikel toe te voegen dat de bedoelde personeelsleden ook belast kunnen worden met activiteiten in het kader van de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten zoals bepaald in de zending van de hogeschool (Stuk 546, Nr.10). Volgens de indieners is deze amendering nodig omdat van de bedoelde personeelsleden precies verwacht wordt dat zij voorgangers zijn in het ontwikkelen en beoefenen van de kunst. De minister sluit zich aan bij dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 112 en 113

(nieuwe artikelen 114 en 115)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 114

(nieuw artikel 116)

Een lid vraagt of met de laatste zin de administratieve motivatie bedoeld wordt.

De minister verduidelijkt dat de inhoudelijke, kwaliteitsmotivering wordt bedoeld, en dit naar analogie met de universiteiten.

Artikel 114 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Werving, bevordering en ambtswijziging

Artikel 115

(nieuw artikel 117)

Een lid merkt op dat de wending 'na kandidaatstelling' — laatste zin — beter in de eerste zin tussen 'betrekking' en 'door werving' wordt ingevoegd. De Commissie stemt in met deze technische correctie.

Artikel 114 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 116 tot en met 119

(nieuwe artikelen 118 tot en met 121)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 120

(nieuw artikel 122)

Op dit artikel is er een amendement Leysen c.s. De minister verduidelijkt dat dit amendement — verlenging met 3 termijnen van 2 jaar in plaats van 2 termijnen — noodzakelijk was om de industrieel ingenieurs niet te benadeln. De drie Vlaamse faculteiten toegepaste wetenschappen zijn akkoord gegaan dat van een industrieel ingenieur die wenst te doctoreren 2 jaar bijkomende studie wordt geëist alvorens hij tot het doctoraat toegelaten kan worden, wat betekent dat deze assistent slechts 4 jaar zou resten om zijn doctoraat te maken. Daarom werd de termijn voor alle assistenten uitgebreid.

Op dit artikel is er tevens een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene ertoe strekkend dit artikel te schrappen (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners mag aan de aanstellingsperiode van assistenten geen limiet gesteld worden, en mag het mandaat van assistent niet gebonden worden aan de voorbereiding van een doctoraal proefschrift. De indieners vermoeden dat het systeem van artikel 120 geïnspireerd is door het systeem van de universiteiten, maar zij menen dat hier juist een verschil tussen hogescholen en universiteiten ingebouwd moet worden omdat een hogeschool geen prioritair wetenschappelijke zending heeft.

Volgens de minister betreft het hier een fundamentele discussie en hij formuleert volgende bedenkingen. In de eerste plaats is de minister ervan overtuigd dat een doorstroming van jonge assistenten nuttig is, zowel voor de assistent als voor de studenten én voor de hogeschool zelf. Wat het doctoraat betreft, is het duidelijk dat een doctoraat een meerwaarde naar de industrie toe creëert. Vervolgens is het niet juist dat de assistenten verplicht worden een doctoraat te maken. Assistenten aan hogescholen kunnen zelfs benoemd worden zonder doctoraat, maar dit betekent wel dat hun carrièremogelijkheden afgesloten worden. Dit acht de minister niet meer dan normaal. Door de benoeming van assistenten-zonder-doctoraat mogelijk te maken — in afwijking van het universitaire systeem — is de minister tegemoet willen komen aan de terechte bekommernis dat het praktijkgerichte karakter van de hogescholen bewaard moet blijven. Het zonder meer schrappen van artikel 120 lijkt de minister niet aangewezen omdat dit in hoofde van de assistenten de verwachting zou creëren dat zij zonder beperking vastbenoemd zouden kunnen worden, terwijl dit niet realistisch is.

Een indiener van het amendement is het niet eens met de stelling van de minister dat een doctoraal proefschrift de kansen op tewerkstelling zou verhogen. De minister stelt dat de statistieken van de universiteiten zijn stelling bevestigen, tenminste voor wat de positief-wetenschappelijke richtingen betreft.

De spreker stelt vervolgens dat het zijn grote vrees is dat de assistenten meer om hun doctoraat dan om het onderwijs bekommerd zullen zijn ; wat in het nadeel van de studenten zal zijn. De minister beaamt het bestaan van dit spanningsveld, maar hij stelt dat ditzelfde spanningsveld bestaat aan de universiteiten. Bovendien is dergelijk spanningsveld niet verarmend, integendeel. De doctorerende assistent kan de studenten een deel van zijn ervaring in onderzoekstechnieken meegeven.

Het lid is van mening dat van assistenten en ander onderwijsend personeel van hogescholen beter stages in het bedrijfsleven dan (de voorbereiding van) een doctoraat(sverhandeling) geëist kan worden. Dit sluit beter aan bij de zending van de hogescholen.

De minister stelt dat hij deze denkpiste niet ongenegen is, maar dat ze bij andere artikelen, in casu 126 en 127 uitgewerkt moet worden. Hij blijft erbij dat voorliggend artikel niet geschrapt mag worden.

Nadat de Commissie in de artikelen 126 en 127 in hoge mate aan de wensen van de indieners van bovenbeschreven amendement tegemoet is gekomen, trekken zij hun amendement op dit artikel in.

Vervolgens is er het amendement van de heer L. Standaert dat aan artikel 120 een derde paragraaf toevoegt, luidend als volgt : 'onverminderd het bepaalde in de artikelen 116 en 121 is de beperking in de tijd van paragraaf 1, eerste lid, niet van toepassing op de assistenten in dienst op 1 oktober 1991' (Stuk 546, nr 3). De indiener kondigt aan dit amendement te willen intrekken, maar op verzoek van een ander lid wordt het amendement aangehouden. Het lid stelt dat dit amendement een overgangssituatie wil inbouwen voor de assistenten die reeds op 1 oktober 1991 in dienst waren. Op dat ogenblik was de grootschalige hervormingsoperatie van het HOBU nog niet aangekondigd, en de betrokken assistenten konden dan ook niet vermoeden dat hun benoemingskansen op termijn serieus zouden slinken.

Dit amendement wordt door de minister niet gesteund. De minister stelt dat de situatie van deze assistenten niet correct wordt voorgesteld. In de eerste plaats was ook in het vroegere systeem een doctoraat nodig om docent te kunnen worden. Daarnaast wordt in een overgangsartikel van dit decreet rechtszekerheid gegeven aan wie 6 jaar anciënniteit heeft. Dit betekent dat de grote meerderheid van de door het lid geviseerde personen rechtszekerheid heeft, zelfs indien hun functie wegvalt. Het amendement gaat wel verder omdat het ook de leden met 2,5 jaar anciënniteit op 15 januari 1994 garanties wil geven. Deze vraag kan de minister niet steunen omdat ze een grote last op de hogescholen zou leggen.

Het amendement van de heer L. Standaert wordt met 13 stemmen tegen 1 niet aangenomen.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 120 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 121 en 122

(nieuwe artikelen 123 en 124)

Bij deze artikelen worden er geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 123

(nieuw artikel 125)

Door de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene wordt een amendement ingediend, luidend als volgt : 'Elke benoeming gaat in op de eerste dag van een maand volgend op de datum van benoeming' (Stuk 546, nr. 6). Volgens de indiener betreft het hier een tekstverbetering.

De minister antwoordt dat hij hiermee kan instemmen. Hij voegt er aan toe dat met deze formulering hoe dan ook benoemingen met terugwerkende kracht niet meer mogelijk zijn.

Een lid vraagt zich af of het in sommige omstandigheden wenselijk zou kunnen zijn om personeelsleden met terugwerkende kracht te benoemen.

De minister antwoordt dat het principe toch al is om de benoeming te laten ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de benoemingsdatum. Zo gebeurt het ook in het openbaar ambt. Dit is volgens de minister een goed principe, dat met de tekstwijziging wordt bevestigd. Nochtans kan het gebeuren dat iemand reeds een ambt uitoefent, nadat hij of zij daarvoor is voorgedragen, maar dat het administratief dossier niet snel genoeg verwerkt geraakt. In zulke gevallen is er op dit ogenblik nog de gewoonte om de benoeming met terugwerkende kracht te laten ingaan. Dat zal nu dus niet meer mogelijk zijn. Dat zal bepaalde nadelen hebben, maar hetgeen wordt voorgesteld is wel het beste ordeningsprincipe omdat het een eenvoudige regel is.

Een ander lid vraagt of er geen gevaar bestaat dat de hogescholen hun personeel te veel op voorhand zouden benoemen. De minister stelt dat maximum 6 maand 'vooruit' benoemd mag worden, en deze stelling wordt door de Commissie unaniem bevestigd.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 124 en 125

(nieuwe artikelen 126 en 127)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Toegang tot de ambten

Artikelen 126 en 127

(nieuwe artikelen 128 en 129)

Artikel 126 handelt over de bekwaamheidsbewijzen die minimaal vereist zijn voor aanstelling en benoeming in de verschillende ambten. In artikel 127 worden de afwijkingsmogelijkheden bepaald voor het hogeschoolbestuur om lesgevers te benoemen die de in artikel 126 vermelde bekwaamheidsbewijzen niet bezitten. Op beide artikelen zijn er amendementen Leysen c.s. Deze artikelen worden, gezien hun samenhang, samen behandeld.

In § 1,5° van artikel 126 en het amendement Leysen c.s. wordt bepaald dat men voor de ambten van docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar het diploma van doctor op proefschrift moet hebben.

De minister zegt begrip te hebben voor het amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, nr. 6) en het amendement van de heer A. Denys (Stuk 546, Nr.6) die bepalen dat die ambten ook kunnen worden toegewezen aan houders van de diploma's van burgerlijk ingenieur, landbouwingenieur, ingenieur scheikunde en landbouwindustrie, bio-ingenieur of burgerlijk ingenieur-architect. Er wordt onder meer geargumenteed dat het benoemen van mensen met meer praktijkgerichte ervaring een verrijking van dit sterk praktijk- en beroepsgericht onderwijs zou zijn.

In het amendement Leysen c.s. wordt als overgangsmaatregel bepaald dat wie vóór 1 oktober 1991 benoemd is met een diploma van burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect of bio-ingenieur wordt geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs. Dat wil zeggen dat deze categorie bij decreet het bekwaamheidsbewijs als het ware is toegekend. Zij kunnen dus docent-hoofddocent worden. De ingenieurs hadden deze maatregel trouwens gevraagd.

Een lid vraagt hierbij waarom de landbouwingenieurs niet van deze maatregel kunnen genieten.

De minister antwoordt dat de landbouwingenieurs in de categorie van de bio-ingenieurs zijn inbegrepen, zoals het ook in andere regelgeving reeds is bepaald. De minister zegt dat hierover geen betwisting kan bestaan.

Hetgeen door het amendement van de heer Denys c.s. is opgeworpen, namelijk het benoemen van praktijkmensen, kan volgens de minister worden opgelost in artikel 127, dat stelt dat personen die blij hebben gegeven van een buitengewone wetenschappelijke verdienste, specifieke deskundigheid of bijzondere beroepservaring tot deeltijds lid van het onderwijzend personeel kunnen worden aangesteld of benoemd met vrijstelling van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

Dit artikel wordt geamendeerd door het amendement Leysen c.s., waarbij wordt voorgesteld dat in uitzonderlijke om-

standigheden zulke mensen ook voltijds kunnen worden aangesteld of benoemd.

De minister zegt voorstander te zijn van een dubbel systeem :

— men kan iemand deeltijds aanstellen op grond van specifieke deskundigheid of nuttige beroepservaring, zonder dat hij of zij het vereiste bekwaamheidsbewijs heeft. Maar dit gebeurt dan wel op voorwaarde dat de betrokken persoon tegelijkertijd in de relevante beroepssector werkzaam blijft. Zo blijft het contact met de industrie, waaruit de bijzondere deskundigheid voortspuit, bewaard. Een parallelle carrière tussen bedrijfsleven en onderwijs wordt op deze manier mogelijk gemaakt. In dit geval wordt er geen minimum aantal jaren beroepservaring gevraagd, omdat er een permanent contact met de bedrijfswereld is;

— een voltijdse aanstelling is mogelijk op voorwaarde dat de betrokkene 15 jaar nuttige beroepservaring heeft. Dit is wel een groot aantal jaren, maar volgens de minister is dit nodig omdat hier mensen betrokken zijn die na hun benoeming nog meer dan 20 jaar in het onderwijs actief zullen zijn. Indien een beroepservaring van minimum 15 jaar voorgelegd kan worden, kan men ervan uitgaan dat de betrokkene veel contacten in de bedrijfswereld heeft opgebouwd en dat deze contacten hem zullen toelaten de band met het bedrijfsleven ook na zijn benoeming in het onderwijs te bewaren. Op die manier behoudt betrokkene het contact met de praktijk.

De minister besluit dat een dergelijk amendement op artikel 127 zou garanderen dat het praktijkgericht onderwijs niet louter in handen zal zijn van doctores, maar ook van mensen afkomstig of verbonden met de industriële praktijk.

Een lid merkt op dat het verlies aan contact met het bedrijfsleven in het geval van een voltijdse aanstelling of benoeming toch een reëel gevaar is. Het systeem van deeltijdse aanstelling is daarom te verkiezen.

De minister herhaalt dat iemand met 15 jaar ervaring waarschijnlijk voldoende contacten met de betrokken beroepssector heeft, die hij of zij achteraf kan aanhouden. Bovendien kan men in die 15 jaar een interessant curriculum uitbouwen, waardoor de persoon in kwestie een verrijking voor het onderwijs zou betekenen. Maar ook de minister geeft toe dat de deeltijdse aanstelling, gecombineerd met een blijvende activiteit in de industrie, het meest ideale model is. Het is aan de hogescholen zelf om uit te maken of het geen te groot risico inhoudt om iemand uit de praktijk voltijds aan te stellen of te benoemen.

Een lid vraagt hoe de jaren worden geteld van de nuttige beroepservaring, als iemand voordien deeltijds in het onderwijs en deeltijds in de industrie heeft gewerkt.

De minister antwoordt dat die jaren ook als volledige jaren van nuttige beroepservaring kunnen worden beschouwd. Zo zou bijvoorbeeld iemand na vijf jaar beroepservaring deeltijds kunnen worden aangesteld en tien jaar later voltijds benoemd.

Een lid vraagt voor welke categorieën deze regeling zal gelden.

De minister antwoordt dat dit het geval zou kunnen zijn voor de burgerlijke ingenieurs en aanverwante richtingen, maar ook voor vertalers en tolken.

Een lid zegt positief te staan tegenover het voorstel van de minister, maar stelt dat de termijn van 15 jaar nuttige beroepservaring niet eenduidig kan worden gehanteerd. Bij-

voorbeeld is voor het brevet van kapitein ter lange omvaart tien jaar nuttige beroepservaring nodig. Dus kan iemand met tien jaar ervaring reeds benoemd worden in de opleiding nautische wetenschappen, zoals het in het amendement bij artikel 126 van mevrouw Leysen C.S. (Stuk 546, nr. 2) is bepaald.

De minister zegt dat het brevet van kapitein ter lange omvaart een speciaal geval is, omdat die mensen dikwijls al jaren praktijkervaring opdoen tijdens hun studie. Deze jaren moeten ook als nuttige beroepservaring worden meegerekend. Iemand die het brevet krijgt heeft zeker 13 jaar beroepservaring. De toekenning van dit brevet hangt trouwens af van de federale overheid, die de toekenningsvoorwaarden tot het beroep bepaalt.

Volgens een ander lid is vijftien jaar beroepservaring te lang. Tien jaar is volgens hem meer zinvol.

De minister is het hiermee niet eens omdat het hier gaat om een vaste benoeming in voltijds verband, waarbij die 15 jaar ervaring een alternatief is voor een doctoraat. De lat mag ook niet te laag worden gelegd.

De Vlaamse regering dient een amendement in (Stuk 546, nr.8) dat artikel 127 volledig vervangt en waarin het volgende wordt bepaald :

— personen met een specifieke deskundigheid of nuttige beroepservaring kunnen tot deeltijds lid van het onderwijzend personeel worden aangesteld, zonder dat ze in het bezit zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs, op voorwaarde dat ze verder werkzaam blijven in de relevante beroepssector ;

— personen met 15 jaar nuttige beroepservaring kunnen aangesteld of benoemd worden tot voltijds lid van het onderwijzend personeel ;

— de nuttige beroepservaring moet verworven zijn door de uitoefening van een ambacht, beroep of artistieke bedrijvigheid ;

— deze bepalingen zijn niet van toepassing voor een aanstelling of benoeming tot het ambt van gewoon hoogleraar.

Hierop worden het amendement Leysen C.S. op artikel 127 en de amendementen van enerzijds de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) en de heer A. Denys (Stuk 546, Nr.6) op artikel 126 ingetrokken.

Een lid merkt bij de bepalingen in paragraaf 1 van het amendement van de regering (Stuk 546, Nr.8) op dat de voorwaarde verder werkzaam te blijven in de beroepssector voor een probleem kan zorgen indien het bedrijf waar het betrokken deeltijds lid van het onderwijzend personeel werkt in faaling gaat. Dan werkt hij of zij niet langer in de relevante beroepssector. Indien dit in de loop van het academiejaar gebeurt, kan hij of zij moeilijk worden afgedankt door de hogeschool.

De minister antwoordt dat de aanstelling altijd maximaal voor zes jaar gebeurt. Aanstellingen kunnen ook voor een kortere periode gelden. Het is niet de bedoeling het betrokken personeelslid van de ene dag op de andere te ontslaan als hij door omstandigheden niet meer in de relevante beroepssector werkt. Als dat personeelslid blijvend werkloos is, zal ook de aanstelling vroegtijdig moeten worden beëindigd, omdat dit een aanstellingsvoorwaarde is. De minister is van oordeel dat dit door de hogescholen met een zekere soepelheid kan worden toegepast. Vermoedelijk zullen er geen ontslagen vallen voor het einde van het aan de gang zijnde academiejaar.

De minister verduidelijkt ook nog dat het duidelijk moet zijn dat ook voor een deeltijdse benoeming 15 jaar nuttige beroepservaring vereist is. Nochtans betekent de nieuwe formulering ook dat iemand met 15 jaar beroepservaring dan niet deeltijds kan worden aangesteld. Dit kan zich bijvoorbeeld opdringen wanneer de persoon in kwestie zijn werk verliest. Dan verliest hij ook zijn aanstelling, ook al heeft hij 15 jaar of meer nuttige beroepservaring. Daarom is het volgens de minister aangewezen de tekst te behouden zoals hij in het amendement van de Vlaamse regering wordt voorgesteld.

De minister wijst er ook op dat in artikel 138 een aanpassing moet worden aangebracht. Daar wordt bepaald dat er maximum 10 jaar anciënniteit wordt toegekend voor het aantal jaren nuttige beroepservaring. Als echter een minimum van 15 jaar ervaring wordt gevraagd, moet ook die anciënniteit worden opgetrokken.

Een lid stelt dat in heel wat industriële hogescholen industriële ingenieurs les geven. Voor deze mensen worden de promotiekansen beknot.

De minister antwoordt hierop dat deze mensen ook met de huidige regelgeving niet konden benoemd worden tot doctent. Burgerlijke ingenieurs en aanverwante graden daarentegen konden wel worden benoemd, zonder doctorstitel. Het is deze groep die in feite zijn bevoorrecht statuut verliest.

Een lid vraagt of doctors in de rechten van het oude regime als doctors worden beschouwd.

De minister antwoordt dat doctors in de rechten van het oude regime als licentiaten worden beschouwd.

Een lid vraagt bij artikel 126, § 2, over de artistiekgebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden kunst, architectuur en produktontwikkeling, of het wel nodig is dat iemand bij benoeming artistieke bekendheid heeft, zoals het in deze paragraaf wordt bepaald. Volgens de spreker is het perfect mogelijk dat iemand die een theoretisch vak doceert, zoals bijvoorbeeld kunstgeschiedenis, geen bekendheid heeft als artiest, maar toch een goede leraar is.

De minister antwoordt dat het lid algemene vakken bedoelt, en geen artistiek gebonden onderwijsactiviteiten. Daarvoor gelden de normale regels.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel 126 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Het amendement van de Vlaamse regering op artikel 127 (Stuk 546, Nr.8) en het aldus geamendeerde artikel 127 worden unaniem aangenomen.

Artikel 128

(nieuw artikel 130)

Een lid vraagt wat de betekenis is van de woorden “in voorkomend geval” in het eerste lid van het artikel.

De minister antwoordt dat dit betekent : als de nuttige beroepservaring een onderdeel vormt van het vereiste bewijsovereenkomst.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 129

(nieuw artikel 131)

Een lid vraagt wat het woord 'basisbekwaamheidsbewijzen' precies betekent.

Dit betekent, aldus de minister, dat een hogeschool hogere bekwaamheidsbewijzen kan vragen, maar geen lagere. In feite staat er in de eerste zin een tautologie. Er kan beter gesproken worden van 'De minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen'. De Commissie aanvaardt dat deze tautologie verdwijnt en dat de term 'basisbekwaamheidsbewijzen' vervangen wordt door 'bekwaamheidsbewijzen'.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 130

(nieuw artikel 132)

In dit artikel worden de minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen opgenomen voor de functies van algemeen directeur, departementshoofd en bibliothecaris.

Een lid vraagt zich af of de akte van bekwaamheid wel voldoende is voor een hogeschoolbibliothecaris. Deze bekwaamheidsbewijzen zijn gericht op het houden van een openbare bibliotheek en niet op het houden van een wetenschappelijke bibliotheek. Het lid is van oordeel dat hogere eisen moeten worden gesteld.

De minister antwoordt dat het lid in theorie gelijk heeft met deze opmerking. Maar de formulering van dit artikel maakt het een aantal mensen die reeds sinds jaar en dag deze functie uitoefenen, met de genoemde bekwaamheidsbewijzen, mogelijk om hun functie te behouden. Zij hebben die bekwaamheidsbewijzen in het onderwijs voor sociale promotie behaald om bibliothecaris in de hogeschool te kunnen worden.

Voor de minister is hetgeen voorafgaat ook belangrijk : zij moeten ook in het bezit zijn van een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau. De basisopleiding ligt dus al vrij hoog.

Een lid stelt dat voor de toekomst een hogere kwalificatie kan worden gevraagd en mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier dienen ter zake een amendement in (Stuk 546, Nr.6). Voor de huidige personeelsleden zou er een overgangsbepaling moeten worden ingevoegd, waardoor die, met lagere kwalificaties toch hun functie kunnen behouden. Er wordt voorgesteld dergelijke overgangsbepaling op te nemen in titel VII, hoofdstuk II, overgangsbepalingen personeel.

Naar analogie met het vorige artikel moet ook hier niet over 'minimaal vereiste basisbekwaamheidsbewijzen' worden gesproken maar over 'minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen'.

Bovendien moet de term 'documentatie en bibliotheekwetenschappen' vervangen worden door informatie- en bibliotheekwetenschap. De Commissie stemt in met deze technische correcties.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 131

(nieuw artikel 133).

Ook hier moet een tekstcorrectie worden aangebracht. In plaats van 'basisbekwaamheidsbewijzen' moet er staan 'bekwaamheidsbewijzen', naar analogie met de tekstcorrectie in de artikelen 129 en 130.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 132

(nieuw artikel 134)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Bezoldigingsregeling

Artikelen 133 en 134

(nieuwe artikelen 135 en 136)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 135

(nieuw artikel 137)

Op dit artikel was er een amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene dat voorstelde om in § 1, 2° de woorden 'via een contract van onbepaalde duur' weg te laten (Stuk 546, Nr.6). Dit amendement wordt ingetrokken in opvolging van het intrekken van het amendement van dezelfde leden bij artikel 106.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 136 en 137

(nieuwe artikelen 138 en 139)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 138

(nieuw artikel 140)

Dit artikel handelt over de anciënniteit die kan worden verworven op basis van het aantal jaren nuttige beroepservaring.

Dit was beperkt tot 10 jaar. In opvolging van het geamendeerde artikel 127, dat stelt dat voor een voltijdse benoeming 15 jaar nuttige beroepservaring vereist is als alternatief voor het vereiste bekwaamheidsbewijs, moet in dit artikel worden bepaald dat om deze reden de anciënniteitsbijslag in voorko-

mend geval ook meer dan tien jaar kan bedragen. De minister wil hierbij geen maximum aantal jaren bepalen omdat het bij onderhandelingen om iemand te overhalen om naar het onderwijs over te stappen, nuttig zou kunnen zijn enige onderhandelingsmarge te hebben.

De Vlaamse regering dient een amendement in deze zin in (Stuk 546, nr. 8). De minister verduidelijkt dat aan het artikel wordt toegevoegd dat aan iemand die in de situatie verkeert zoals bepaald in artikel 127, § 2, meer dan 10 jaar anciënniteitsbijslag mag toegekend worden. Het aantal jaren nuttige beroepservaring moet vanzelfsprekend worden bewezen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 139

(nieuw artikel 141)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 140

(nieuw artikel 142)

Dit artikel handelt over de bijzondere salarisschalen voor de personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van het studiegebied kunst.

Bij § 2 is er een amendement van de Vlaamse regering dat er toe strekt het woord 'voltijds' voor het woord 'ambt' weg te laten (stuk 546, nr. 8). De draagwijdte hiervan is dat iemand die belast is met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten en die geen voltijds ambt bekleedt — bijvoorbeeld verlof voor verminderde prestaties of tewerkgesteld zijn in meer hogescholen en dergelijke — ook belast kan worden met andere dan onderwijsactiviteiten binnen de hogeschool.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 143

(nieuw artikel 143)

Dit artikel bepaalt dat het departement Onderwijs de salarissen en andere vergoedingen en bijslagen, vakantiegeld en eindejaarstoelage betaalt aan de leden van het onderwijzend personeel van de hogeschool.

Een lid stelt vast dat in dit decreet zeer weinig over de pensioenregeling wordt gesproken. Wordt hier iets aan veranderd ?

De minister antwoordt dat er ter zake niets verandert. De zogenaamde rechtstreekse band blijft bestaan.

De minister verduidelijkt dat de regering opteert voor het verder uitbetalen vanuit het departement, aangerekend op de enveloppe van de hogeschool.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 142

(nieuw artikel 144)

Het technisch amendement Leysen c.s. strekt ertoe de woorden 'van de gesubsidieerde instellingen en van de officiële hogescholen' te vervangen door de woorden 'van de gesubsidieerde en van de Vlaamse autonome hogescholen'.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 143

(nieuw artikel 145)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 144

(nieuw artikel 146)

Dit artikel handelt over de uitbetaling van gastprofessoren, de vergoeding voor mandaten, het salaris van de algemeen directeur, aangeworven met een contract van onbepaalde duur, en van de vergoedingen en de premie bedoeld in de artikelen 136, 137 en 139.

Een lid vraagt of deze uitbetaling gebeurt uit de eigen werkmiddelen van de hogeschool. De minister antwoordt dat de hogeschool één globale dotatie krijgt, waaruit ook deze uitbetalingen moeten gebeuren.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 6

Cumulatieregeling

Artikel 145

(nieuw artikel 147)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 146

(nieuw artikel 148)

Dit artikel handelt over het ambtshalve deeltijds worden van de opdracht van een personeelslid met een voltijdse opdracht.

Een lid merkt op dat het mogelijk moet zijn dat personeelsleden van een hogeschool tijdelijk belast worden met cursussen in het hoger onderwijs voor sociale promotie en mevrouw A. Leysen dient ter zake een amendement in (Stuk 546, Nr. 10). De bedoeling is de kwaliteit van het onderwijs voor sociale promotie te garanderen.

De minister is het hiermee eens, en hij stelt dat deze bekommernis opgevangen wordt door het amendement van de regering ter invoeging van een nieuw artikel 267ter. Hierop trekt de indiener haar amendement in.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 147

(nieuw artikel 149)

Dit artikel bepaalt dat het hogeschoolbestuur de lijst van de activiteiten kan aanvullen die ambtshalve geacht worden een groot gedeelte van de tijd van het onderwijzend personeel in beslag te nemen.

Omdat het hogeschoolbestuur een afschrift van die lijst aan de Vlaamse regering moet sturen via de commissaris van de regering, vraagt een lid of dit betekent dat de Vlaamse regering die lijst nog kan veranderen.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering de lijst enkel kan wijzigen als de commissaris beroep aantekent. Indien de commissaris de lijst zonder beroep doorstuurt naar de Vlaamse regering, kan de regering daar geen wijzigingen aan aanbrengen. Omdat de commissaris de afgevaardigde van de Vlaamse regering is, kan de regering natuurlijk altijd vragen dat de commissaris beroep zou aantekenen, als dat nodig wordt geoordeeld.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 148

(nieuw artikel 150)

Dit artikel bevat een afwijking op artikel 146, paragraaf 2 in verband met de cumulatie-activiteiten van een voltijds personeelslid met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van het studiegebied kunst.

De Vlaamse regering dient een technisch amendement in dat er toe strekt de woorden ‘van het studiegebied kunst’ — in opvolging van het aangenomen amendement op artikel 5 vervangen door ‘audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst — de woorden ‘met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus’ te vervangen door de woorden ‘bedoeld in artikel 140 § 1’ (Stuk 546, Nr. 8).

De vrije cumulatieregeling is enkel van toepassing op de personeelsleden belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten die bezoldigd worden volgens de bijzondere weddeschalen. De personeelsleden die bezoldigd worden volgens artikel 140, paragraaf 2 zijn onderworpen aan de algemene cumulatieregeling.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK III

Administratief en technisch personeel

AFDELING 1

Toepassingsgebied

Artikel 149

(nieuw artikel 151)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Loopbaanstructuur

Artikelen 150 en 151

(nieuwe artikelen 152 en 153)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 152

(nieuw artikel 154)

Dit artikel behandelt de diplomavorwaarde voor het administratief-technisch personeel.

Het technisch amendement Leysen C.S. strekt ertoe enkele juridisch-technische wijzigingen aan het artikel aan te brengen. Zo wordt naast diploma ook over 'getuigschrift' gesproken. Ook worden andere diploma's en getuigschriften niet alleen met toepassing van de Europese richtlijnen of bilaterale akkoorden als gelijkwaardig erkend ; dat kan ook krachtens de wet of het decreet zijn.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Bezoldigingsregeling

Artikelen 153 tot en met 157

(nieuwe artikelen 155 tot en met 159)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 158

(nieuw artikel 160)

Het amendement Leysen C.S. brengt een tekstcorrectie aan. De woorden 'de vrije en de officiële hogescholen', worden vervangen door de woorden 'de gesubsidieerde en de Vlaamse autonome hogescholen'.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 159 en 160

(nieuwe artikelen 161 en 162)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Toewijzing van betrekkingen

Artikelen 161 tot en met 164

(nieuwe artikelen 163 tot en met 166)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 165

(nieuw artikel 167)

Naar analogie met het aangenomen amendement op artikel 123 dient mevrouw J. Leduc een amendement in ertoe strekkend de tekst als volgt te wijzigen : ‘Elke benoeming gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de datum van benoeming’ (Stuk 546, Nr.10).

De minister stemt met dit amendement in onder dezelfde beperkende voorwaarde als vermeld bij artikel 123, namelijk dat maximum 6 maanden ‘vooruit’ benoemd kan worden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 166

(nieuw artikel 168)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Anciënniteiten

Artikel 167

(nieuw artikel 169)

Dit artikel handelt over de verschillende vormen van anciënniteit voor het administratief en technisch personeel.

Een lid heeft vragen bij punt 4” over de schaalanciënniteit. Hier wordt bepaald dat de diensten gepresteerd terwijl het personeelslid de evaluatie ‘onvoldoende’ bekomen heeft, niet worden meegerekend voor de vaststelling van de schaalanciënniteit. Het lid vindt de formulering te vaag. Daarom zou de laatste zin van het punt vervangen moeten worden door de volgende zin :

‘De diensten gepresteerd in het academiejaar tijdens hetwelke het personeelslid de evaluatie ‘onvoldoende’ bekomen heeft, worden niet meegerekend’.

Het moet volgens het lid duidelijk zijn dat het niet over twee academiejaren maar over één academiejaar gaat.

De minister antwoordt dat volgens de regel een personeelslid om de drie jaar wordt geëvalueerd. Iemand die onvoldoende krijgt, krijgt die beoordeling voor het werk dat de afgelopen drie jaar werd gepresteerd. Na de beoordeling ‘onvoldoende’ is er een verplichte beoordeling na één jaar. Als

men dan een beoordeling ‘voldoende’ krijgt, dan gaat het over dat voorbije jaar.

Een hogeschool kan ook evalueren over een kortere periode dan drie jaar, als daartoe aanleiding bestaat. Bijvoorbeeld kan dan onmiddellijk na één jaar al een evaluatie ‘onvoldoende’ worden gegeven. De totale periode dat iemand ‘onvoldoende’ krijgt kan dus over een periode van één tot drie jaar lopen.

Nochtans riskeert het personeelslid slechts één jaar schaalanciënniteit. De tekst is immers duidelijk : het gaat om het jaar dat het personeelslid de evaluatie ‘onvoldoende’ bekomen heeft. Die evaluatie moet hoe dan ook opnieuw gebeuren na één jaar.

Een lid merkt op dat de periode van de evaluatie en de nieuwe evaluatie achteraf precies moet bepaald worden. Iemand kan bijvoorbeeld een onvoldoende krijgen tijdens het eerste trimester van het academiejaar, en een nieuwe evaluatie pas krijgen in het derde trimester van het volgende academiejaar. Dan wordt die periode misschien ongewild verlengd.

De minister antwoordt dat de nieuwe evaluatie moet gebeuren na één kalenderjaar. Iemand die bijvoorbeeld op 1 september 1994 onvoldoende krijgt, moet tegen 1 september 1995 opnieuw worden geëvalueerd. Op die manier kan er geen discussie zijn : men kan maximum één kalenderjaar aan schaalanciënniteit verliezen ‘terwijl’ men de evaluatie onvoldoende heeft bekomen.

De vorige sprekers stellen dat na deze verduidelijking het artikel niet moet worden gewijzigd. De tekst wordt als voldoende duidelijk beschouwd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 6

Cumulatieregeling

Artikelen 168 en 169

(nieuwe artikelen 170 en 171)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

TITEL IV

Financiering en beheer van de hogescholen

HOOFDSTUK 1

Financiering van de werking van de hogescholen

AFDELING 1

Werkingsuitkeringen

Artikel 170

(nieuw artikel 172)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 171

(nieuw artikel 173)

Een lid vraagt of in de in paragraaf 1 vermelde aanwendingsdoeleinden van de werkingsuitkering geen melding moet worden gemaakt van de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten. De minister antwoordt dat dergelijke mogelijkheid als een werkingskost voor onderwijsdoeleinden te beschouwen is. Zo moet in de kunsthogescholen het inrichten van mogelijkheden tot studentenoptredens beschouwd worden als een werkingskost eigen aan het onderwijs.

Hetzelfde lid vraagt of in de in § 1 vermelde aanwendingsdoeleinden van de werkingsuitkeringen geen melding moet worden gemaakt van de sociale voorzieningen. De minister antwoordt dat de middelen voor sociale voorzieningen een afzonderlijk ke massa vormen. De sociale voorzieningen worden gefinancierd vanuit de inschrijvingsgelden en vanuit de Vlaamse Gemeenschap. De aanwending van die financiële middelen moet rechtstreeks of onrechtstreeks op de studenten gericht zijn. Juridisch-technisch mogen de werkingsuitkeringen niet worden aangewend voor de sociale sector. Dit is eveneens zo bij de universiteiten. Wel is er een overflow inzake studentenbegeleiding mogelijk. De kosten voor studentenbegeleiding kunnen immers niet alleen worden aangerekend op de middelen voor sociale voorzieningen, maar als personeelskost ook op de werkingsuitkeringen.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Financierbaarheid hogescholen

Artikel 172

(nieuw artikel 174)

Het amendement mevrouw Leysen C.S. strekt ertoe de woorden 'een publiekrechtelijk of' te vervangen door de woorden 'één publiekrechtelijk of'.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Financierbaarheid opleidingen

Artikel 173

(nieuw artikel 175)

Het amendement Leysen C.S. strekt ertoe artikel 173 te vervangen.

Een lid is van oordeel dat er, in afwijking van paragraaf 1 van dit amendement, voor vier basisopleidingen een uitzondering op de financieringsvoorwaarden moet worden gemaakt. Het betreft :

- 1) de basisopleidingen die slechts eenmaal in de Vlaamse Gemeenschap worden georganiseerd
- 2) de opleidingen in de dramatische kunsten ;
- 3) de optie muziek in het pedagogisch onderwijs, voor zover deze wordt ingericht door een hogeschool die kunston-

derwijs inricht en uitsluitend deze optie van het pedagogisch hoger onderwijs inricht;

4) de opleiding dans.

De minister antwoordt dat het eerste punt — basisopleidingen die slechts eenmaal in de Vlaamse Gemeenschap worden georganiseerd — valt onder paragraaf 2 van het amendement van mevrouw A. Leysen c.s. De opleiding dans valt automatisch onder dezelfde paragraaf 2, want die opleiding wordt in de Vlaamse Gemeenschap maar eenmaal ingericht. Indien men, zoals het lid vraagt, in een uitzondering wil voorzien voor de optie muziek, moet men een brede formulering gebruiken, zoniet zal de uitzondering slechts voor één instelling gelden.

Wat de door het lid gewenste uitzondering voor de dramatische kunsten betreft, vraagt de minister aan het lid te verduidelijken of die uitzondering moet slaan op het hele studiegebied dan wel op sommige opleidingen.

Het lid verduidelijkt dat met het voorgestelde amendement de opleiding enkel nog op één plaats zal kunnen worden gegeven. De aard van de opleiding verantwoordt echter een opleiding op nog een andere plaats.

De minister wijst erop dat, bij een handhaving van de huidige studentenaantallen en indien alles blijft zoals het nu is, de opleiding nergens nog kan worden ingericht.

Het lid meent dat het vanuit filosofisch oogpunt belangrijk is dat deze opleiding die nu in een bepaalde instelling nog maar vrij recent wordt georganiseerd, kan blijven bestaan.

De minister meent dat de Commissie moet beslissen. De eerder door de minister aanvaarde normen inzake financierbaarheid (40 studenten in de eerste cyclus+20 in de tweede cyclus) geven geen absolute garantie. Het KMC-Antwerpen heeft 32 studenten. Samen met het Herman Teirlinck-Instituut geraakt het KMC-Antwerpen wel boven de vereiste norm van 40 studenten in de eerste cyclus+20 in de tweede cyclus.

Voor de drie andere instellingen liggen de cijfers moeilijker. Het KMC-Brussel telt 26 studenten. Het KMC-Gent heeft 35 studenten, het Lemmensinstituut 16. Met de norm '20+10' betekent dit dat het Lemmensinstituut wel kan inrichten, maar niet gefinancierd wordt. Het KMC-Brussel wordt evenmin gefinancierd. Het KMC-Gent zou vooralsnog worden gefinancierd. Het KMC-Gent kent echter geen groeitrend. De uitstraling gaat vooral van Antwerpen uit. Wat opvalt is dat die instellingen zich niet specialiseren. Niemand specialiseert zich bijvoorbeeld in opera. Wel betwisten de markspelers met velen de dramatische kunsten.

Wat de muzikale vorming betreft, is er eveneens slechts een smalle marge bij een norm van '20+10' financierbare studenten. Het KMC-Gent staat er dan met één cyclus relatief goed voor. Het Lemmensinstituut heeft echter in twee cycli slechts 31 financierbare studenten. Als men het probleem van de netgevoeligheid stelt in de dramatische kunsten, moet men het ook stellen in de muzikale vorming.

Een ander lid vraagt zich af of het nodig is om minimale normen te hanteren. Daarentegen beseft het lid dat men de hogescholen ook moet aanzetten tot samenwerking.

De minister antwoordt dat men een keuze moet maken. In de mate echter dat het Lemmensinstituut binnen zijn net wenst te blijven, blijft het studentenaantal altijd onveranderd op 16. De financieringsnorm voor de muzikale vorming en de lerarenopleiding ligt gevoelig. Een probleem is dat van zodra

men een norm hanteert, en men wil dat de twee traditionele zuilen aanwezig blijven, men onmiddellijk aan één van de twee traditionele zuilen raakt.

De minister suggereert om tot aan het einde van de evaluatie in 1998-1999 een vrijstelling van de normen te verlenen voor de opleiding dramatische kunst van het studiegebied muziek en dramatische kunst, en voor de opleiding muzikale vorming van het studiegebied onderwijs, en hij dient ter zake een subamendement in (Stuk 546, Nr.12)

Het amendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) wordt ingevolge de aanpassing van de bijlagen ingetrokken.

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de Vlaamse regering worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 174

(nieuw artikel 176)

Een lid wijst op de specifieke problematiek inzake de voortgezette opleidingen in het hoger kunstonderwijs. Opleidingen muziek zijn er momenteel in vier muziekhogescholen en in de drie koninklijke muziekconservatoria en het Lemmensinstituut. Voor de beeldende kunsten zijn er enkel opleidingen in het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen, waar het om een bovenbouw van de Academie gaat.

Hoe wordt de problematiek van dit Hoger Instituut opgevangen ? De voortgezette opleidingen van dit Hoger Instituut zijn internationaal gereputeerd. Het lijkt dan ook moeilijk dat de hogeschool die opleidingen zelf financiert. Sponsors vinden zal ook niet eenvoudig zijn. Een deeltijdse inschrijving is wel mogelijk, maar dit is slechts een opvang voor één jaar. Na één jaar moet men een ander deel volgen waarvoor men eigenlijk veel minder belangstelling heeft. De vraag rijst dan of er inzake financiering geen uitzondering moet worden gemaakt voor de voortgezette opleidingen in het hoger kunstonderwijs. Dergelijke uitzondering zal niet leiden tot een explosie van de studentenaantallen. Misschien kan er aan een financiering van de studenten in de voortgezette opleidingen worden gedacht, zodat een bepaald percentage van het huidig studentenaantal kan worden ingeschreven. Het lid zal ter zake eventueel een amendement indienen.

Een ander lid vraagt welk argument er is om de voortgezette opleidingen in het hoger kunstonderwijs te financieren ?

Het vorige lid antwoordt dat in de sociale sector dezelfde problematiek inzake voortgezette opleidingen bestaat. In de economische sector kan men gemakkelijker financieren, terwijl dit in de sociaal-agogische sector moeilijker is. In de gezondheidssector zijn er eventueel mogelijkheden vanuit de ziekenhuizen.

Nog een ander lid vraagt waarom paragraaf 1 voorziet in een uitdovende en tot drie jaar beperkte mogelijkheid van financiering.

Nog een ander lid meent dat het aangesneden probleem niet alleen geldt voor het hoger kunstonderwijs. De door een minister uitgekeerde subsidies kunnen worden gerecupereerd bij een andere minister. Het probleem is geldig voor de hele gesubsidieerde sector. De gesubsidieerde sector van gezondheid, onderwijs, sociaal-agogisch werk..., zal moeilijk partners

in de markt vinden om binnen de voortgezette opleidingen op te treden. Hun opdrachtgevers zijn gesubsidieerde instanties. Uiteindelijk bereikt men enkel een versluizing van middelen van de ene naar de andere instantie. Uiteindelijk gaat het om dezelfde middelen die men aan de ene kant inzet en aan de andere kant terugneemt als het gaat om voortgezette opleidingen.

Voor de kunstsector is er een bijzondere situatie. Als men in de kunstsector een internationaal niveau wil halen, moet men aanvaarden dat er voortgezette opleidingen zijn, zoniet haalt men geen internationaal niveau.

Een ander lid wijst erop dat men te maken heeft met een gesloten financieringsstelsel.

Weer een ander lid vraagt wat de uitdovende en tot 3 jaar beperkte financiering betekent voor een telkens hernieuwde aanvraag met een vernieuwd curriculum. In het licht van het in paragraaf 3, 3° vooropgezet criterium van een **samenwerkingsakkoord** met instanties uit de sociaal-economische of culturele wereld vreest dit lid dat de voortgezette opleidingen vooral in de harde sectoren zullen worden gefinancierd.

Een lid vraagt of de in paragraaf 3 vermelde criteria al dan niet cumulatief zijn.

De minister antwoordt dat uit een vergelijking met het universitair systeem een aantal gevolgtrekkingen af te leiden zijn.

Aangewakkerd door het financieringssysteem, is er bij de universiteiten een ongebreidelde neiging om nieuwe richtingen uit te vinden. Bij veel van die richtingen rijzen vragen naar de maatschappelijke relevantie. Op dit ogenblik specialiseren sommige universiteiten zich er zelfs in aan te kondigen dat ze iets zullen inrichten, ook al hebben ze al sinds jaren in die richting geen studenten meer. Op die manier verhinderen ze de andere universiteiten een gelijkaardige richting op te zetten. Als bepaalde richtingen stelselmatig door drie, vier universiteiten worden ingericht, rijzen er vragen naar de maatschappelijke relevantie.

De minister verklaart dat hij voor de universiteiten de financiering van de voortgezette opleidingen in het historisch forfait wil opnemen, zodat de universiteiten zelf zullen moeten beslissen of ze die opleidingen met hun werkingsmiddelen willen financieren, zonder dat er nog enig effect is op hun studentenaantallen. Op die manier zullen de universiteiten snel het aantal richtingen uitzuiveren.

Ten opzichte van de universiteiten is er voor de hogescholen van bij de aanvang een gesloten financieringssysteem. Dit betekent niet dat de maatschappelijke relevantie van geen tel zou zijn. De minister kan — zo verklaart hij — de maatschappelijke relevantie nooit centraal beoordelen.

Voorts worden de voortgezette opleidingen, met uitzondering van het Nationaal Hoger Instituut, nu ook niet gefinancierd. De hogescholen bepalen dan ook het inschrijvingsgeld voor de voortgezette opleidingen volledig vrij.

Het Nationaal Hoger Instituut zal in het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-VI als een afzonderlijke instelling opgenomen worden. Dit instituut is in de kunstsector het enige met een internationale uitstraling. De voortgezette opleidingen van dit instituut zijn daarbij niet vergelijkbaar met de andere voortgezette opleidingen. De voortgezette opleidingen van het Nationaal Hoger Instituut worden aangeboden in een driejarige cyclus en zijn zeer internationaal wat instroom betreft. Men selecteert heel streng op kwaliteit. Er

is een soort numerus clausus. Wie aanvaard wordt, heeft een eigen atelier in het gebouw van het instituut. De studenten vormen een internationaal gezelschap en staan onder permanente begeleiding. Onder de studenten vindt men slechts een beperkt aantal Vlamingen.

Voor de financiering van de voortgezette opleidingen wordt er het eerste jaar een bedrag van 50 miljoen frank uitgetrokken. Het tweede jaar wordt dat 100 miljoen frank. Vanaf het derde jaar wordt in 150 miljoen frank voorzien. De financiering gebeurt via een voorafname.

De financiering gebeurt voor drie jaar, omdat men er vanuit gaat dat het opstarten van een richting moeilijk kan zijn. Uiteraard is er ter zake een verschil tussen de verschillende studiegebieden. Indien men een richting in bijvoorbeeld de economische sector of in informatica programmeert, is er meer kans op een bereidheid tot het betalen van een hoger inschrijvingsgeld. De voortgezette opleiding kan immers noodzakelijk zijn voor de uitbouw van een carrière en voor de verloning. Ook is het mogelijk dat die opleiding voor een onderneming zo belangrijk is dat die bereid is het inschrijvingsgeld te betalen voor haar werknemers.

Het is juist dat de kunstsector en een groot deel van de sociale sector, met uitzondering van de gezondheidssector, het moeilijker hebben om de voortgezette opleidingen zelf te financieren. Wel moet men er rekening mee houden dat de kosten in de sociale sector ook lager liggen. In die sector slaan de belangrijkste kosten op het gebruik van een zaal en de betaling van lesgevers. In de kunstsector is de kostprijs niet marginaal.

Daarbij rijst een politieke vraag : tot hoe ver is de overheid verantwoordelijk voor de financiering van voortgezette opleidingen ? De minister is van oordeel dat de verantwoordelijkheid van de overheid ter zake beperkt is. Als men er in slaagt om een opleiding van hoog niveau aan te bieden, zal men vanuit de culturele sector ongetwijfeld stappen tot samenwerking ondernemen. Als men iets zou aanbieden dat 1 Fiamminghi toelaat om eindelijk te ontsnappen uit de vicieuze cirkel waar ze nu in zitten, namelijk dat ze bij kwaliteitswervingen geen Vlamingen meer kunnen werven, dan zou een samenwerkingsverband met 1 Fiamminghi tot de mogelijkheden behoren. Vanuit de groep Werthen komt er nu een kwaliteitsklacht : wat nu in voortgezette opleidingen wordt georganiseerd, haalt geen voldoende niveau.

De minister betreurt dat men er in de muzieksector nooit in geslaagd is om een Nationaal Hoger Instituut op te richten. Hij kondigt aan dat hij ter zake een initiatief zal nemen en dat hiervoor een voorafname op het totale budget voor hoger onderwijs voorzien zal worden (cfr. artikel 176).

Wat de in artikel 174, § 3 vermelde criteria betreft, wijst de minister erop dat die criteria niet cumulatief zijn. Dit blijkt uit het gebruik van de woorden 'onder meer'. Ook andere criteria kunnen worden gehanteerd. De minister kan zich inbeelden dat de 'relevantie voor de arbeidsmarkt' in de kunstsector niet in alle gevallen even belangrijk is. Als men kan uitleggen waarom een bepaald criterium op een bepaalde voortgezette opleiding moeilijk kan worden toegepast, zal dat criterium voor die bepaalde voortgezette opleiding niet worden gebruikt.

De minister bepleit het behoud van het in artikel 174 uitgewerkte systeem. Voor de universiteiten wordt trouwens in een gelijkvormig systeem voorzien.

Een lid verklaart namens zijn fractie dat de financiering van voortgezette opleidingen principieel geen overheidstaak

is vanuit onderwijskundig standpunt. Creativiteit om culturele redenen bevorderen is een andere zaak. In een gesloten financieringssysteem gaat het financieren van voortgezette opleidingen ten koste van de normale HOBU-opleidingen. Als er dus een keuze moet worden gemaakt binnen de beheersbaarheid van een enveloppe, kiest de fractie van het lid er voor om iets meer te geven aan de gewone HOBU-opleidingen. De fractie van het lid kan dan ook akkoord gaan met de voorgestelde tekst van artikel 174.

Een lid merkt op dat de voortgezette opleidingen nu niet gefinancierd worden. Het Lemmensinstituut schrijft in een brief echter dat de voortgezette opleidingen — aggregatie en specialisatie muziek — tot nu toe integraal financierbaar waren. De minister antwoordt dat die brief slaat op lerarenopleidingen en die zijn financierbaar.

Het vorige lid wijst erop dat het Lemmensinstituut ook gewag maakt van een specialisatie muziek als voortgezette opleiding.

De minister antwoordt dat het Lemmensinstituut de financiering regelde via de derde graad van het gewoon onderwijs.

Een lid vraagt naar het bestand tussen de bijscholing van de leerkrachten en de voortgezette opleidingen. Tevens meent het lid dat heel wat voortgezette opleidingen niet voltijds zouden zijn en dus eventueel via het OSP zouden kunnen gebeuren. Is dit de bedoeling of wordt een dergelijk kanaal afgesloten ?

De minister antwoordt dat wie nu werkt via het OSP dit doet conform de reglementering voor het OSP. Het organiseren van voortgezette opleidingen via het onderwijs voor sociale promotie komt neer op een oneigenlijk gebruik van dit OSP.

In het OSP worden er richtingen aangeboden die ook in het dagonderwijs bestaan. Tevens zijn er richtingen die alleen in het OSP voorkomen. Met het huidige decreet komt men tot een driedelige werkelijkheid. In het HOBU-onderwijs kan dagonderwijs worden aangeboden. Tevens kan deeltijds onderwijs worden aangeboden als de hogeschool dit wenst. De mogelijkheden die nu enkel in het onderwijs voor sociale promotie worden aangeboden, blijven in het onderwijs voor sociale promotie.

Men zal zich moeten uitspreken over het voortbestaan van deze driedeligheid. Bij de universiteiten stelt men vast dat weinig universiteiten het deeltijds onderwijs zo organiseren dat het een vorm van avondonderwijs wordt. De sociale instapdrempel blijft ter zake dan ook vrij hoog.

Op vraag van een lid verduidelijkt de minister dat het mogelijk is om de financiering van de voortgezette opleidingen te betrekken in de evaluatie na drie jaar. Op dat ogenblik is een tweeledige maatschappelijke discussie nodig : Is een bijzonder financieringssysteem voor voortgezette opleidingen nodig of worden financiële middelen opgenomen in het globaal financieringsmechanisme ?

Een lid vraagt of de VLOR geen rol kan spelen bij het toepassen van artikel 174, § 3. De minister antwoordt dat de VLOR op dat punt niet beter kan optreden dan de onderwijsadministratie.

Artikel 174 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Financierbaarheid studenten

Artikel 175

(nieuw artikel 177)

Een lid oppert het idee van een centraal inschrijvingsregister voor het hoger onderwijs. Dergelijk register zou de hogescholen en de Vlaamse regering nuttige informatie kunnen bezorgen.

De minister verklaart dat er ver gevorderde plannen bestaan om een centraal register voor het hele onderwijs op te starten. Aan de federale minister van Binnenlandse Zaken is toelating gevraagd voor een toegang tot het rijksregister. Een koninklijk besluit ter zake zou binnenkort uitgevaardigd kunnen worden. Via het rijksregister en de informatica van de Vlaamse Gemeenschap zal het dan mogelijk zijn om de schoolloopbanen te volgen en dubbele inschrijvingen te vermijden.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Berekening financiering

Artikel 176

(nieuw artikel 178)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen.

Een amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (546, Nr.10) strekt ertoe in paragraaf 2 de woorden '16.727 miljoen frank' te vervangen door de woorden '16.700,8 miljoen frank'. In de verantwoording wordt erop gewezen dat het nieuwe bedrag het resultaat is van de toepassing van de gezondheidsindex op de loonmassa.

De minister verklaart dat het bedrag van 16.700,8 miljard frank nog met 30 miljoen frank moet worden verminderd. Het Nationaal Hoger Instituut is immers nog voor 30 miljoen frank in dit bedrag opgenomen. Die 30 miljoen frank zal rechtstreeks voor dit instituut worden bestemd. Het juiste bedrag moet dan uiteindelijk 16.670,8 miljard frank worden. De indieners van het vorige amendement subamenderen hun amendement in die zin (Stuk 546, Nr.12).

Een lid merkt op dat de sommatie van de bedragen in de geciteerde amendementen niet blijkt te kloppen. De minister laat de bedragen én de optelling controleren en beaamt de opmerking van het lid. De minister voegt er nog aan toe dat bovendien nog 30 miljoen extra weerhouden moet worden om, naar analogie met het Hoger Instituut, te voorzien in de financiering van het Hoger Muziekinstituut dat bij het Lemmens-instituut zal worden aangehecht en dat opgericht zal worden in Onderwijsdecreet-VI. De uiteindelijke enveloppe — rekening houdend met de noodzakelijke correctie en de voorafname voor het Lemmens-instituut — bedraagt dan 16.648,8 miljoen frank. De minister dient ter zake een nieuw subamendement in (Stuk 546, Nr.13).

Een lid ziet twee problemen bij een enveloppefinanciering. Wat gebeurt er bij relatief sterke schommelingen van studentenaantallen? In andere artikelen wordt gewag gemaakt van een beperking van de vaste benoemingen tot 64%. Nu ligt het aantal vastbenoemden in het hoger onderwijs heel wat hoger. Een pervers effect van de beperking van het aantal vastbenoemden tot 64% is dat er meer tijdelijken zullen zijn. Die tij-

delijken kosten meer aan de hogeschool. De werkgeversbijdragen liggen immers hoger voor tijdelijken dan voor vastbenoemden. In de mate dat de hogeschool verplicht wordt om meer tijdelijken aan te nemen, kost hen dat meer en kunnen ze met hun financiering minder personeel in dienst nemen.

Een lid vraagt of de financiering van de universiteiten zal worden gewijzigd.

De minister antwoordt dat er de eerste jaren zeker geen grote schommelingen in de studentenaantallen te verwachten zijn. De deelname aan het hoger onderwijs in de verschillende soorten hoger onderwijs is nu stabiel. Het enige cijfer dat scheen aan te geven dat de deelname zou gestegen zijn was te verklaren door de verlenging van de tweejarige cyclus tot driejarige cyclus in het één-cyclus onderwijs Economie. Toen was er in het HOBU een stijging van 2.300 studenten. Als men hiermee rekening houdt, is er de laatste jaren eerder een licht negatieve groei.

Bij stijgingen en dalingen van de studentenaantallen, moet men het effect ervan niet onmiddellijk overschatten. In beide gevallen gaat het om marginale kosten. Bij een stijging van het totale studentenaantal krijgt men geen lineaire stijging van de kostenuitdaging. Slechts bij heel felle stijgingen verandert een marginale kostenstijging in een stijgende kostenstructuur. Hetzelfde doet zich voor bij een lichte vermindering van het studentenaantal. Ook een lichte vermindering resulteert een tijd lang slechts in een marginaal effect op de uitgavenmassa. Bij echt heel grote schommelingen zal de decreetgever zijn verantwoordelijkheid moeten nemen.

Tijdelijken situeren zich normalerwijze bij het begin van hun loopbaan. Vastbenoemden bevinden zich in het midden of op het einde van hun loopbaan. Naarmate het aantal vastbenoemden vermindert en uitstroomt met een maximaal salaris, komen er tijdelijken binnen met een lager salaris. In het volledig mechanisme komt op die manier een besparingseffect tot stand. Dit is een bekend effect bij universiteiten en gemeenten die gesaneerd hebben.

Een lid meent dat er op een bepaald moment wel degelijk een verschil kan zijn voor een individuele hogeschool.

De minister antwoordt dat men vrij zal zijn de tijdelijken al dan niet te benoemen. Men zal tijdelijk langer met benoemden zitten dan in het vroegere systeem. Van zodra de benoemden beginnen uit te stromen, brengt het systeem zichzelf in evenwicht en is er zelfs een voordelige balans. In een eerste periode is de spanning groter, omdat men in een aantal scholen in die eerste periode zeker is dat men een aantal tijdelijken langer tijdelijk zal moeten laten.

Het amendement Leysen c.s. en het amendement en de subamendementen van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier enerzijds en de Vlaamse regering anderzijds (Stuk 546, Nrs.10, 12 en 13) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 176 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 177

(nieuw artikel 179)

Het amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 177 te vervangen.

De minister verklaart dat men de formule van artikel 177 op twee manieren kan schrijven, namelijk zoals in het amendement of tussen haakjes. Tussen haakjes is de formule :

$$\Sigma W = U - [\Sigma EW + \Sigma VO + \Sigma WARGO + LMVD + (LTBS+55) + LTBSOB + KB + \Sigma BEV + C].$$

Een lid wenst te weten om welke bedragen van voorafnamen het gaat.

De minister verklaart dat het om bekende gegevens gaat. Men kan ruwweg ramen dat de extra-werkingsuitkeringen (=EW) ongeveer 300 miljoen frank bedragen. De voortgezette opleidingen (=VO) kosten 150 miljoen frank. WARGO bedraagt ongeveer 30 miljoen frank, LMVD 200 miljoen frank, (LTBS+55) 70 miljoen frank, LTBSOB 300 miljoen frank. De kinderbijslag bedraagt ongeveer 3% van de loonmassa. Bevallingsverloven en controle zijn marginaal. De voorafname is dus goed voor ongeveer 1,050 miljard frank + kinderbijslag. De kinderbijslag moet ongeveer 520 miljoen frank bedragen. Na voorafname rest er een bedrag van ongeveer 15 miljard frank.

Een lid vraagt de nauwkeurige gegevens in bijlage op te nemen. De minister stemt in met dit verzoek. (Bijlage 3)

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 178

(nieuw artikel 180)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het amendement Leysen C.S., dat ertoe strekt de data aan te passen, en het aldus geamendeerde artikel, worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 179

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 179 weg te laten.

De minister verklaart dat het in artikel 179 bepaalde niet langer strookt met het nu voorgestelde financieringssysteem.

Het amendement Leysen C.S. wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel 179 wordt geschrapt. Als gevolg van deze schrapping wijzigt de nummering van het decreet opnieuw.

Artikel 180

(nieuw artikel 181)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 180 te vervangen.

Een lid wijst er op dat in het laatste lid van dit amendement sprake is van de officiële hogescholen. In het eerste lid van het amendement wordt evenwel gewag gemaakt van gemeenschapshogescholen en Vlaamse autonome hogescholen. De minister antwoordt dat men telkens beter de woorden 'de

rechtsoptvolgers van de hogeschoolen van het gemeenschapsonderwijs' zou gebruiken.

Hierop wordt het amendement Leysen c.s. ingetrokken en wordt door mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier een nieuw amendement ingediend dat het amendement Leysen c.s. ter zake corrigeert (Stuk 546, Nr.12).

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.12) en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 181

(nieuw artikel 182)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe artikel 181 te vervangen.

Een lid vraagt waar personeelsleden die volgend academiejaar ter beschikking worden gesteld van scholen of afdelingen die eventueel in afbouw zijn, worden opgevangen. De minister antwoordt dat die personeelsleden door de hogeschool op eigen kosten kunnen worden tewerkgesteld. Feitelijk vallen ze ten laste van het centraal fonds.

Een lid vraagt of de nieuw te vormen hogeschoolen enige verplichting hebben om de personeelsleden uit het centraal fonds prioritair terug op te nemen. De minister antwoordt dat men uit het centraal fonds mag putten. Een verplichting is er evenwel niet.

Een lid vraagt ten laste van welke post het centraal fonds valt. De minister antwoordt dat het centraal fonds één van de voorafnames is binnen het gesloten financieringscircuit. Dit is de post 'LTBSOB' in artikel 177.

Het amendement Leysen c.s. en het aldus geamendeerde artikel 181 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 182

(nieuw artikel 183)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe artikel 182 te vervangen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 183

(nieuw artikel 184)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe artikel 183 te vervangen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 184

(nieuw artikel 185)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 185

(nieuw artikel 186)

Het amendement Leysen c.s. strekt ertoe artikel 185 te vervangen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 186

Op dit artikel was er een amendement Leysen c.s. dat ertoe strekte artikel 186 te vervangen door een nieuwe tekst.

Ingevolge het door de minister aangekondigde nieuwe financieringssysteem — cfr. toelichting supra onder II. en hieruit voortvloeiende regeringsamendementen op de artikelen 188, 194, 194bis en 195 — wordt door de minister een nieuw amendement ingediend ertoe strekkend artikel 186 te schrappen (Stuk 546, Nr.13). Hierop wordt het amendement Leysen c.s. ingetrokken.

Het amendement van de Vlaamse regering wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel 186 wordt geschrapt.

Artikel 187

Op dit artikel was er eveneens een amendement Leysen c.s. dat ertoe strekte artikel 187 te vervangen door een nieuwe tekst.

Ingevolge het door de minister aangekondigde nieuwe financieringssysteem (cfr. supra, toelichting bij artikel 186), wordt door de minister een nieuw amendement ingediend ertoe strekkend artikel 187 te schrappen (Stuk 546, Nr.13). Hierop wordt het amendement Leysen c.s. ingetrokken.

Het amendement van de Vlaamse regering wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel 187 wordt eveneens geschrapt.

Artikel 188

(nieuw artikel 187)

Op dit artikel was er eveneens een amendement Leysen c.s. dat ertoe strekte artikel 188 te vervangen door een nieuwe tekst.

Ingevolge het door de minister aangekondigde nieuwe financieringssysteem, (cfr. supra, toelichting bij artikel 186) wordt door de minister een nieuw amendement ingediend ertoe strekkend artikel 187 te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 546, Nr.13). Hierop wordt het amendement Leysen c.s. ingetrokken.

Het amendement van de Vlaamse regering en het aldus geamendeerde artikel 188 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 189

(nieuw artikel 188)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 189 te vervangen.

Een lid meent dat de minister uitgaat van de historische kostprijs. Op plaatsen waar twee cycli samen met één cyclus in één instelling waren opgenomen, heeft men vaak gebruik gemaakt van een omkadering die van de beide cycli afkomstig was.

De minister antwoordt dat zulks in de toekomst ook mogelijk blijft. De kostprijs die vandaag voor elke opleiding wordt betaald, werd samengeteld en op grond daarvan werd de gemiddelde kostprijs per student berekend. Daarna is een opsplitsing in vier groepen gebeurd. Als de berekening juist is, is elke opleiding juist ingedeeld.

Een lid merkt op dat de opleidingen van één cyclus van de studiegebieden industriële wetenschappen en technologie veel meer uren laboratoria hebben dan opleidingen van twee cycli en dat de groepen in de opleidingen van twee cycli veel groter zijn. De kosten verbonden aan de opleidingen van één cyclus zijn even hoog als de kosten van de opleidingen van twee cycli.

De minister bevestigt dit. De beide opleidingen zijn opgenomen in de groep B. De berekeningen zijn gemaakt en liggen ter controle van elk Raadslid.

Hetzelfde lid maakt nog een opmerking met betrekking tot de puntengewichten voor de studiegebieden van de kunsthogescholen, maar de bedenkingen van het lid worden opgevangen door de amendementen van de regering ter invoering van een nieuw financieringssysteem voor de kunsthogescholen (cfr. infra, artikel 191).

Ten slotte is er een subamendement van de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc en de heren L. Pierco en R. Deswaene (Stuk 546, Nr.6) dat door de indieners wordt toegelicht en dat algemeen wordt gesteund.

Het amendement Leysen C.S., het subamendement Denys C.S. en het aldus geamendeerde artikel 189 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 190

(nieuw artikel 189)

Een lid vraagt of de punten op het historisch forfait zijn gebaseerd. De minister antwoordt bevestigend. De berekeningen liggen ter inzage van de leden van de Commissie.

Een lid stelt vast dat het historisch forfait niet per hogeschool, maar als een gemiddelde per sector is berekend. De minister erkent dit. De schaaffecten zijn uit de berekeningen geweerd.

Tenslotte vraagt het lid of ook deze puntengewichten na verloop van tijd geëvalueerd en eventueel bijgeschaafd zullen worden. De minister stelt dat dit de bedoeling is.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 191

(nieuw artikel 190)

Op dit artikel was er een amendement Leysen c.s. en een subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.6). Beide amendementen worden ingetrokken op het moment dat de regering haar amendementen ter invoering van een nieuw financieringssysteem indient.

Het amendement van de Vlaamse regering op artikel 191 (Stuk 546, Nr.13) strekt ertoe de financiering van de kunstopleidingen aan te passen, mede op basis van de opmerkingen van de sector tijdens de hoorzittingen. De principes van het voorstel van de sector werden gevolgd maar het aantal onderwijsbelastingseenheden ligt lager om een overfinanciering van de kunstopleidingen — ten koste van andere opleidingen van het HOBÚ — te vermijden.

Het amendement van de Vlaamse regering en het aldus geamendeerde artikel 191 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 192 en 193

(nieuwe artikelen 191 en 192)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 194

(nieuw artikel 193)

Op dit artikel is er een amendement van de Vlaamse regering ter invoering van een nieuw financieringssysteem (Stuk 546, Nr.13). Dit amendement vervangt artikel 194 en luidt als volgt :

‘Het bedrag per onderwijsbelastingseenheid wordt als volgt berekend :

$$BOBE = \frac{\sum W - \sum HF - \sum(\sum BFS)}{\sum(\sum OBE)}$$

waarbij

$\sum(\sum OBE)$ gelijk is aan de som van de onderwijsbelastingseenheden van alle hogescholen voor het betrokken begrotingsjaar ;

$\sum HF$ gelijk is aan de som van de historische forfaits voor alle hogescholen zoals berekend in artikel 194 bis ;

$\sum(\sum BFS)$ gelijk is aan de som van het deel van de werksuittkeringen dat varieert met de studentenpopulatie, uitgedrukt in aantal financierbare studenten, voor alle hogescholen samen zoals berekend in artikel 195.’

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 194bis (nieuw)

(nieuw artikel 194)

Het amendement van de regering ter invoeging van een nieuw artikel 194bis (Stuk 546, Nr.13) strekt er eveneens toe het nieuwe financieringssysteem mogelijk te maken. Dit amendement luidt als volgt :

‘Het historische forfait (HF) van een hogeschool is

W95 in het begrotingsjaar 1996

0,60 x W95 in het begrotingsjaar 1997

0,30 x W95 in het begrotingsjaar 1998

0,25 x W95 in het begrotingsjaar 1999

0,20 x W95 in de begrotingsjaren 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005

$0,50 \times (W2001 + W2002 + W2003 + W2004 + W2005) / 5$, vanaf het begrotingsjaar 2006, waarbij de bedragen W2001, W2002, W2003, W2004 en W2005 volgens de indexeringsformule bedoeld in artikel 183 naar het niveau van het begrotingsjaar 2006 gebracht worden.

Het HF wordt jaarlijks aangepast volgens de formule bedoeld in artikel 183.’

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 194bis (nieuw artikel 194) wordt ingevoegd.

Artikel 195

(nieuw artikel 195)

Op dit artikel was er een amendement Leysen c.s. Het amendement wordt ingetrokken op het moment dat de regering haar amendementen ter invoering van een nieuw financieringssysteem indient.

Het amendement van de regering op artikel 195 (Stuk 546, Nr.13) vervangt artikel 195 en luidt als volgt :

‘Het deel van de werkingsuitkeringen van een hogeschool dat varieert met de studentenpopulatie, uitgedrukt in aantal financierbare studenten, is gelijk aan :

$S \times BFS$

waarbij

* S in de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 1996 tot en met 2000 gelijk is aan het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1991, 1 februari 1992, 1 februari 1993, 1 februari 1994 en 1 februari 1995

en voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 2001 tot en met 2005 gelijk is aan het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1996, 1 februari 1997, 1 februari 1998, 1 februari 1999 en 1 februari 2000,

en vanaf begrotingsjaar 2006 gelijk is aan nul.

* BFS beantwoordt aan het bedrag per financierbare student

BFS wordt als volgt berekend :

$$\text{BFS} = \frac{(\sum W - \sum HF) \times 0,2}{CS}$$

waarbij $\sum S$ voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 1996 tot en met 2000 gelijk is aan de som van het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1991, 1 februari 1992, 1 februari 1993, 1 februari 1994 en 1 februari 1995 per hogeschool. Voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 2000 tot en met 2005 is $\sum S$ gelijk aan de som van het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1996, 1 februari 1997, 1 februari 1998, 1 februari 1999 en 1 februari 2000 per hogeschool.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 195 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 196

Op dit artikel was er een amendement Leysen C.S. en een subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.6). Beide amendementen worden ingetrokken op het moment dat de Vlaamse regering haar amendement op artikel 196 indient en dat er mede toe strekt de invoering van een nieuw financieringssysteem mogelijk te maken.

Het amendement van de regering op artikel 196 strekt ertoe dit artikel te schrappen (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement van de regering wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel 196 wordt geschrapt.

HOOFDSTUK II

Financiering van de investeringen

AFDELING 3

Investeringen

Artikel 197

(nieuw artikel 196)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 197 te vervangen.

Een lid merkt op dat in paragraaf 2 van dit amendement sprake is van gemeenschapshogescholen. Dit woord moet worden vervangen door de woorden 'de rechtsopvolgers van de hogescholen van het gemeenschapsonderwijs'. De tekst van het ontwerp van decreet zal grondig moeten worden nagekeken op dit punt.

Een lid vraagt verduidelijking over de in het laatste regel van het amendement gebruikte begrip 'bestaande fysische normen'.

De minister antwoordt dat het gaat om de bestaande fysische normen die men gehanteerd heeft voor de berekening van de bedragen. Die normen zijn verschillend volgens het soort onderwijs. Men herneemt de specifieke berekeningen en men haalt er de theoretische massa uit die theoretisch

werd overgedragen naar het totale bedrag dat theoretisch bestemd is voor hoger onderwijs. In werkelijkheid mocht de aanwending kris kras gebeuren.

Een lid vraagt of het woord ‘zoals’ in de laatste zin van het amendement betekent dat er nog andere parameters kunnen worden gebruikt.

De minister antwoordt dat het de bedoeling is om gebruik te maken van de huidige parameters die gediend hebben voor de samenstelling van de bedragen. Die huidige parameters zijn in een besluit opgenomen en kunnen dus bij besluit door de Vlaamse regering worden gewijzigd.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 198

(nieuw artikel 197)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 199

(nieuw artikel 198)

Een amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier strekt ertoe het laatste lid van artikel 199 te schrappen (Stuk 546, Nr.12). De indieners wijzen erop dat het een juridisch-technische correctie betreft. Door de Vlaamse regering laten bepalen hoe een dossier moet worden ingediend is overbodig en kan worden bepaald door de raden van bestuur van de twee instellingen van openbaar nut, analoog aan de huidige situatie bij de DIGO. Dit amendement wordt door de minister gesteund.

Een amendement van de heer A. Denys (546, Nr. 12) strekt ertoe de woorden ‘minstens 2000 financierbare studenten tellen’ naast het eerste streepje te schrappen.

De minister stelt voor dit amendement niet te weerhouden maar een nieuw subamendement op het amendement Leysen C.S. in te dienen dat ertoe strekt aan het eerste streepje toe te voegen ‘indien het nieuwbouw, vernieuwbouw of aankoop van gebouwen betreft’. De indiener van het amendement kan hiermee instemmen en hij trekt zijn amendement terug ten voordele van het door de minister geformuleerde subamendement (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.12) en het subamendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, Nr.13) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 199 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 200

(nieuw artikel 199)

Een lid vraagt of er geen gelijkvormigheid moet zijn met de waarborgregeling van DIGO. Die waarborgregeling speelt enkel wanneer er geen 100%-financiering is. Het lid vraagt of artikel 200 niet kan worden aangevuld met een bepaling als volgt: ‘indien de hiervoor bedoelde financiering minder dan 100% bedraagt, waarborgt de Vlaamse Gemeenschap door

tussenkost van de DIGO of de IVAH de terugbetaling van het kapitaal, de interesten en bijhorende onkosten van de leningen aangaan met het oog op de financiering van het niet door de toelage gedekte deel van het totale bedrag van de investering'.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering ter zake gekozen heeft voor een eenvormig systeem waarbij de diensten en hogeschool zelf uitmaken waarheen ze gaan tussen 60 en 100%. In een bijkomende bijzondere waarborg is niet voorzien. Op die manier wordt de responsabilisering over het hele veld doorgetrokken.

Een lid vraagt wat dan de betekenis is van artikel 205, §3 waar wordt vermeld 'indien een beroep wordt gedaan op de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap'.

De minister antwoordt dat een algemene waarborg van de Vlaamse Gemeenschap altijd kan worden gegeven indien deze waarborg wordt gevraagd. In dit geval moet er een beslissing worden genomen door de Vlaamse regering. Dan wordt er een trekkingsrecht gevestigd dat wordt ingehouden op de werkingsuitkering van de hogeschool.

Een ander lid vraagt of dit geen achteruitgang is ten opzichte van de huidige situatie. Onder welke voorwaarden kan dan toch nog een waarborg zoals bedoeld in artikel 205, §3 worden gegeven ? Wat gebeurt er met de dossiers die nu nog van de waarborg genieten binnen de DIGO-regeling ?

De minister antwoordt dat de bestaande verbintenissen worden nageleefd. In de toekomst zou er voor het hele veld geen waarborg meer moeten zijn. Alle waarborgen, ook de in artikel 205, §3 bedoelde waarborg, kunnen voor de minister worden weggelaten. De waarborg van artikel 205, § 3 is te beperkt.

Anderzijds verzet de minister er zich niet tegen dat bij artikel 205, §.3 een subamendement wordt ingediend de waarborgregeling te expliciteren zoals gesuggereerd door de eerste spreker. Deze waarborgregeling mag echter niet in voorliggend artikel 200 opgenomen worden omdat het in artikel 200 gaat om de toepassing van de decreetgeving inzake DIGO. De waarborg is automatisch indien er geen 100%-financiering is.

Een ander lid wijst erop dat de minister de hogescholen zoveel mogelijk autonomie wil geven inzake investeringen. Volgens het lid verliezen DIGO en ARGO hun rol inzake investeringen. Waarom wordt er dan een bijzondere dienst (IVAH) voor de Vlaamse autonome hogescholen opgericht ?

De minister antwoordt dat IVAH een beslissingsorgaan is gevestigd op het departement Onderwijs.

Het lid vraagt waarom de hogescholen niet zelf kunnen beslissen.

De minister antwoordt dat de hogescholen samen moeten beslissen. Indien dit niet zo geregeld wordt, zou het jaarlijks beschikbaar investeringsbedrag moeten worden opgesplitst per hogeschool en toegewezen worden aan een post investeringen. Het beschikbare bedrag is echter te klein om op die manier echt rendabel te zijn. Niemand zou dan nog kunnen bouwen. Sommigen hogescholen beschikken over nieuwe campussen. In Limburg is er, gelet op de beslissing van de ARGO, voor de officiële hogeschool een nieuw gebouw in Diepenbeek. Die hogeschool zou dan een investeringsdotatie krijgen, terwijl ze over een nieuw gebouw beschikt. In Limburg komt er ook vanuit de provincie een nieuw gebouw. Ook in West-Vlaanderen zal er een quasi vernieuwd gebouwenpark zijn. Een investeringsdotatie per hogeschool leidt

dus tot een eigenaardige allocatie. Hogescholen met een verouderd gebouwenpatrimonium zouden dan een beperkte investeringsdotatie krijgen waarmee ze feitelijk niets ernstigs kunnen doen. Het voorgestelde systeem houdt de investeringsmiddelen bijeen. De hogescholen in IVAH beslissen dan samen waar er prioritaire investeringen moeten gebeuren.

Het lid stelt vast dat het systeem dus niet te vergelijken is met het gemeentelijk Investeringsfonds.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering de middelen die ze voor gemeentelijke investeringen besteedde in één fonds bijeengebracht heeft. Het fonds wordt dan op grond van objectieve criteria over de gemeenten verdeeld. Bij de aanvang van het gemeentelijk Investeringsfonds is er voor gewaarschuwd dat de trekkingsrechten van de gemeenten te klein zijn voor het aanleggen van rioleringen en voor het uitvoeren van grote werken zoals de bouw van een gemeentehuis. Via Aquafin is de problematiek van de prioritaire rioleringen opgelost. Het probleem van de grote werken is nog hangende.

Het te verdelen bedrag is — zoals voor de grote werken aan te rekenen op het gemeentelijk Investeringsfonds — te klein. Er is ook een te ongelijke voorgeschiedenis van de verschillende hogescholen. De universiteiten krijgen ook een relatief beperkt bedrag, maar ze hebben een betere historische terugvalpositie.

Het lid vraagt of men niet kan werken met een gemengd systeem. Voor grote investeringen — bijvoorbeeld campusvorming — zou men met het voorgestelde centraal stelsel kunnen werken. Kleine investeringsbeslissingen zouden echter niet via IVAH moeten verlopen, maar door de hogeschool zelf moeten worden genomen.

De minister erkent dat dit een mogelijkheid is. De definitie-ring die voor investeringen wordt gebruikt, bepaalt niet letterlijk dat men voor elke investering verplicht is via de IVAH te werken. Kleine uitgaven kunnen de hogescholen op de eigen middelen aanrekenen. Men zou voor lopende investeringsuitgaven in een voorafname op het totaal beschikbare bedrag kunnen voorzien. Die voorafname kan dan over de hogescholen worden verdeeld. Voor de grote investeringen wordt dan een beroep gedaan op het centrale stelsel via de IVAH.

Met het huidige stelsel zullen de meeste hogescholen voor kleine investeringen ook geen beroep doen op de IVAH.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 201

(nieuw artikel 200)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 201 te vervangen.

Een lid vraagt of er geen probleem is voor hogescholen van het gesubsidieerd onderwijs die vóór 1988 leningen met waarborg gekregen hebben en nog onder de federale regering vallen.

Een lid meent dat dergelijke problematiek geregeld is in het kader van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 die een regeling voor de rechtsopvolging bevat.

De minister verklaart dat na onderzoek door DIGO gebleken is dat er ter zake geen probleem is.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Investeringsdiensten

ONDERAFDELING 1

Officiële hogescholen

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe het opschrift van onderafdeling 1 te vervangen door het opschrift 'De Vlaamse autonome hogescholen'

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en het opschrift wordt gewijzigd.

Artikel 202

(nieuw artikel 201)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 202 te vervangen.

Een lid vraagt of de taken van de IVAH niet door de administratie kunnen worden uitgeoefend. De minister verklaart dat het gaat om een beslissing van de administratie. De IVAH beschikt niet over personeelsleden. De bedoeling is te vermijden dat de administratie en de minister moeten beslissen wie de investeringsgelden krijgt.

Het lid vindt dat een Raadslid op die manier geen controle kan uitoefenen. De administratie kan beslissen wie welk bedrag krijgt. Volgens de minister is het niet gezond dat hij moet beslissen of er een investering moet gebeuren in Gent of in Hasselt. Nu beslist de ARGO voor de hogescholen van het gemeenschapsonderwijs. Voor de andere hogescholen beslist de raad van bestuur van DIGO.

Het lid is van oordeel dat iemand de politieke verantwoordelijkheid moet dragen van de beslissingen. Het oprichten van allerlei diensten met beslissingsbevoegdheid holt de mogelijkheid van parlementaire controle uit. Het objectiveren van de investeringskeuze via de IVAH mag niet leiden tot een verminderde parlementaire controlemogelijkheid.

De minister antwoordt dat de beslissing in de gesubsidieerde sector nooit door de minister wordt genomen. In de officiële sector kan de beslissing aan de minister worden toegekend.

Het lid meent dat in de voorgestelde regeling het parlementaire controlerecht wordt ontweken. Hij vindt dat de administratie moet kunnen beslissen na advies van de sector en onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister.

Een ander lid wijst erop dat met het voorstel van het vorig lid een politiek element wordt ingebouwd. Tevens is er in de voorgestelde regeling van het amendement nog een controle door de commissaris-coördinator. De algemene directeurs van de Vlaamse autonome hogescholen vormen samen de raad van bestuur van de IVAH en kunnen zo de prioriteiten bepalen.

Het vorig lid meent dat decentraliseren een goede manier is om te depolitiseren. Aan een centrale regeling is er een politieke dimensie verbonden waarvoor er iemand politiek verantwoordelijk moet zijn. Het gaat daarbij ook om gemeenschapsgelden.

De minister suggereert een beslissingsrecht van de minister op eensluidend advies van de IVAH. De beslissing blijft dan doorzichtig en de feitelijke autonomie wordt geëerbiedigd. Bij een eensluidend advies moet de minister het advies vol-

gen of een nieuw advies vragen. De minister kan een dergelijk advies niet wijzigen. De Vlaamse regering dient een dergelijk subamendement in (Stuk 546, Nr.13).

Een lid vraagt of de suggestie van de minister ook van toepassing is op de DIGO. De minister meent dat de raad van bestuur van DIGO dan eigenlijk ook een eensluidend advies zou moeten geven.

Het amendement Leysen c.s. en het subamendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, Nr.13) worden unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 202 wordt eveneens unaniem aangenomen.

Artikelen 203 en 204

(nieuwe artikelen 202 en 203)

Op beide artikelen is er een amendement Leysen c.s.

Beide amendementen en de aldus geamendeerde artikelen 203 en 204 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 205

(nieuw artikel 204)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe artikel 205 te vervangen.

Een lid vraagt of de IVAH niet de mogelijkheid moet hebben om de op hun middelen verworven interesten te besteden voor scholenbouw. ARGO en DIGO beschikken nu over die mogelijkheid. In §1, 5° kan dan melding worden gemaakt van de 'opbrengsten van de tegoeden en van de belegging van de beschikbare middelen'. De in §1, 5° vermelde 'andere inkomsten' kunnen dan in een nieuw punt 6° worden vermeld.

De minister antwoordt dat 'andere inkomsten' slaat op het geheel aan andere inkomsten. Hier kunnen de bedoelde interesten in begrepen zijn, maar dit is afhankelijk van het thesauriebeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Het thesauriebeheer van de Vlaamse Gemeenschap is heel strikt geregeld in een besluit van de Vlaamse regering.

Een lid vraagt of §3 niet moet worden weggelaten.

De minister antwoordt dat als §3 niet wordt weggelaten, het duidelijk moet zijn dat de DIGO-regelgeving onverkort blijft gelden voor de investeringen van het hoger onderwijs die binnen DIGO ontstaan.

Door de heren L. Martens, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier wordt een subamendement (546, Nr. 12) ingediend dat ertoe strekt artikel 205 als volgt aan te vullen :

'Indien de financiering zoals bepaald in artikel 200 minder dan 100 % bedraagt, waarborgt de Vlaamse Gemeenschap door tussenkomst van de DIGO of de IVAH de terugbetaling van het kapitaal, de interesten, en bijhorende onkosten van de leningen aangegaan met het oog op de financiering van het niet door de toelage gedekte deel van het totale bedrag van de investering.' In de verantwoording wordt gesteld dat het gaat om de gelijkvormigheid met het systeem van waarborgregeling bij de DIGO. Deze waarborgsregeling speelt uiteraard enkel wanneer de financiering niet de 100 % bereikt. Dit is een technisch amendement vermits de wijze van recuperatie door de IVAH van eventuele uitgevoerde borgstellingen voorzien is in artikel 205, § 3 van het ontwerp.

Voor de DIGO is dit voorzien in het organieke decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs-1. Dit amendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de heren L. Martens, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier worden met 14 stemmen unaniem goedgekeurd. Het aldus geamendeerde artikel 205 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 206

(nieuw artikel 205)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. dat ertoe strekt artikel 206 te vervangen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 2

Vrije hogescholen

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe het opschrift van onderafdeling 2 te vervangen door het opschrift 'Gesubsidieerde hogescholen'.

Dit amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en de titel van onderafdeling 2 wordt gewijzigd.

Artikel 207

(nieuw artikel 206)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 207 te vervangen.

Een lid meent dat, met verwijzing naar het antwoord van de minister bij artikel 205, het thesauriebeheer van de Vlaamse Gemeenschap eveneens speelt bij de 'andere inkomsten' van §1, 4°.

De minister antwoordt bevestigend.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe na artikel 207 een hoofdstuk IIbis in te voeren met als opschrift 'Financiering en beheer van de sociale voorzieningen'.

Dit amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw hoofdstuk IIbis wordt ingevoerd.

HOOFDSTUK IIbis

(nieuw hoofdstuk III)

Financiering en beheer van de sociale voorzieningen

Artikel 207bis (nieuw)

(nieuw artikel 207)

Er is een amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 207bis. Bij dit artikel worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 207bis (nieuw artikel 207) wordt ingevoegd.

Artikel 207ter (nieuw)

(nieuw artikel 208)

Er is een amendement Leysen c.s. ter invoeging van een nieuw artikel 207ter.

Een lid vraagt of artikel 207ter tot gevolg heeft dat regionale netwerken met universiteiten uitgesloten zijn. De minister antwoordt ontkennend.

Een subamendement van de heer A. Denys (Stuk 546, Nr. 12) strekt ertoe §1 te vervangen als volgt: 'De sociale toelagen worden toegekend aan hogescholen en regionale netwerken.' Volgens de indiener van het amendement moet het bedrag van de sociale toelage gesplitst kunnen worden. De hogescholen moeten worden aangespoord om in een regionaal verband de sociale toelagen zo optimaal mogelijk te besteden.

Een ander lid meent dat men zou kunnen bepalen dat een regionaal netwerk ontstaat uit een samenwerkingsakkoord tussen hogescholen en eventueel universiteiten.

De minister wijst erop dat de universiteiten in volgende artikelen aan bod komen. Tussen vzw's en universiteiten kan een akkoord worden gesloten zonder dat de universiteiten bij het netwerk zijn aangesloten. Het is aangewezen dat de universiteiten niet in een regionaal netwerk worden opgenomen. Er is immers een heel specifieke beheerswijze bij de universiteiten. Een vrijwillig akkoord is mogelijk. In Gent bestaat er tussen het regionaal netwerk en de Universiteit Gent een uitvoerig akkoord over prestatieverlening en de betaling ervan.

Een lid stelt vast dat er dus eerst een regionaal netwerk van hogescholen moet zijn vooraleer er een samenwerkingsakkoord kan zijn met de universiteiten.

De minister bevestigt dat de vzw's voor sociale voorzieningen samenwerkingsakkoorden kunnen afsluiten. De hogescholen bepalen zelf hun organisatie ter zake. Dit betekent dat de hogescholen voor het geheel of voor een gedeelte van hun sociale activiteiten in één of in meer netwerken kunnen stappen. Deze regeling houdt rekening met het gegeven dat verschillende hogescholen nu al verschillende vormen van sociale dienstverlening aanbieden. Het volledig overbrengen van die verschillende vormen in een regionaal netwerk zou technisch bijzonder complex zijn. De netwerken worden echter mogelijk gemaakt. De geldstroom transiteert langs de hogeschool volledig of gedeeltelijk naar het netwerk. De gelden moeten evenwel worden verantwoord door de hogeschool. Als de gelden naar het netwerk worden versluisd, verschuift de controle op de aanwending naar het netwerk. Als een hogeschool 40% van de gelden in de eigen hogeschool houdt en 60% doorschuift naar het netwerk, dan zal de hogeschool begrotingsgewijze moeten aantonen dat die 40% aan sociale voorzieningen wordt besteed. Er is dan een dubbele controle: de controle binnen het netwerk op de 60% en de controle binnen de hogeschool op de 40%.

Als men in §1 toevoegt dat de sociale toelagen ook aan de regionale netwerken worden toegekend, ontstaat er een moeilijke situatie voor de uitbetaling. In sommige regionale netwerken zullen hogescholen niet voor de voedselvoorziening toetreden. Op dat ogenblik zou er conform een mededeling van de hogeschool moeten worden betaald aan de hoge-

school en aan het netwerk. Dit wordt complex. Het nu voorgestelde systeem is zeer doorzichtig. Het gebruik van het door de Vlaamse Gemeenschap betaalde bedrag moet door de commissaris worden teruggevonden. Dit kan via een interne en een externe methode. Intern is er een vzw om het medebeheer van de studenten toe te laten. Om te vermijden dat sommige hogescholen die geen voorstander van medebeheer door studenten zijn, de sociale toelagen maximaal bij de hogeschool zouden houden, worden de hogescholen verplicht om het gedeelte van de sociale toelagen dat bij de hogeschool blijft af te zonderen en in een vzw onder te brengen.

Een lid meent dat het subamendement van de heer A. Denys geen stimulans inhoudt om tot een netwerk toe te treden. Als er stimulansen moeten zijn, dan moeten die van financiële aard zijn.

De minister wijst erop dat men voorzichtig moet zijn met financiële prikkels. De beslissing om een netwerk uit te bouwen is immers een beslissing van het hogeschoolbestuur. Met financiële prikkels zou men studenten dus ongelijk kunnen behandelen tengevolge van een beslissing waar ze in het beste geval slechts minoritair kunnen aan deelnemen en waar ze dan ook geen volledige verantwoordelijkheid voor kunnen dragen. Als in het decreet bepaald zou worden dat er bijvoorbeeld 3.200 frank per student wordt besteed in een netwerk en 2.800 frank buiten een netwerk, kan een student die in de raad van bestuur van een hogeschool de toetreding tot een netwerk bepleit en de stemming verliest, bij het Arbitragehof een klacht indienen over een ongelijke behandeling ten gevolge van een beslissing van een hogeschoolbestuur en ten gevolge van een ongelijkheidsstimulans in een decreet. Het Arbitragehof zal het decreetsartikel dan vernietigen en beslissen dat een student niet ongelijk mag worden behandeld op een criterium dat in zijne hoofde een potestatief criterium is.

Een lid vraagt wat de minister bedoelt met 'potestatief criterium'. De minister antwoordt dat dit een criterium is waarvoor de student geen verantwoordelijkheid heeft kunnen dragen.

Een lid wijst erop dat de sociale toelagen aan de studenten moeten worden besteed. De studenten zijn nu vertegenwoordigd in het bestuur van de officiële hogescholen. In het bestuur van de hogescholen van het vrije onderwijs zijn de studenten niet vertegenwoordigd. De studenten van alle netten moeten worden betrokken bij het beheer van de sociale toelagen.

De minister meent dat men zou kunnen bepalen dat elke hogeschool een vzw moet oprichten. Die vzw moet paritair samengesteld zijn en beslist of de sociale toelagen extern of in eigen hogeschool worden aangewend. Dergelijke vzw zal jaarlijks slechts één keer vergaderen en beslissen.

De heer A. Denys verklaart zijn subamendement op artikel 207ter, §1 (546, Nr. 12) in te trekken indien in het decreet wordt bepaald dat er in elke hogeschool een paritair samengestelde vzw is in de zin zoals door de minister bedoeld.

De minister verklaart dat een verdere vereenvoudiging erin bestaat de sociale toelage rechtstreeks over te maken aan de paritair samengestelde vzw van de hogescholen en de beslissing tot samenwerking te laten gebeuren door die vzw.

Een subamendement van de heer A. Denys (546, Nr.12) strekt ertoe deze mogelijkheid in te schrijven en luidt als volgt : 'De sociale toelagen worden toegekend aan de vzw's van de hogescholen die de sociale voorzieningen beheren.'

De minister dient op zijn beurt een amendement van dezelfde strekking in om het hele artikel 207ter te herschrijven volgens de geciteerde logica (Stuk 546, Nr.12) . Dit amendement is dus ruimer dan het subamendement van de heer A. Denys, en deze laatste trekt zijn subamendement dan ook in. Hierop wordt ook het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 207ter ingetrokken.

Het amendement van de Vlaamse regering ter invoeging van een nieuw artikel 207ter wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 207ter wordt ingevoegd.

Artikelen 207quater en 207quinquies (nieuw)

(nieuwe artikelen 209 en 210)

De amendementen Leysen C.S. ter invoeging van de nieuwe artikelen 207quater en 207quinquies alsmede de subamendementen van de regering die het subamendement van de regering op artikel 207ter doortrekken (Stuk 546, Nr.12) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een lid stelt vast dat de sociale toelage per student van een basisbedrag van 3.000 frank vertrekt. Voor de hogeschoolstudent betekent dit dat hij, in vergelijking met de universiteitsstudent, nog altijd in een zwakke positie verkeert. Men moet zich dan ook blijven inzetten om dit bedrag in de toekomst te verhogen. Het sociaal profiel van de hogeschoolstudent toont aan dat de groep van de hogeschoolstudenten meer nood heeft aan sociale voorzieningen. Men zou op middellange en lange termijn een perspectief moeten kunnen aanbieden.

De minister antwoordt dat de opeenvolgende regeringen ter zake hun verantwoordelijkheid zullen moeten nemen in de gunstige zin.

De gesubamendeerde artikelen 207quater en 207quinquies worden ingevoerd.

Artikelen 207sexies, 207septies, 207octies, 207novies, 207decies (nieuw)

(nieuwe artikelen 211 tot en met 215)

Bij de amendementen Leysen C.S. ter invoeging van de nieuwe artikelen 207sexies, 207septies, 207octies, 207novies en 207decies worden geen opmerkingen gemaakt.

De amendementen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen 207sexies, 207septies, 207octies, 207novies en 207decies worden ingevoegd.

HOOFDSTUK III

(nieuw hoofdstuk IV)

Beheer van de hogeschool

AFDELING 3

Beheer van de goederen

Artikel 208

(nieuw artikel 216)

Op dit artikel is er een amendement van de heren L. Pierco en J. Eeman C.S. ertoe strekkend de tekst naast het vierde streepje te schrappen (Stuk 546, Nr.13). Volgens de indiener betreft het hier een federale materie en kan de voorgestelde regeling concurrentievervalsing werken.

Een ander lid sluit hierbij aan en stelt dat de Confederatie van de Bouw reeds een gefundeerde kritiek op de bedoelde bepaling heeft laten horen. Deze bepaling was ook reeds opgenomen in Onderwijsdecreet- en de motivatie die het Arbitragehof heeft gebruikt om een bij haar ingediende klacht af te wijzen, is ondertussen door de nationale wetgever vervallen verklaard. Dit betekent dat de kansen op vernietiging van deze bepaling voor persoonlijk benadeelden die naar het Arbitragehof stappen gevoelig verhoogd zijn, en hij vraagt dan ook waarom de minister deze bepaling niet schrapt.

De minister antwoordt dat hij de logica van het Onderwijsdecreet-11 hier wenst door te trekken.

Het amendement van de heren L. Pierco en J. Eeman wordt met 10 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding verworpen.

Artikel 208 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 209

(nieuw artikel 217)

Een lid wijst erop dat volgens dit artikel de hogescholen permanent een fysische inventaris moeten bijhouden van al de onroerende goederen. DIGO en IVAH moeten in elk geval behoeftenbepalingen doen. De inventaris zou dus ook ter beschikking moeten worden gesteld van DIGO en IVAH. De minister gaat akkoord met deze zienswijze.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Activiteiten van de hogeschool

ONDERAFDELING 1

Inkomsten uit onderwijsverstrekking

Artikel 210

(nieuw artikel 218)

Een lid wijst erop dat enige maanden geleden een decreet de wetenschappelijke dienstverlening door universiteiten heeft geregeld. Het lid vraagt of het de bedoeling is om in de toekomst die regelgeving toepasselijk te maken op de hogescholen. De minister antwoordt bevestigend.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

ONDERAFDELING 2

Oneerlijke concurrentie en publiciteit

Artikelen 211 tot en met 214

(nieuwe artikelen 219 tot en met 222)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Begroting

Artikelen 215 en 216

(nieuwe artikelen 223 en 224)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 217 en 218

(nieuwe artikelen 225 en 226)

Op deze artikelen zijn er amendementen Leysen c.s.

De amendementen en de aldus geamendeerde artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 219 tot en met 221

(nieuwe artikelen 227 tot en met 229)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Vaststelling van de personeelsformatie

Artikel 222

(nieuw artikel 230)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 223

(nieuw artikel 231)

Een lid wijst erop dat artikel 223 heel wat sleutels bevat. Het lid is daar geen voorstander van. De vele sleutels zetten er toe aan zich enkel op papier te gedragen zoals voorgeschreven. In de praktijk gedraagt men zich anders. Het lid is

tevens verbaasd dat in het artikel geen melding wordt gemaakt van de gewoon hoogleraar.

De minister antwoordt dat de sluis voor de gewoon hoogleraar bestaat in een verschijning voor een commissie van drie universiteitsprofessoren.

Met betrekking tot de sleutels is de minister van oordeel dat deze sleutels een bescherming voor andere groepen bieden. Voor de beleidsvoering kunnen de sleutels soms hinderlijk zijn. Men moet er echter rekening mee houden dat men uit een cultuur van derde betaler komt, waarbij wat mogelijk was maximaal werd ingevuld. Bij de cultuurovergang is het stringente systeem van artikel 223 noodgedwongen nuttig. Na een aantal jaren moet men overgaan tot een systeem dat minder sleutels hanteert.

Een lid vraagt, wat de beperking van de vaste benoemingen tot 64% betreft, hoeveel het percentage vast benoemden nu bedraagt. In welk jaar zal men de 64% bereiken ?

De minister verklaart dat men voor een antwoord ter zake moet beschikken over de leeftijdscurve per hogeschool. Nu is er één hogeschool die onder 50% zit. Er zijn voorts een reeks hogescholen die nu onder 64% zitten. Sommige kleine hogescholen zitten aan 100%. De eerste jaren zal de 64%-regel knellen. Voor een gezonde personeelsstructuur is de 64%-regel evenwel nodig. De eerste jaren zal er dan ook een strenge begeleiding nodig zijn in de evolutie naar de 64%. De overgang zal voor de ene moeilijker zijn dan voor de andere. Het zal daarbij van belang zijn wie met wie samenkomt. Als alleen maar hogescholen met hoge percentages samenkomen, krijgt men een flessenhals-syndroom. Bij een mix van hoge en lage percentages zal men vrij gemakkelijk de 64% norm bereiken. Door de blokkering sinds twee jaar op 66% is al een stuk weg afgelegd.

Een lid wijst erop dat ingevolge de verschillende leeftijdscurven en benoemingspercentages in de verschillende hogescholen, de hogescholen met een gezond benoemingspercentage op het moment van fusie het slachtoffer worden van die met hoge percentages. Is een glijdende regeling mogelijk ?

De minister erkent dat een hogeschool die zuinig geweest is, door fusie met een hogeschool die bijvoorbeeld een negatieve studentenevolutie heeft meegemaakt, en daardoor ongewild naar hogere percentages is toegegroeid, in zekere mate benadeeld is.

Een glijdende regeling is niet aangewezen. Men moet het lijden niet vereeuwigen. Uiteindelijk zal aan elke hogeschool met een percentage boven 80 worden gevraagd om een plan voor te leggen. In dat plan kan altijd enige soepelheid worden toegelaten. Dit is ook bij de universiteiten gebeurd.

Een lid heeft begrip voor de noodzakelijke beperking van het percentage vastbenoemden. Toch heeft die beperking gevolgen voor jonge leerkrachten. Door het samenvoegen van HOKT en HOLT gaat men twee soorten personeelsleden hebben. In het HOKT kon men na twee jaar vastbenoemd worden ; in het HOLT kon dit pas na zes jaar. Men zal bij het fuseren vanuit het HOKT personeelsleden hebben die na twee jaar vastbenoemd waren en toch minder lang in dienst zijn dan niet-benoemden uit het HOLT.

De minister antwoordt dat een amendement bepaalt dat wie op 15 januari 1994 zes jaar dienst heeft de garantie heeft in de hogeschool te kunnen blijven. Juridisch-technisch is het personeelslid niet benoemd. Wel is er zekerheid van tewerkstelling in de hogeschool.

De minister erkent dat de beperking van het aantal vastbenoemden gevolgen heeft voor jonge personeelsleden. Dit fenomeen doet zich telkens voor als men een uit de hand groeiende toestand onder controle wenst te krijgen. Ook bij de universiteiten die een saneringsplan hebben ondergaan is dit fenomeen opgetreden. Negatieve effecten voor jonge leerkrachten zouden echter ook onvermijdelijk geweest zijn met het huidige systeem. In het huidige systeem kon de verjonging een tijdlang worden gehandhaafd door de groei van het studentenaantal. De laatste jaren is die groei stilgevallen.

Op dit artikel was er een amendement van de heer L. Standaert dat ingetrokken wordt.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 224

(nieuw artikel 232)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe artikel 224 te vervangen.

Op dit amendement was er een subamendement van de heer L. Standaert (Stuk 546, Nr.3) dat ertoe strekte in paragraaf 1 de wending 'hoger worden geraamd dan 80%' te vervangen door de wending 'lager worden geraamd dan 80%'. Dit subamendement wordt door de indiener ingetrokken, en vervangen door een nieuw subamendement ertoe strekkend in de paragrafen 3 en 4 het getal 72,5% te vervangen door 75% (Stuk 546, Nr.6)

In zijn verantwoording stelt de indiener dat indien de hogeschoolbesturen de formatie volledig vrij kunnen bepalen, en aangezien de enveloppe onafhankelijk is van het aantal personeelsleden, heel wat schoolbesturen zullen besparen op personeel en dus op studentenbegeleiding, teneinde de aldus bespaarde middelen (jaarlijks 1 à 2 miljoen per afgevoerd ambt) voor eigen aanwending in handen te krijgen. Heel wat scholen verkeren immers in financiële nood ten gevolge van megalomane bouwprojecten.

De studie van Professor W. Nonneman — 'De kosten van instellingen van hoger onderwijs buiten de universiteit en de kost van de kleinschaligheid' bewijst dat gedurende het academiejahr 1991-1992 de loonkosten 87,5% vormden van de totale HOBu-kosten.

De minister verklaart geen bezwaar te hebben tegen dit subamendement.

Het amendement Leysen c.s. en het subamendement van de heer L. Standaert (Stuk 546, Nr.6) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en het aldus geamendeerde artikel 224 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 5

Boekhouding

Artikel 225

(nieuw artikel 233)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 6

Jaarrekening en jaarverslag

Artikel 226

(nieuw artikel 234)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus gemandeerde artikel 226 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 227 tot en met 231

(nieuwe artikelen 235 tot en met 239)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK IV

(nieuw Hoofdstuk V)

Beheerscontrole

AFDELING 1

Definitie van de controle

Artikelen 232 en 233

(nieuwe artikelen 240 en 241)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

De commissarissen van de Vlaamse regering

Artikel 234

(nieuw artikel 242)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe artikel 234, § 3 te vervangen.

Een lid wijst erop dat de opdracht van commissaris van de Vlaamse regering uitgebreider is dan de opdracht van de regeringscommissaris bij een universiteit. De vraag rijst of het aantal commissarissen niet op vier in plaats van op drie bepaald moet worden.

Volgens het artikel 234 komen enkel ambtenaren van niveau A van het departement Onderwijs in aanmerking als commissaris. Zou het niet wenselijk zijn om de recruteringsmogelijkheden te verruimen tot bijvoorbeeld personeelsleden uit het gemeenschapsonderwijs of het gesubsidieerd onderwijs ?

Het lid meent dat het aangewezen is dat de commissarissen hun opdracht autonoom kunnen uitoefenen en hun eigen taakverdeling kunnen regelen. Met de voorliggende tekst

blijft de band met de administratie relatief sterk. Zou in de toekomst niet moeten worden overwogen om de commissarissen in een breder college te laten samenwerken met de regeringscommissarissen van de universiteiten ?

De minister antwoordt dat ter gelegenheid van het universiteitsdecreet gebleken is dat men met een verstarde cultuur te maken heeft wat de taakomschrijving betreft. De overgang van een ex ante-controle naar een ex post-controle lag moeilijk. Het voorliggend ontwerp is innoverend. Via het college van commissarissen wordt een link gelegd. Het eenheidscollege met de regeringscommissarissen bij de universiteiten is een zaak op lange termijn. De commissaris-coördinator inbegrepen zijn er vier commissarissen. De commissaris-coördinator kan eventueel buiten de administratie worden gerecruteerd omdat er geen opdracht is ten opzichte van de administratie. De opdracht van de commissaris-coördinator is te coördineren tussen de commissarissen intern en met de regeringscommissarissen bij de universiteiten.

De commissarissen hebben een relatief grote autonomie. Tevens hebben ze een roterend ambtsgebied. Daardoor wordt honkvastheid vermeden.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw J. Leduc C.S. ertoe strekkend :

— in paragraaf 1 de woorden ‘ten minste 3 jaar niveau-anciënniteit’ te vervangen door de woorden ‘met ten minste 5 jaar niveau-anciënniteit en nuttige ervaring in of met de organisatie van het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen’ ;

— in paragraaf 2 de woorden ‘die een nuttige ervaring hebben’ te vervangen door de woorden ‘die minstens 10 jaar nuttige ervaring hebben’.

In de verantwoording wordt erop gewezen dat, gelet op de inhoud en de verantwoordelijkheid van de opdracht, men meer dan nuttige ervaring moet hebben (Stuk 546, Nr.6).

De minister merkt op dat de vereiste niveau-anciënniteit van drie jaar moet worden gezien in het kader van het nieuwe Vlaamse ambtenarenstatuut. Volgens dit statuut zijn dergelijke mandaten mogelijk na drie jaar niveau-anciënniteit. Door het Vlaamse ambtenarenstatuut is ook een verwijzing naar bijvoorbeeld de graad ‘adjunct-adviseur’ weggevallen. In het Vlaamse ambtenarenstatuut bestaat de graad ‘adjunct-adviseur’ niet meer. Het begrip ‘adjunct-adviseur’ heeft enkel nog een betekenis voor de salarisschaal. Het is uitgesloten te decreteren dat een commissaris gerecruteerd moet worden uit de ambtenaren met een bepaalde weddeschaal.

De minister verklaart niet te begrijpen waarom in het amendement voorgesteld wordt de woorden ‘die een nuttige ervaring hebben’ te vervangen door de woorden ‘die minstens 10 jaar nuttige ervaring hebben’. Ook ten aanzien van de regeringscommissarissen bij de universiteiten wordt dit niet gevraagd. Wel kan de Vlaamse regering bij de kandidaatstelling de mededeling van bepaalde inlichtingen opleggen. Het ambt van regeringscommissaris wordt nu toegewezen na een oproep. Vroeger was dit niet zo en werd een regeringscommissaris benoemd zonder kandidaatstelling. De Raad van State bevestigde trouwens dat een regeringscommissaris enkel het vertrouwen van de minister moest hebben. De laatst benoemde regeringscommissaris bij een universiteit is de benoeming van de regeringscommissaris bij de KUL geweest. De benoeming werd voorafgegaan door een oproep tot kandidaatstelling. De minister heeft die benoeming na een vergelijking van de kandidaten gemotiveerd. Dat was innoverend.

De minister heeft de bedoeling om de commissaris-coördinator te benoemen na de publikatie van een oproep tot kandidaten. Bij de publikatie zal worden vermeld welke criteria bij de vergelijking van de kandidaten belangrijk zijn. De benoeming zal worden gemotiveerd. Het benoemingsbesluit is openbaar.

De benoeming van de drie commissarissen afkomstig uit de administratie zal — conform het nieuw ambtenarenstatuut — gebeuren op voordracht van eerst de directeur-generaal van het departement Onderwijs en vervolgens de directieraad. Die voordracht moet een gemotiveerd advies voor de minister bevatten. De minister kan het advies overnemen en zich bij de motivering aansluiten. Als de minister het advies niet volgt, moet hij dit motiveren.

De minister gelooft dat het voorgestelde benoemingsstelsel van de commissarissen vrij open is en niet langer uitsluitend gebaseerd is op het begrip 'vertrouwen van de minister'. De benoemingsprocedure van de commissaris-coördinator zal dezelfde zijn als bij de recente benoeming van de regeringscommissaris bij de KUL.

Het amendement van mevrouw J. Leduc C.S. wordt ingetrokken.

Een lid vraagt of de commissarissen ook controle uitoefenen op de vzw's voor sociale voorzieningen.

De minister antwoordt dat de vier commissarissen in hun ambtsgebied ook controle zullen uitoefenen op de vzw's voor sociale voorzieningen en op de participatieregeling.

Het vorig lid wijst erop dat op een studiedag te Gent over sociale voorzieningen en netwerken gebleken is dat het optreden van de regeringscommissarissen sterk verschilt van netwerk tot netwerk. De vraag rijst dan of er bij een zeer grote autonomie een voldoende gelijkvormig optreden is gewaarborgd.

De minister antwoordt dat er voorzien is in een college van commissarissen. De regeringscommissarissen zijn evenwel niet zo uiteenlopend opgetreden. Ze werden tenslotte geconfronteerd met een nieuwigheid. Uiteenlopendheid kwam vooral tot uiting in de wijze van evalueren. Men moet er trouwens rekening mee houden dat het ene netwerk al beter georganiseerd was dan het andere. Het netwerk in Gent was professioneel georganiseerd. De regeringscommissaris is slechts enkele keren mondeling moeten optreden. Aan zijn opmerkingen werd onmiddellijk gevolg gegeven door het netwerk.

Een lid vraagt of de combinatie van de woorden 'geeft . . . opdracht' in § 1 en de woorden 'worden . . . aangesteld' in § 3 — amendement Leysen C.S. — betekent dat men met een detachering te maken heeft. De minister antwoordt dat het om een mandaat gaat. Dit mandaat kan op elk ogenblik worden herroepen bij gemotiveerd besluit. Ook de commissaris-coördinator kan — net als elke regeringscommissaris — bij regeringsbesluit worden afgezet.

Hetzelfde lid vraagt of de woorden 'nuttige ervaring . . . in of met de organisatie van het hoger onderwijs' in § 2 betekenen dat de commissaris-coördinator uit het onderwijs afkomstig moet zijn. De minister antwoordt dat het duidelijk is dat een kandidaat commissaris-coördinator zal moeten aantonen dat hij nauw contact heeft of heeft gehad met het hoger onderwijs.

Het lid vraagt of er een specifieke salarisaanpassing is. De minister antwoordt bevestigend.

Een ander lid vraagt of het niet aangewezen is om de commissaris-coördinator niet aan een ambtsgebied te verbinden, zodat hij over de verschillende ambtsgebieden heen kan coördineren. De minister antwoordt dat de commissaris-coördinator de primus inter pares is. Het verschil met het college van regeringscommissarissen bij de universiteiten is dat er daar een rotatie om de twee jaar is. De minister meent dat de commissaris-coördinator het college zou kunnen voorzitten en worden vrijgesteld van enige betrokkenheid bij de weddeutbetalingen. Voor het overige moeten de commissarissen als college afspreken.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 235 en 236

(nieuwe artikelen 243 en 244)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 237

(nieuw artikel 245)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Martens ertoe strekkend een personeelskader voor het college van commissarissen te voorzien (Stuk 546, Nr.13). Dit amendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 238 tot en met 240

(nieuwe artikelen 246 tot en met 248)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 241

(nieuw artikel 249)

Op dit artikel is er een amendement van de heer L. Martens ertoe strekkend in paragraaf 2 de woorden 'vijf dagen' te vervangen door de woorden 'tien dagen' (Stuk 546, Nr.13). Volgens de indiener is het noodzakelijk dat de commissarissen over de nodige tijd beschikken om de dossiers te onderzoeken alvorens een beroep in te stellen. De minister steunt dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 242

(nieuw artikel 250)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 243

(nieuw artikel 251)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 244

(nieuw artikel 252)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe na artikel 244 een afdeling 3 in te voegen met als opschrift 'Controle van de VZW's voor sociale voorzieningen'.

Dit amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 3 wordt ingevoegd.

AFDELING 3

Controle van de VZW's voor sociale voorzieningen

Artikel 244bis (nieuw)

(nieuw artikel 253)

Op het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel 244bis wordt een subamendement ingediend door de heren L. Martens, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier ertoe strekkend in het tweede lid van het artikel ook de vzw's voor het beheer van de sociale voorzieningen zoals ingevoerd bij het regeringsamendement ter invoeging van een nieuw artikel 207ter te vermelden (Stuk 546, Nr. 12). Dit subamendement wordt door de minister gesteund.

Het subamendement en het amendement worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 244bis wordt ingevoegd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe het opschrift van titel V te vervangen door het opschrift 'Bestuur en medezeggenschap'.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in titel V alle opschriften van hoofdstukken, afdelingen en onderafdelingen weg te laten.

Beide amendementen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en het nieuwe opschrift van titel V wordt ingevoegd. De overige opschriften van titel V worden geschrapt.

TITEL V

Bestuur en medezeggenschap (nieuw)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in titel V een hoofdstuk 1 in te voegen met als opschrift 'De Vlaamse autonome hogescholen'.

Dit amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een hoofdstuk 1 wordt ingevoerd.

HOOFDSTUK 1 (nieuw)

De Vlaamse autonome hogeschool

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in Hoofdstuk 1 een afdeling 1 in te voegen met als opschrift 'Algemene bepalingen'.

AFDELING 1 (nieuw)

Algemene bepalingen

Artikel 244ter (nieuw)

(nieuw artikel 254)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe een nieuw artikel 244ter in te voegen.

De minister verklaart dat deze bepaling zowel in het voorliggend ontwerp van gewoon als in het voorstel van bijzonder decreet (Stuk 241, nr.1) wordt opgenomen. Voor vroegere ARGO-hogescholen is het bijzonder decreet nodig. De minister zal het evenwel via het gewoon decreet mogelijk maken dat ook gemeenten, provincies en vrije instellingen gebruik kunnen maken van de openbare instelling met rechtspersoonlijkheid 'de Vlaamse Autonome Hogeschool'.

Een lid vraagt of niet minstens één van de inrichtende machten tot het officiële net moet behoren opdat er sprake kan zijn van een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid.

De minister antwoordt ontkennend. Twee vrije hogescholen kunnen samen een Vlaamse autonome hogeschool vormen.

Het amendement Leysen C.S. wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 244ter wordt ingevoegd.

Artikelen 244quater en 244quinquies (nieuw)

(nieuwe artikelen 255 en 256)

De amendementen Leysen C.S. ter invoeging van nieuwe artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen worden ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe na artikel 244quinquies een nieuwe afdeling 2 in te voegen met als opschrift 'Bestuursstructuur van de Vlaamse autonome hogescholen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 2 wordt ingevoegd.

AFDELING 2 (nieuw)

Bestuursstructuur van de Vlaamse autonome hogescholen

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in afdeling 2 een onderafdeling 1 in te voegen met als opschrift 'Algemene bepaling'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 1 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 1 (nieuw)

Algemene bepaling

Artikel 244sexies (nieuw)

(nieuw artikel 257)

Het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in afdeling 2 een nieuwe onderafdeling 2 in te voegen met als opschrift 'De raad van bestuur'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 2 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 2 (nieuw)

De raad van bestuur

Artikel 244septies (nieuw)

(nieuw artikel 258)

Het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 244octies (nieuw)

(nieuw artikel 259)

Op het amendement Leysen C.S. is er een subamendement van de Vlaamse regering ertoe strekkend de zin 'Als hij verhinderd is, vervangt de ondervoorzitter hem' te schrappen en een nieuw lid toe te voegen dat luidt als volgt : 'Als de voorzitter verhinderd is, worden zijn bevoegdheden uitgeoefend door de ondervoorzitter' (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de regering worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een aldus gewijzigd artikel 244octies wordt ingevoegd.

Artikelen 244novies en 244decies (nieuw)

(nieuwe artikelen 260 en 261)

De amendementen Leysen C.S. ter invoeging van nieuwe artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen worden ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 244undecies (nieuw)

(nieuw artikel 262)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe een nieuw artikel 244undecies in te voegen.

Een subamendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, Nr.12) strekt ertoe het laatste lid van het amendement A. Leysen C.S. te vervangen als volgt: 'Met uitzondering van de bevoegdheden vermeld onder 6°, 7° en 14° kan de raad van bestuur deze bevoegdheden delegeren aan het bestuurscollege. In voorkomend geval bepaalt de raad van bestuur bij de beslissing tot delegeren of deze bevoegdheden voor verdere delegatie vatbaar zijn'.

De minister verklaart dat de punten 6° (begroting, jaarrekening en jaarverslag), 7° (personeelsformatie) en 14° (fuseren van hogescholen) volgens de Raad van State dermate belangrijke en essentiële bevoegdheden zijn dat ze niet voor delegatie aan het bestuurscollege in aanmerking komen. Het subamendement strekt ertoe deze bevoegdheden tot onvervreemdbare bevoegdheden van de raad van bestuur te maken.

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de regering worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een aldus gewijzigd artikel 244undecies wordt ingevoegd.

Artikelen 244duodecies, 244ter decies en
244quater decies (nieuw)

(nieuwe artikelen 263 tot en met 265)

De amendementen Leysen C.S. ter invoeging van nieuwe artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen worden ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 244quinqüies decies (nieuw)

(nieuw artikel 266)

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe een nieuw artikel 244quinqüies decies in te voegen.

Een subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.3) strekt ertoe een §5 toe te voegen, luidend als volgt : 'De voorzitter van de raad van bestuur is bevoegd voor het geven van ontslag om dringende redenen. Hij legt deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur voor, die ze kan bekrachtigen of herroepen'.

In de verantwoording van het subamendement wordt erop gewezen dat de hoogdringendheid van de beslissing vereist dat ze bijna onmiddellijk kan worden getroffen. Daarom wordt deze bevoegdheid aan de voorzitter van de raad van bestuur toegewezen, op voorwaarde dat deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur wordt bekrachtigd of herroepen.

Een lid vraagt of de toevoeging van een §5 niet in tegenspraak is met §4 van het amendement van mevrouw A. Leysen C.S. De minister antwoordt dat ontslag om dringende redenen administratief-rechtelijk geen tuchtsanctie is

Het vorig lid vraagt of het voorstellen van een tuchtsanctie door de directieraad niet moet worden beperkt tot het voorleggen aan de raad van bestuur, dit is met uitsluiting van het

bestuurscollege. Volgens het subamendement neemt de raad van bestuur de beslissing tot ontslag om dringende redenen. Volgens §4 neemt het bestuurscollege of de raad van bestuur de beslissing tot tuchtsanctie. De minister antwoordt geen bezwaar te hebben tegen het weglaten in §4 van de woorden 'aan het bestuurscollege of'.

Door mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier wordt in die zin een tweede subamendement ingediend (Stuk 56, Nr. 12)

Het amendement Leysen c.s. en de subamendementen van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.6) en de heren L. Martens, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr. 12) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een aldus gewijzigd artikel 244quinquies decies wordt ingevoegd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe in afdeling 2 een nieuwe onderafdeling 3 in te voegen met als opschrift 'Het bestuurscollege'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 3 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 3 (nieuw)

Het bestuurscollege

Artikel 244sexies decies (nieuw)

(nieuw artikel 267)

Het amendement Leysen c.s. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 244septies decies (nieuw)

(nieuw artikel 268)

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe een nieuw artikel 244septies decies in te voegen.

Een subamendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier strekt ertoe, in opvolging van het amendement van dezelfde auteurs op artikel 244quinquies decies, punt 8° weg te laten. De minister schrijft zich in in deze logica en steunt het amendement.

Het amendement en het subamendement worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een aldus gewijzigd artikel 244septies decies wordt ingevoegd.

Artikelen 244octies decies, novies decies en vicies (nieuw)

(nieuwe artikelen 269 tot en met 271)

De amendementen Leysen c.s. ter invoeging van nieuwe artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen worden ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe in afdeling 2 een nieuwe onderafdeling 4 in te voegen met als opschrift 'De algemeen directeur'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 4 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 4 (nieuw)

De algemeen directeur

Artikelen 244unvicies en 244 duovicies (nieuw)

(nieuwe artikelen 272 en 273)

De amendementen Leysen c.s. ter invoeging van nieuwe artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de nieuwe artikelen worden ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe in afdeling 2 een nieuwe onderafdeling 5 in te voegen met als opschrift 'De departementen en andere bestuursorganen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 5 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 5 (nieuw)

De departementen en andere bestuursorganen.

Artikelen 244ter vicies, 244quater vicies,
244quinquies vicies, 244sexies vicies,
244septies vicies en 244octies vicies (nieuw)

(nieuwe artikelen 274 tot en met 279)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een amendement van mevrouw A. Leysen c.s. strekt ertoe een nieuwe afdeling 3 in te voegen met als opschrift 'De onderhandelingscomités'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 3 wordt ingevoegd.

AFDELING 3 (nieuw)

De onderhandelingscomités

Artikel 244novies vicies (nieuw)

(nieuw artikel 280)

Het amendement Leysen c.s. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 244tricies (nieuw)

(nieuw artikel 281)

Op het amendement Leysen c.s. ter invoeging van een nieuw artikel 244tricies is er een subamendement van de heer

A. Denys ertoe strekkend 13” van het amendement Leysen C.S. te vervangen door de volgende zin : ‘de samenwerkingsakkoorden en de samenwerkingsverbanden zoals bedoeld in artikel 244duotricies’ (Stuk 546, Nr.13). Dit subamendement ligt in de lijn van het amendement ter invoeging van een nieuw artikel 244duotricies dat door de Commissie werd aangenomen. De minister stemt in met dit amendement.

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de heer A. Denys worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en een aldus gewijzigd artikel 244tricies wordt ingevoegd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe een nieuwe afdeling 4 in te voegen met als opschrift ‘De studentenraad’.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 4 wordt ingevoegd.

AFDELING 4 (nieuw)

De studentenraad

Artikel 244untricies (nieuw)

(nieuw artikel 282)

Het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

HOOFDSTUK Ibis (nieuw)

(nieuw hoofdstuk II)

Artikel 244duotricies (nieuw)

(nieuw artikel 283)

Door de heer A. Denys wordt een amendement ingediend om een nieuw hoofdstuk Ibis — Algemene samenwerkingsakkoorden — met een nieuw artikel 244duotricies op te nemen teneinde samenwerkingsverbanden tussen hogescholen mogelijk te maken (Stuk 546, Nr.10). Dit amendement luidt als volgt :

‘Onverminderd het bepaalde in de artikelen 59, 60, 61 en 171 van dit decreet kunnen hogescholen in vrij verband samenwerken als tussenstap naar vrijwillige netoverschrijding.

Daartoe kunnen zij vrij beslissen om bij overeenkomst samen te werken in een netwerk, op onderwijskundig, administratief, financieel en sociaal vlak’.

Teneinde dit samenwerkingsverband te realiseren kunnen de hogescholen gelden overdragen’.

Een lid betwijfelt of het nodig is het hoofdstuk Ibis en het artikel 244duoducies in het decreet op te nemen. De bedoeling van het amendement kan worden bereikt zonder dat daartoe een amendement moet worden ingediend. Verder lijkt het hem niet verstandig de woorden ‘als tussenstap naar vrijwillige netoverschrijding’ in het decreet op te nemen. Volgens het lid kunnen bepaalde samenwerkingsverbanden worden opgericht zonder deze doelstelling voor ogen te houden.

Een samenwerkingsakkoord hoeft niet noodzakelijk als tussenstap bedoeld te zijn.

De minister merkt op dat in het amendement kan worden bepaald dat de hogescholen in eng verband samenwerken, onder meer als tussenstap naar vrijwillige netoverschrijding.

De vorige spreker vraagt tevens hoe de overdracht van de financiële middelen en de controle erop worden geregeld in het samenwerkingsverband. Is het samenwerkingsverband een feitelijke vereniging of is het een vzw of een andere rechtspersoon ? In welke mate heeft de commissaris toezicht ? Kan het samenwerkingsverband niet worden gebruikt als een omzeiling van de inspraak- en medezeggenschapsprocedures en als ontwijking van de controle door de commissaris ?

De minister antwoordt dat er in geen geval een ontwijking is van de controle door de regeringscommissaris. De hogescholen CTL en BME in Gent hebben nu een samenwerkingsverband opgericht voor public relations. Aan de regeringscommissaris bij de ARGO is meegedeeld dat hij daarover de volledige controlebevoegdheid heeft. Het gaat immers om een aanwending van middelen onder zijn controle. Het is duidelijk dat men geen middelen zonder finaliteit kan overdragen. Dergelijke overdracht wordt onmiddellijk geblokkeerd.

Een ander lid is eveneens van oordeel dat de bedoeling van het amendement met de voorliggende teksten reeds kan worden gerealiseerd. Psychologisch kan het belangrijk zijn om de bedoeling van het amendement als een expliciete aansporing in het decreet op te nemen.

Het lid is van oordeel dat de zinsnede : ‘als tussenstap naar vrijwillige samenwerking’ zinloos is. Of dit een definitieve stap is of een tussenstap doet niets ter zake : de hogescholen kunnen in vrij verband samenwerken.

Wel is het belangrijk te bepalen dat de verplichtingen die op een hogeschool wegen mee overgenomen worden als de hogeschool in een samenwerkingsverband stapt. Het samenwerkingsverband kan immers niet bedoeld zijn om aan de normale verplichtingen te ontsnappen.

Verder moet de overdracht van gelden duidelijk worden omschreven. Er moet duidelijk worden bepaald aan wie de middelen worden overgedragen, welke middelen worden overgedragen en aan welke controle de overgedragen middelen zijn onderworpen. De controle moet minstens dezelfde zijn als zonder samenwerkingsverband. Dat betekent dus dat er minstens een controle door de commissaris moet zijn.

De heer A. Denys dient hierop de definitieve versie van zijn amendement in (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw hoofdstuk Ibis met een nieuw artikel 244duotricies worden ingevoegd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe een nieuw hoofdstuk II in te voegen met als opschrift ‘Het bestuur van en de medezeggenschap in de gesubsidieerde hogescholen’.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw hoofdstuk II wordt ingevoegd.

HOOFDSTUK II (nieuw)

(nieuw hoofdstuk III)

Het bestuur van en de medezeggenschap in
de gesubsidieerde hogescholen

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe een nieuwe afdeling I in te voegen met als opschrift 'Algemene bepalingen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling I wordt ingevoegd.

AFDELING I (nieuw)

Algemene bepalingen

Artikelen 245 en 246

(nieuwe artikelen 284 en 285)

De amendementen Leysen C.S. en de aldus geamendeerde artikelen 245 en 246 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Er worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel247

(nieuw artike1286)

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier ertoe strekkend tussen het woord 'het' en de woorden 'onderwijzend personeel' het woord 'benoemd' in te voegen (Stuk 546, Nr.6). Volgens de indieners is het hun bedoeling eenvormigheid in de terminologie te brengen. Dit amendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel248

(nieuw artike1287)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 248bis (nieuw)

(nieuw artike1288)

Het amendement Leysen C.S. ter invoeging van een nieuw artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel wordt ingevoegd. Er worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in hoofdstuk II een nieuwe afdeling 2 in te voegen met als opschrift 'De medezeggenschapsorganen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 2 wordt ingevoegd.

AFDELING 2 (nieuw)

De medezeggenschapsorganen

Een amendement van mevrouw A. Leysen C.S. strekt ertoe in afdeling 2 een nieuwe onderafdeling 1 in te voegen met als opschrift 'De academische raad'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 2 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 1 (nieuw)

De academische raad

Artikel 249

(nieuw artikel 1289)

Op artikel 249 is er een amendement van de heer Denys C.S. dat het hogeschoolbestuur verplicht de academische raad in te lichten over alle aangelegenheden met betrekking tot de hogeschool (Stuk 546, Nr.6). Vermits artikel 254 aan de academische raad het recht op informatie toekent, heeft het hogeschoolbestuur de plicht de academische raad in te lichten. De minister steunt dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 250

(nieuw artikel 290)

Een aantal leden wenst dat de raden van bestuur van alle hogescholen op dezelfde wijze samengesteld wordt. De Raad van State heeft echter geoordeeld dat dit in strijd is met artikel 124 van de Grondwet. Voor genoemde leden willen niettemin de medezeggenschap optimaal realiseren. Hiertoe dienen zij op artikel 250 en de artikels 253, 254 en 255 amendementen in. Hierbij is het niet de bedoeling om de vrijheid van onderwijs aan te tasten, maar om de verschillen in benaderingswijzen tussen inrichtende machten en het uitvoerend personeel die momenteel op verschillende vlakken bestaan, weg te werken.

Het amendement dat de heer Denys C.S. op artikel 250 indient wil dat de academische raad samengesteld wordt uit drie gelijke delen : een derde vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur, een derde vertegenwoordigers van het personeel, en een derde vertegenwoordigers van de studenten. (Stuk 546, Nr. 6)

De minister wenst rekening te houden met alle gevoeligheden. Daarom stelt hij een samenstelling voor van drie achtereenvolgende, drie achtereenvolgende, twee achtereenvolgende. De indieners zijn bereid hun amendement in die zin aan te passen en zij dienen dit amendement in (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 251

(nieuw artikel 1291)

Een lid stelt voor om op de tweede regel het woord 'jaar' te vervangen door het woord 'academiejaar'. De minister meent dat dit inderdaad technisch correcter is. Maar dan

moet het woord 'jaren' op de eerste regel op dezelfde wijze vervangen worden. De indieners dienen in die zin een amendement in (Stuk 546, Nr.6).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

In opvolging van dit amendement worden ook in de overige artikelen van titel V met betrekking tot de duur van het lidmaatschap in de medezeggenschapsorganen het woord 'jaar' vervangen door 'academiejaar'.

Artikel252

(nieuw artike1292)

Het amendement van de heer Denys C.S. strekt ertoe de studenten die deel uitmaken van de academische raad de nodige faciliteiten te geven om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Het is tevens de bedoeling de studenten te beschermen in de uitoefening van hun mandaat (Stuk 546, Nr.6). De minister stemt in met dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel253

(nieuw artike1293)

Op artikel 253 is er een amendement van de heer Denys C.S. De indieners willen dat de academische raad zelf over zijn reglement beslist als er geen consensus gevonden wordt met het hogeschoolbestuur. Het minimum aantal vergaderingen per jaar wordt van drie naar zes opgevoerd (Stuk 546, Nr.6)

De decreetgever kan niet zomaar beslissingsbevoegdheden toekennen aan bepaalde instanties, oordeelt de minister. De decreetsbepalingen blijven voorwaarden tot financiering. Beslissingsbevoegdheid over het reglement van de academische raad aan die raad zelf toekennen, tast uiteraard de uitoefening van de bevoegdheid van de inrichtende macht niet aan.

Een lid meent dat punt 4, de vaststelling en de omschrijving van de bevoegdheden van de academische raad, moeilijk als een reglementaire materie beschouwd kan worden, indien de academische raad zelf het laatste woord krijgt over dat reglement. Er moet voorafgaand een algemeen kader zijn waarin dat ingebed kan zijn.

De minister meent dat het reglement uiteindelijk geen afbreuk kan doen aan het decreet, omdat artikel 255 limitatief de advies- en overlegbevoegdheden van de academische raad opsomt.

De indieners van het amendement hebben begrip voor de opmerking van het vorige lid. Punt 4 zou inderdaad misbruikt kunnen worden. Ze gaan akkoord met de schrapping van punt 4, als in artikel 255 het pakket adviesbevoegdheden overlegbevoegdheden worden.

De indieners willen het minimum aantal vergaderingen per jaar op drie houden. Ze trekken hun amendement in en dienen een nieuw amendement in, dat ingaat op de voorgestelde wijzigingen (Stuk 546, Nr.13). De minister stemt met het gewijzigde amendement in.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel254

(nieuw artike1294)

Op artikel 254 is er een amendement van de heer Denys C.S. Inzake de overlegbevoegdheid van de academische raad, wensende indieners dat het hogeschoolbestuur zelf een besluit neemt indien geen consensus gevonden wordt. Zoniet wordt, bij een patstelling, de hogeschool onbestuurbaar (Stuk 546, Nr.6). De minister steunt ook dit amendement.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel255

(nieuw artike1295)

Op artikel 255 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Er is ook een amendement van de heer Denys C.S. De indieners willen van het pakket adviesbevoegdheden overlegbevoegdheden maken. Daardoor wordt meer gestalte gegeven aan de inspraak. Ze zouden § 4 dan willen schrappen (Stuk 546, Nr.6).

De minister vindt dat de overlegbevoegdheid dan wel zeer omvangrijk is. Hij pleit ervoor om alleen de echt fundamentele punten te behouden. Volgens de minister zijn in § 2 zijn de punten 1,2,3,4,8,9 en 10 essentieel. Punt 11 hoort elders thuis, bij de bepalingen over de sociale raad. De Vlaamse regering dient ter zake een amendement in (Stuk 546, Nr.13)

Het amendement van de heer A. Denys C.S. wordt ingetrokken, maar dezelfde auteurs dienen op het amendement van de regering een subamendement in ertoe strekkend 3° overdracht of fusie van de hogeschool als overlegbevoegdheid te beschouwen (Stuk 546, nr. 13). De minister stemt hiermee in.

Het amendement Leysen C.S. wordt ingetrokken.

Het amendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, Nr.13) en het subamendement van de heer A. Denys C.S. (Stuk 546, Nr.13) worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 255 wordt eveneens unaniem aangenomen.

Een amendement Leysen C.S. wil na artikel255 in afdeling 2 van titel V, hoofdstuk II, een onderafdeling 2 inlassen, met als opschrift : 'Onderafdeling 2. — De departementale raad'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 2 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 2 (nieuw)

De departementale raad

Artikel256

(nieuw artike1296)

Op artikel256 is er een amendement mevrouw Leysen C.S.

Op artikel 256 is er ook een amendement van de heer A. Denys C.S. De indieners willen de departementale raad samenstellen uit de helft vertegenwoordigers van het onderwijs

zend personeel en de helft vertegenwoordigers van de studenten. Daarmee wordt een meer evenwichtige vertegenwoordiging gerealiseerd. Het komt de raad ook toe zelf te bepalen wie verder in de departementale raad zitting heeft (Stuk 546, Nr.6).

Inzake het amendement van Denys C.S. doet de minister een tegenvoorstel : de helft vertegenwoordigers van het personeel, een vierde vertegenwoordigers van de studenten, en een vierde voor externen.

Een lid merkt ook op dat de Nederlandse ervaring aangevend heeft dat een 50/50-verdeling niet aangewezen is voor de werkzaamheid en voor de openheid naar buiten toe.

De minister dient een amendement in dat de bekommernissen van het amendement Leysen C.S. en het amendement Denys C.S. verenigt (Stuk 546, Nr.13) en hierop worden beide amendementen ingetrokken.

Het amendement van de regering en het aldus geamendeerde artikel 256 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel257

(nieuw artike1297)

Op artikel 257 is er een amendement van de heer Denys C.S. dat ertoe strekt de studenten die in de departementale raad zitting hebben te beschermen (Stuk 546, Nr.6). Dit naar analogie met het aanvaarde subamendement van dezelfde auteurs op artike1252.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 258

(nieuw artike1298)

Op artikel 258 is er een amendement van de heer Denys C.S. De indieners willen op de eerste regel de woorden 'Het hogeschoolbestuur' vervangen door de woorden 'De academische raad'. Alle geledingen van de hogeschool moeten inspraak hebben in het bepalen van de reglementen van de departementale raden. Vermits alle geledingen in de academische raad vertegenwoordigd zijn, lijkt dat het meest aangewezen orgaan te zijn (Stuk 546, Nr.6).

Volgens de minister zou dat erop neerkomen dat men aan de academische raad beslissingsbevoegdheid geeft, die toebehoort aan de inrichtende macht. Dat is in strijd met de Grondwet en met herhaalde adviezen van de Raad van State. Hierop trekken de indieners hun amendement in.

Op artikel 258 is er ook een amendement van de heer L. Standaert. De indiener wil op de eerste regel de woorden 'Het hogeschoolbestuur' vervangen door de woorden 'De Vlaamse regering' (Stuk 546, Nr.3). De minister merkt op dat de toekenning van dergelijke bevoegdheid aan de Vlaamse regering eveneens ongrondwettelijk is. Ook dit amendement wordt ingetrokken.

Artikel258 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel259

(nieuw artike1299)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een amendement van mevrouw Leysen C.S. wil na artikel 259 in afdeling 2 van titel V, hoofdstuk II, een onderafdeling 3 inlassen met als opschrift 'Onderafdeling 3. — De studentenraad'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 3 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 3 (nieuw)

De studentenraad

Artikel260

(nieuw artikel 300)

Op artikel260 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Op dit amendement is er een subamendement van de heer Denys C.S. De indieners willen de uitdrukkelijke vermelding dat de vertegenwoordigers van de studenten door en onder de studenten verkozen worden (Stuk 546, Nr.6). Dit subamendement wordt door de minister gesteund.

Het amendement, het subamendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Een amendement van mevrouw Leysen C.S. wil na artikel 260 van titel V, hoofdstuk II, een afdeling 3 inlassen met als opschrift : 'Afdeling 3. — De onderhandelingscomites'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe afdeling 3 wordt ingevoegd.

AFDELING 3 (nieuw)

De onderhandelingscomites

Artikel261

(nieuw artikel301)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel262

(nieuw artikel302)

Op artikel262 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Op artikel 262 is er tevens een amendement van de heer Denys C.S. De indieners willen dat niet de representatieve vakorganisaties, maar wel de rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers van het personeel in de onderhandelingscomites

zitting hebben. Onderhandelingen dienen te gebeuren met diegenen die democratisch het meest gelegitimeerd zijn. Elk personeelslid moet als onderhandelaar aan bod kunnen komen via verkiezingen (Stuk 546, Nr.6).

De minister wijst erop dat het hier een onderhandelingsmaterie betreft die op basis van de federale wetgeving voorbehouden is aan de representatieve vakbonden. Vandaar dat er een dubbel circuit ontwikkeld werd via de medezeggenschapsorganen, waar niet de vakbonden, maar rechtstreeks door het personeel verkozen vertegenwoordigers zetelen. De syndicale onderhandelingsmaterie behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid.

De indieners trekken hun amendement in. Ze zullen een wetsvoorstel indienen om het syndicaal statuut op dat punt te wijzigen.

Dezelfde indieners dienen op het amendement Leysen C.S. een subamendement in ertoe strekkend de medezeggenschap in de gesubsidieerde hogescholen uit te breiden tot de samenwerkingsverbanden die door artikel 244 duotricies ingevoerd werden (Stuk 546, Nr.13). De minister geeft toe dat dit het logische gevolg is van het vroeger aanvaarde amendement. Hij steunt het amendement.

Het amendement, het subamendement en het aldus gemendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 263

(nieuw artikel 303)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel 264

(nieuw artikel 304)

Op artikel 263 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Op artikel 263 is er tevens een amendement van de heer Denys c.s (Stuk 546, nr. 6). Dit amendement is van dezelfde strekking als het amendement van dezelfde auteurs op artikel 262, en het wordt, gezien de opmerkingen van de minister bij artikel 262, ingetrokken.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Er is een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat de opschriften van de afdelingen 1 en 2 van titel VI van dit decreet schrapt.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en de opschriften van deze afdelingen worden geschrapt.

TITEL VI

Bijzondere bepalingen

Artikel265

(nieuw artikel305)

Op artikel 265 is er een amendement van mevrouw Leysen c.s.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel266

(nieuw artikel306)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel267

(nieuw artikel307)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel267bis (nieuw)

(nieuw artikel308)

Het amendement (Stuk 546, nr. 13) van de regering ter invoeging van een nieuw artikel 267bis wordt zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel 267bis wordt ingevoegd.

Artikel 267ter (nieuw)

(nieuw artikel309)

Het amendement van de regering ter invoeging van een nieuw artikel 267ter strekt ertoe de verhoudingen tussen de hogescholen en het hoger onderwijs verstrekt in OSP te regelen (Stuk 546, Nr.8).

Een lid vraagt of dit artikel betekent dat iemand met een hoofdamt in het onderwijs voor sociale promotie, zijn eventueel ambt in het hoger onderwijs kan behouden en als dusdanig uitbetaald blijft. De minister repliceert dat dit in de cumulbepalingen voor het OSP geregeld moet worden. Dit amendement regelt de omgekeerde situatie, namelijk van personeelsleden van een hogeschool met een onderwijsopdracht bij het OSP. Indien de hogeschool echter bereid is de betrokken leerkracht als personeelslid te behouden, is er geen probleem. Hij kan dan in hoofdamt uitbetaald blijven.

Het amendement van de regering ter invoeging van een nieuw artikel 267ter wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel267ter wordt ingevoegd.

Artikel268

(nieuw artikel310)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel269

(nieuw artikel311)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel269bis

(nieuw artikel312)

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.3) ter invoeging van een nieuw artikel 269bis strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen aan het universitair decreet van 12 juni 1991.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuw artikel269bis wordt ingevoegd.

Artikelen 270 en 271

Op deze artikelen zijn er amendementen Leysen C.S. ter schrapping van de artikelen.

De amendementen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen en de artikelen 270 en 271 worden geschrapt.

TITEL VII

Overgangsbepalingen

HOOFDSTUK I

Overgangsbepalingen organisatie onderwijs

Artikelen 272 en 273

(nieuwe artikelen 313 en 314)

Op deze artikelen zijn er amendementen Leysen C.S.

De amendementen en de aldus geamendeerde artikelen worden zonder verdere opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen personeel

AFDELING 1

Algemeen

Artikel274

(nieuw artikel1315)

Op artikel 274 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Er is een tweede amendement van mevrouw Leysen c.s., ertoe strekkend in een overgangsregeling te voorzien inzake de controle op de afwezigheden wegens ziekte. Dit moet voorkomen dat er een vacuum ontstaat in de periode tussen de inwerkingtreding van dit decreet en het tijdstip waarop de Vlaamse regering een nieuwe regeling uitwerkt (Stuk 546, Nr.10).

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel 274 worden met 14 stemme unaniem aangenomen.

Artikel275

(nieuw artikel316)

Op artikel275 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S. De proeftijd in een selectie- of bevorderingsambt wordt met een jaar verschoven. De minister aanvaardt dit amendement, maar de regeling zal dan met artikel277 moeten overeenstemmen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 2

Onderwijzend personeel

Artikel276

(nieuw artikel317)

Een lid merkt op dat de omvorming van gemeenschapscholen tot Vlaamse autonome hogescholen ongetwijfeld repercussies zal hebben op de personeelsformatie van de huidige diensten van de ARGO. Hetzelfde geldt voor de middelen. Een lid vraagt of die overdracht niet geregeld moet worden in het verlengde van de concordantie, of in het bijzonder decreet. Hij vreest dat de ARGO met een te grote formatie zal blijven zitten voor een gewijzigde opdracht indien als de ARGO-formatie niet onmiddellijk wordt geregeld.

De minister wenst de resultaten van de doorlichting van de ARGO-diensten af te wachten. Hij zal de doorlichting nog voor het reces kunnen toewijzen. Het kan in geen geval de bedoeling zijn een nieuwe personeelsformatie voor de Vlaamse autonome hogescholen te creëren zonder de bestaande ARGO-formatie te hertekenen. De hogescholen ertoe verplichten personeel van de ARGO over te nemen, lijkt de minister nogal delicaat. De hogescholen kunnen de personeelsnoden anders inschatten.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel277

(nieuw artike1318)

OP artikel 277 is er een amendement van mevrouw Leysen c.s.

Op dit amendement wordt een subamendement ingediend door mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier (Stuk 546, Nr.3). Het betreft een technische correctie ten gevolge van het later in werking treden van het decreet.

Op dit artikel was er nog een subamendement van dezelfde indieners (Stuk 546, Nr.11), maar dit amendement wordt ingetrokken en zal bij de overgangsbepalingen — artikel293 — ingediend worden.

Tenslotte was er een amendement van de heer Denys c.s (Stuk 546, Nr.10). De indieners trekken het amendement in omdat het te verregaand is.

Een lid vraagt of de overgangsmaatregelen van toepassing zijn op personeelsleden die al zes jaar ad interim staan. De minister antwoordt ontkennend. Zij zijn immers geen titularis. Als de titularis terugkomt, hebben ze in hun huidige situatie evenmin garanties.

Het amendement Leysen C.S. , het subamendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel278

(nieuw artikel319)

OP artikel 278 is er een amendement van mevrouw **Le ysen** C.S.

Op artikel278 is er eveneens een amendement van de heer L. Standaert. Paragraaf 2 van het artikel houdt in dat een halftijds benoemde in het HOBU moet doctoreren om zijn benoeming te behouden. De indiener wenst die voorwaarde te schrappen (Stuk 546, Nr.3).

De minister wijst erop dat die personeelsleden in de huidige situatie ook niet vastbenoemd kunnen worden als licentiaat. Ze blijven steeds 'tijdelijk belast met'. Nu wordt hen de mogelijkheid geboden verder 'tijdelijk' hun opdracht te behouden bij de overstap, met dezelfde weddeschaal.

De indiener trekt zijn amendement in.

Iemand die nu tijdelijk in het HOBU functioneert, mag die bij de overstap zijn andere tijdelijke functie behouden ? De minister antwoordt bevestigend. Iemand vraagt waarom de overgangsmaatregelen alleen voor personeelsleden van het HOLT beperkt worden tot het volume van hun opdracht als titularis (zie § 2). Waarom ook niet voor mensen van het HOKT ? De minister antwoordt dat dat probleem niet voorkomt in het HOKT. Voor het HOKT zijn er afwijkingen mogelijk. Mensen met een D-diploma en wat ervaring, kunnen in het HOKT vastbenoemd worden. De vastbenoemden in het HOKT behouden hun rechten. In het HOLT zijn er echter veel tijdelijke aanstellingen. Juist om die categorie personeelsleden waarborgen te bieden, is die bepaling specifiek voor het HOLT opgenomen.

Het amendement Leysen C.S. en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel279

(nieuw artikel320)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 280 en 283

(nieuwe artikelen 321 en 322)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel282

(nieuw artike1323)

OP artikel 282 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Er is tevens een amendement van de Vlaamse regering dat een technische correctie aanbrengt aan het amendement Leysen C.S. Het garandeert dat de personeelsleden in kwestie niet minder zullen verdienen dan in de huidige regeling (Stuk 546, Nr.8).

Hierop wordt het amendement Leysen C.S. ingetrokken.

Er was tevens een amendement van de heer L. Standaert, maar gezien het antwoord van de minister op het amendement van de heer Standaert op artikel 278, trekt de indiener zijn amendement in.

Het amendement van de Vlaamse regering en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel283

(nieuw artike1324)

OP artikel 283 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Er is tevens een subamendement van mevrouw Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier. Het betreft een technische correctie. De salarisschalen van de personeelsleden die van de overgangsbepalingen genieten, worden in dit decreet bepaald en niet in een uitvoeringsbesluit (Stuk 546, Nr.5).

Het amendement, het subamendement en het aldus gewijzigde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel284

(nieuw artike1325)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel285

(nieuw artike1326)

Op artikel285 is er een amendement van mevrouw Leysen
c.s.

Dit amendement wordt ingetrokken en wordt vervangen
door een nieuw amendement van dezelfde indieners (Stuk
546, Nr.5).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel wor-
den met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel286

(nieuw artike1327)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel287

(nieuw artike1328)

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Leysen
C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel wor-
den zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel288

(nieuw artike1329)

Op artikel 288 is er een amendement van de heren J.
Eeman en L. Pierce C.S. De indieners willen de mogelijkheid
dat ook tijdelijke personeelsleden met een jarenlange erva-
ring, als departementshoofd aangeduid kunnen worden (Stuk
546, Nr.13).

De minister wil het houden bij vastbenoemden. Een depar-
tementshoofd kan zijn functie maar ten volle uitoefenen als
hij vastbenoemd is, namelijk met de nodige autoriteit ten op-
zichte van zijn collega's. Het is structureel ongezond iemand
een departement te laten leiden, die zowel voor zijn tijdelijke
betrekking als voor zijn eventuele vaste benoeming, afhanke-
lijk is van de mensen van datzelfde departement.

Hierop wordt het amendement van de heren J. Eeman en
A. Denys ingetrokken.

Artikel288 wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel289

(nieuw artikel330)

Op artikel 289 is er een amendement van mevrouw Leysen
c.s.

Op dit amendement is er een subamendement van de
Vlaamse regering. Het betreft een technische correctie ten-
einde onverenigbaarheid met artikel285 dat werkgelegenheid
garandeert naar rato van het volume van de opdracht op 30
juni 1995 op te heffen (Stuk 546, Nr.10).

Het amendement Leysen C.S. en het subamendement van de Vlaamse regering worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel290

(nieuw artikel331)

OP dit artikel is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel291

(nieuw artike1332)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 3

Administratief en technisch personeel

Artikel292

(nieuw artike1333)

OP artikel 292 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Op dit amendement is er tevens een subamendement van de Vlaamse regering ertoe strekkend op de laatste regel de wending 'verlofregeling' te wijzigen in 'vakantieregeling' (Stuk 546, Nr.13).

Het amendement, het subamendement en het aldus gewijzigde artikel292 worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel293

(nieuw artike1334)

OP artikel 293 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S.

Een lid merkt op dat de gewijzigde vakantieregeling voor het opvoedend hulppersoneel een serieuze inlevering betekent. Het zal bij de betrokkenen voor heel wat problemen zorgen. Een ander lid sluit zich daarbij aan. Ze wijst erop dat het vaak vrouwen betreft die deze functie vroeger gekozen hebben om hun schoolgaande kinderen in de vakantie beter te kunnen opvangen. De eerste spreker vraagt of er geen twee verschillende vakantieregelingen ingevoerd kunnen worden. Dat is nu ook zo voor het administratief en het opvoedend hulppersoneel in het secundair onderwijs. Hij geeft toe dat het soms tot spanningen leidt. Hij stelt een tussenoplossing voor : dezelfde verlofregeling als het onderwijzend personeel, namelijk een minimum van negen weken.

Het is sowieso merkwaardig dat er in het hoger onderwijs opvoedend hulppersoneel is, meent de minister. Bij de overgang van secundair onderwijs naar onderwijs van het korte type heeft men de fout begaan in opvoedend hulppersoneel

te voorzien, naar analogie met het secundair onderwijs. Daarom wordt het nu afgeschaft. Het zou logisch zijn dat ze bovendien worden en voor reëffectatie vatbaar zijn. Nu krijgen ze echter de mogelijkheid naar het secundair onderwijs over te stappen als daar plaatsen vrij zijn, of ze kunnen administratief personeel worden binnen de hogeschool. De minister vindt de klaagzang over de 'maar 35 dagen verlof' onterecht. De 35 dagen is conform het ambtenarenstatuut. De negen weken vakantie voor het onderwijspersoneel is terecht geformuleerd in weken, omdat het om onderwijspersoneel gaat. Men kan niet het vakantie van het onderwijzend personeel krijgen, zonder de belasting van het onderwijzend personeel.

Eerstgenoemd lid vraagt of er niet een soort garantie voor een minimum vakantieregeling gegeven kan worden, zoals voor het onderwijzend personeel. Dat zou nog een vermindering voor de betrokkenen betekenen, maar dan zou men geen derde categorie creëren. Een ander lid vraagt over hoeveel mensen het hier eigenlijk gaat.

De minister schat dat ongeveer 180 à 200 personeelsleden onder die bepaling vallen. Hij wijst er verder op dat het de hogescholen altijd vrij staat bijvoorbeeld een week extra aan haar personeel te geven. De decreetgever moet wel de moed hebben om een aantal zaken op orde te stellen. De minister is dus niet voor het voorstel te vinden, maar wil er geen punt van maken. De Vlaamse Raad moet uitmaken of hij dat wil stemmen.

Hierop wordt door mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier een subamendement op het amendement Leysen C.S. ingediend ertoe strekkend de laatste zin van § 1 als volgt te wijzigen : 'Zij hebben recht op de minimumvakantieregeling voor het onderwijzend personeel zoals voorzien in artikel 67, paragraaf 2' (Stuk 546, Nr.13). Dit amendement wordt door de minister niet gesteund.

Vervolgens wordt opgemerkt dat het hier de vakantie- en niet de verlofregeling betreft zoals verkeerdelijk in het amendement Leysen C.S. vermeld. De minister bevestigt dat. De tekst moet in die zin aangepast worden.

Hierop wordt door de heren G. Vanleenhove, R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier een tweede subamendement op het amendement Leysen C.S. ingediend (Stuk 546, Nr.13).

Tenslotte is er een subamendement van mevrouw Leysen c.s., ertoe strekkend overgangsmatregelen te verschaffen aan personeelsleden die momenteel op basis van de akte van bekwaamheid de functie van bibliothecaris uitoefenen (Stuk 546, Nr.12).

Het amendement Leysen C.S. en de drie subamendementen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus gewijzigde artikel293 wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel294

(nieuw artikel1335)

Op artikel294 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S. Er is tevens een subamendement van mevrouw Leysen C.S. ertoe strekkend een technische correctie aan te brengen (Stuk 546, Nr. 5).

Het amendement, het subamendement en het aldus gewijzigde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 295 en 296

(nieuwe artikelen 336 en 337)

Op deze artikelen zijn er amendementen Leysen C.S.

De amendementen en de aldus geamendeerde artikelen worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel297

(nieuw artike1338)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

AFDELING 4

Andere overgangsbepalingen

Artikel298

(nieuw artike1339)

Op artikel294 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S. Er is tevens een subamendement van mevrouw Leysen C.S. ertoe strekkend een technische correctie aan te brengen (Stuk 546, Nr. 5).

Het amendement, het subamendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel299

(nieuw artikel340)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen financiering en beheer

AFDELING 1

Overgangsbepalingen werkingsuitkeringen

Artikel300

(nieuw artike1341)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Er is een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat het opschrift van onderafdeling 1 van titel VII, hoofdstuk III, afdeling 2, schrapt.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en de betreffende onderafdeling wordt geschrapt.

AFDELING 2

Overgangsbepalingen investeringen

Artikel301

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. ter schrapping van artikel301.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel301 wordt geschrapt.

Er is een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat onderafdeling 2 van titel VII, hoofdstuk III, afdeling 2, omvormt tot onderafdeling 1, met als opschrift 'Onderafdeling 1. — Vlaamse autonome hogescholen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 1 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 1

Vlaamse autonome hogescholen

Artikel302

(nieuw artike1342)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel303

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. ter schrapping van artike1303.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artike1303 wordt geschrapt.

Er is een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat onderafdeling 3 van titel VII, hoofdstuk III, afdeling 2, omvormt tot onderafdeling 2, met als opschrift : 'Onderafdeling 2. — Gesubsidieerd onderwijs'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 2 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 2

Gesubsidieerd onderwijs

Artikel304

(nieuw artike1343)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel305

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. ter schrapping van artikel305.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel305 wordt geschrapt.

Er is een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat onderafdeling 4 van titel VII, hoofdstuk III, afdeling 2, omvormt tot onderafdeling 3, met als opschrift : 'Onderafdeling 3. — Andere overgangsbepalingen'.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en een nieuwe onderafdeling 3 wordt ingevoegd.

ONDERAFDELING 3

Andere overgangsbepalingen

Artikelen 306 en 307

(nieuwe artikelen 344 en 345)

Op deze artikelen zijn er amendementen Leysen C.S.

De amendementen en de aldus geamendeerde artikelen worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel308

(nieuw artikel346)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

TITEL VIII

Opheffings- en slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Opheffingsbepalingen

Artikelen 309 tot en met 312

(nieuwe artikelen 347 tot en met 350)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel313

(nieuw artikel351)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 314 en 315

(nieuwe artikelen 352 en 353)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel316

(nieuw artike1354)

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden zonder opmerkingen met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 317 tot en met 323

(nieuwe artikelen 355 tot en met 359)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel322

Op dit artikel is er een amendement Leysen C.S. ter schrapping van artikel 322 (Stuk 546, Nr.13). De bedoeling is de inhoud van artikel 322 te coördineren met de inhoud van artikel 328.

Het amendement van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier op hetzelfde artikel (Stuk 546, Nr.6) wordt ingetrokken.

Het amendement wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen en artikel322 wordt geschrapt.

Artikelen 323 en 324

(nieuwe artikelen 360 en 361)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel325

(nieuw artike1362)

Op artikel325 is er een amendement van de heren L. Martens en R. Swinnen. Het is de bedoeling dat, via een uitdovende regeling, de inspectieleden en de leden van de pedagogische begeleidingsdiensten hun rechtspositieregeling behouden die op 1 augustus 1995 van toepassing is (Stuk 546, Nr.13).

De minister geeft toe dat dit een verbetering is. Een lid vraagt of het amendement tegemoetkomt aan een vraag die het VSKO op de hoorzitting gesteld heeft. De indieners antwoorden bevestigend. Hetzelfde lid vraagt wie deze personen

zal betalen. De minister antwoordt dat het departement onderwijs de inspectieleden betaalt. De begeleidingsdiensten staan op de begrotingspost betalingen aan de verschillende netten.

Het lid meent dat de netten via dit amendement bestendig worden. Het gaat hier om twee patronen, aldus de minister. De netten kunnen de pedagogische diensten breder inzetten, de minister kan de inspectieleden breder inzetten.

Het lid is niet geneigd het amendement te steunen. 'Uitdovend' is op nogal lange termijn. De minister wijst erop dat, indien men die regeling niet zou treffen, de mensen van de pedagogische begeleidingsdiensten ter beschikking gesteld worden. Ze kunnen immers niet terug naar het onderwijs. Ze hebben hun vaste benoeming aan de scholen verloren door hun vaste benoeming enkele jaren geleden als pedagogisch adviseur. Zonder het amendement zal men ze moeten betalen om niets te doen.

Een lid vraagt over hoeveel personen en middelen het gaat. Het betreft volgens de minister acht pedagogisch adviseurs en drie inspectieleden. Ze zijn meestal rond of in de vijftig jaar. Het lid zou graag nog bijkomende gegevens krijgen.

De minister wijst erop dat dit artikel het kader sowieso afschaft. Deze maatregel is de facto uitdovend.

Het amendement van de heren L. Martens en R. Swinnen wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikelen 326 en 327

(nieuwe artikelen 363 en 364)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel328

(nieuw artikel365)

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Leysen C.S. dat ertoe strekt artikel 328 aan te vullen en te coördineren met de inhoud van het voormalig artikel 322 (Stuk 546, Nr.13). Naar aanleiding van deze coördinatie wordt er door de Minister op gewezen dat 12" en 15" van artikel328 ten onrechte in deze lijst werden opgenomen. Bij de coördinatie worden deze kb's niet meer opgenomen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel329

(nieuw artikel366)

Op artikel 329 zijn er twee amendementen van mevrouw Leysen C.S.

Het eerste amendement betreft een wijziging van punt 20. Daardoor blijft de regeling inzake politiek verlof zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, van toepas-

sing op het administratief personeel en op het opvoedend hulppersoneel (Stuk 546, Nr.5).

Het tweede amendement behoudt de artikelen 34 en 57 van het decreet betreffende het onderwijs-V over de tegemoetkoming voor vervoerskosten en over de controleregels bij afwezigheid wegens ziekte (Stuk 546, Nr.5).

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel330

(nieuw artike1367)

Een lid merkt op dat in de eerste regel '3°' vervangen moet worden door '3'. De minister beaamt deze technische correctie.

Bij dit artikel worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Artikel331

(nieuw artike1368)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen unaniem aangenomen.

HOOFDSTUK II

Inwerkingtreding

Artikel332

(nieuw artike1369)

Op artikel332 is er een amendement van mevrouw Leysen C.S. Er is tevens een subamendement van mevrouw Leysen C.S. dat het amendement nog verder verfijnt (Stuk 546, Nr.10). Daarnaast worden door de minister nog enkele technische correcties voorgesteld. De Commissie stemt hiermee in.

Het amendement, het subamendement en het aldus geamendeerde artikel worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

Bijlage I

Op bijlage I is er een amendement van de Vlaamse regering. De lijst van studiegebieden, opleidingen en opties wordt aan de gewijzigde situatie inzake opleidingen aangepast (Stuk 546, nr. 7).

Bij punt 2, studiegebied gezondheidszorg, laboratorium- en voedingstechnologie, vraagt een lid of het woord 'voedingskunde' niet beter is dan 'voedingstechnologie'. In de verdere opdeling wordt trouwens ook van 'dieet- en voedingskunde' gesproken. De minister antwoordt dat hij het Nederlandse voorbeeld gevolgd heeft. Hij wenst de term 'voedingstechnologie' te behouden om het eenvoudig te houden.

Bij punt 3, studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde, basisopleidingen in een cyclus, vraagt een lid om de optie 'verkeers- en vervoerskunde' op te nemen. De minister wijst erop dat het amendement de optie 'expeditie', onder be-

drijfsbeheer, in 'expeditie, distributie en transport' gewijzigd heeft. Verkeers- en vervoerskunde zit daarin vervat.

Het lid meent dat transport verschilt van verkeers- en vervoerskunde. De minister bevestigt dat verkeers- en vervoerskunde niet als afzonderlijke studierichting opgenomen wordt. Het bestaat ook niet. Volgens het lid was voor West-Vlaanderen oorspronkelijk overeengekomen dat het provinciaal, het vrij onderwijs en het gemeenschapsonderwijs elk twee nieuwe programmaties zouden krijgen. In het amendement wordt geen enkele nieuwe programmatie aan het gemeenschapsonderwijs toegekend.

Zowel het provinciaal onderwijs als het gemeenschapsonderwijs in West-Vlaanderen hebben te kennen gegeven dat zij naar een Vlaamse autonome hogeschool zullen evolueren, aldus de minister. De bijkomende programmaties zullen dus in die ene Vlaamse autonome hogeschool opgenomen worden. Men moet weten wat men wil, vindt de minister.

Een ander lid meent dat de voorliggende regeling behouden moet worden. Zoniet zullen ook andere provincies met nieuwe eisen komen. Men was tenslotte tot een akkoord gekomen voor de verschillende provincies. De minister bevestigt dat. Een onhoudbare proliferatie is anders onvermijdbaar.

Punt 5, studiegebied kunst, moet nog uitgesplitst worden op basis van het amendement van de heer Denys C.S. : studiegebied audiovisuele en beeldende kunst, en studiegebied muziek en dramatische kunst.

Een lid merkt op dat sommigen ervoor pleiten om de vrije kunsten op te splitsen en de verschillende kunsten expliciet op te sommen : schilderkunst, beeldhouwkunst, grafische kunst enz. Ze menen dat hun onafhankelijkheid op die wijze meer verzekerd is.

De minister is het daar niet mee eens. Door ze op te sommen beperkt men juist hun vrijheid. Ze moeten enkel aan de meldingsplicht voldoen.

Bij punt 6, studiegebied landbouwkunde, wordt overlegd over de naam van het studiegebied. Moet het 'landbouw en biotechnologie' worden of 'biotechniek' ? Een lid argumenteert dat overeengekomen was 'biotechniek' als algemene koepel te beschouwen, waarvan 'landbouw' een onderdeel is. De minister stelt voor dat iemand met ervaring in die onderwijssector, een gecoördineerde tekst opstelt.

Bij punt 9, studiegebied sociaal-agogisch werk, sociaal werk, vraagt een lid waarom aan de optie maatschappelijke advisering niet de graad van maatschappelijk assistent verleend wordt, zoals aan de andere opties.

De minister werd in het verleden herhaaldelijk gewezen op de verschillen tussen 'maatschappelijk adviseur' en 'maatschappelijk assistent'. Hij heeft dat verschil nooit begrepen, maar heeft er zich ten slotte bij neergelegd. Nu wordt ineens het tegenovergestelde beweerd. Als de commissie die gelijk-schakeling wil, stemt de minister daarmee in. Het moet alleen correct zijn. Het lid meent dat men zich pas nu gerealiseerd heeft dat het om een beschermde titel gaat. De commissie beslist zich daarover later uit te spreken.

Punt 10, studiegebied taalkunde, moet conform de aangenomen amendementen op artikel 5 gewijzigd worden in 'toegepaste taalkunde'.

Bijlage II

Op bijlage II is er een amendement van de Vlaamse regering (Stuk 546, nr. 7). Twee fouten in deze bijlage II werden rechtgezet. De minister herhaalt ter zake de verklaring bij artikel 4 van het ontwerp van decreet.

De regering bezorgt zowel van bijlage I als van bijlage II een aangepaste versie. Deze aangepaste bijlagen worden mee opgenomen in de tekst aangenomen door de Commissie (Stuk 546, nr. 14-B).

EINDSTEMMING

Het geamendeerde en gecorrigeerde ontwerp van decreet alsmede de bijlagen I en II worden met 14 stemmen unaniem aangenomen.

De verslaggevers,

A. LEYSEN
R. SWINNEN

De voorzitter,

C. MOORS

BIJLAGEN

BIJLAGE 1**Concordantietabel van oude en nieuwe artikels**

Oude artikels		Nieuwe artikels
Artikel 1	————>	Artikell
Artikel 2	————>	Artikel2
Artikel 3	————>	Artikel3
Artikel 4	————>	Artikel4
Artikel 5	————>	Artikel5
Artikel 6	————>	Artikel6
Artikel 7	————>	Artikel7
Artikel 8	————>	Artikel8
Artikel 9	————	Artikel9
Artikel 10	————	Artikel 10
Artikelll	————	Artikelll
Artikel 12	————>	Artikell2
Artikell3	————>	Artikell3
Artikell4	————>	Artikel 14
Artikel 15	————>	Artikel 15
Artikel 15bis	————>	Artikell6
Artikel 15ter	————>	Artikell7
Artikell6	————>	Artikel 18
Artikell7	————>	Artikel 19
Artikel 18	————>	Artikel20
Artikel 19	————	Artikel21
Artikel20	————>	Artikel22
Artikel21	————	Artikel23
Artikel22	————	Artikel24
Artikel23		Artikel25
Artikel24	————	Artikel26
Artikel25	————>	Artikel27
Artikel26	————>	Artikel28
Artikel27	————>	Artikel29
Artikel28	————>	Artikel30
Artikel29	————	Artikel31
Artikel30	————	Artikel32
Artikel31	————	Artikel33
Artikel32	————	Artikel34
Artikel33	————>	Artikel35
Artikel34	————>	Artikel36
Artikel35	————>	Artikel37
Artikel36	————>	Artikel38
Artikel37	————>	Artikel39
Artikel38	————>	Artikel40
Artikel39	————>	Artikel41
Artikel40	————>	Artikel42
Artikel41	————>	Artikel43
Artikel42	————>	Artikel44
Artikel43	————>	Artikel45
Artikel44	————>	Artikel46
Artikel45	————>	Artikel47
Artikel46	————>	Artikel48
Artikel47	————>	Artikel49
Artikel48	————>	Artikel50
Artikel49	————>	Artikel51
Artikel50	————>	Artikel52
Artikel51	————>	Artikel53
Artikel52	————>	Artikel54
Artikel53	————>	Artikel55
Artikel54	————>	Artikel56
Artikel55	————>	Artikel57
Artikel56	————>	Artikel58
Artikel57	————>	Artikel59
Artikel 58	————>	Artikel60
Artikel59	————>	Artikel61
Artikel60	————>	Artikel62

Artikel 61	————>	Artikel63
Artikel 62	————>	Artikel64
Artikel 63	————>	Artikel65
Artikel 64	————>	Artikel66
Artikel 65	————>	Artikel67
Artikel 66	————>	Artikel68
Artikel 67	————>	Artikel69
Artikel 68	————>	Artikel70
Artikel 69	————>	Artikel71
Artikel 70	————>	Artikel72
Artikel 71	————>	Artikel73
Artikel 72	————>	Artikel74
Artikel 73	————>	Artikel75
Artikel 74	————>	Artikel76
Artikel 75	————>	Artikel77
Artikel 76	————>	Artikel78
Artikel 77	————>	Artikel79
Artikel 78	————>	Artikel 80
Artikel 79	————>	Artikel 81
Artikel 80	————>	Artikel82
Artikel 81	————>	Artikel83
Artikel 82	————>	Artikel84
Artikel 83	————	Artikel85
Artikel 84	————>	Artikel86
Artikel 85	————	Artikel87
Artikel 86	————	Artikel88
Artikel 87	————>	Artikel89
Artikel 88	————>	Artikel90
Artikel 89	————	Artikel91
Artikel 90	————>	Artikel92
Artikel 91	————>	Artikel93
Artikel 92	————>	Artikel94
Artikel 93	————>	Artikel95
Artikel 94	————>	Artikel96
Artikel 95	————>	Artikel97
Artikel 96	————>	Artikel98
Artikel 97	————>	Artikel99
Artikel 98	————>	Artikel 100
Artikel 99	————>	Artikel 101
Artikel 100	————>	ArtikkelO2
Artikel 101	————>	ArtikkelO3
ArtikkelO2	————>	ArtikkelO4
ArtikkelO3	————>	Artikel 105
ArtikkelO4	————>	ArtikkelO6
ArtikkelO5	————>	ArtikkelO7
Artikel 106	————>	Artikel 108
ArtikkelO7	————>	ArtikkelO9
Artikel108	————>	Artikel 110
ArtikkelO9	————>	Artikkel11
Artikel 110	————>	Artikkel12
Artikkel111	————>	Artikkel13
Artikkel112	————>	Artikkel14
Artikkel113	————>	Artikkel15
Artikkel114	————>	Artikkel16
Artikkel115	————>	Artikel 117
Artikkel116	————>	Artikel 118
Artikkel117	————>	Artikkel19
Artikel 118	————>	Artikel 120
Artikkel119	————>	Artikel 121
Artikel 120	————>	Artikkel122
Artikel 121	————>	Artikkel123
Artikel 122	————>	Artikel 124
Artikkel123	————>	Artikkel125
Artikkel124		Artikkel126

Artikell29	—>	Artikel 131
Artikell30	—>	Artikell32
Artikel 131	—>	Artikell33
Artikell32	—>	Artikel 134
Artikel 133	—>	Artikell35
Artikell34	—	Artikell36
Artikel 135	—>	Artikel 137
Artikel 136	—>	Artikell38
Artikell37	—>	Artikell39
Artikell38	—>	Artikel 140
Artikel 139	—	Artikel 141
Artikell40	—	Artikell42
Artikel 141	—	Artikel 143
Artikell42	—>	Artikel 144
Artikell43	—>	Artikell45
Artikell44	—>	Artikell46
Artikel145	—>	Artikell47
Artikel 146	—>	Artikell48
Artikell47	—>	Artikell49
Artikell48	—	Artikel 150
Artikell49	—>	Artikel 151
Artikel 150	—>	Artikel 152
Artikel 151	—>	Artikel 153
Artikell152	—>	Artikel 154
Artikell153	—>	Artikell155
Artikel 154	—>	Artikel 156
Artikell155	—>	Artikel 157
Artikell156	—	Artikell158
Artikell157	—>	Artikell159
Artikell158	—>	Artikel 160
Artikell159	—>	Artikel 161
Artikel 160	—>	Artikell62
Artikel 161	—>	Artikell63
Artikell62	—>	Artikell64
Artikel 163	—>	Artikel 165
Artikel 164	—>	Artikel 166
Artikell65	—>	Artikell67
Artikell66	—>	Artikell68
Artikel 167	—>	Artikell69
Artikell68	—>	Artikel 170
Artikell69	—>	Artikel 171
Artikel 170	—>	Artikel 172
Artikel 171	—>	Artikell73
Artikell72	—>	Artikel 174
Artikel 173	—>	Artikel 175
Artikel 174	—>	Artikel 176
Artikell75	—>	Artikel 177
Artikell76	—>	Artikel 178
Artikell77	—>	Artikell79
Artikel 178	—>	Artikel 180
Artikel 179	—>	valt weg
Artikel 180	—>	Artikel 181
Artikel 181	—>	Artikel 182
Artikell82	—>	Artikel 183
Artikell83	—>	Artikel 184
Artikel 184	—>	Artikell185
Artikel 185	—>	Artikel 186
Artikell186	—>	valt weg
Artikell187	—>	valt weg
Artikell188	—>	Artikell187
Artikell189	—>	Artikel 188
Artikel 190	—>	Artikel 189
Artikel 191	—>	Artikel 190
Artikell192	—>	Artikel 191
Artikell193	—>	Artikel 192
Artikel 194	—>	Artikel 193
Artikel 194bis	—>	Artikell194
Artikell195	—>	Artikel 195

Artikel196	—————	valt weg
Artikel197	—————>	Artikel 196
Artikel198	—————>	Artikel197
Artikel199	—————	Artikel 198
Artikel 200	—————>	Artikel199
Artikel 201	—————>	Artikel 200
Artikel 202	—————	Artikel 201
Artikel 203	—————>	Artikel 202
Artikel 204	—————	Artikel 203
Artikel 205	—————>	Artikel 204
Artikel 206	—————	Artikel 205
Artikel 207	—————	Artikel 206
Hoofdstuk IIbis	—————	Hoofdstuk III
Artikel 207bis	—————>	Artikel 207
Artikel 207ter	—————>	Artikel 208
Artikel 207quater	—————>	Artikel 209
Artikel 207quinquies	—————>	Artikel 210
Artikel 207sexies	—————>	Artikel 211
Artikel 207septies	—————>	Artikel 212
Artikel 207octies	—————>	Artikel 213
Artikel 207novies	—————>	Artikel 214
Artikel 207decies	—————>	Artikel 215
Hoofdstuk III	—————>	Hoofdstuk IV
Artikel 208	—————>	Artikel216
Artikel 209	—————>	Artikel 217
Artikel 210	—————>	Artikel 218
Artikel 211	—————>	Artikel 219
Artikel 212	—————>	Artikel 220
Artikel213	—————>	Artikel 221
Artikel 214	—————>	Artikel222
Artikel 215	—————>	Artikel223
Artikel 216	—————>	Artikel224
Artikel 217	—————>	Artikel225
Artikel218	—————>	Artikel226
Artikel 219	—————>	Artikel227
Artikel 220	—————	Artikel228
Artikel 221	—————>	Artikel229
Artikel222	—————>	Artikel 230
Artikel223	—————>	Artikel 231
Artikel224	—————>	Artikel232
Artikel225	—————>	Artikel233
Artikel226	—————>	Artikel234
Artikel227	—————>	Artikel235
Artikel228	—————>	Artikel236
Artikel229	—————>	Artikel237
Artikel 230	—————>	Artikel238
Artikel23 1	—————>	Artikel239
Hoofdstuk IV	—————>	Hoofdstuk V
Artikel232	—————>	Artikel 240
Artikel233	—————>	Artikel 241
Artikel234	—————>	Artikel242
Artikel235	—————>	Artikel243
Artikel236	—————>	Artikel244
Artikel237	—————>	Artikel245
Artikel238	—————>	Artikel246
Artikel239	—————>	Artikel247
Artikel 240	—————>	Artikel248
Artikel 241	—————>	Artikel249
Artikel242	—————>	Artikel 250
Artikel243	—————>	Artikel 251
Artikel244	—————>	Artikel252
Artikel 244bis	—————>	Artikel253
Artikel 244ter	—————	Artikel254
Artikel 244quater	—————	Artikel255
Artikel 244quinquies	—————	Artikel256
Artikel 244sexies	—————	Artikel257

Artikel 244septies	—————>	Artikel258
Artikel 244octies	—————>	Artikel259
Artikel 244novies	—————>	Artikel 260
Artikel 244decies	—————>	Artikel 261
Artikel 244undecies	—————	Artikel262
Artikel 244duodecies	—————>	Artikel263
Artikel 244ter decies	—————>	Artikel264
Artikel 244quater decies	—————>	Artikel265
Artikel 244quinqües decies	—————>	Artikel266
Artikel 244sexies decies	—————>	Artikel267
Artikel 244septies decies	—————>	Artikel268
Artikel 244octies decies	—————>	Artikel269
Artikel 244novies decies	—————>	Artikel 270
Artikel 244vicies	—————>	Artikel 271
Artikel 244unvicies	—————	Artikel272
Artikel 244duovicies	—————>	Artikel273
Artikel 244ter vicies	—————>	Artikel274
Artikel 244quater vicies	—————>	Artikel275
Artikel 244quinqües vicies	—————	Artikel276
Artikel 244sexies vicies	—————>	Artikel277
Artikel 244septies vicies	—————>	Artikel278
Artikel 244octies vicies	—————>	Artikel279
Artikel 244novies vicies	—————>	Artikel 280
Artikel 244trices	—————	Artikel 281
Artikel 244untrices	—————	Artikel282
Hoofdstuk Ibis	—————	Hoofdstuk II
Artikel 244duotrices	—————	Artikel283
Hoofdstuk II	—————>	Hoofdstuk III
Artikel245	—————>	Artikel284
Artikel246	—————>	Artikel285
Artikel247	—————	Artikel286
Artikel248	—————	Artikel287
Artikel 248bis	—————	Artikel288
Artikel249	—————	Artikel289
Artikel 250	—————>	Artikel 290
Artikel 251	—————>	Artikel 291
Artikel252	—————>	Artikel292
Artikel253	—————	Artikel293
Artikel254	—————>	Artikel294
Artikel255	—————>	Artikel295
Artikel256	—————>	Artikel296
Artikel257	—————>	Artikel297
Artikel258	—————>	Artikel298
Artikel259	—————	Artikel299
Artikel 260	—————	Artikel 300
Artikel 261	—————	Artikel 301
Artikel262	—————>	Artikel 302
Artikel263	—————	Artikel 303
Artikel264	—————>	Artikel 304
Artikel265	—————>	Artikel 305
Artikel266	—————>	Artikel 306
Artikel267	—————>	Artikel 307
Artikel 267bis	—————>	Artikel 308
Artikel 267ter	—————>	Artikel 309
Artikel268	—————	Artikel 310
Artikel269	—————>	Artikel 311
Artikel 269bis	—————	Artikel 312
Artikel 270	—————	valt weg
Artikel 271	—————	valt weg
Artikel272	—————>	Artikel 313
Artikel273	—————>	Artikel 314
Artikel274	—————>	Artikel315
Artikel275	—————>	Artikel 316
Artikel276	—————>	Artikel3 17
Artikel277	—————>	Artikel 318
Artikel278	—————>	Artikel 319

Artikel279	—————>	Artikel 320
Artikel 280	—————>	Artikel 321
Artikel281	—————>	Artikel322
Artikel282	—————>	Artikel323
Artikel283	—————>	Artikel324
Artikel284	—————>	Artikel325
Artikel 285	—————>	Artikel326
Artikel 286	—————>	Artikel327
Artikel287	—————>	Artikel328
Artikel288	—————>	Artikel329
Artikel289	—————	Artikel 330
Artikel 290	—————>	Artikel 331
Artikel 291	—————	Artikel332
Artikel292	—————	Artikel333
Artikel293	—————>	Artikel334
Artikel294	—————>	Artikel335
Artikel295	—————	Artikel336
Artikel296	—————>	Artikel337
Artikel297	—————>	Artikel338
Artikel298	—————>	Artikel339
Artikel299	—————>	Artikel 340
Artikel 300	—————>	Artikel 341
Artikel 301	—————>	valt weg
Artikel 302	—————	Artikel342
Artikel 303	—————	valt weg
Artikel 304	—————>	Artikel343
Artikel 305	—————>	valt weg
Artikel 306	—————>	Artikel344
Artikel 307	—————>	Artikel345
Artikel 308	—————>	Artikel346
Artikel 309	—————>	Artikel347
Artikel 310	—————>	Artikel348
Artikel 311	—————>	Artikel349
Artikel 312	—————>	Artikel 350
Artikel 313	—————>	Artikel 351
Artikel 314	—————>	Artikel352
Artikel315	—————>	Artikel353
Artikel 316	—————>	Artikel354
Artikel 317	—————>	Artikel355
Artikel 318	—————>	Artikel356
Artikel 319	—————>	Artikel357
Artikel 320	—————>	Artikel358
Artikel 321	—————	Artikel359
Artikel322	—————	valt weg
Artikel323	—————>	Artikel 360
Artikel324	—————>	Artikel 361
Artikel325	—————>	Artikel362
Artikel326	—————>	Artikel 363
Artikel327	—————>	Artikel364
Artikel328	—————	Artikel365
Artikel329	—————>	Artikel366
Artikel 330	—————>	Artikel367
Artikel33 1	—————	Artikel368
Artikel332	—————	Artikel369

BIJLAGE 2**Structuur van het decreet**

TITEL I, Algemene bepalingen

HOOFDSTUK I, Definities

HOOFDSTUK II, Zending van de hogescholen en toepassingsgebied

TITEL II, Organisatie van onderwijs, onderzoek en dienstverlening

HOOFDSTUK I, Organisatie van het onderwijs

AFDELING 1, Studiegebieden

AFDELING 2, Voltijds en deeltijds studeren

AFDELING 3, Contactonderwijs en onderwijs op afstand

AFDELING 4, Opleidingen

ONDERAFDELING 1, Basisopleidingen

ONDERAFDELING 2, Voortgezette opleidingen

ONDERAFDELING 3, Posthogeschoolvorming

AFDELING 5, Toelatingsvoorwaarden

AFDELING 6, Inschrijving van de student.

AFDELING 7, Inschrijvingsgeld en examengeld

AFDELING 8, Opleidingsprogramma en studieomvang

AFDELING 9, Organisatie van het academiejaar

AFDELING 10, Organisatie van de examens en bekrachtiging van de studie

AFDELING 11, Diploma's en graden

AFDELING 12, Examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap

AFDELING 13, Taalregeling

AFDELING 14, Onderwijs- en examenregeling : studiecontract

AFDELING 15, Gelijkwaardigheid

HOOFDSTUK II, Kwaliteitsbewaking

HOOFDSTUK III, Samenwerkingsakkoorden

TITEL III, Rechtspositieregeling van het personeel van de hogescholen

HOOFDSTUK I, Gemeenschappelijke bepalingen

AFDELING 1, Administratieve standen

ONDERAFDELING 1, Algemene bepalingen

ONDERAFDELING 2, Dienstactiviteit

ONDERAFDELING 3, Non-activiteit

ONDERAFDELING 4, Terbeschikkingstelling

AFDELING 2, Evaluatie

AFDELING 3, Tucht

AFDELING 4, Toegang tot de ambten

AFDELING 5, Einde aanstelling en definitieve ambtsneerlegging

HOOFDSTUK II, Onderwijzend personeel

AFDELING 1, Algemene bepalingen

AFDELING 2, Samenstelling, taakomschrijving en opdracht

AFDELING 3, Werving, bevordering en ambtswijziging

AFDELING 4, Toegang tot de ambten

AFDELING 5, Bezoldigingsregeling

AFDELING 6, Cumulatieregeling

HOOFDSTUK III, Administratief en technisch personeel

AFDELING 1 Toepassingsgebied

AFDELING 2, Loopbaanstructuur

AFDELING 3, Bezoldigingsregeling

AFDELING 4, Toewijzing van betrekkingen

AFDELING 5, Ancienniteiten

AFDELING 6, Cumulatieregeling

TITEL IV, Financiering en beheer van de hogescholen

HOOFDSTUK I, Financiering van de werking van de hogescholen

- AFDELING 1, Werkingsuitkeringen
- AFDELING 2, Financierbaarheid hogescholen
- AFDELING 3, Financierbaarheid opleidingen
- AFDELING 4, Financierbaarheid studenten
- AFDELING 5, Berekening financiering

HOOFDSTUK II, Financiering van de investeringen

- AFDELING 1, Investeringsdiensten
- AFDELING 2, Investeringsdiensten
  - ONDERAFDELING 1, De Vlaamse autonome hogescholen
  - ONDERAFDELING 2, Gesubsidieerde hogescholen

HOOFDSTUK III, Financiering en beheer van de sociale voorzieningen

HOOFDSTUK IV, Beheer van de hogeschool

- AFDELING 1, Beheer van de goederen
- AFDELING 2, Activiteiten van de hogeschool
  - ONDERAFDELING 1, Inkomsten uit onderwijsverstrekking
  - ONDERAFDELING 2, Oneerlijke concurrentie en publiciteit
- AFDELING 3, Begroting
- AFDELING 4, Vaststelling van de personeelsformatie
- AFDELING 5, Boekhouding
- AFDELING 6, Jaarrekening en jaarverslag

HOOFDSTUK V, Beheerscontrole

- AFDELING 1, Definitie van de controle
- AFDELING 2, De commissarissen van de Vlaamse regering
- AFDELING 3, Controle van de VZW's voor sociale voorzieningen

TITEL V, Bestuur en medezeggenschap

HOOFDSTUK I, De Vlaamse autonome hogeschool

- AFDELING 1, Algemene bepalingen
- AFDELING 2, Bestuursstructuur van de Vlaamse autonome hogescholen
  - ONDERAFDELING 1, Algemene bepaling
  - ONDERAFDELING 2, De raad van bestuur
  - ONDERAFDELING 3, Het bestuurscollege
  - ONDERAFDELING 4, De algemeen directeur
  - ONDERAFDELING 5, De departementen en andere bestuursorganen
- AFDELING 3, De onderhandelingscomites
- AFDELING 4, De studentenraad

HOOFDSTUK II, Algemene samenwerkingsverbanden

HOOFDSTUK III, Het bestuur van en de medezeggenschap in de gesubsidieerde hogescholen

- AFDELING 1, Algemene bepalingen
- AFDELING 2, De medezeggenschapsorganen
  - ONDERAFDELING 1, De academische raad
  - ONDERAFDELING 2, De departementale raad
  - ONDERAFDELING 3, De studentenraad
- AFDELING 3, De onderhandelingscomites

TITEL VI, Bijzondere bepalingen

TITEL VII, Overgangsbepalingen

HOOFDSTUK I, Overgangsbepalingen organisatie onderwijs

HOOFDSTUK II, Overgangsbepalingen personeel

AFDELING 1, Algemeen

AFDELING 2, Onderwijzend personeel

AFDELING 3, Administratief en technisch personeel

AFDELING 4, Andere overgangsbepalingen

HOOFDSTUK III, Overgangsbepalingen financiering en beheer

AFDELING 1, Overgangsbepalingen werkingsuitkeringen

AFDELING 2, Overgangsbepalingen investeringen

ONDERAFDELING 1, Vlaamse autonome hogescholen

ONDERAFDELING 2, Gesubsidieerd onderwijs

ONDERAFDELING 3, Andere overgangsbepalingen

TITEL VIII, Opheffings- en slotbepalingen

HOOFDSTUK I, Opheffingsbepalingen

HOOFDSTUK II, Inwerkingtreding

BIJLAGE 3

BIJLAGE 3 : EVOLUTIE VAN HET BUDGET HOGER ONDERWIJS

EVOLUTIE VAN HET BUDGET HOGER ONDERWIJS (macro-raming)											
index= 1994 (x 1.000.000 fr.)											
<i>begrotingsjaar</i>	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>werkingsuitkeringen</i>	1551 8,8	15505,8	15492,8	15529,8	15566,8	15603,8	15640,8	15677,8	15714,8	15771,8	15828,8
<i>extra- werkingsuitkeringen</i>	350	315	280	245	210	175	140	105	70	35	0
<i>voortgezette opleidingen</i>	50	100	150	150	150	150	150	150	150	150	150
<i>bijzondere werking ARGO</i>	20	18	16	14	12	10	a	6	4	2	0
<i>mvd-personeel</i>	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100
<i>tbs + 55</i>	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
<i>cen traal/TBS</i>	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90
<i>kinderbijslag</i>	4001	4001	4001	4001	4001	4001	400	400	400	400	400
<i>con trole</i>	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>cao</i>	1601	1401	1201	1001	801	601	40	201	0	0	0
<i>totaal+ cao</i>	16808,8	16788,8	16768,8	16748,8	16728,8	16708,8	16688,8	16668,8	16648,8	16648,8	16648,8
***											
EVOLUTIE VAN HET BUDGET HOGER ONDERWIJS (macro-raming)											
index = 1994 = 100											
<i>begrotingsjaar</i>	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>werkingsuitkeringen</i>	93,21	93,13	93,06	93,28	93,50	93,72	93,95	94,17	94,39	94,73	95,07
<i>extra-werkingsuitkeringen</i>	2,10	1,89	1,68	1,47	1,26	1,05	0,84	0,63	0,42	0,21	0,00
<i>voortgezette opleidingen</i>	0,30	0,60	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
<i>bijzondere werking ARGO</i>	0,12	0,11	0,10	0,08	0,07	0,06	0,05	0,04	0,02	0,01	0,00
<i>mvd-personeel</i>	1,20	1,14	1,0a	1,02	0,96	0,90	0,84	0,78	0,72	0,66	0,60
<i>tbs + 55</i>	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
<i>cen traal TBS</i>	1,14	1,08	1,02	0,96	0,90	0,84	0,78	0,72	0,66	0,60	0,54
<i>kinderbijslag</i>	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40
<i>con trole</i>	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
<i>cao</i>	0,96	0,84	0,72	0,60	0,48	0,36	0,24	0,12	0,00	0,00	0,00
<i>to taal + cao</i>	100,961	100,841	100,72	100,601	100,48	100,36	100,241	100,121	100,00	100,00	100,00